

სანდრო
პაპა

არგონავტიკა
ქართულად

სანდრო პაპა

ანგოლენაჲსთი ქანთულაჲ

თბილისი
2022 წ.

არგონავტთა კოლხეთში მოგზაურობის, მეფე აიეტის, მისი ქალიშვილი მედეას გატაცების, არგონავტთა შვილების ტროას ომში მონაწილეობის თემატიკა საყოველთაოდ ცნობილია.

ათასწლეულების განმავლობაში ბევრი ეთნოსის რჩეული მოაზროვნენი განიხილავდნენ მასთან დაკავშირებულ საკითხებს. გამონაკლისს არც ქართველ-კოლხები წარმოადგენდნენ. რამდენიმეჯერ იყო მცდელობა, იქ მოთხრობილი თავგადასავლები გაემეორებინათ. საკმარისია?

კოლხთა შვილებისათვის (მათ შორის ქართველებისათვის) ბევრი რამაა დაუდგენელი ან საკამათო. მათ შორის: როგორ შეიძლებოდა მომხდარიყო, რომ აიეტი ბალკანეთში ქალაქ-სახელმწიფო კორინთოსა და კავკასიაში კოლხეთის მეფე ყოფილიყო ერთდროულად, აიეტის ბადიშები როგორ მოხვდნენ არგონავტებს შორის, რატომ მოინდომა მედეამ არგონავტების დახმარება, სინამდვილეში რას წარმოადგენდა ოქროს საწმისი, რა კავშირები არსებობდა კოლხებსა და ტროელებს შორის, როგორ გამეფდნენ მედეას ვაჟები ერთი ორქომენში, მეორე – კორინთოში, როგორი იქნებოდა მედეა რეალურად და სხვა. ამ საკითხთა ახსნას ეძღვნება ავტორის „ილი“, „აიეტი“, „მედეა“ და „ტროა“.

ილი

დაახლოებით 1575 წ. ძვ.წ

აქტე (ათენი) გერგეტოზე, აგორას შეკრება

კეპროპი (ათენის მეფე) –

ა, მეუფენო, აგორა ჩვენი, სადაც ბრძენები და არხონტები კენჭების გროვას ააგორებენ, რომ დავითვალოთ დასასრულ ხმები. რას გადანყევტენ არავინ იცის, დასკვნა იქნება როგორ სიმტკიცის, მაგრამ ერთია ახლავ ნათელი, ყველა დარჩება ერთგული ფიცის. დასაწყისისთვის მე შეგახსენებთ, რომ ყველასათვის იყოს ნათელი, დავიმახსოვროთ, ვინინამძღვართ, ვით სიბნელეში მფეთქავ სანთელით.

არვის ეგონოს თავს ვინონებდე, თუმც მოსაწონი თვალსაცემია, ღმერთებისაგან ნაკარნახევი ყველა სიახლე ახლა ჩემია. პირველ ყოვლისა, მე აქტე ქალაქს, როს ავაყვავე, ვარქვი ათენი, თორმეტკარიან გალავანს ჰყურობთ, ესაა ღამის მშვიდად გამთენი. თორმეტ სათემოდ დავყავ სამეფო, ყველას ვუჩინე თემის თავები, მოსავალს ველარ იტევს საჭურჭლე, სავსენი, თავებმოსაკრავები.

ტმოლოსი (ამონიის მეფე) –

კეპროპ, ვუყურებ, შენი სამეფო, ასმაგად არის აყვავებული, მიტომ არ მიკვირს, გეამაყება და სიხარულით გიფეთქავს გული, რასაც ჩვენ ვხედავთ, არ უნდა ქება, შენ აღასრულე ღმერთების ნება, გაკეთებული წარსული ხდება, უმთავრესია – ხვალ რა იქნება. ხმა მომწვდა, მინდა, გკითხო, ვიცოდე, აქტეს ათენა რატომ უწოდე – ღმერთების იყო რამე სურვილი, თუ თვითონ სჯიდი და თვითონ სცოდე?

შემორჩენილია გადმოცემა, რომელიც აიეტის მამის – მერმეროს და პაპის – ილის სახელებს შეიცავს. სავარაუდოა, რომ ბალკანეთში კორინთოსი და კავკასიაში კოლხების სამეფოების გაერთიანება ილის დროს მოხდებოდა. ვინ იყო ილი და რა გზით უნდა შეექმნა მას ეს სამეფო?

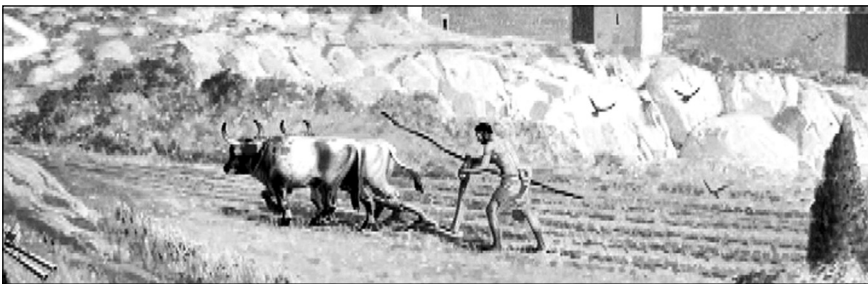
პრინციპული მნიშვნელობა ენიჭება დროს, განსაზღვრას, როდის უნდა მომხდარიყო ყოველივე? ცნობილი ტომპსონის მიერ დადგენილია ძვ. წ. ა. XII ს. მიუღებელია. რატომ?

1. ბერძნების წინაპარი ბერძნული ტომები დორიელებისა, სავარაუდოდ, ძვ. წ. ა. XIII ს. ჩნდებიან ბალკანეთის ნახევარკუნძულზე. მათთანაა კავშირში ცნობილი „ზღვის ხალხების“ შესვლა მცირე აზიის მხარეში.

ამავე დროს „ილიადაში“ ჩამოთვლილ ტომებს შორის დორიელები არ იხსენიებიან. არიან მხოლოდ პელაზგური წარმომავლობის ტომები. გასარკვევია აქაველთა (ახველთა) ეთნიკური რაობის საკითხი. მირმიდონელთა (ჭიანჭველების) ტომის ბელადი აქილეუსი პელაზგია თუ არა?

2. „ილიადას“ მიხედვით, ბრძოლები სწარმოებდა ბრინჯაოს იარაღებით. რკინა ცნობილი ხდება ძვ. წ. ა. XV ს-დან, რკინა არ სახელდება არსად. ნიშნავს ტროას ომი მიმდინარეობდა XV საუკუნემდე და არა XII საუკუნეში.

(სავარაუდოდ, დორიელებთან ომს გულისხმობდა ლეონტი მროველი, როცა თუბალურ ტომთა ჩრდილოეთ კავკასიაში დიდი საფრთხის მოგერიებაზე აღნიშნავდა. იქ დამარცხებული დორიელები შეესივნენ ბალკანეთის ნახევარკუნძულს.)

კეპროპი –

შენ ხარ სტუმარი მეონიელი, მდიდარი, უხვი, სახელოვანი,
ერთი გვაქვს ძირი, შთამომავლობა, მაინც არა ხარ აქ მყოფთა
მგვანი,
ამიტომ გეტყვი, რაც ყველამ იცის, შენთვის უცხოა, არის ახალი.
არ დაგიმაღავ, მეც მსურს, ვიცოდე, როგორ გვიყურებ, როგორი
თვალთ,
გეოს შვილი ვარ, ვინც ამ სამყაროს მისცა სიცოცხლე და დასაბამი,
იმისი ნებით თორმეტ ქალაქში ვამყენ სიმტკიცის მრავალი ჟამი.
აქტე ვიპყარი ღმერთების ნებით, ახლად ვაშენე ჟინით და გზნებით,
ვსხედვართ გერგეტოს, ხედავთ კოლონოს, კვლავ გვეამაყოს
ახლის შენებით,
მაგრამ მთავარი, როს ავაშენე, თურმე, უნმინდეს მთაზე ღმერთებმა
ვერ გადაწყვიტეს, ვის რა ეკუთვნის და მოუვიდათ ურთიერთ შებმა
ზევსმა მიბრძანა, ვეახელ მყისვე და სამართალის გარჩევის ვალი
მე დამეკისრა, მაქცია ისრად, ვერ გაუუსწორე მეხთამტყორცნს
თვალი.
პოსეიდონმა, ზღვათა მეუფემ, იმ კლდეს დაარქო მძლავრი სამთითი.
წყლის სამი ჭავლი გადმოსკდა მყისვე – ის სილამაზე აღვნიშნო
რითი?
თან დაამატა: კერკოპ, ამ ქალაქს შენ თუ უწოდე ჩემი სახელი,
წყაროს გავაჩენ, სადაც ისურვებ, გახდი ურიცხვი წყაროს მნახველი.
ქალს ჩავცინა, მაგრამ ეს ქალი ღრუბელთ ღმერთქალი ათენა იყო.
ვისი მცდელობით კაცთა წარსული ავად თუ კარგად შუა გაიყო.
ის არის ჩვენი შრომის დამცველი, მისგან ვისწავლეთ ხვნა-თესვა,
ქსოვა.

გემის აგება, ეტლის კეთება, სიკეთით მასთან ახლო ვინ მოვა?
ღმერთქალმა ჯოხი დაასო მიწას და ზეთისხილის ხე აღმოცენდა,
შევხედე ნაყოფს, დავემხე დაბლა და შევღალადე, დიდება შენდა!
ზევსს შევეხვეწე: ამ ხის დოვლათი ქალაქს მოუტანს კეთილდღეობას,
ათენას ვირჩევ, ათენას ვარქმევ და გადავიხდი მისთვის დღეობას
და იმის ნიშნად, რომ სიტყვას ვიცავ, ბუ ვალიარე წმინდა
ფრინველად,
ხმას ვინ გაიღებს, ხელს ვინ მოიღებს, ქალღმერთის ფრინველს ვინ
იპყრობს ველად?

ტმოლოსი –

მოხარული ვარ, საპელაზგიოს ეტყობა ბევრგან ქალაქთ შენება:
კორინთო, თებე, თუ ორქომენი... ათენი მათშიც არის მშვენიება.
თორმეტ ქალაქის აღმშენებელი, ღმერთთა მორჩილი, მათი
მხლებელი,
ღმერთად იქცევი პელაზგებისთვის, ვარ ამ სიახლის მაუწყებელი.
მაგრამ მანამდე, ამქვეყნიური რამდენი რამ გვაქვს გადასაწყვეტი?
სიბრძნე გვჭირდება მოზღვავებული, არა ვით ხევი ბელტით
ნაწრეტი.
მე აქ მოვსულვარ როგორაც მოწმე, მიცნობენ როგორც ავ-კარგის
მცოდნეს,
რათა სიმართლე გავჭედოთ ერთად, არაკაცობა მოტყდეს და
მოდნეს.
ტმოლოსი მარქვეს, რადგან ტმოლოსის მთა არის ჩვენში სხვებზე
მაღალი,
ის მთა დამეცეს თუ რამ ვიცრუო, გავხდე ღმერთების დასადალალი.
სასახლე დავთმე მე ამ საქმისთვის, ცოლი – ომფალე, შვილი –
ტანტალი,
რად გავისარჯე, ყველა იცინა, აქეთ უჭირავთ სმენა და თვალი.

კეპროპი –

შენი სურვილი გასაგებია, გერგეტოს მიტომ ფიცით შეკრული
ყველა არხონტი კენჭებს იზომავს, რომ თუ ვინმეა ჩვენგნით
ბედკრული,
ვათავისუფლოთ, მივცეთ გზა ფართე, რასაც შევიძლებთ საქმეს
საამოს,
რომ დაჩაგრულმა შეება მიიღოს და სამართალმა სხვა პური ჭამოს.
არხონტთა გარდა, აქ იმყოფება მირმიდონელთა მეფე აქტორი,
ბრძენთა შორისაც გამორჩეული, გმირთა შორისაც არა ჰყავს
სწორი.
რაც მაგან შეძლო სხვა ვერ იზამდა, მიტომ პატივი ერგება დიდი,
რჩევა მოგვცეს და თუ ვერ შევთანხმდით, მოქიშპეებში მან გადოს
ხიდი.
მას გვერდს უმშვენებს ბრძენი ამიკოს, კენტავრთა ტომის
გამორჩეული,
გმირთა აღმზრდელი, მრჩეველი, მწვრთნელი, სიმართლით ხედვას
არის ჩვეული.
აგერ, კრეთევსი – დიდი ელინი, მეფე და გმირი, ღმერთთა სადარი,
მოპასუხეა ამ დიდ დავაში, არ მოექცევა სიცრუით მხარი.

ტმოლოსი –

მომიყვანია ჩემი მხრივ ილი, არავინ შეცდეს, უცხო ეგონოს,
სათქმელს რომ იტყვის, არვინ იფიქროს, თავისით რამე
გამოეგონოს,
თუ სხვაგვარად თქვა, აქა ვარ მონმე, შორი ქვეყნიდან მიტომ
მოველი,
სიავეს უნდა სიკეთემ სძლიოს, თქვენგანაც ასეთ პასუხს მოველი.

ილი (დარდანის შთამომავალი, კოლხეთის მეფე) –

თქვენთან მოვსულვარ შორეულ მხრიდან, სადაც კავკონთა ცივი
მთებია,
სადაც პრომეთე ჯაჭვით დაბმული, კლდეს თვალუნვდენელს
დასჭიდებია.
იმ მთის ძირიდან წმინდა ფაზისი ზღვისკენ უთვალავ განძს
მიაგორებს,
არავინაა მისი შემკრები, დიდ ლოდებს შორის ვინ შეაგროვებს?
იაპეთის ძის, ატლანტის მოდგმა, ვისთვის პრომეთეს ცეცხლი
უძლენია,
უხსოვარ დროდან იმ მხარეს სახლობს, დამეთანხმება, ვისაც
უცენია.
კუნძულ ლემნოსზე, მოსხოს მთის წვერზე, ღვთიურ ჰეფესტოს
სამჭედლო არის,
ცეცხლი ანთია მუდმივ გრძნეული, საბერველს ბერავს ზღვის ცივი
ქარი,
იქვე მოსხები სახლობენ მჭიდროდ, ლალად შეფენილ ფარას
მწყემსავენ,
ბრინჯაოს ჭედენ მათი კაცები, მათი ქალები შალის ძაფს რთავენ.
ყოფილან ერთი მოდგმის თემები, თუმცა სახლობენ იქით და აქეთ,
პრომეთე არის ყველას ქომაგი, მიტომ ვეახელ, ვლოცე და ვაქე.
პრომეთეს ვაჟი დევკალიონი, რომლისაც იტყვით პირველ კაცობას,
მამას სტუმრობდა ყოველწლიურად, არ დაინეებდა გზაში ანცობას.
ეს მან წაასხა ბევრი იმ მხარეს და დაასახლა მამის მლოცველად,
რაც წარსულია, გვეამაყება, თუმც საამაყო იქმნება ძნელად.
ჰელიოხები ასულან მთებში და კავკონები მთებს გადასულან,
თესალიელნი, კორინთელები ნათესავნია, არავის სძულან.
იქიდან მოვალ, მომიხარია, მაგრამ როგორი ძალგიძგთ დახვედრა?

როგორ მიმიღებთ, რას მიპასუხებთ? – გულში არ დარჩეს რამე
საყვედრად.

კრეტივესი (ელინთა მეფე) –

გამკვირვებია სტუმრის და უცხოს, არავინ იცის, საიდან მოდის,
გვიყვება ისეთ საოცარ ამბავს, ვერვინ მიმხვდარა, როგორ
გამოდის,

როდესაც ზევსმა, მეხთამტყორცნელმა, პრომეთეს სთხოვა მის
გვერდით დგომა,
კრონთან ჭიდილში, საოცარ ტიტანს ბევრი გადახდა ბრძოლა და
შრომა.

ხომ იყო კარგი ღმერთების ზავი, ჩვენთვის დროება დასრულდა
ავი,

ახალ ღმერთებმა ოლიმპოს მთიდან გადმოგვყარეს სიკეთის ხვავი,
მაგრამ როდესაც მოსხოდან ცეცხლი მოკვდავთ თანაბრად
გაუნაწილა,

ბუნებრივია, ელოდა დასჯა და მან ხიფათი ვერ აიცილა.
აქ სხვა რამეა გასაკვირელი, კაცთათვის მიძიმე ფიქრის აღმძვრელი,
დეეკალიონი, ელინის მამა, როგორ გამხდარა უცხოთ მშობელი?

ამიკოსი (კენტავრი) –

უკვდავ ღმერთების ძალით და ნებით, კეთილ სურვილით, წყენით
თუ გზნებით

იცვლება ქვეყნად, რასაც უყურებთ და მოგვეცემა მარტივი
ცნებით.

თუ ისურვებენ ჩვენგანის დასჯას, ჩვენ არ მოგვთხოვენ რჩევას და
განსჯას.

ამიტომ ზედმეტს თავს ნუ ავიღებთ და ნუ მოვყვებით სიტყვების
ხარჯვას.

ვის შევახსენო გეა-ურანმა შვეს ტიტანები ყველას მპყრობელი.
მათგან მოდიან ყველა ღმერთები: ცის თუ ქვესკნელის მანათობელი,
იმათმა შვილმა, დრონის მეუფე კრონმა უთავა ახალ თაობას.
ვინ რის ღმერთია, ვინ ვის მფარველობს, აღარ მოვყვები ყველას
რაობას:

შვილების მცლაპავ კრონს, დრონის მეფეს, მეხთამტყორცნელმა
მოულო ბოლო,
ეს ბაღმაც იცის და მე თქვენ ცოდნას ზედმეტი სიტყვა რად
მივაყოლო? –

მხოლოდ ერთია აქ საფიქრალი, უკვდავთა მოდგმა თუკი იცვლება,
კაცთა თაობის ცვალებადობა რად არის თქვენთვის საკვირველება?
რაც სტუმარმა თქვა, თუ სტუმარს ვარქმევთ, ყოველი აზრი არის
მართალი,

საპელაზგიოს უამრავ ტომებს მუდამ ეჭირათ ზღვის გაღმა თვალი.
თუ მრავლდებოდნენ, გაიყოფოდნენ, ზოგი რჩებოდა, ზოგი
ვიდოდა,

ვინ რა იცოდა, ასე მცდელობით, ავი თუ კარგი გამოვიდოდა?
ამიტომ, თუ დღეს კავკონთა მთებში ჰელიოხები ჩასახლებულან,
ეგებებიან ეოსს პირველნი, პრომეთეს ცეცხლით გალაღებულან,
განა, არ გვმართებს, ჩვენც დავიჯეროთ, ახალ ამბებით გული
ვიჯეროთ? –

განესაჯოთ ის, რაც განსასჯელია, რაც ტყუილია, არ დავიჩემოთ.

კრეტივესი –

ხომ იოლია სიტყვით ჭიდილი, მაგრამ თუ ტყუი, ისიც ძნელდება,
მატყუარობის ქალღმერთს შევთხოვდი, არა გვჭირდება მისგან
ხელდება,
დეეკალიონი თესალიაში ქალაქ-ქვეყანა ფთიას მეფობდა,

როდესაც წარღვნამ განწყობა ბევრი, ვინ დაუშლიდა, ბევრ მხარეს ფლობდა.

მეც მისწავლია კენტავრებისგან, მამას პრომეთეს ხშირად სწვევია, არწივისაგან ამოკორტნილი გულმკერდიც, თურმე, შეუხვევია.

მე სხვა ვიკითხე, ვინ გამამტყუნოს, კითხვა დავსვი და პასუხს მოველი:

უნდა ამიხსნათ, გერგეტოს მთაზე ფიცით შეკრული მიტომ მოველი. ამიკოს, შენ ხარ ჩემი გამწვრთნელი, რაც ვიცი, შენგან გამიგონია: ქალღმერთი ატა ჩაგაგონებდა და მატყუებდი? – არა მგონია.

როდესაც ქვეყნად მომრავლდა ცოდვა და დაივიწყეს ღმერთების ნება,

ზევსმა განსაჯა, ასე გაგრძელდეს, კაცთა ცხოვრება რას ემგვანება? ლიკოსურიას, მეფე ლიკაონს, ვინც დაივიწყა ღმერთთა პატივი, ეწვია, როგორც მოხუცი ვინმე, ვისაც გაუწყდა გონების მძივი. მეფემ დასცინა, ღმერთად არა სცნო, მძევალი დაკლა, მიუგდო ხორცი,

ეს აილეო და იმყოფინე, შეჭამე მალე და წადი, მორჩი!

განრისხდა ზევსი, ესროლა მეხი, დასცა სასახლე და გალავანი, მგელად აქცია ლიკაონი, წვიმაც დაურთო რამ წარღვნის მგვანი. გადარჩა მხოლოდ დევკალიონი, ზევსმა დაინდო მისი მოყვარე, იმისგან მოდის ქალი თუ კაცი, ვისაც ჩვენ ვარქვით მისი მოგვარე. ჰელენი იყო მისი მემკვიდრე, მის გამო ყველას ელინი გვერქვა – თუკი რამე გვაქვს გადასანწყვეტი, უპრიანია, ეს უნდა გვეთქვა. მისი ძმა იყო ამფიქტიონი, მან დაივადა აქტეს მეფობა, სიმამრს წაართვა ძალით ქალაქი, არ ეკუთვნოდა იმისი ფლობა. ღმერთებმა მიტომ განსაჯეს ასე, მკაცრად დასაჯეს მოყვარის მტერი,

ერთბონს მისცეს მისი სამეფო, როცა სიბერის დაუდგა ჯერი. ეოლოსი კი ელინის ძეა, მან დაიმკვიდრა თებეს მეფობა, კადმოსელები განდევნა როცა და აძლიერა შთამომავლობა. ეოლოს მეფის უფროსი მე ვარ, მყავს ძმები, დები, მომწონს სიმრავლე, დევკალიონის შთამომავლობა სცადე, დათვალე, თვალი მიაველე. ჩემი ძმა იყო დიდი სიზიფი, კორინთოს ფლობდა, ჰქონდა სიმდიდრე, მაღალ ღმერთებსაც ექიმპებოდა, ცოდვილ მიწაზე ცხოვრობდა ვიდრე.

აქტორი (მირმიღონელთა (ჭიანჭველების) ტომის მეფე –

სიზიფეს ამბავს ათასს ჰყვებიან, სხარტი გონების, მოხერხებული... მან დააგროვა დიდი სიმდიდრე, იყო ამაყი, გალალეული. ეფირი იპყრო სხვათა მცდელობით, ეხერხებოდა ცბიერს ხელობით, სჯობდა გარეშეთ და შინაურებს გონით, სიმდიდრით და გამძლეობით.

მოკვდავთა შორის გამორჩეული, სიკვდილის ღმერთიც ჰყავდა ძლეული,

ტანატო იპყრა, დააბა ჯაჭვით, მოტყუებული, დამბლად ქცეული და მოხდა ისე, ელინთა შორის უკვე არავინ იხოცებოდა, აიდის¹ წილად მიწისქვეშეთში, დრო მიდიოდა, არავინ ხვდებოდა. კაცთა რა იგრძნეს თავისუფლება, ღმერთები დაგმეს, აიშვეს თავი, წრეს გადავიდნენ, წესრიგი მოსპეს, აღარ მოჰქონდათ შესაწირავი. განრისხდა ზევსი მეხთამტყორცნელი, იხმო არესი, ღმერთი ომისა, გაგზავნა ღმერთის გამოსახსნელად და დასაძლევად ძლევის მდომისა.

1. ზევსის ძმა. მიწისქვეშეთის ღმერთი. პერსეფონას ქმარი. ტანატო – სიკვდილის ღმერთი.

ტანატმა შეძლო შურისძიება, არ დაუნყია ბევრი ძიება,
 სიზიფის სული აიდს მიუძღვნა, არ დააცალა ტანს გაციება
 და კვლავ მოტყუვდა ღმერთი ტანატი, სირბილს ზოგჯერ სჯობს
 წინსვლა ტაატით –
 რამდენი არის გაცუდებული, დაფიცებული სანთლით და ხატით.
 სიზიფი მიტომ იყო სიზიფი, მოხერხებული და გონით მწიფი,
 იცოდა კარგად, რას აკეთებდა, იყო ძლიერი და არა მყიფი.
 თურმე, უთხრა ცოლს, ერთგულ მეუღლეს: ზევსის სურვილი მას
 ასე უთხრეს,
 რომ მისი ტანი არ დანვან ცეცხლზე, რომ ცოდვილს ძვლები არ
 გამოუხრეს.
 იმქვეყნის ღმერთებს არ უძღვნას ძღვენი არცა საკლავით და არცა
 წვევით,
 არცა იტიროს, ცრემლები ღვაროს, არც საყვედური გამოთქვას
 ენით.
 ერთგულმა ცოლმა დადო პირობა, არ ეტყობოდა თუმცა ძვირობა,
 არ გამოიღო შესაწირავი, გამოიჩინა ქცევით ვირობა.
 აიდი მაინც ელოდა დიდხანს, აიდი მძლავრი და პერსეფონა,
 აღარ იცოდნენ, სიზიფის სული ეწამებინათ თუ მოეფონათ.
 ბოლოს სიზიფიმ მიუგო აიდს: ხედავ, რას შერება რეგვენი ცოლი,
 სულს არ პატივობს, ტანს არ პატრონობს, რატომ გაუყავ, ნეტავ,
 საწოლი?
 გამიშვი გარეთ, მივხედო საქმეს და მსწრაფლად უკან დაგიბრუნდები.
 შესაწირავი მოგართვა დიდი, ქვესკნელის ურჩი როგორ გაეხდები?
 აიღმა მისცა მძიმე თანხმობა, ქვესკნელმა სიზიფს გაუღო კარი,
 მდიდრულ ცხოვრებას, ერთგულ მეუღლეს ეწვია ერთ დროს
 მიუსაფარი.
 აიდი დიდხანს ელოდა სიზიფს, ის დროსტარებას ვერ ელეოდა,

ყოველდღიური მოღვაწეა სურდა, თვრებოდა, ხიფათს აღარ ელოდა.
 კვლავ გამოგზავნეს სიკვდილის ღმერთი, მან მატყუარა თან
 ნაიყვანა,
 ღმერთთან პირობის დამცდუნებელი საიქიოში მოიღვინა განა?
 ამიტომ არის, აიღმა სიზიფს, რომ არ ეცადა კიდეც გაძრომა,
 წესად დაუდო შეუსვენებელი თავდადებული და ფუჭი შრომა.
 ამიჰო-სი –
 თქვენ დაუკვირდით, ღმერთებმა სიზიფს ის არ აკმარეს, ქვას რომ
 აგორებს.
 აიტანს მთაზე, დაუგორდება. ქვა მის სულს სტანჯავს, მიწიცი
 აღორებს.
 მის მომავალსაც გადასწვდა ცოდვა, გლავკი, საწყალი, მამას ეწია,
 მისი ვაჟი კი, ბელეროფონტი, მისდევს სიკეთეს, ვერ დაეწია.
 დღეს კორინთოა მეფის გარეშე, უმეფობა კი როგორ იქნება? –
 წესი და რიგი თუ დაირღვევა, სამეფო სათხედ გარდაიქმნება.
 ტომოსი –
 ღმერთთა და კაცთა ურთიერთობა, თაყვანისცემა, მათგან
 დანდობა
 განსაზღვრულია ძველი დროიდან. არ უნდა განსჯა, სჭირდება
 ნდობა,
 თუ დაარღვია სიზიფიმ იგი, თუ ვერ იგუა ძველი წესრიგი,
 მაშ, ღირსეულად მოსვლია რიგი, რომ დაივინოს ტყუილ-ციგლიგი.
 მე ამიკოსის სიტყვა მენიშნა, რომ უმეფობა ქვეყანას დასცემს
 და თუ წახდება წუთისოფელი, მშრომელს და გამრჯეს პასუხს ვინ
 გასცემს?
 ჩემ სამეფოში მთაა სიპილის, მთის ძირს ქალაქი იმავ სახელის,
 სასახლეები და გალავანი, რომ აღტაცებას იწვევს მნახველის.

მე იქ დავტოვე ცოლი და შვილი, თქვენთან მეფური სიტყვით
მოველი.
მომიყვანია დარდანიონი, მისთვის სამართალს თქვენგან მოველი.
სხვაფრივ, რა გითხრათ, ღმერთების პატივს, თაყვანისცემას ვინაც
გადავა,
ღირსია, იყოს მათგან დასჯილი, კამათს არ ვინყებ, არ უნდა დავა.
ჩემ სამეფოშიც იყო ქალწული, ხელმოსაქმობით ამალღებული,
არ ჰყავდა ტოლი, იცოდა კარგად, ომფალეც ჰყავდა
დამდაბლებული.
არაქნე ერქვა, მან ვერ გაიგო, რაა არაქნა, არ შეიძლება
ქალღმერთ ათენას დაუნყო ჯიბრი, შეჰკადრა სიტყვა და ხელის
ხლება.
არაქნე მიტომ ობობად იქცა, ბნელ კუთხეებში იჯდეს და ქსოვოს,
ალარ აქვს გონი, აღარცა ენა, რომ შეწყალება ქალღმერთს
შესთხოვოს.

პეპროპი –

დავეთანხმები, რაც ითქვა, ყველას. განა, ოქროა, რაც მზეზე
ელავს?
მეფე არის თუ ხელით მოსაქმე, როგორ შებედავს ზღვას, როცა
ლელავს?
კაცის ბუნება ისე სუსტია, ისე მცირეა, ისე მწირია,
ვინც აღუდგება ღმერთების ნებას, ყველა წინასწარ განაწირია.

ამიკო-სი –

ღმერთთა დიდება კაცთა ვალია, სიამე მათგან მომავალია,
მაგრამ თუ ერთი შესცოდავს რამეს, განა, ყველასი ერთად ბრალია?
შეგახსენებდით მე ასეთ ამბავს, სანამ მას ვინმე სხვა კუდს მიაბამს,
კარგად დავფიქრდეთ და გადავწყვიტოთ, არ ჩავეჭიდოთ უჭკუო

საბაბს.
როცა პრომეთე დასაჯა ზევსმა, ძალა იყო და ძალაუფლება,
განა, რა სცოდა ჩვენთვის ტანჯულმა, მაგრამ თუ რისხვა
დაგეუფლება,
ველარ მოზომავე სად და რა არის: ვინ არის ურჩი, ვინ არის წყნარი,
რისხვის საზომი სიკეთე არის, რაც უნდა შეცდე, მოგექცეს მხარი.
ჩვენთვის პრომეთეს უსწავლება თითებს გარეთ თვლა და აზრის
წერა,
ბრინჯაოს ჭედვა, ხარების შებმა, გემის გამართვა, ბრძოლის
სიმღერა.
სიკეთის წილად ერგო წამება, განა, არ ეყო სასტიკი დასჯა?
შემდეგ რა მოხდა, მე შეგახსენებთ, არ დაგვჭირდება ბჭობა და
განსჯა.
ეს არ იკმარა ზევსმა ძლიერმა, ოლიმპოს მჯდარმა, სვებედნიერმა,
ცეცხლით გამთბარი კაციც დასაჯა, რა შეაშინა მისმა იერმა?
ზევსის ბრძანებით ჰეფესტომ შექმნა ქალწული ტურფა და
მშვენიერი
ათენას ნაქსოვ კაბაში ჩასვეს, არც ცისა იყო, არც მიწიერი.
ჰერმესმა უძღვნა ქალს ეშმაკობა, ჭკვა დაანათლა, არქვა პანდორა,
შემდეგ ეპიმეთს¹ ტიტანს მიჰგვარა, უთვალთვალებდა თან შორი-
შორა.
თუმც ეპიმეთმა იცოდა ძმისგან, რომ არ მიეღო ეს საჩუქარი,
რადგან ზევსისგან ელოდა ხიფათს, მაგრამ, რადგანაც უქროდა
ქარი,
ველარ მოზომა ვნებამოსილმა, მყისვე მეუღლეად დაისვა ქალი.
საქმე გაკეთდა. რა მოხდებოდა, არ სჭირდებოდა ამას თვალთვალი.
ეპიმეთს ერთი ყუთი რამ ჰქონდა, სადაც ესვენა უბედურება.

1. პრომდეს ძმა პელაზგიურ-ბერძნული მითოლოგიის თანახმად.

ცნობისმოყვარე პანდორამ გახსნა და ვერ მოასწრო მან მოაზრება,
რომ ამოფრინდნენ ყუთიდან სწრაფად ჭირი, შიმშილი, ავადმყოფობა,
სიძულვილი და მოყვასის მტრობა, უიმედობა, სიავის ფლობა...

მხოლოდ იმედმა ვერ ამოასწრო და უიმედოდ დავიარებით.
ერთიმეორეს ვშურობთ და ვძარცვავთ, და ყველა ხდება ღმერთების
ნებით.

ბრძენთა წინაშე მე დავსვამ კითხვას: სიკეთისთვის თუ დაისჯებიან,
ათას ბოროტის ასჯერ ჩამდენნი შემდეგ ვილასგან განისჯებიან?

კეპროპი –

მედიდურობამ ბევრი დაღუპა. მედიდურობა დიდი ჭირია.
თავმდაბლობაა დიდი სიმდიდრე, რაც უფრო მეტი გასაჭირია.
აისას ვფიცავ, დიდებულ ქალღმერთს, ვინც ბედისწერის ძაფს
ურთავს კაცებს,

დაიღუპება ქვეყნად ყოველი, ცრუ სიამაყე თუ გაიტაცებს.
მეფე კეიქსი და ალკიონე, კრეთევსის უფროს დაზე გიყვებით,
საჩვენებელი იყვნენ ცოლ-ქმარი, მოყვარულები მეფობდნენ
შვებით,

მაგრამ, რად გინდა? – მედიდურობით ქმარი ეტყოდა მეუღლეს –
ჰერა,

ხო, ჩემო ზევსო, – უპასუხებდა. ზევსი და ჰერა – ჰქონდათ
სიმღერა.

ამიტომ იყო, ზევსმა ძლიერმა ზღვის ფრინველების მისცა იერი,
მეწყვილეს მძებნელ თოლიის კივილს ამიტომ ახლავს რამ მიწიერი.
დღეს ყველას გემართებს სიმშვიდის ჩენა, ჭკვას არ უსწრებდნენ
გული და ენა,

თუ აზრიანად საქმეს გადაწყვეტთ, დაგვიდასტურებს სიამით ზენა.

უნდა მივმართო არხონტო და ვთხოვო, რაკი ვართ მტკიცე ფიცით
შეკრული,

ცრუ თუ გავკიცხეთ, მართალი ვაქეთ, შვებას მიიღებს მაშინ
ბედკრული.

ჩვენ საკითხი გვაქვს გადასაწყვეტი, რომ გავიხსენებ, სუნთქვა
მეკვრება,

მაგრამ გამიხმეს მაშინ მარჯვენა, თუ ტყუილისკენ გადამეხრება.
რადგან სიმართლე არის მთავარი, თვით სიყვარულსაც სჭარბობს
და მეტობს,

ის, ვინც აჰყვება გულისთქმა-გრძნობას, თვით მიგახვედრებს –
გონებით ცეტობს.

კრეთევსმა გვითხრა, დევკალიონი პრომეთეს ძეა და წინაპარი,
ნუ დაიჩემებს მას სხვა წინაპრად, ნუ მოექცევა სიცრუით მხარი,
მაგრამ აქვეა შორით მოსული ილი, შორეთის მეფე და გმირი,
მეფე ტმოლოსი თან ახლავს მონმედ, საუბარიც გვაქვს წარსულზე
ხშირი,

ილი ამტკიცებს, რომ კორინთელთა არის მემკვიდრე, ჩამომავალი
და თუ ცხოვრობდა უცხო მხარეში, არ არის მისი ცოდვა და ბრალი.
უნდა განვსაჯოთ, რაა სიმართლე, სიცრუის მთქმელი აქვე
დავწყველოთ,

თავის სათქმელი გვითხრას ორივემ, სალაპარაკო რატომ
გაწვლეთ?

კრეტიევსი –

რაც თავი მახსოვს, არავის უთქვამს, რომ ეოლოსის არა ვარ შვილი,
დათა სიმრავლით, ძმათა სიმძლავრით მუდამ ვიყავი მე
მხრებგაშლილი.

სიზიფზე ითქვა, ალკიონეზე, აბა, იკითხეთ თქვენ იკასტოსი!
კანაკე ნახეთ და მელანიპე, დედოფლებია უცხო სანმყოსი.

ყველა ეოლოსს დაიფიცებდა, ეოლოსია ყველას შემემწელი.
რაც მან შეიძლო, სხვა ვერ იზამდა, მოსათხრობადაც კი არის
ძნელი.

ეს მან განდევნა კადმოსელები, მძლავრი შეტევით აიღო თებე,
გმირობა იყო განუყოფელი, აბა, ეცადე და მიენებე.
მისი ძმებია დოროს, ქსუთოსი, ორნივ ძლიერი, ორივე გმირი,
ძლევათმოსილი ჰელენის ძენი, ვის ბრწყინვალეობას არ აქვს ნაპირი.
ჰელენ-ელინი, ელინთა თავი, დევკალიონის ღვიძლია შვილი.
პირა-სგან არის იგი ნაშობი, ორივესია ამაში წვლილი.
დევკალიონი პრომეთეს ძეა, კლიმენე ჰყავდა მშობელი დედა,
ამას ეს უცხოც არ უარყოფდა, სურდა თუ არა, გამიხდა მწედა.
ახლა განსაზღვრეთ მე რა ვიცრუე, რაში არაა ჩემი სიმართლე,
თუ გადავედი სადმე სიმართლეს, გამომეცალოს თვალში სინათლე.

კეპროპი –

ნათქვამი ყველა გასაგებია, გაიმეორე, რაც ყველამ იცის,
ეჭვი არ არის, მეფე კრეთევსი ერთგული არის გერგეტოს ფიცის.
ახლა კი ვნახოთ, რას გვეტყვის ილი, იგი ხომ შორი გზებით
ვიდოდა,
თუ მართალია – გაიმარჯვებდა, მტყუნს დავსჯიდით, კარგად
იცოდა.

ილი –

ჩემი ამბავი ძალზე რთულია, ვისაც არა სურს, ვერც კი გაიგებს,
ჩაეჭიდება ცალკეულ სიტყვას, ვარაუდების კოშკებს აიგებს.
რომ არ დაეჭვდეთ დავიწყებ ასე და თქვენ მისდით აზრის
მსვლელობას:
რაც სხვისი იყოს, ჩათვალედ სხვისად, მეც არ დავიწყებ სხვისის
ჩემობას.

ჯერ ერთი, როცა ხაზი გაქვს სწორი, რატომ არ მიგყავს იგი
ბოლომდე?
რატომ არ გინდა, დღევანდელიდან დასაწყისამდე სწორადა
ზომდე?

პრომეთე, ითქვა, განა, პრომეთე არ იყო შვილი იაპეთისა?
აზიასაგან ეყოლა იგი, დიდი სიკეთის, ყველგან მთესისა.
იაპეთის და თეტისის ქალწულს – აზიას ჰყავდა კიდეც შვილები:
ეპიმეთე და მენეტოსი, ატლანტი – ფართოდ მხრებგაშლილები.
ატლანტის ასულ ელექტრას ვაქებ, რამდენს ჩემამდე კიდეც უქია,
გაბრწყინება მისი შეხედვა, მისი თვალები ელვა-შუქია.
მასთან ეყოლა ზევსს სამი შვილი, მათ შორის იყო დიდი დარდანი,
იასიონი და ჰარმონია, თუმცა გავიდა საკმაო ხანი.
მათი ამბავი თაობებს ახსოვთ, გეტყვით და თქვენაც გაგახსენდებათ:
ის, რაც ცუდია არ გვავიწყდება, ის, რაც კარგია არ დაძველდება.
და, ჰარმონია, ძმებმა გაზარდეს და მიათხოვეს თებეს მეფესა,
გმირები იყვნენ: გათხოვებამდე ბევრი სასიძო დააფეთესა.
თებეს მეფობდა მაშინ კადმოსი, თქვენ უკეთ უწყით მისი ამბავი,
ფინიკიდან გადმოხვენილ გმირს, თურმე, გადახდა ბევრი რამ ავი.
რაც შეეხება ელინს თუ ჰელეს და მასთან ერთად ამფიქტიონი,
პირას ნაშობნი, მაგრამ ვისაგან? – რა შუაშია დევკალიონი?
დევკალიონმა მეორე ცოლი, პირა როდესაც დაიკავშირა,
მას ორი ვაჟი გერებად მოჰყვა, მაგრამ საყვედურს არ მოუხშირა.
აღზარდა ორნივ არ ვიტყვი აუგს, ისევე, როგორც საკუთარს
ზრდიდა,
სისხლი და აღზრდა, განა, ერთია? – სასმელი წყალი გამოდის
ზღვიდან?
სხვა, რაც არ ითქვა კრეთევსისაგან, ეოლოსის და ელინის გამო,

სიმართლე არის, ამიტომ ფესვი ნუ გაიდება აქ გარდიგარდმო!
 ისიც არ მიკვირს, აღზრდილი აღმზრდელს პატივს სცემდეს და
 სახელს ჰფიცავდეს,
 სამართლისათვის მოწოდებული ვალდებულია, მართალს იცავდეს.
 და თუ ასეა, მაშინ ვიცოდეთ, დევკალიონი დიდი გმირია,
 იმდენი ჰქონდა, იმდენსა ფლობდა, ტყუილ-მართალიც კი აირია.
 პირველ ცოლისგან ჰყავდა ვაჟები: დარდანი, შემდეგ იასიონი,
 ჰარმონია კი ბოლოს ეყოლა, სიტურფით სწორი არ ჰყავდა, მგონი.
 პირა შეირთო მან ამის შემდეგ, პირას თან მოჰყვანენ დიდი გერები,
 გერი საკუთრად ვერ გადიქცევა, თუნდ სიყვარულით თუ ეფერები.
 დევკალიონის სიკვდილის შემდეგ გერებმა ძმებთან ატეხეს ომი,
 იასიონი მათ შეინირეს, სხვისი ქონების ვინც იყვნენ მდომი.
 დარდანმა შეძლო თავის დაღწევა, თუმცა მოუხდა შორეთს გაქცევა,
 ახლა განსაზღვრეთ, ვინ მართალია, ვისი არ მოგწონთ სიტყვა და
 ქცევა,
 ეოლელების ღვიძლი შვილები, დევკალიონის გამოზრდილები,
 სხვის სამეფოებს დაეპატრონენ, ავში გამოჩნდა მათი წვლილები.
 აქ დავამატებ, იასიონი, მემკვიდრეობით ორქომენს ფლობდა,
 დარდანს კორინთო ერგო მამისგან, მიტომ მეტოქედ ვერავის
 ცნობდა.
 ელინი იყო მაგნესიაში, თერმოპილს ფლობდა ამფიქტიონი,
 ძმებმა, სიმდიდრეს მოკლებულებმა, შემოიკრიბეს გარს მხედრიონი.
 ჯერ იასიონს უყელეს შურით, მოკლეს მხეცივით დაასამარეს,
 აქტეს მიაღწენენ, ამფიქტიონი დაესაკუთრა ამ ტურფა არეს,
 შემდეგ კორინთო აიღეს მიზნად, დარდანი დახვდათ მომხდურებს
 ფრთხილად,
 მაგრამ დამარცხდა და განერიდა, რადგანაც მტრები მისდევდნენ
 წყვილად,

დარჩენილიყო – ძმები მოკლავდნენ, გაქცევა იყო მაშინ საშველი.
 სადაც არა ღირს, იქ შებრძოლებას მოინადინებს მხოლოდ სულელი,
 გაქცევით მოგვცა საშუალება, რომ მემკვიდრეებს გვეძია შური,
 დატაცებული მიგველო უკან, ქალაქი, მინა, წყალი და პური,
 დღეს სხვა დრო არის, ასე იოლად არვის შერჩება ტაციაობა.
 ამიტომ შეგთხოვთ, თქვენ გაარჩიოთ, მტყუან-მართალის ჩვენში
 რაობა.

ამიკო-სი –

კადმოსის ამბავს მე მოგიყვებით, სხვამ რად გვიამბოს ის, რაც
 ჩვენია?
 თან გამუდმებით ერთის მოსმენა, დამეთანხმებით, მოსაწყენია.
 ფინიკიაში მეფე აგენორს ევროპა ჰყავდა ტელეფასისგან,
 ეს ქალიშვილი უყვარდა ძალზე, გამორჩეულად მისი ძმებისგან.
 მშვენიერ ქალწულს, ერთხელ, შემთხვევით, უფალმა ზევსმა
 დაადგა თვალი,
 გამოეცხადა, როგორც ზღვის ხარი და გააცურა კრეტისკენ ქალი,
 კუნძულ კრეტაზე, სადაც ის იშვა, თხა ამაღლეთამ ძუძუ აწოვა,
 დაისაკუთრა ღმერთმა მოკვდავი და უკვდავებას შიგ ჩააქსოვა.
 აგენორს სამი ვაჟკაცი ჰყავდა, გამწარებულმა სამივე იხმო,
 უთხრა: მოძებნეთ და მომიყვანეთ, ვინაც სიცოცხლის სიმი გამიხმო.
 არ დაგინახოთ სამეფო კარზე, ვიდრე ევროპას არ მომგვრით უკან!
 წავიდნენ ძმები, ძებნეს, ვერ ჰპოვეს, მათი სულები დღესაცა
 სწუხან.
 სხვა ძალა ჰქონდა მშობელის ნებას – ვინ შეებედავდა ურჩობას,
 ვნებას?
 დარჩნენ იქ, სადაც ედგომებოდათ, არც იქ აკლებდნენ ცდასა და
 გზნებას,

მოხდა ისე, რომ ფინიკიაში ფენიქსმა ჰპოვა თავშესაფარი,
კილიქსი დარჩა კილიკიაში, იქ იყო მისი შეძლების ზღვარი.
კადმოსმა მოვლო აღმოსავლეთი, ბოლოს კი წმინდა დელფოსში
მოხვდა,
მისანმა უთხრა: შეწყვიტე ძებნა, რატომ? რა გითხრათ, ასე რად
მოხდა.

აქედან გახვალ – ამბობს მისანი, რაკი, რაც გითხარ ამოიცანი,
ახლა რომ გეტყვი დაიმახსოვრე და ეს გახდება შენი მიზანი:
აქედან გასულს შეგვხვდება ძროხა, ძროხაა ჩვენი წმინდა ცხოველი,
გაჰყევ, სად დანვეს, ქალაქი აგე, დე, შემართება გქონდეს ცხოველი.
სად ძროხა დანვა, ღმერთებს შესწირა, თებე აშენა – ქალაქი დიდი,
შექმნა კერია, მრავალნატანჯმა, მრავალ სიხარულს გაუდო ხიდი,
ჰარმონიასთან კადმოსს ეყოლა მრავალი შვილი გმირთა მშობელი,
ღმერთების დედა, მათი მლოცველი და სილამაზით დამატრობელი.
ინო, სემელე, და ავტონონე, ილირიოსი და პოლიდორე,
აგავე იყო პენთეესის დედა, მგონი, რომ ყველა დავიმახსოვრე.
მაგრამ მთავარი, ჩვენ დამწერლობას, მან ახლებური ფუძე დაუდო,
ბგერებს ასონი დაუკავშირა, მე როგორ ვუთხრა, შენ, კაცო,
ცუდო?
სწორედ ეს მეფე, სიკეთის მთესი, ცუდად განდევნა ამფიქტიონმა,
მეფობა სურდა? სხვაგან ეძებნა და ვერ გაუჭრა უბედურს გონმა.

პრემიუსი –

ჩემს წინაპარზე აუგს ვინც იტყვის, იცოდეს, ცუდად დაუბრუნდება,
კაცი ერთ სიტყვას გადაეგება, თუ ვერ მოზომავს, ასედაც ხდება.

ტმოლოსი –

სიმართლის გარდა, აქ სხვა რა ითქვა და ნუ მოყვები ასე
მსჯელობას,
მე ასე ვიცი, ვართ თანაბარი, ნურავინ იგრძნობს დაუსჯელობას,
აზრს გადაუხვევ, მე უფრო მეტად მაინტერესებს, ხარ კაცი ბრძენი,
კენტავრს გარქმევინ, რატომ, რისთვისა, რა შუაშია მითხარი ცხენი?

ამიკო-სი –

სასაცილოა, მაგრამ მართალი, კაცმა ისწავლა ეტლის გამართვა,
შიგ ცხენის შებმა, ორის და ოთხის, რაც მეტი არის, ძნელია
მართვა.
ცხენზე ჯდომა კი ჯერ არ იცოდა, პირველნი იყვნენ ჩვენი მამანი,
ამხედრებულნი დანავარდობდნენ, სხვებს არ ენახათ არსება მგვანი.
ხო და, ეგონათ ერთი არსება, ცალ-ცალკე ვერც კი წარმოედგინათ,
დღესაც კენტავრებს ჩემ ტომს არქმევინ, დარჩა სახელად, რაც
იყო წინათ.

კეპროპი –

ყველას შევთხოვდი, ილს მოუსმინოთ და ნუ ვიქნებით ძალზე
სულსწრაფი,
კაცი რომ ჰყვება და ვერ ამთავრებს, მსმენელს გაგების უწყდება
ძაფი.

ილი –

თუ იაპეთის შვილთა შვილია დევკალიონი, დიდი დარდანი,
ყოფილან ახლო ნათესავები, რამდენიც უნდა გავიდეს ხანი.
დევკალიონმა კავკონთა მთებთან თუ დააბუდა აქაურები,
ნათესავებად ჩავთვალო ყველა, განა, სად ვცდები, როცა მიწყრები?
და, ამას გარდა, აბა, დაფიქრდით, როცა პრომეთე
მეხთამტყორცნელმა

დასაჯა მწარედ, იმისი ვაჟი არ აღიარა იმავე ხელმა?
შვილი განდევნა და სხვისი შვილი უბედურებას გადაარჩინა,
თუ მტრების შვილი საკუთარს უჯობს, ასეთი შვილი რად გააჩინა?
დარდანი, ვინაც კორინთოს ფლობდა და იმისი ძმა იასიონი,
ჰელენისაგან იყვნენ დევნილნი, ზღვას გადავიდნენ, ასეა, მგონი.

ამიკონი –

შესწორება მაქვს: იასიონი დევკალიონის შვილებმა მოკლეს,
გრძელს თუ ვერ შესწვდნენ ბოროტ განზრახვას, მოლაღატურად
ხოვ შესწვდნენ მოკლეს?
კაცი, რომელსაც ხორბლის მოყვანა დემეტრასაგან ჰქონდა
ნასწავლი
და ასწავლიდა ყველას სიკეთით, გასწირეს, თითქოს გასვლოდა
ყავლი.
მას ვაჟი დარჩა კიბელასაგან, კორიბანტების მამამთავარი,
აბანტთა მოდგმა იმისგან მოდის, ევბეას ბუდობს დღეს მისი გვარი.

ილი –

ჩემთვის მთავარი ეგ კი არ არის, თქვენ გაიხსენეთ ზევსი კრეტელი,
ოლიმპოს მთაზე ღრუბლებს რომ შეკრავს, ღრუბლებს ზევიდან
ყველას მჭვრეტელი,
გამეფდა როგორ, მის გამეფებას შედეგად მოჰყვა მრავალთა
დასჯა,
დასჯილთა შორის მისი შვილები, პირველებია, არ უნდა განსჯა.
ისმება კითხვა, ზევსის შვილებმა, რა დააშავეს იმისი ფასი,
ამოეკვეთათ ფეხი მამულში და ტანჯვა შეხვდათ მრავალ ათასი.
როგორ ვიფიქროთ, პრომეთეს შვილი ზევსის მხარეზე იბრძოდა
მაშინ,
ზევსის შვილები მტერს იფარავდნენ, ასეთი დასკვნა მოგივა ჭკვაში?

ეგებ დარდანი პრომეთესია, დევკალიონი არის ზევსისა,
ვინ განიდევნა, ვინ გაძლიერდა, მისი შედეგი ასე მესმისა.

კრამეზი –

მეხთამტყორცნელი, ღმერთების მეფე, ყველა მოკვდავის არის
მშობელი
რომელი არის, თაყვანი არ სცეს, რომელი არის მისი მგმობელი.
დევკალიონი პრომეთეს ძეა, მაგრამ მეუფედ ზევსსა ჰფიცავდა,
ერთგული იყო ოლიმპოს მკვიდრთა, მათთვის მიცემულ სიტყვას
იცავდა.
არ დიდგულობდა ზოგიერთივით, უხვი იცოდა შესანიშნავი,
მამათა ომში წილი არ ედო, პირად მტერთანაც ეწადა ზავი.
ყველამ არ უწყის, როდის რა იყო, პრომეთეს ძისა ან რა იციან
იასიონთან რა ჰქონდა სამტრო, ზოგჯერ გეტყვიან: შური იძია.
ვიცი, პირიქით, როცა დარდანმა ძმას მიაყენა დიდი ჭრილობა,
დევკალიონმა იამო-ს უხმო, გამოიჩინა ქვეყნად ზრდილობა.
აპოლიონის და ევადნეს შვილი, მკურნალი, რომლის ყველა წამალი
მომაკვდავსაც კი გამოაბრუნებს, უცებ მოქმედებს, როგორც
ფრთამალი.
იამო-სი კი მივიდა მყისვე, მალამოც ჰქონდა კერას ნაზელი,
მაგრამ გვიანი გამოდგა შველა, ვერ განადიდა მიტომ სახელი.
იასიონი დევკალიონმა აიღს გაგზავნა პატივმოსილი,
ახლა დაბრალდეს, რაც არ უქნია, უნდა მიადგეს მის სახელს
ჩრდილი.

ილი –

უცნაურია კაცის ბუნება, როგორიცაა აქვს იმ დღეს გუნება,
საქმეც იმგვარად მოეჩვენება, არ დასჭირდება შემობრუნება.

როცა გუნება ცვალებადია, რომ დაეკარგოს რაც აბადია,
ველარ უშველის მოთქმა და ვიში, მუშტების ქნევა, ესეც ცხადია.
უბოძებია ჭკვა მიტომ გამჩენს, რას იმოქმედებს, ის გამოაჩენს,
დადინჯებული მოიმკის სახელს, ცეტი სჯერდება სხვისაგან
ნარჩენს.
მე მხოლოდ ის ვთქვი, ღმერთების ომში, კაცებმა რადგან წილი
დაიდეს,
დამარცხებულის მხარეზე მყოფთა, დიდების ხიდი როგორ გაიდეს?
თორემ სხვაგვარად სიტყვა არ მეთქმის, პრომეთეს ახლოს ახლა
ვინც მძლავრობს.
ერთნაირია სიტყვა, იერი, ერთნაირად წუხს, შრომობს და ხარობს
უკვდავ ღმერთებიც ერთნაირია, მათში თქვენებიც გადაირია –
იქიდან აქეთ, აქედან იქით, ერთი ყოფილა შესაწირია.
აქ ითქვა სიტყვა დევკალიონზე, წარღვნას გადურჩა ნავში
მჯდომარე,
იქაც წარღვნაზე ჰყვებიან სათქმელს, არც ნოე იყო კაცი მცონარე.
მე იმ ტომებში მომისმენია, წარღვნას ყოველი თავისას არქმევს,
გადარჩენილიც ყველგან ერთია, უნთებენ სანთელს, უკმევენ
საკმევს.
მე ასე ვფიქრობ: ღმერთი ღმერთია, უკვდავებასთან შენაერთია,
მოკვდავთა მხრიდან, მათთან მოქიშპე, ამ ქვეყნად კაცი
ერთადერთია.
აქ ვისზეც ითქვა, ჩვენც მოვისმინეთ, იქით ნათქვამი კიდეც სხვა
არის,
გამიგონია ღმერთის ურჩობამ წარღვნა მოჰგვარა იქაც საზარი.
გადარჩა ნოე თავის ჯალაბით და ყველა ძირი იმისგან მოდის,
დევკალიონი მათთვის ნოეა, მაგრამ არ ვიცი, როგორ გამოდის.

პრაქტიკა –

შენ, უცხოელო! გვიყვები ზღაპრებს, გინდა ბრძენკაცი რომ
დააჯერო,
ჩემთა წინაპართ უგინებ სულელებს და ამითა გსურს გული იჯერო.
აქ საკამათო არაფერია, თუ თეთრი შავში არ აგერია,
არ შეგეშლება, რაც უნინ იყო, კირბებში ყველა ჩანანერია.

ილი –

მე თუ გითხარით, რაც იქით ვნახე, გავიგე, გულში შემოვიწინახე,
სულ არა ნიშნავს ატაყურობას, რომ ცბიერების დაგიდეთ მახე.
აქ რაც ვახსენე, თუ ზღაპარია, მაშ, მახსოვრობას რაც აბარია,
ყველა რომ მოგყვებ, ვინ რას ლოცულობს, რა ჯიშისაა და რა
გვარია,
იტყვი, შეშლია ღმერთის სახელი, აღარა სწყალობს მისი ნათელი,
მისი გონება დაბინდულია და გული არის ბოლმით ნათელი.
ტიტან კოიოს ასული ლეტოს, როცა ზევსისგან იქმნა ფეხმძიმე,
ჰერას, მეუღლეს მეხთამტყორცნელის, შემოეხვია ეჭვები მძიმე
და გადანყვიტა, მშობიარე ქალს თან დაადევნა დიდი პითონი,
მისი განდევნა უბრძანა ხმელეთს, ჰქონდა განზრახვა მისხლივ
ნაწონი.
ზევსის სურვილით ზღვაში კლდე გაჩნდა, კუნძულს ეწოდა შემდეგ
დელოსი,
არ იყო წყარო, არცა რამ ჩრდილი, არცა ნაჭერი მწვანე მდელოსი.
ქალღმერთ ლეტოსმა იქ შვა ტყუპები, აპოლონს დაჰყვა თან
ოქროს თმები,
არტემიდეს კი, ლამაზ გოგონას, გამორჩეულად თეთრი მკლავები,
და-ძმა იზარდა. ქალღმერთ აისამ, ვინც ბედისწერის ძაფს ურთავს
ყველას,

თვითონ ზევსმაც კი არ იცის მისი, ვის დანახვაზე პრომეთეც
 ლელავს,
 და-ძმა ატარა მრავალი წელი. მრავალი მხარე შემოატარა,
 ბოლოს, ოლიმპოს დაუდო კერა, მამა-შვილები გულით ახარა.
 ეს ასე ვიცით, საპელაზგოში ვინც პელაზგისის შვილთაშვილია,
 კრეტიდან აქეთ ულუმბოს მთამდე ვისი მამულიც გადაშლილია,
 მაგრამ თქვენ ნახეთ ორივე ფრიგია და იმის იქით ხეთთა სოფელი,
 უფრო ძლიერი არ არის მეფე, ვინც გაგიგიათ ქვეყნად მყოფელი.
 იქით აპოლონს არქვეს აპულან, თაყვანსა სცემენ, ტაძრებს უგებენ,
 თავს შესწირავენ დაუფიქრებლივ, ოლონდ იცოდნენ – გულს
 მოუგებენ.
 თქვენ ახლა იტყვი: არის ზღაპარი. არ გედავებით, თუ ასე გიჩანთ,
 ახლა მე მკითხეთ, ასე მსჯელობით აზრების ძაფის სინვრილე
 გიჩანთ.
 უფრო მეტს გეტყვით: უძველეს დროში, სადაც წყალუხვობს ორი
 მდინარე,
 იქით იდიგნა¹, აქეთ ფურათუ მაღალ მთებიდან გადმომდინარე,
 სულ სხვა ტომების შვიდი ქალაქი, როგორც ზეცაში შვიდი მნათობი,
 სიმდიდრით ერთურთს ეცილებოდნენ და სიამაყის ჭია გამართობი
 უკვდავებისკენ ეზიდებოდა, უკვდავ ღმერთებსაც ექიშპებოდა,
 დიდება მიწიყვ წარმავალია, მოკვდავთა შორის ვერვინ ხვდებოდა.
 გილგამეშ იყო ღმერთების შვილი, აქადუს ტომის გმირების გმირი,
 ყველგან ეძებდა უკვდავებასა, მიტომ გადახდა ხიფათი ხშირი.
 უკვდავებასთან ნაზიარები უთნაფიშთიმი გზაში შემოხვდა,
 ერთიმეორეს მოუყვნიენ წვრილად თავზე რა სჭირდათ, ძველად რა
 მოხდა.

1. იდიგნა – მდინარე ტიგროსი, ფურათუ – ევფრატი.

უთნაფიშთიმი, როგორაც ნოე, როგორაც ჩვენი დევკალიონი,
 გადარჩა წარღვნას ენლილის ნებით, დარჩა კაცთათვის ვით ალიონი.
 თვითონ ამბავი ცისა და მიწის, ზეცისა – ანის, ხმელეთის – გისა,
 ისეთი არის, არ გაძნელდება ჩვენთან მოძებნა შესატყვისისა.
 მათაც შვეს ქვეყნად ღმერთი მრავალი, რაც გახდა კაცთა ამოსავალი,
 ჩვენი თუ ვიცით, მათიც ვიცოდეთ, მუდმივი არის მოკვდავთა ვალი.

ამიკო-სი –

შენ გინახია აღმოსავლეთი, მაგრამ სოფელი უფრო ვრცელია,
 დასავლეთისკენ ვინაც იარა, გზა თუმცა ძნელი გასავლელია,
 მიაღებოდა ეტრუსკთა მხარეს, მათაც ღმერთები ჰყავთ საკუთარი,
 სახელს არქმევენ სხვადასხვა გვარად, თუმცა შინაარსით იგივე არის.
 აპოლონს იმათ არქვეს აპულუ, განა, სახელით რამე იცვლება?
 როგორაც გნამს და ეთაყვანები, შენი ცხოვრებაც ისე იქმნება.
 ახლა სამხრეთით ნახე ლიბია¹, ამონ რას როგორ ეთაყვანება,
 ის ჰელიოსის შესატყვისია – ერთნაირია ორივეს ნება.
 ტაძარიცა აქვს ნილოსის პირას, კლდეში ნაკვეთი, სადღაც
 სიღრმეში,
 ამონის სხივი ორჯერ ჩახედავს, სიბნელე სუფევს სხვაფრივ მის
 დღეში.
 რატომ გვიკვირდეს, რაც სხვაგან ხდება, ყველა ხომ ჩვენგან
 ნასესხებია?
 ზევსიმფარველობს სხვატომთა ღმერთებს, გაიცნობ, იოლშესახებია.

ილი –

ზევსი დიადი გამეფდა გვიან, მესამე არის მისი თაობა,
 უნდა ვიცოდეთ, ვინ იყო ადრე, როგორი იყო მათი რაობა.
 ზოგს თუ არ უნდა იცოდეს ყველა, რა იყო სხვაგან, რა იყო ძველად,

1. ლიბია – აფრიკა

რა არის კარგი, რა არის ავი, მისი გონება ჩანვდება ძნელად.
მე ხომ არ მითქვამს, კავკონთა მხარეს, სადაც მაღალი მწვერვალებია,
სად მყინვარები მეფობენ მუდმივ, ჩანჩქერნი კლდეებს დასჭიდებია,
გამოქვაბულში ტყის დედოფალმა მონადირეთა ქალღმერთმა

დალმა

შვა ამირანი – ნახევრად ღმერთი, დიდი დევგმირი შვა, როგორც
ქალმა.

იზარდა ბიჭი, ერის ქომაგი, ტიტანების და ავსულთა მტერი,
ვის რა უჭირდა, რითი ეშველა – იყო მარადუამს მისი სამზერი.
ცეცხლი მოსტაცა ცათა მეუფეს, დაბლა მოკვდავებს გაუნანილა,
როგორც პრომეთემ სიკეთისათვის, მანაც სასჯელი ვერ აიცილა.
კლდეზეა ისიც ჯაჭვით დაბმული, სურს რომ დაწყვიტოს, ერთი
აქვს სული,

მუდმივ ცდაშია, მიზანს ვერ აღწევს, ასეთი არის მისი წარსული.
კრეთევსი იტყვის, ეგ ზღაპარია, პრომეთეს ამბავს მე სხვაზე ვყვები,
დავეთანხმები თუ ფიცით იტყვის ის მართალია და მე კი ვცდები.
პრომეთე მაგის პაპის პაპაა, ახლაც იქაა, სადაც მიაბეს,
დევეკალიონი იქ აკითხავდა და მერე აქეთ ჰყვებოდა ამბებს.
სხვას ვის უნახავს და ან რა იცის, არ არის მთქმელი, არ არის
მოწმე.

მხოლოდ მე ერთი ვიქეც მეგზურად, რომ დამეძებნა მტერი და
მოძმე.

და გეუბნებით, იქით ტომები ჰელიოხები და კავკონები
აქედან იქით წასულებია ღმერთების რჩევით, მეფეთა ნებით.
იბერიული მოდგმის ტომები, ვის გადუხდია ხშირი ომები,
ატლანტთა მხრიდან მოსულებია, ბევრის მქონები, მეტის მდომები.
ასე ყვებიან: დიდ წარღვნის მერე გადარჩა ნოე-მამამთავარი,

იმისგან მოდის ყოველი კაცი, სახელიცა აქვს ამიტომ მყარი.
თავის მამული უკიდევანო, სამ ვაჟს სამ მხარედ გაუნანილა,
შემდეგ შვილებმა შვილებს გაუყვეს, ქიშპი ვერც ერთმა ვერ აიცილა.
უფროსი ვაჟი იაფეტის ძის, თარშისის ძეა დიდი თარგამო,
ხეთთა სამეფოს აღმოსავლეთით, მისი სამეფოს იყო მიდამო.
რვა ვაჟი ჰყავდა, რვავე დევგმირი, ხალდთა სოფელი იმათში გაყო,
ეგროსის იყო ის კლდე მაღალი, სადაც პრომეთე გინდა რომ ნახო.
მეც იქ ვიყავი, ბევრი ვეცადე, ვერ მოვიკალი ნახვის წყურვილი,
მიზნის მიღწევას სჭირდება ძალა, ვერ დაგიფარავს მხოლოდ
სურვილი.

იქიდან მოველ გრძელი ხომალდით, მცურავ კლდეების შიშში დავლახე,
ერთი გვაქვს ჯიში, წარმომავლობა და არ დავმაღავ რაც იქით
ვნახე.

კრეატივისი –

აღმოსავლეთი თუ მოიარე, სად ამორძალთა სული ტრიალებს,
ბევრჯერ იქნები ხიფათს ნამყოფი, რა დაგიამებს იმ ძველ იარებს,
მაგრამ ერთია გასაოცარი, თუ მთის იბერთა დალახე კარი,
როგორ დაკარგე პრომეთეს კვალი, რად გაუჩინე ჩვენ რწმენას
ბზარი.

თუ ამირანის იცი ამბავი, არ დაგიზოგავს მის ქებით თავი,
პრომეთეს როგორ ვერ მიაკვლიე, ჩამოგვიტანე ზმანება ავი.
ეგება, განგებ მაღავ სიმართლეს, გინდა, დაამცრო ჩემი წარსული,
ეგება, სულაც არ გიძებნია, დაგუფლებია, ეგებ, ავსული?
საეჭვოდ მიჩანს შენი მსჯელობა, რაა მიზანი, სიტყვით მცდელობა?
ზოგის ტყუილი მართალი ხდება, ბევრჯერ ცრუვდება მართლის
ხელობა,

შორეულ მხრიდან მოსულხარ რისთვის, გულდასმით გისმენ,
მინდა, გავიგო,
ტყუილად ცდილობ, ელიოსის ძეთ ტკბილი სიტყვებით მახე
დაგვიგო.

კეპროპი –

ალოასობას¹, დიდ დღესასწაულს, როცა კალოზე ღერძი ტრიალებს,
ხორბალს იმკიან, კალოზე ფენენ, თავთავზე კევრი მიმოსრიალებს,
ალოასობას, ტყუილუბრალოდ, გერგეტოს გორას ფიცით შეკრული
ვერ შევხვდებოდით, არა გვექონოდა ასეთ შეკრების მიზეზი სრული.
ჩემი რჩევაა, თავს ვცეთ პატივი და ნუ გავხდებით ერისიხთონი,
როგორც უჭირდა ქალიშვილ მესტრას, მევალებზე ჰყიდოდა,
მგონი.

ასული სხვასთან სახეს იცვლიდა და ისევ მამას უბრუნდებოდა,
ხანგამოშვებით ბედის ბორბალი მესტრას თავს ასე ტრიალდებოდა,
აქ ილი ამბობს, სად და რა ხდება, რა ვიცით იქით, ვით მეორდება,
კრეთევსს, თუ არ სურს, ნუ გაიგონებს, სხვათა ამბავზე რატომ
ბრაზდება?

ამიკონი –

მეც დავამატებ კეპროპის ნათქვამს, არაა წესი სხვათა გინება,
სუსტთა ჩვევაა, სხვათა გაკილვით სკუთარი მეს წარმოჩინება.
მეფე კრეთევსი დიდია გმირი, არ შვენის მიტომ ილი-ზე ძვირი,
იმდენად ხდები ბუნებით მწირი, სხვების დაცინვა, რაც იცი ხშირი.
ილი-ზე ითქვა: ეგ უცხოელი. არ ესმის გონით, ვერ წვდება ხელით,
რამდენადაა იგი მართალი, ამ განმარტებას აქ ყველა ველით.
ის, რაც მე ვიცი, არაა სრული, ვისია შვილი, ვისი ძმის წული,

1. ალოასობა – ჩვენი ალოობის შესატყვისი.

ტმოლოსმა იცის, წვრილად მოგვიყვებს, ეგება, არის რამ სასწაული.
შემდეგ შევხედოთ, თვითონ რას იტყვის, რა კაცი არის, როგორი
სიტყვის,
რა აზრები აქვს, როგორ სიმაღლის, რა ფიქრები აქვს, როგორი
სიბრტყის..
ეგებ, მოსულა ჩვენს სასიკეთოდ – მომავლის ბედი ერთადა ვჭედოთ,
ჯერ მოვისმინოთ, მერე ვიაზროთ, მოსულთა ნათქვამს როგორ
შევხედოთ.

ტმოლოსი –

ახლა ვისმინე ბრძენთა სიტყვები, დავეთანხმები, მკაცრი ვიქნები,
რაც კარგად ვიცი, ყველას გაიმბობთ, მერე კი სმენად
გარდავიქმნები.

როგორც დელფოსში ომფალოსის ქვა ქვეყნიერების შუაგულია,
დასასრულამდე ერთი სიგრძეა სხვადასხვა მხარეს, ვისაც უვლია,
ამ ქვასთან შეხვდა ორი არწივი, ზევსმა დიადმა როცა ინება,
ჰელიოსის გზა გამოეკვლია და ცაში აჭრის ანიშნა ნება.

ასე ჩვენც ვსხედვართ სამყაროს ჭიშკი, კენჭების გროვა გვიჭირავს
ხელში,

კენჭის ყრის მერე გამოიკვლევა, ვინ კვდება ტყეში, ვინ სარეცელში.
მივმართავ აქტორს, გაეგონება, აქაველების მოსვლის ამბავი,
ფიცხელი ომი პელაზგელებთან, შემდეგ შეკრული ურყევი ზავი.
მრავალი ტომი გაიყო მაშინ, აღმოსავლეთით ბევრი ვიდოდა,
ბევრი დარჩა და შეერწყა მოსულთ, სხვა გზით სხვა არა გამოვიდოდა.
ამ დროს დაემთხვა ღმერთების ომი, რომელს არ ჰქონდა ზღვართა
საზომი,
ზევსი გამეფდა, ღმერთებზე ღმერთი, თუმცა სხვაც იყო მეფობის
მდომი.

უკვდავთა ბრძოლას ბევრი მოკვდავი, როგორც შეეძლო,
 ეხმარებოდა,
 ბევრი გარბოდა დამარცხებული, ბევრი გაქცეულს უნდა ხლებოდა,
 ევბეა დათმო მძლავრმა ნიქტევსმა, თან გაიყოლა ბიძა ლიკოსი,
 თებეს მივიდნენ, ეს ასე იყო, დამემონმება კვლავ ამიკოსი.
 შემდეგ ლიკო-სმა შექმნა ლიკია და დაასახლა ლიკიელები,
 თან გაიყოლეს მოგონებები და წინაპართა დამწვარი ძვლები.
 ყველას არ ვიტყვი, გავარდეს ჯანი, მაგრამ უკვდავი დიდი დარდანი
 თესალიაში ცნობილი ბრძენი კორინთოს ფლობდა საკმაო ხანი.

ამიკო-სი –

უმშვენიერეს აზია-საგან იაპეთს ჰყავდა მრავალი შვილი.
 პრომეთეს შემდეგ იყო ატლანტი, მძლავრი, ამაყი და მხრებგაშლილი,
 მისი მოდგმა ატლანტიდები, საპელაზგოში რომელიც ხარობს,
 ქალიშვილებიც ჰყავდა ლამაზი და მათი ჯიშში ქმრის გვარზე
 გვარობს.
 ელექტრა გახდა ზევსის ტრფიალი, არ დაიშალა თვალთა ბრიალი,
 ერთად ეყოლათ მძლავრი დარდანი, თესალიელთა გონი და ძალი.

ტმოლოსი –

როცა ღმერთების დაიწყო ომი, არ არის ჩემგან გამონაგონი,
 პრომეთეს მოდგმამ ძმის მოდგმას უმტრო, სიკვდილის თესლი
 მიუზღო წონით.
 იასიონი ემსხვერპლა ამ ომს, ძლეული იქნა დიდი დარდანი,
 იძულებული ილტვოდა გმირი, პრომეთეს მოდგმას დაუგდო განი.
 თან წაიყვანა შვილი იდეო, გადაიარა სამოთრაკია,
 ძნელია ბედი დამარცხებულის, სხვა მხოლოდ ფუჭი ლაპარაკია.

სრუტეს გადვიდა, ფრიგიას მოხვდა, იქ დააწყნარა დარდანთა
 მოდგმა,
 ნახეს სოფელი აყვავებული, შეწყდა დევნილთა ვიში და მოთქმა.
 მეფე თევკროსი, ბრძენი მსაჯული, მოსულებს დახვდა, ვით
 მასპინძელი,
 გული გაუხსნა, ნუგეში მისცა, ვინც გამოსცადა ცხოვრება ძნელი.
 დარდანი მალე ესიდა თევკროსს, ახლად ახალი შექმნა კერია,
 ერთს თუ დაკარგავ, მეორეს ჰპოვებ, ისიც კაცისგან მისაფერია.
 სიმამრის რჩევით იდის მთის ძირას, სად წყაროები უხვადა დიან,
 შექმნა ქალაქი დარდანთა მეფემ, მას დარდანოსი დღესაცა ჰქვია.
 ბატეიასგან დარდანს ეყოლა სამი ვაჟი და გოგო სიბილა,
 თუ ენდობოდა თევკროსი სიძეს, სიძემ სიმამრი არ გააწილა –
 ლიკიელები, ფრიგიელები, დარდანელები ერთნია ძირით,
 კაცთა ერთობა-სიძლიერეა, არ დაიშლება ნათქვამი ძვირით.
 როცა დარდანის ტანჯული სული ღმერთებმა იხმეს, თან წაიყვანეს,
 მისი მემკვიდრე დარდანელებმა მეფედ დაისვეს, არ დაახანეს.
 ერისთონ იყო მეფე კეთილი, სწყალობდა ყველას, თქმა უნდა ამას,
 ამიტომ იყო, დარდანელები მას უწოდებდნენ მეფეს და მამას.
 სამი ათასი ფაშატის პატრონს, ვისაც ულევო ჰქონდა ქონება,
 მძლავრი მახვილი ჰქონდა მტრისათვის და მოყვრისათვის მძლავრი
 გონება.

კეპროპი –

შენ ამბობ იმას, რაც იყო წინათ, რაზე ცნობები მოგვსვლია მწირად,
 რაზე აზრის თქმა გვეადვილება, რისი დაკარგვა გვიღირდა ძვირად.
 მაგრამ მთავარი მაინც სხვა არის, რად შემოვკარით განგამის
 ზარი?
 რად შევიკრიფეთ? – ენა ვაქციეთ, სიმართლის დაცვის ხმალი და
 ფარი.

რა შუაშია საქმესთან ილი, ვისია მოძმე, ვისია შვილი?
დარდანელების გადახვეწაში რა აქვს სადაო და რა აქვს წვლილი,
გამოვარკვით მიყოლით ყველა, რას ვერჩით ახლა, ვერჩოდით
ძველად,

სხვათა ამბები საინტერესო მოვიხმით მხოლოდ აზრების მცველად.
კრემიუნი –

ველარ გავიგე, ბრძენო ამიკოს, ისე არაა, ასეც არ იყოს,
იყოს, არ იყოს, ვინ რა გაიგოს, ერთი სიმართლე მრავლად გაიყოს?
სხვამ თუ რამ იცის, ცოტა მეც ვიცი, სხვა თუ ცხენია, აღარ ვარ
კვიცი?

დარდანელების ორპირობაზე ბევრი მსმენია, არ უნდა ფიცი.
მხოლოდ ის რად ღირს, რაც ქნა იდეამ, როცა შეიქმნა ფინევის
ცოლი,

გერებს დასწამა უცილოდ ცილი, თითქოს შებილწეს მისი საწოლი.
პატივის ახდა უნდოდით თითქოს, მარტო მოიგდეს, ძალა იხმარეს,
თითქოს დასდევდნენ, დროს იხელთებდნენ და უმწარებდნენ
ყოველ ცისმარეს.

მეფე ფინემა ეს დაიჯერა, არ გაიკითხა და არ განსაჯა,
ვაჟებს დასთხარეს მყისვე თვალები, ცილნანამებნი ასე დასაჯა.
კალაისისა და ძეტეს ცოდვა დარდანიდებმა ხომ უნდა ზიდონ,
ცოდვილიანი გვარის არიან, რამდენიც თავი არ გამოიღონ.

ილი –

მე დავიმონებ მეუფე კეკრობს, ერთგულთა მამას და მტრების
შემპყრობს,
ახალი პური სიამით გვავესებს, მოძველებული გადაიკრავს ობს.
ასეა კაციც, ღმერთების ნებით, თუ დასდევს მარცხი, ჯადო და
ნავსი,

გადაშენდება იმისი მოდგმა, გადაეყრება დუმილის ხავსი.
დარდანებს დასდევს ღმერთების რისხვა, ეტყობა, ძველმა ცოდვამ
უნია,

თუ არ გაიღეს ღირსი ზვარაკი, ან მშობელს თავი არ აუწია,
დარდანის ასულ იდეას ლანძღავს, კრეთევის სიტყვას ღვარძლი
თან ახლავს,
ბევრი სხვაც ვიცი ცილის მწამები, ბოლოს ნანობს და ქვაზე თავს
ახალს.

რასაც შენ ამბობ, არავინ იცის, არის მცდარი თუ არის მართალი,
არავინ არის ამ საქმის მომსწრე, აქ მყოფს არავის მოუკრავს
თვალი.

შორს წასვლა ან კი რა საჭიროა, ახლო შევხედოთ ისეთი დროა,
ამის მიხედვით კაცსაც შევხედოთ ვინ საამოა, ვინ საავდროა.
მე არ ვამტკიცებ, შენზე ამბობენ, ობლობით ზარდე ძმისშვილი
ტირო.

თავს ევლებოდი, გიყვარდა ძლიერ, ახლა გეტყვი და უნდა გატირო,
ჯერ კიდევ მცირეს მიუწეე გვერდით, ძმისშვილს ნამუსი ასე ახადე,
თუ გენდობოდა, რად ჰქმენ სიავე, ქვეყნის სალაყბოდ ტირო გახადე.
კაცი ძმისშვილთან თუ ასე გმირობს, რად არ შეეძლოთ იგივე
გერებს?

შენი სიავე სხვისით მორეცხო, ასეთ გმირს სიტყვას ვინ
დაუჯერებს?!

კრემიუნი –

გაზღვევინებდი სიბილწით ნათქვამს, ვინმეს ეგ სიტყვა მართლა
ევჯეროს,
ტირო ღვთის მაღლით ჩემი ცოლია, არ ვეფარები შენსავით ჩეროს.
შენ რომ გქონოდა ქვეყნად კაცობა, დაგვჭირდებოდა ცნობა – არ
ცნობა?

სიტყვას მისდევ და საქმეს გაუბრუნებ, ასეთი მოგდგამთ გვარში ანცობა.

ილი –

ეს მართალია, ტირო შეირთე, როცა ეყოლა ნაბუშარები,
მაგრამ მანამდე ხომ შეაცდინე, ნახე, საიდან მოდის შარები.
რაც შეეხება ცნობას, არ ცნობას, არ ავყოლილვარ უგვანო
გრძნობას,
რა არის ცუდი? განაყარ ძმებთან მსურდეს ერთობა, ვეძებდე
ძმობას?
ძალზე სულ გრძელი გასულა ხანი, როცა კორინთოს ფლობდა
დარდანი,
იქვე დავბრუნდე, ეს რომ მიწოდდეს, ღირს თუ არა ღირს? –
გამოიცანი.
რაც შეეხება გვარსა და მოდგმას, თუმცა არ მსურდა გვარს
შევხებოდი,
მაგრამ არ იშლი, ამიტომ გეტყვი, და-ძმებს ხომ მაინც ხშირად
ხვდებოდი.
კანაქე გყავდათ ულამაზესი, ნაზი გოგონა ძმამ შეიყვარა,
ხშირად უყოფდა ღამით სარეცელს, მიტომ არც ერთმა არ გაიხარა.
მამამ გაუგო შვილებს მრუშობა, შენმა ძმამ როს სცნა, მოიკლა თავი,
შენი და მამის ხელით მოიკლა, ასეთი მოხდა ზმანება ავი.
ამას რომ ვამბობ, კი არ მიხარის, ჩემი თუ სხვისი ცუდი-ცუდია,
სანამ იტყოდე ცხრაჯერ აზომე სხვას საპასუხოდ გულს რა უდია.

კეპროპი –

ვით მონადირე, სმენას რომ ძაბავს, თვალს ამახვილებს, მზეს
მოუჩრდილებს,
სიფრთხილეს იჩენს, ნადირს არ აფრთხობს, ისარს შეურჩევს
მხოლოდ მოზრდილებს.

გმართებთ ასევე სიტყვის მოზომვა, გერგეტო, იცით, რა ადგილია?
სიკეთის ნაცვლად წყევლას მოიმკით, ის თუ ძნელია, ეს ადვილია.
მე შეგახსენებთ ერთ სამწუხაროს, დაუდევრობა როგორ შობს
წყაროს,
როგორ გაჩნდება სიკვდილის ლანდი, სად სიყვარულმა უნდა
იხაროს.
კეფალოს იყო ლამაზი ვაჟი, უფრო განთქმული, ვიდრე ვაზი,
მონადირე და გმირი უებრო, სიკეთის მთესი, ბედის ნახაზი,
პერსას ვაჟს ჰყავდა ცოლად პროკრიდე, არ შეუღაბავს კერიის
რიდე,
მაგრამ ღმერთებმა განსაჯეს სხვაგვარ, მათ ნებას, გასურდეს, ვით
გადახვიდე?
ჰელიოსის და ტურფა ეოსმა, ვისი თვალები ადრე ენთება,
მზერა მოჰკიდა ერთხელ კეფალოს, თან წაიყვანა, ასე ენება,
ცოლის ერთგული დაღონდა გმირი, აღმოხდებოდა მას ოხვრა
ხშირი,
პროკრიდეს იქით ცხოვრებაც ჩაკვდა და არც სიცოცხლე უღირდა
ძვირი.
ეოსმა იგრძნო ვაჟის ბუნება და არც უგრძვნია შემობრუნება,
გაუშვა: გცადე, შენც ცოლი სცადე, რაა ქალი და ქალური ნება?
შინ გადაცმული მივიდა ვაჟი, უცხო, ლამაზი, ქცევით გიჟმაჟი.
ქალთან სიყვარულს ცისმარე თესდა, სიმხურვალეზე დნებოდა
კაჟი,
ქალიც დადნა და ვაჟს გაუღიმა, გულში ჩაუდო იმედის თესლი.
ასედაც ხდება, რისხვა ალერსობს, ალერსის ჟამს კი იღვრება
გესლი.
უპირობო ცოლს დაშორდა ვაჟი, თან დაიტოვა გულის იარა,
ელანდებოდა პროკრიდეს სახე, სადაც იყო და სადაც იარა,

გულმა ვერ გაძლო და გულის ტოლი ცრემლდადენილმა შემოირიგა,
ესე ამბავი რომ არა ეოს, დამთავრდებოდა ასე, ამრიგად.
პროკრიდეს უთხრეს, თან საიდუმლოდ: ქმარი სხვას ეტრფის,
ვიციტ უცილოდ,
დღისით რომ უმღერს სასიყვარულოდ, ღამეს ატარებს მასთან
უძილოდ.

სანადიროდ რომ წავიდა ქმარი, დაეჭვებული აუძლვა ცოლი,
სურდა, ეხილა ქალი უსირცხვო, ვინაც გაიყო მისი საწოლი.
ტყეში ამღერდა კეფალოს გრძნობით, ბუჩქს უკან მჯდომი მზერდა
პროკრიდა,

ცნობისნადილმა დასძალა ქალი, ბუჩქის შერხევას არ მოერიდა,
ბუჩქის შერხევა იგრძნო კეფალომ, იფიქრა, ნადირს გადაეყარა,
იძრო მახვილი, ბუჩქს მოუქნია და ცოლს მუცელში კი გაუყარა.
შენუხდა კაცი, მოუკვდა გული, დაობლდა კერა, დარჩა დაგული,
ვით ცოლის მკვლელი, თუნდ უნებლიეთ, ქვეყნიდან იქნა
გაძევებული.

ათენში მოხდა, რაც მე გიამბუთ, თქვენც ათენში ხართ, ესეც იცოდეთ,
მკაცრად მოზომეთ თქვენი სათქმელი, რომ გეპატიოთ, რაც ახლა
სცოდეთ,

კრემიზი –

მე სალმონევის სულს დავიფიცავ, ნელ ცეცხლზე დამწვან,
ჩამყლაპოს მიწამ,
აგორას წესებს რაც შეეხება, ღმერთთა კარნახით მივდეგ და ვიცავ.
მაგრამ ვილაცა გადამთიელი, არც თუ ჭკვიანი და არც სულელი,
ელინის მოდგმას მამულს რომ გვართმევს, მე სამეგობროდ ვით
მივცე ხელი?
დარდანი, თუკი კორინთოს ფლობდა, სადღა გარბოდა? – ნუთუ,
ვერ გრძნობდა?

რაც დაგიკარგავს დაკარგულია, გაქცევის გეგმას რატომ აწყობდა?
ახლა ამას სურს, სიზიფის მერე სამეფო ძღვენად მივცეთ კორინთო,
სადაურია, სიდან მოსული, სიხარბის გრძნობა რატომ აინთო?

ამიკო-სი –

კარგია, როცა დიდი წარსულით კაცი ლაღდება, ცოტას ამაყობს,
მაგრამ გონება თუ დაგებინდა, ასე ტრაბახი მერე ვის აწყობს?
კრეთესი აქებს ეოლოსის ძეს, რომელს ეგონა, რომ იყო ზევსი,
უკვდავებსაც კი ტოლს არ უდებდა, თუმცა რჩებოდა კვლავ
მალმონევის,
ძღვენს ლეზულობდა ღმერთებზე მეტად, მოოქრვილ ეტლით
იარებოდა,
ცაში ჩირაღდნებს ისროდა ეშხით, ზევსს, მეხისმტყორცნელს,
ეჯიბრებოდა.
განრისხდა ზევსი ღრუბელთმარეკი, ელვა და მეხი უდიერს
სტყორცნა,

ენარეტესთან ერთად ჩაფერფლა, არ დააცალა ალერსი, კოცნა.
ამპარტავნობა დასასჯელია, მან ჩვენ, მოკვდავებს გვაუნყა ამით,
კრეთესს ვურჩევდით, ნუ ბაძავს მამას და გაისენოს ჟამითი
ჟამით.

ილი –

მადლობელი ვარ ამ შეგონების, მართალი სიტყვის, უკვდავი
მცნების,
თავმდაბლობაა კაცის სიმდიდრე, გამოსახვაა ღვთიური ნების.
მე თუ რამ დამცდა გულის სატკენი, გონების ცოდვა გრძნობის
საწყენი.
მოვინანიებ და დავამტკიცებ, რაც ჩავიდინე, განზრახ არ ვქენი.

მადლობელი ვარ მოთმინებისთვის, მეფე კენტავრის და
არხონტების,
მომხრე ვარ მუდამ ბრძნული თათბირის, გულიდან შურის,
ღვარძლის ოტების,
მეფეთ მივმართავ, ქებას არ ვიტყვი, სად შეკრებილა გმირი ამდენი,
მრავალ ქალაქთა აღმშენებელი, მრავალ ზღაპრული საქმის ჩამდენი?
დღეს აქ მოსულთა უნდა განსაჯოთ, თუ ტყუილს ვამბობ, მზადა
ვარ მტანჯოთ,
თუ მართალი ვარ, მომეცით ჩემი, რომ საიქიოს არ დაისაჯოთ.
ადრე ვამბობდი მოგონებებში მეხმარებოდა მეფე ტმოლოსი,
სადაც მეფობდა დიდი დარდანი, რა შვილი იყო ის სამშობლოსი.
ვინ აიძულა, რად აიძულა, სხვისთვის დაეთმო კორინთო სრულად,
ბევრი ეძია, ბევრი მიეღო და წასულიყო იქ გულნაკლულად.
დარდანის შვილი იყო ერიხთონ, მე მისი ვიყავ შვილი უფროსი,
მრავალი ჰყავდა ერიხთონს ვაჟი, ჩემი მომდევნო კი იყო ტროსი.
მამის მეფობა მე მერგო წესით და თუმც ვიყავი სიკეთის მთესი,
ცოლს არ ეყოლა ჩემგან მემკვიდრე, რა იქნებოდა სხვა უარესი?
დავლონდი ძლიერ, მიყვარდა ცოლი, მეტად მიყვარდა ჩემი ქვეყანა,
იდის გრეხილზე ხშირი ტყეები, ხშირი მდინარე, გაშლილი ყანა,
ვიფიქრე ჩემთვის: რას ემგვანება, მე თუ უშვილოდ გადავეგები?
რა პირით ჩავალ აიდთან უძღვნოდ, მშობლებს რა პირით
შევეგებები?
მე ერიხთონის უფროსი შვილი მეფედ შთენილი, მეფის უფლებით,
თუ ვერ შევუქმნი მამულს მომავალს, რატომ ვმბრძანებლობ, რას
ვეუფლები?
არადა, მამას, ასტიოქესგან, სიმონტისა იყო ასული,

ჰყავდა სხვა ვაჟი, გითხარით, ტროსი, შვილთა მოყვარე
წრეგადასული,
როცა ვიხილე, კილიროესგან ეყოლა ვაჟი ერთი, მეორე,
შემდეგ გოგონა და შემდეგ ბიჭი მათ შემართებით გაიმეორეს,
ჩემს თავს ვუბრძანე: რაა მეფობა, თუ არ მიეცი ქვეყანას შვება,
თუ არ შეუქმნი ნათელ მომავალს, თუ ისმის მხოლოდ კვნესა-ვაება?
განა, რამდენი უნდა ჩაიცვა, რამდენი უნდა ჭამო, დალიო,
თანამომძმეთგან მოძულებულმა ოქროში მჯდომმა სული დალიო?
რამდენად მიჯობს თავისუფლება, არც ვბატონობდე, არცა
ვმონებდე,
სხვა უკეთესი რა არის ქვეყნად, ვიფიქრებ, თუ რას მოვიგონებდე?
არადა, ძმას ჰყავს უფროსი ვაჟი, ჩემი დაარქვა ჩემ ძმამ სახელი,
იზრდება ბიჭი ღმერთთა საკადრი და უკეთესის არ ვარ მნახველი.
ჩემს შემდეგ უნდა ერგოს მეფობა, ჩემი ქვეყანა ამ ბიჭმა მართოს,
ვიჯდე კუთხეში მოხუცებული, რამ გამამხნევოს და რამ გამართოს.
მოვუხმე ჩემს ძმას, ვუთხარი ასე: მშობლებმა მოგვცეს ქვეყნად
ერთობა,
ერთადა ვცოცხლობთ, სიკვდილის შემდეგ ერში დარჩება ჩვენი
ღმერთობა.
თუ სიბრძნით განვსჯით დიდს და პატარას, მოვუფერებთ და
გამოვადგებით,
რაა სიცოცხლე დაბადებულის, გარდუვალ სიკვდილს შეხვდეს
გაგებით.
მე ვარ უშვილო, ასე ყოფილა იდის მთის წვერზე ღმერთების ნება,
ასე მოვკვდები, გადავეგები და დაიწყება ჩემი გინება.
მაგრამ თუ ახლა დავთმე მეფობა, სანამ ჭრის ძალა და მაქვს
გონება,

თუ ერს ვუთხარი, რა საჭიროა ჩემი მეფობა, თქვენი მონება?
 წავალ, სხვა მხარეს გადავიკარგები, აქ დარჩებიან ჩემი კარგები,
 მახსოვრობაში დავრჩები თქვენი და წარსულებთან პასუხნაგები,
 იქნებ, სადღაცა ბედსაც ვენიო, იქნებ, სადღაცა შევექმნა კერია.
 თორემ დავდივარ თქვენში ეული, რაც ვიცი, ისიც კი ამერია.
 ტროსი დარჩება დარდანთა მეფედ და მამის მერე ძმისწული ილი.
 ილი წავა და დარჩება ილი, ეს არის ჩემი სამეფო წვლილი.
 არ მთანხმდებოდა ძმა და მოყვარე, სევდას ტიროდნენ, მე რომ
 მოვგვარე,
 მეფე ვიყავ და ჩემი გავიდა, ძმა ძმამ შემცვალა, გვარი-მოგვგარემ
 დავაგდე კერა, თავაშეებულმა ბევრი ვიარე აღმოსავლეთით,
 არ ვიტყვი, გული მიიმღეროდა – დამსველებია თვალები სევდით.
 სამი ფაზისი გადავიარე, ქართის იბერი, მთის იბერები,
 ბოლოს ეგროსის მხარეში მოვხვდი, არის საფერი და სამღერები.
 იბერიული ჯიშის ტომები, ვისაც შეერქვა ქალდეველები,
 პონტოს ზღვის იქით მიმოფანტულან, ურმიის ზღვამდე უწვდინეს
 ხელი.
 ბევრნი არიან, ბევრის შემძლებნი, კავკონთა მთებიც გადაუვლიათ,
 რომ შორი მხრიდან მოსულებია, ბევრ ტომს აღარც კი ახსოვს
 სრულიად.
 ჭელიოხებში გავიდგი ფესვი, სადაც ეგროსი მეფობდა ადრე,
 მიმიღეს შვილად, ვარქვი მშობელი, ასე შემხვდნენ და ასე შეეკადრე.
 იქ მოხუც მეფეს ეგროსის მოდგმის გრძნეული ჰყავდა კოხტა
 ასული,
 პერიმედო – ასე ეძახდნენ – ბრძენი მკურნალი წრეგადასული.
 მეფეს ვუამბე ჩემი ცხოვრება, მოდგმა, მეფობა, გზაში წვალება,

ქალიც ისმენდა ლტოლვილის განცდებს, ცრემლმორეული,
 საცრისთვალეზა,
 რად გავაგრძელო, ცოლად შევირთე, თუმცა იცოდა, ვიყავ უშვილო.
 მიმკურნალა და გვეყოლა ვაჟი, ჩემი ნაჭედი არის უნილო,
 იქ ღმერთები ჰყავთ, უმეტეს კაცთა პელაზგიური და ქალდეური,
 აქედან იქით გაყოლილების და დამხვდურების ზავია ძმური.
 მკითხავმა მითხრა, იმქვეყნის მხრიდან რისხვას მიგზავნის
 დარდანის სული,
 ვერ უპოვია მყუდრო ადგილი, თუმცა დიდია ჟამი გასული.
 მითხრა: ვალი მაქვს, წარსულთა სულებს უნდა მივუზღა საღმრთო
 დელფოში,
 კორინთო იყო დარდანის წილი, კორინთო შევა ჩემს სამეფოში.
 სხვა გზა არ მქონდა, მალლა ღმერთებმა თუ ითათბირეს, ასე
 განსაჯეს,
 ზევსის მოდგმის ვარ, მას ვენირები, როგორც ისურვეს, ის
 მომისაჯეს.
 ფეხი ვითრიე, მაგრამ მისჭირდა, პელაზგიოსში ჩამოველ გემით,
 ნურავინ იტყვის, არა მწამს ღმერთი, და უღმერთობას ნუ
 მივეცემით.
 დღეს აქაც ითქვა, ვინც იამაყა, ვინც მოინდომა ღმერთის ტოლობა,
 კაცი იყო და ვერ ივაჟკაცა, ქალმა ვერ შეძლო სხვისი ცოლობა,
 გზად მეონიის მეფე ვიახელ, კაცი ბრძენი და გამოსაჩენი,
 პატივი დამდო, კეკროპთან მიმყვა, ერთად ჯაფაში ვატარეთ დღენი,
 დღეს, აგორას ვართ გერგეტოს მთაზე დღეს აქ ბრძენები და
 არხონტები,
 კენჭების გორას ააგორებენ, რომ უკეთესად დავთვალოთ ხმები.
 მე ვითხოვ მამულს მამაპაპეულს, სად წინაპრები სწევდნენ აპეურს,

სად არის ჩემი სისხლის ყვილი, რაც გრძნობას უნდა და გონებას
სურს?

პონტოს გადაღმა ჩემი სამეფო, პონტოს გადმოღმას თუ შევუერთე,
როგორც მკითხავმა მითხრა წინასწარ, დელფოში ზვარაკს
შევწირავ ღმერთებს.

აქედან იქით, იქიდან აქეთ, მე გავამრავლო კორინთელები,
ძლიერები ვართ ზევსის შვილები – შორს გაგვინვლია მიტომ ხელები.

კეპროპი –

შენი აზრები გასაგებია, კლდის საძირკველზე ანაგებია,
შენი რაც იყო, დაერქვას შენი – სხვისი არავის არ შერგებია.
მე თუ მკითხავენ, აქ ბევრმა იცის, არ აფჩქარდები – გავხდები ცეტი,
არხონტები რომ მოგვიყვანია, იმათი არის გადასაწყვეტი.

ბრძენო მამანო – მე თქვენ მოგმართავთ! ქვეყნის იმედად იმიტომ
მყავხართ,

არც ოქრო გატკობთ და არც წოდება, ქალს აყოლილიც არავინ
ჩანხართ,

უნდა აწონოთ, როგორც თემიდა აწონის ხოლმე კაცთა ბედილბალს,
სადაც არ არის, არ ეძებს კატას, ტყემალზე მჯდომი არ მიირთმევს
ბალს.

ჩვენ მოვისმინეთ ამბავი გრძელი, ვერ მიხვდებოდა მხოლოდ
სულელი,

უნდა განსაჯოთ, ვინ რაში ცრუობს და აღსარება ვისია წრფელი.

აქტორი –

ის, რაც აქ ითქვა არის მართალი, რატომ დავხუჭო მზის შუქზე
თვალი?

საპელაზგოში აქაველებმა რომ აამღვრიეს დამხვდურთა წყალი,
მაგრამ ისიც ვთქვათ, აქაველები არ იყვნენ უცხო ჯურის შვილები,

მინევ-მონევა როცა დამთავრდა, არ დარჩნენ სხვებზე
გულმოკლულები.

თანაც ისიც ვთქვათ, ყველა მინები არ დარჩა ჩვენი დასაფიცები,
პე-ლაზ-გებისა პე-ლაზგებს დარჩათ, ვფიცავ, ტყუილში არ
გავიცვლები.

რაც შეეხება დარდანის ამბავს, ჰელინთა ბრძოლას თუ ვინ მიაბამს,
იგი მიხვდება ილის სიმართლეს, რაც ითქვა ტყუილს რომ არ
მიაგავს.

ამიტომ, ვფიქრობ, ჩემი ნაფიქრი აქაველების ყველას აზრია,
ვინაც იძალა, აგოს პასუხი, რად მოატარეს ილის აზია?
და დღეს თუ მისი ძველი მამული უმეფოდ არის მაინც შთენილი,
მას დაუბრუნდეს, ვისაც ეკუთვნის და გმირი არის გამოჩენილი.

ამიკო-სი –

მეც დავამატებ აქტორის აზრებს, თუმცა არ არის იგი მისანი,
მაინც ღმერთების გვითხრა სათქმელი, სიმართლე არის მისი
მიზანი.

ჩვენ, კენტავრები, მთა-ტყისშვილები, გამოქვაბულში გამოზრდილები
არ ვეტრფით ოქროს, არცა მეფობას, ვსწავლობთ, ვასწავლით და
ვართ ზრდილები,

ამიტომ ჩემთვის უცნაურია, დარდანს ჰელინმა რად აურია,
ყაჩაღს ყაჩაღი თუ მიუჩინე, ყაჩაღის ცოდვის საზღაურია?
ღმერთთა სამართალს სად გადაუხვალ? – მოგეკითხება დღეს თუ
არა, ხვალ.

ვერ დაგიფარავს მარჯვე ტყუილი, დამალვა გსურდეს – საითკენ
წახვალ?

თუკი დარდანი კორინთოს ფლობდა, იმის მოდგმაზე უპრიანია,
რომ დაიბრუნონ იქვე მეფობა ადრე იქნება, თუ გვიანია,

მით უფრო, როცა კორინთოს მხარე მეფის გარეშე არის მწუხარე,
უპატრონობა ეტყობა ყველას, გადასხმული აქვთ თავზე მდულარე.
ილი კი, ვინაც მოვლო სოფელი, ჰელიოხებში არის მყოფელი,
კავკონთა მთებსა და ფაზისს შორის სამეფო უძევს განუყოფელი.
შესძლებს, ბედკრული ნამოახედოს, უმეფო მხარე ახლად გახედნოს,
კორინთოს მხარე შორეულ მხარეს, რომ ჩაეხუტოს და გადაედნოს.

პრემიუსი –

რა იოლია სიტყვითაჟიდილი, როდესაც საქმე სხვას შეეხება,
მაგრამ, მითხარით, რომელი არის, თავისი დათმოს რომ
დათანხმდება?

ჰელინმა, განა, მიტომ იომა, განა, იმიტომ შექმნა სამეფო,
ძალლი არ გყავდეთ – კატა მიუშვათ, თანაც მოსთხოვო, ძალღებრ
დაყეფოს?

დღეს ძალა არის მუდამ მართალი, მან გადაწყვიტოს დღეს
სამართალი,

ვინც ძლიერია, იგი გამეფდეს, ვინაც სუსტია, დაეცოს თვალი,
მე ილის ვინვევ ორთაბრძოლაში: შუბის ქნევაში, ისრის სროლაში,
თუ ძლიერია, მიაღწევს მიზანს, სიამე ნახოს მეტოქის კვლაში.
რადგანაც მე ვარ ეოლოსის ძე, სიზიფოსის ძმა – ერთი სისხლისა,
კორინთელებზე მე ვაგებ პასუხს, მიმყოლიცა ვარ მისხალ-
მისხლისა.

მე თუ მომკლავენ, სამაგიეროდ, ერთის მაგიერ ცხრა გამეზრდება,
ილი იქნება თუ იმისი ძე, ეს ჩვენი მტრობა ხომ გაგრძელდება?
რატომ გავწელოთ დროში სათქმელი, რად არ დავხუროთ კოკას
სარქველი?

რად ვუპატრონოთ ვინც მოსულია, რად ვაწყენინოთ, ვინცაა ქველი?
ჩემი აზრია, ილის მოთხოვნას უარი ვუთხრათ და დავივიწყოთ,

წარსულში რატომ ვეძებოთ ხვალე, შენების ნაცვლად დანგრევა
ვინყოთ.

ილი –

მე არავისი არ მახრჩობს ბოლმა და არავისი არა მაქვს შური,
ღმერთების ნებით მოვსულვარ საძმოდ, სხვა მელოდება საქმე
საშური,

მე არ მოვითხოვ სხვის წილხვედრ ლუკმას და იქით მივცემ, ვისაც
აკლია,

მაგრამ არა ვთქვა, რაც ეკლად მესმის და რაც კრეთევსის დიდი
ნაკლია?

არ იქნებოდა ეს გულწრფელობა – არ ვიქნებოდი ქვეყნად საჩენი,
არც ის კაცი ვარ, მშვიდად ვითმინო, ვილაცამ ლანძღოს ჩემი
გამჩენი.

ჯერ კი ვიფიქრე: ახალგაზრდაა და დაღვინება სჭირდება დიდი,
მაგრამ, როდესაც წრეს გადავიდა, მენიშნა: განა, ამისთვის
ველიდი?

ამიტომ მოვჭრი: თემის თავებო, მეფენო, ღმერთებს დანადარებო,
განსაჯეთ თქვენ და უყარეთ კენჭი, იყოს შედეგი რამ სადარებო!
კრეთევსს კი, რაკი ძალუმად უნდა, დავთქვათ ბრძოლის დრო,
მისი ადგილი,

ვისაც დიდი ზღვა გადაუცურავს, წყაროს გადავლა არის ადვილი.
სხვას არას ვიტყვი, ბევრის მთქმელობას, კუდაძუობას, კაცთან
მელობას,

სჯობს, თავთან იყოს მიწყვი მართალი და არ აკლებდეს საქმეს
მცდელობას.

პაპროპი –

მორჩა მსჯელობა და არხონტო ვეტყვი, ვინაც ნათქვამის იციან
ფასი,

ვის აუნონავს მრავალი საქმე, მოუსმენიათ მრავალ ათასი.
 აქ ისეც ითქვა და ითქვა ასეც, ჩვენი ვალია, განვსაზღვროთ ყველა.
 ნუ დაგვაფიქრებს მოყვასის ვალი, ნაცნობის ვალი, მეგობრის
 შველა,
 ჩვენ გვევალება, ვუსმინოთ ღმერთებს, იმათი გემართებს თავს
 სამსახური.
 მიწიერ ამბებს ნუ გადავყვებით! არცა გვჭირდება ფუჭი ხმაური,
 კარგად დაფიქრდით და შემდეგ კენჭი თამამად დადეთ იქით ან
 აქეთ.

ცდუნების კარი უკან დასწიეთ, ჭეშმარიტება ადიდეთ, აქეთ!

(არხოტები ყრიან კენჭს. დათვლის მერე კეკროპი აცხადებს):

კენჭისყრა შედგა. მისი შედეგი ზოგს ეამება, სხვათ გაამწარებს,
 გამარჯვებული ნუ გალალდება და ნუ შემოჰკრავს მეტოქე ზარებს.
 დღეს აქ გაცხადდა: კორინთოს მხარე დაუბრუნდება დარდანის
 მოდგმას,
 კრეთევსს შევთხოვდი, გამწარებული აქ ნუ მოჰყვება მუქარას,
 მოთქმას.
 თუ სურვილი აქვს, კორინთოს მეფეს, ილის შეხვდება ის ბრძოლის
 ველზე,
 იქ გაარკვიოს თავის სიმართლე, თუ სატევარი არტყია წელზე,
 თან დავამატებ: ილის რომ ვუცქერ, მაგარი ჯანი, მაღალი ტანი,
 მას ხელენიფის, ფლობდეს კორინთოს, სადაც მეფობდა ერთ დროს
 დარდანი¹.

აიუბი

1. დარდანიდმა ილიმ კორინთოში მეფობა დაიბრუნა. ბოლო, ვინც ერთდროულად კოლხეთში და კორინთოში მეფობდა, იყო აიეტი. მტრებისგან იგი საბოლოოდ კოლხეთში მკვიდრდება. კორინთოს დაბრუნება მისი და შვილების ოცნება გახდა. არგონავტების ჩამოსვლამ შესაძლებლობა გააჩინა.

(კოლხთა მეფის აიეტის სასახლე)

(1460 წ. ძველი წელთაღრიცხვით)

არბო –

საპელაზგიოს ელება ბოლო, იდარდე ძმაო, შვილო და ცოლო
ჩვენი მამული იონელთ რჩებათ, ჩვენ მოგონება შეგვრჩება
მხოლოდ.

სახსენებელი თუ წაიშალა, ნატვრისაც აღარ გვექნება ძალა.
რაც გაღმითაა, დაერქმის მისი, კოლხიც ვერ გაძლებს მტრებს
შორის ცალად.

პელაზგთა, ლაზგთა, ლაზთა მინები, შემოვიარეთ, დავხარჯეთ
შრომა,

ყველგან დაცემა, უსასოობა, კაცთა რისხვაა თუ ღმერთთა წყრომა,
ვინღა გადავრჩით? აქაველთ გარდა, ლელეგ-დარდანნი არიან
ძველნი,

თესალიაში კენტავრთა ტომი, ბეოტიაში – მიომიდონელნი,
ევბეას სახლობს აბანტთა მოდგმა და ფრიგიელებს ეკუთვნით
ტროა.

მხოლოდ მინოსი მძლავრობს კრეტაზე. განგამის ზარებს
ვრეკავდეთ, დროა.

შენ გახსოვს, დედა, როდესაც ძმებმა ორქომენისკენ ავიღეთ გეზი,
პაფლაგონიას ვნახეთ ოდიოს – აქეთკენ მტრების კარის ჩამრეზი.
ტროადან იქით, გრძელი ხომალდით, გავცურეთ, დაგვხვდა მამის
ქვეყანა,

ათამანტს ვუთხარ, ვართ ფრიქსეს ვაჟნი, დედამ ნიშანი
გამოგვატანა.

ძალკიოპე –

მერე რა გითხრა მოხუცმა ბაღიშს?

არბო –

ბრძანა, ნუ ელი სინანულს, ბოდიშს,
თუმც ვარ მოხუცი, უმემკვიდრეო, არ მივცემივარ ძრწოლასა და
შიშს.

თქვა: მამაშენი, მამიდაშენი, ჩემი შვილები ფრიქსე და ჰელე
არიან ლაზგთა მოლაღატენი, სულწარწყმედილნი, ასე სწამთ
ძველებს.

კიტი სორე –

მე ასე ვიცი, დედავ – უფალო, ჩემ ძმებსაც, ვფიქრობ, ემახსოვრებათ:
ბადიშებს რას ვდეგ, გვითხრა მოხუცმა, როცა უშვილოდ განვლე
ცხოვრება.

ინო მყავს გვერდით, როგორც იმედი, ჩემი შვილების დედის
ნაცვალი,

ერთგული ქალი, გულით სანყალი, მან ამიხილა შვილებზე თვალი.
ფრიქსეს ღალატი მისით გავიგე, მისთვისვე ეთქვა სულ ადრე
მისანს:

თუ ყელებს დაჭრით ფრიქსეს და ჰელეს, თქვენი სამეფო მიაღწევს
მიზანს.

ქალკიოპე –

ჯერ მამათქვენის არ ვიყავ ცოლი, როცა მწუხარი ცრემლით
ყვებოდა,
ინოს მზაკვრობით ობოლმა და-ძმამ, როგორ დატოვა მშობლების
ოდა.

ჩუმად ნახარში ხორბლის მარცვალი მთელ სამეფოში დაათესინა
და რომ ვერ მომკეს სხვა მოსავალი, შიმშილით მკვდრები დაანყეს
ზვინად.

რა გვიშველისო? – ამბის გამგებად დელფოს გაუშვეს ინოს
მსახური,

შვილთა დახოცვა, – უთხრეს ათამანტს, – ღმერთებს არ უნდათ
სხვა სანყაური.

და, რადგან ინო, უცხოტომელი, გერებთან ერთად სალოცავს
მტრობდა,

არ იქნებოდა სიკეთე მისგან, მოძმე თუ მონა გარშემო გრძნობდა.
ინოსგან ვერძი ოქროთმოსილი, უმაღლეს ღმერთთა შესანიშნავი,
საპელაზგიოს მომავლის მაცნე დაიკვლებოდა, როგორაც კრავი.

მამინ გადაწყდა: ფრიქსე და ჰელე, მამის სახლიდან გაქცეულები
თან წაიყვანდნენ ღმერთების ზვარაკს, რომ ღმერთთა ნებით
გაეგნოთ გზები.

პელაზგთა, ლაზგთა, ლაზთა ტომელებს იმ დროს სამეფო ჰქონდათ
მრავალი,

დარდანელები, ჰალიძონები, იქიდან აქეთ გზაგასავალი.

იქვე ენეტებს ფარები ჰყავდათ, ბრინჯაოს სჭედდნენ მაკრისელები,
მოსინიკები, მოსხნი თუ მუშქნი, კოლხეთის იქეთ დები და ძმები,
მაგრამ კოლხეთზე მძლავრი სამეფო, არც სადმე იყო, არც სადმე
არის,

რაც აიეტი მეფობს და ზეობს, ღმერთებთან ტკბილი და მტრებთან
მწარი.

არბო –

ალარ დამცალდა, ათამანტს ვუთხარ, მამის მამულში გვინდა
მეფობა.

ქალკიოპე –

მერე?

არბო –

მერე, რა მერე? – ჯიუტად მოხუცს ჩვენი უფლების არ სურდა
ცნობა

და რომ მოესპო დიდი სიძნელე და თან დაეცხრო მეუღლის ნდომა, ინომ აწვია პელისთან მონა, რომ არ დაეშვა ვითომ შეცდომა. რა ითათბირეს, აწონეს, ზომეს, ბოლოს პასუხად ეს მოიგონეს: „რაც ადრე მოხდა, ამის გადაშლა, აღემატება მეფეთა ღონეს. რადგან ის ვერძი ოქროთმოსილი ყველასი იყო შესანიშნავი, ფრიქსემ მოგვტაცა ბედის ნიშანი და დაგვიტოვა ზმანება ავი, კოლხეთში ვერძის ოქროს საწმისი ცოდვად აწვება პელაზგთა სულებს.

უნდა დავიხსნათ, ჩამოვიტანოთ, იმ ქვეყნად გეზი მივცეთ
წასულებს.

ფრიქსეც იტანჯვის იმ სამეფოში და თუ იმისი ხარტ მემკვიდრენი, ოქროს საწმისი შეწირეთ დელფოს, მამა ტანჯვიდან გამოიხსენით.“ და ეს პირობა მოგვცა ბადიშებს: „ოთხნი ხარტ, ოთხნივ გმირების დარი.

რომელიც ფრიქსეს სულს გამოიხსნის, იმას გავუხსნა სამეფო
კარი.“

კიტი სორე –

ახლა ხომ მიხვდი, დედავ, ძვირფასო, რატომ დავბრუნდით
ორქომენიდან?

პასუხი ვაგეთ, გემი ავაგეთ და შემოვცურეთ ფაზისის მხრიდან. ჩვენ თან გვახლავან ჩვენი ორივე ძმა, შენი ფრონტისი, შენი მელასი, გმირთა გმირები ვინც იყო იქით, თუმცა ჩამოთვლა მიჭირს
ყველასი.

ჩვენ წინამძღოლად გვყავს იაზონი, იოლკის ყოფილ მეფეთა შვილი, გმირი თეზეი – ათენის მეფე, ადმენტი, ანქე და მოპსი ზრდილი, სიმღერის ღმერთი ტკბილი ორფეი და მელეაგრი კალიდონიდან, აქაველები, იონელები; ნაკრები ქვეყნის მრავალი მხრიდან –

პოლიდეკი და კასტორი – ძმები, იდასი, ლინკე და ტელამონი; ოილეი თუ კლიტეა ვაქო? – ტოლს არ უდებენ ურთიერთს, მგონი. ღმერთთა რჩეული ამდენი გმირი და ყველას ერთი აქვს საფიქრალი: ოქროს საწმისი დაბრუნდეს უკან თუ არა ნებით, დე იყოს ძალით.

ძალკიოპე –

მამას რომ ვიცნობ, ამ მზის ქვეშეთში მეფეს ვერ ნახავთ უფრო
მრისხანეს.

თუ ვინ შეჰყადრა, ან ვინ შეჰბედა, საბრძოლო ველზე ყველამ
ინანეს.

თქვენ ამბობთ: გმირნი საპელაზგოდან ერთად შეყრილა მრავალი
ტომის,

აიეტთან სურს ზოგს ტკბილად ბჭობა, ზოგიერთია მოსურნე ომის. უწყოდეთ მაინც – ბრძოლის ველზეა, წმინდა მუხაზე ოქროს
საწმისი,

მოდარაჯვა ისეთი ძალა შიში არა აქვს სხვისი და სხვისი. გადაჭრით ვამბობ, მისი წამლები არავინაა ომით და ძალით.

მაგრამ რაც ხანჯლით ვერ გაიჭრება, გარდაიქმნება გრძნეული
თვალთ.

აქ თქვენი შველა არავის ძალუძს გრძნეულ-მკურნალი მედეას
გარდა,

ჯადოა? მოხსნის! ბრძენს დაამუნჯებს – კირკე მამიდამ ასე
აღზარდა.

არბო -

თუმც დედის დაა ჩვენი მედეა, ამ ძნელ საქმეში რატომ გვიშველის?

ძალკიოპე –

გონება უნდა გიჭრიდეს იქით, სადაც ცუდდება განძრევა ხელის. აბა, იაზრეთ, აიეტი ხომ კორინთოს ფლობდა, ზეიმ-მეფობდა,

როგორც კოლხეთი, ისე კორინთო სამემკვიდრეოდ მას ეკუთვნოდა, მაგრამ შემდეგ, რაც იონელებმა ბეოტიაში გაიდგეს ფეხი, საპელაზგიოს ვარსკვლავი ჩაქრა, მოვიდა თქეში, დაეცა მეხი და აიეტმა უმაღლ იღონა – კორინთო დათმო კოლხეთის ფასად. განა, წაგება არის წაგება, თუ მას მოგება მოჰყვება ასად? მაგრამ ყივილი სისხლისა სხვაა და მედეაში ღრმადაა ფესვი, თუ სიზმრადაა, კორინთოს ხედავს და სიმონიდე მღვიძარეს ესმის, თუ ვინმე ეტყვის, რომ კორინთოში მას დედოფლობა დაუბრუნდება, ამ დაპირების დიდ საზღაურად, მისი მოთხოვნა უმაღლ ახდება.

კიტი სორე –

თუმცა შორსაა საპელაზგიო და არც ამინდი არის სადარო, მაინც იციან მედეას ფასი, ისიც იციან, რას შეადარონ. კორინთოს ახლა კრეონტი მეფობს, მასაც ჰყავს ტურფა ქალი გლავკოსი, იაზონს სურდა მასზე დანინდვა, მაგრამ ჯიში აქვს უცხო საწმყოსი. ამიტომ იყო, რომ იაზონმა გემის წარმართვა აქეთ ისურვა და ჩვენც მივემხრეთ, რადგან, ჩვენს გარდა, არვის შეეძლო აქეთკენ ცურვა. თუ იაზონი მედეას ნახავს და გული ექმნა მასაც შეცვლილი, მაშინ საწმისი იქნება ჩვენი და აღსრულდება ყველა სურვილი.

ქალკიოპე –

ჩანს, იაზონი მედეას ეტრფის, მონაა მზერის, აჩრდილი ტერფის და თუ მედეა ხელს მისცემს მოყმეს, გახდება მძლევი კოლხეთის მეფის. დროს ნუ დაკარგავთ, უხმეთ იაზონს, გადაუშალებთ საკითხის გული, მომავალს იგი გასჭედავს მყარად, ვინც კარგად იცის მისი წარსული.

კიტი სორე –

მაგრამ მედეა?

ქალკიოპე –

არ გქონდეთ დარდი, თუ მოიქცევით, როგორც მე მჯერა. მედეას გულის ამბავი ვიცი, მისი ფიქრების მესმის სიმღერა. მე უფრო მეტად ეჭვები მტანჯავს, მეფიქერის მამა-აიეტისა, თუ რამე ცუდი ელანდა თქვენგან, გახდებით მსხვერპლი ხაროს კეტისა. მიტომ გჭირდებათ მოქცევა სწრაფად, დადინჯებულად და გაბედულად, შვილნი ხართ, მიტომ ვიქნები ჩუმად, თუმც მამა ჩემის გსახავთ ორგულად.

არბო –

დედავ – უფალო, განა, რას ვითხოვთ, რომ ორგულობა დაგვწამე მარდად? აიეტი ხომ აღმზრდელი არის, განა, ბადიშებს ის არ გვიყვარდა? ოქროს ვერძიც ხომ მამამ მიჰგვარა, არ იყო მისი ტახტის არჩივი, თუ მამის სულის გვინდა სიმშვიდე, შენ რისთვის სწუხარ, ვისთვის რას ჩივი?

ქალკიოპე –

შვილები ხართ და ვარ თქვენი მონა, მაგრამ გონებას არ მოეწონა – ვერძი პელაზგთა იყო ნიშანი, მხოლოდ ათამენტს ვინ მიუწონა? აიეტი კი კორინთოს ფლობდა და პელაზგებშიც ამაყად ჩნდოდა. თუ ვერძი იმან მიჰგვარა ღმერთებს, ან რა დაშავდა, ან რა შესცოდა?

კიტი სორე –

ამდენი განსჯის ვისა აქვს თავი, თუ დელფოსში თქვეს – ზმანება
ავი
საპელაზგიოს ჩამოსცილდება, თუ დაბრუნდება იმ ვერძის ტყავი?
ჩვენ გვინდა, იყოს სიმშვიდე სახლში, იქ შორს მშობლიურ
ორქომენაში.
არც ერთი ტომი არ იყოს მტრულად და არ გაგვცვლიდეს დღეს
თუ ხვალ სხვაში.
იაზონსაც ხომ იგივე უთხრეს, პელიმ ეს ბრძანა ამ მოყმის წილად,
თუ იოლკოსში გასურს მეფის ტახტი, ჯერ მოხუც ბიძას მოექეც
ფრთხილად.
შენ დაამშვიდე წარსულთა სული, ჩამოგვიტანე ოქროს სანმისი,
მინდა, იმ ქვეყნად წავიდე ისე, ვალი არ დამრჩეს ძისა და ძმისი.
ამიტომ იყო, რომ ყველა ერთად აფრააშლილი გემით ვიდოდით,
დედის იმედი ოთხივეს გვექონდა, არ გვიმტყუნებდი კარგად
ვიცოდით.
თუ ჩვენი შველა მედეას ძალუძს, აქვს ჯადოქრული ძალა
გრძნეული,
იაზონს ვურჩევთ, ისედაც ეტრფის, ერვენოს გრძნობაგადარეული.
შენ კი ეცადე, სანამ ჩვენ მოვალთ, როგორაც სტუმარ-ნათესავები,
მედეას სთხოვე, ილონოს რამე, დისშვილებს შერჩეთ მხრებზე
თავები.

**(ემშვიდობებიან დედას და გადიან. ქალკიოპე მონა-მოსამსახ-
ურეს მოიხმობს.)**

ქალკიოპე –

თუმცა აქ წვევა სითავხედება, სხვა გზა არ არის, ნახე მედეა!
ჩუმად აუწყე: აქ ზის მისი და, ტირის და მისი მოიმედეა.

მოვიდეს სწრაფად! (მსახური გადის)
თუ მოვა მალე, უნდა ვაუწყო, რაც დიდხანს ვმალე –
რამდენი ოხვრა აღმოხდა ჩემს გულს, რამდენი ცრემლი ზღვას
მივათვალე.
განა, როდესაც ხეთთა ხელმწიფე დიდი თუთხალის ვაჟი თუთხალი
ცდილობდა ჩემი გულის მოგებას, ძვირფასი მიძღვნა რამდენი
ხალი.
ოქროს მძივები, ვერცხლი, ბრინჯაო, ცხენების რემა, ჯვორების
წყება,
მონა-ქალები... რამდენი რამე – დროს და გონებას, რომ ავინყდება.
და ჩემი გული რამდენს მოსთქვამდა, თუმც სიამაყით საღ კლდესა
ჰგავდა,
როდესაც ფრიქსეს დამთქვეს საცოლედ, თუთხალიაზე ფიქრი
გათავდა.
მამა გოროზი და მოყვარული, უმაღლეს ძალად ანგარიშს სთვლიდა,
ფიქრობდა, ფრიქსე კორინთოს მხარეს დაუბრუნებდა ასულის
მხრიდან.
დღეს აქ რა არის ჩემი ცხოვრება, გრძნობა არ კრთება და გული
კვდება,
ალარ მყავს ფრიქსე იმედად, ფარად, ოცნება ჩემი სადღა ახდება?
ჩემი ვაჟებიც მიუსაფარნი, ორქომენს ვლიან შარაგზის მგზავრნი,
მამის სამეფოს უვლიან გვერდით, ათამანტს სთხოვენ ვით
მათხოვარნი.
აქ ჩემი ძმები დაგეშილები, ცხოვრების ნირი გაიგეს რაკი,
დისშვილებს სთვლიან ტახტის მოცილედ და შუა ვდგავარ,
როგორც ზვარაკი.
თუ არ წაიღეს ოქროს სანმისი, მამის სამეფო გახდება სხვისი.
აქაც მოცილედ ჩათვლიან ტახტის და ბედი ელით შესაბამისი.

მედვას უნდა შევთხოვო შეველა, მას შეუძლია, მომგვაროს შევება, ახლა არის დრო, შესაძლებლობა, არ შეიძლება მისი გაშვება.

(შემორბის მედეა)

მედეა –

ჩემო დაიკო, შენ გსურდა ხილვა, მაგრამ მე უფრო მინდოდა მეტად, თუ ჩვენი დობა დობაა მართლა, რატომ არ ვწყვილობთ, დავდივართ კენტად?

ქალკიოპე –

ჩემო პატარავ, შენზე ძვირფასი, მამა ხომ მიყვარს, ისიც არ არის. ის ჩვენზე მეტად სამეფოს უვლის, ამაცობს, ფიცხობს, ვით საღმრთო ხარი.

აფსირტი იცი, მეომარია, მონადირეა და ქალთა მონა, აიგიალე კორიბებს ხატავს, თუ რამე იცის, იმათი წონა, მესაიდუმლე, ფიქრის ზიარი შესჩივლო, იგრძნო, არავინ არი. თუ გაგიჭირდა, ვარ შენი დედა, თუ გამიჭირდა – მომეცი მხარი.

მედეა –

სიტყვაზე გიჭერ, თვალეებში გიცქერ და გულში ვხედავ ცეცხლი ბრიალებს, თითქოს ცოდვებით სავსე გაქვს ჯამი და შენს გარშემო ცოდვა ტრიალებს.

სანამ შენ იტყვი, წამით მისმინე, მე უფრო მეტი მაქვს სანუხარი: დედა აღარ გვყავს – გავანდო დარდი, ცრემლებს გავუხსნა თვალი სადინარი.

თვითონ არ ვიცი, როგორ აგისხნა, გუშინ გავიგე აფსირტის პირით, განუზრახიათ ოდიოს მიმცენ, ჰალიძონებში გამგზავნონ ვირით. ოდიოს იცნობ, ჯოროთა ქვეყნიდან და მხედვენელებიც არიან ცხენის,

ბრინჯაოს ჭედვენ, გუთნითა ხნავენ, მჭრელი მახვილი თვითეულს შევენის.

აფსირტი ამბობს: ჰალიძონები მრავალი წლის წინ ევბეას ფლობდნენ,

ხალიბეაში ჰქონდათ სამჭედლო, ბრინჯაოს როგორც პურს და ყველს სცნობდნენ.

შემდეგ კი, თურმე, აქაველებმა კუნძულებიდან აუკრეს გუდა, ახლა ჩემ ხელს სთხოვს და მამის ძალით ისევ ევბეას დაპყრობა უნდა. ჰალიძონების ჭაბუკი მეფე ოდიო მამას და აფსირტს სტუმრობს, უჩუმრად დადის, შორიდან მიმზერს, თავის ზრახვებზე არას ხმაურობს.

სხვა დროს არც არას ვიტყოდი ალბათ, მაგრამ დღეს სხვაა, სხვა მაქვს წუხილი.

ეს რომ გავიგე, თავს გეფიცები, არ მიძინია წამით წუხელი. დღეს დილით ადრე გავედი ველად, რომ სამკურნალო ყვავილნი რამე

მზის ამოსვლამდე გამომერჩია, გადამეყარა ფიქრების ღამე. დარდით მოცული მივადექ ფაზის და უნებლიეთ წავადექ თავზე – ყმანვილი ვინმე აბჯარასხმული და მოკლე შუბი გაედო მხარზე. შემომანათა, სხვას ვერას ვიტყვი, მზერით დამკოდა, ვით ისრით შველი,

როგორ ჩავიდო გული საგულეს, მე აღარ ვიცი, შენ თუ მიშველი.

ქალკიოპე –

ამბობ, ყმანვილი ფაზისის ახლოს, უცხოა ვინმე, თუ ჩვენებური? იქნებ, სიჩუმე ჯობია ამ დროს, უპრიანია, ეგებ, ხმაური?

მედეა –

კოლხი არ იყო, იერით ვიცან, თუმც სიტყვას სჭრიდა მამათა ხმაზე,

იაზონი ვარ, – ასე მომმართა, ხელით შემეხო შუბლზე და თმაზე.
გზა მასწავლეო სასახლისაკენ, შორით მოვსულვარ უცხო სტუმარი.
შემდეგ კი უკან გაბრუნდა წყლისკენ, ვგონებ, შეგნებით იცვალა
მხარი.

ქალკიოპე –

იაზონიო, შენ ამბობ ასე, ეს ის გმირია, იოლკოსიდან,
არგოს ხომალდით, ზღვა რომ დასერა, პელაზგთა საღვთო ხმა
ესმის ციდან.
არგომ ისე თქვა მათ წინამძღოლზე, შეცდომა იყოს – მე არა მგონი,
იოლკოსელი ეზონის ვაჟი, ვინლა იქნება სხვა იაზონი.

მედეა –

არგო ახსენე, რათა ხანია, ორქომენისკენ რომ შედგა გზაზე,
რომ შეცვლილიყო დის წულს ვიცნობდი, გინდა, იერზე და,
თუნდაც, ხმაზე.

ქალკიოპე –

არ მომისმინე, მე სხვას ვამბობდი, იმაზე, რისთვის შენ ასე კრთოდი,
არგოს ნახავდი, თუ სორე კიტის, ამისთვის მინდვრად არ მიდიოდი.
ახლა იყურე, დამიგდე ყური, უნდა მოგიყვე უცხო ამბავი,
შენ იცი, ჩემი ვაჟების დარდით უნდა მომეკლა საცოდავს თავი,
მეძინა – სიზმრის კარებთან ისხდნენ, მეღვიძა – თვალში
მელანდებოდნენ,
და რა ვიცოდი, თუ ახლოს იყვნენ, აქაც მალულად მესტუმრებოდნენ?
დღეს დილით ჩემი არგო და კიტი აქ იყვნენ ერთი ამბავის გამო,
დარდი აქეთ გულის გადასაყრელი. მე მოგიყვები, არც თუ საამოს:
ათამანტს ასე უბრძანებია, თქვენთვის თუ გინდათ სამეფო ღერძი,
ჯერ მამის სული გამოიხსენით, ჩამომიტანეთ საწმისი ვერძის.

და როცა აქეთ ემზადებოდნენ, იაზონს უთქვამს ვაჟკაცთა წილად:
ვინც ჭეშმარიტი გმირია ჩვენში, არ ნაწილდება ჭამად და ძილად,
მოგვიდგნენ მხარში, გრძელი ხომალდით გავცუროთ იქით,
კოლხთა მხარეში

და ჩამოვიდნენ არგოს ხომალდით, თავი ჩაიგდეს საშინელ დღეში.
აიეტი რომ გაიგებს ამბავს, საით იაზრებს, რა კუდს მიაბამს,
დახოცს ჩემს შვილებს, მაგ იაზონსაც, შენს დანახვაზე თვალებს
რომ ნაბავს.

ჩუმად გამანდეს იოლკოსშივე, შენი სურვილით თურმე დნებოდა,
ან რა იცოდა, ან რა იცოდი, ნატვრა თუ ამ დღეს აუხდებოდა.
მე ასე მითხრეს: აიეტს ეძებს შენზე მლოცველი თვალანთებული,
რომ სთხოვოს ხელი, დაგვას დედოფლად და სიჩაუქით გაგიღლოს
გული.

თუ შენი თავი ოდიოს მისცეს, მაშინ ხომ ნატვრა მყისვე გათავდა.
მაშინ უნდა ვთქვათ, იყო სიზმარი, ნანახ-ნასმენიც ელდასა ჰგავდა.

მედეა –

ელდას ისა ჰგავს, რაც ახლა მითხარ, მომიკალ გული, გესლით
დამკოდე,
ტკბილი სამხილი თუ დღეს მეწვია, დღესვე რომ ჩავკლა, განა, რა
ვცოდე?

შენ ჩემზე მეტი იცი ცხოვრების, რამე მირჩიე, მიშველე რამე!
მე დღე მექნება დღეიდან მწარე, ღამე ნატეხი მექნება ღამე.
კირკე მამიდა რომ მყავდეს გვერდით, გულს მიფონებდა, გზას
მიჩვენებდა,
აიეტის და აფსირტის ნებას არ დაჰყვებოდა, შორს გადასდებდა.
შენ კი სუსტი ხარ, შიშით მთრთოლვარე, ღრმად ვერ შეაღებ
აზრების კარებს.

სხვას რას უშველის იგი მკურნალი, ავადმყოფობას თან რომ ატარებს?

ძალკიოპე –

ნუ აჩქარდები, სანამ რას იტყვი, იცოდე, სუსტიც ზოგჯერ ლომია. შენ სად გინახავს ისეთი დედა, რომ შვილებისთვის არ უომია? ახლა მოგიტხრობ, რა ვუყოთ საქმეს, რომელიც გრძნეულს ასე გეძნელა? –

მე ჩემ ვაჟუკაცებს, შენ კი იაზონს უნდა დაუდგე ფარად და მცველად. მხოლოდ შენ ძალგიძს, ოქროს სანმისი ბრძოლის ველიდან გამოიტანო,

სპა მიაძინო, არა საჩინოდ მუხასთან მოხვდე, არ დაახანო და თუ სანმისი ხელში ჩაიგდეს, გმირნი უკან გზას გაუყვებიან, კოლხეთის იქით ფეხს გადაადგამენ და მამის რისხვას გადურჩებიან. თუ იაზონი ცოცხალი დარჩა, ეს ხომ იმედის არის სანყისი, ამიტომ გირჩევ, თუ გრძნობა გტანჯავს, ჩააგდებიან ხელში სანმისი.

მედეა –

უცნაურია შენი მსჯელობა, ჩემი ბუნების არ გინდა ცნობა, ვუშველი? – ნავა და მიმატივებს, თუ ველარ ვნახე, რად მინდა გრძნობა?

ძალკიოპე –

თუ არ უშველი?..

მედეა –

მე, როგორც შველი, ტრფობის მოისარს შევეწირები, თან ცოდვა შენი შვილების მომკლავს, იმქვეყნად ვერც ერთს ვერ შევეყრები.

ძალკიოპე –

ჯერ ხომ ამქვეყნად უნდა ვიაროთ, დარდი გაგვთანგავს ჩვენ საზიარო, რატომ გავწირო, არ დავეხმარო, ცხოვრების დღენი რად გავიმწარო?

შენი არ ვიცი, თუ დის შვილები არ გტკივა, არ გწამს, არ გედარდება, იაზონი ხომ გულის გულს მოხვდა, ცხოვრება, განა, განმეორდება? თუ განშორება ასე გაგტანჯავს, უმისოდ როგორ გაიმადრებ თავს? ხელის გამომღებს ბედი თან დასდევს, ხელჩამოშვებულს ცხოვრება დაწვავს..

თუ თანახმა ხარ, თვითონ ვაცნობებ, რომ გასაჭირში დაეხმარები. წინასწარ შეხვდი, მოეთათბირე, სიყვარულისთვის გახსენ კარები.

მედეა –

რაც აქ მიაღწე, თუ მართალია, ყოველი ცალკე შესაბრალოა, თუ იაზონი მოვიდა ჩემთვის, მისი დაფარვა ჩემი ვალია, შევხვდები ცალკე, თუ იცის ზომა, თუ სიტყვა მისი გულს მოეწონა, ისეთი ჯადო-ნამალი მივცე, ღმერთებს შეშურდეთ იმისი ქონა.

მეც თან გავყვები, კორინთოს მივალ, მსურს დავიბრუნო მამის სახლობა,

ნათესაობა იქიდან მოგვდევს, ვინძლო, მოვირთოთ იქვე მძახლობა. არგო მოძებნე, უთხრას იაზონს, დროს ნუ დაკარგავს, გვესტუმროს ღამით,

თუ გადავწყვიტე, ვარ მამის შვილი, უქმად ვერ გავძლებ ვერც ერთი წამით.

წავალ, წამლები რომ შევაზავო, ჩავუთქვა ლოცვა, შევემატო ძალა, ამ ტკბილმა გრძნობამ წამილო ღონე, გონების ძაფი გამომაცალა. რაც არის – არის, უკან გზა მოვჭერ, წინ კი სავალი ეკლიანია

და თუ ვთქვი სიტყვა, სიტყვად არ დარჩეს, საქმეც დაფურთო,
უპრიანია.

(შემოდინან არგო და იაზონი)

ოხ, ჩვენი არგო!..

არგო –

ტკბილო დეიდა!..

(იაზონს) ეს არის ჩვენი მხსნელი, იმედი.

იაზონი –

ვარ ბედნიერი შენი დანახვით, რა უცნაური მქონია ბედი,
დილას ვიხილე დილის ვარსკვლავი – მზის სხივთან ერთად
გაუჩინარდა.

მზეს თაყვანი ვეც, თან დავემდურე, ის მოიტაცა, ვინც შემეყვარდა.
შევნატრე ეოსს, არს ბედნიერი, ვინც მასთან ერთად ყვავილს
აღვიძებს,

ვინც ერთი მზერით კენტავრს დაკოდავს, ვინც ღონემიხდილს
წყლულს დაავინყებს.

ყვავილს ვუფერე ფეხით გათელილს, ვუთხარი: შენი აღმედრა
შური,

ნეტავ, ის ფეხი ჩემ გულს ებჯინოს, ის დღე დამიდგეს მე შესაშური!
შუბს ვეამბორე ბრძოლის მეგობარს, ვუთხარ ლახვარის გავიგე
ძალა,

ეროსს ვეაჯვ: თუ მკარ ისარი, რატომ დამტოვე გრძნობასთან
ცალად?

ერთ ხანს ვიფიქრე, მოლანდებაა, ან ჯადო არის აქ ჩარეული,
იქნება, მზერა ბინდმა წამალა, გონების ძალას დაედო რული.

კვნესოდა გული. ვახ, თუ დავკარგე, მუდმივი გავხდი ვისიც
ერთგული,

დამძიმებული ფიქრებისაგან აქ მოვდიოდი განამებული.
სულ არ მეგონა, შუადღის პირას თუ მზეს დასჭრიდა დილის
ვარსკვლავი,
რასაც ღმერთისგან მოიტანს ბედი, არ არის კაცის დასაკარგავი.
ბედნიერი ვარ, რომ შენს ძებნაში შორით მავალმა დავლახე ზღვები,
რაც სურს, გამოცდა მომიწყოს ბედმა, რაც ვპოვე, იმას არ
შევეშეები.

ძალკიოპე –

ახლა პასუხის არ არის ჟამი. ხმაური ისმის, დრო აღარ ითმენს,
ჩუმად თათბირი გადადეთ გვერდით, დაფიქრდით ერთად – ვინ
რას შეიძენს.

არგო –

ნუ გედარდებათ, ეს სტუმრებია მეფის ბრძანებით მოწვეულები,
გზადაგზა ღვინით შენახურები და მათთან ერთად კოლხთა
შვილები.

როგორც კი ზღვიდან ფაზისში მოვხვდით, ხომალდის მარჯვნივ,
ვით საოცრება,

ვიხილეთ ქვისგან ნათალი ძეგლი, მხატვრის ნაფიქრი და ამღერება.
ლომები იდგნენ შემართულები, მათ უკან, ტახტზე, წინწილით
ხელში

იჯდა ქალღმერთი ფასიანე და გვჩუქნიდა ღიმილს მოხრილებს
წელში.

იქიდან აქეთ, ყოველ ნაბიჯზე, ვგრძნობდით, გვიმზერდა ათასი
თვალი,

არას გვერჩოდნენ და არც გვეძმოდნენ, ჩვენაც ვფრთხილობდით,
რაც გვექონდა ძალი.

ამიტომ, როცა აიეტისგან, მოვიდა მაცნე და მოგვინვია,

მივიღეთ, როგორც კეთილი რჩევა და საძმო ხიდი არ დაგვიწვია.
მაცნესთან ერთად მონა-მსახურნი და მათთან ერთად დიდებულები,
ქალნი და კაცნი გარშემო ვლიან, ხაფი იცლება და ჭინჭილები.
აქეთ მოდიან, მხოლოდ ჩვენ ორნი ავჩქარდით, რათა, ცალკე
გვეხილეთ.

მერიქიფეებს გამოვერიდეთ, სასახლის კართან ავცდით მეხილეთ.

(შემოდის მაცნე. მოსდევნ არგონავტები, აიგიალევსი, კოლხი დიდებულები.)

მაცნე –

მზის შვილი ჩვენი, დიდი მეუფე, ბრძანებს და უნდა აღსრულდეს
ასე:

კორიბიშების დიდი შემქმნელი, ბრძენი მსაჯული და მობაასე.
აიგიალე მეფის მოსვლამდე, ღირსებით შეხვდეს ღირსეულ
სტუმრებს,
საპელაზგოდან მოსულ ვაჟკაცებს თვითონ სიკეთეს შორით
უსურვებს.

ბრძანება არის: აწვიონ დარბაზს – დახვედრა იყოს შესაბამისი,
სანამ მიუღწერებთ, გზაშიგამ მყოფი აიეტი და თანმხლებნი მისი.

აიგიალევსი –

მშვიდობას ვუძღვნი შორეულ სტუმრებს და სიჩაუქეს შევუქებ
მეტად.

თან მსურს, გავიგო, ვინ რად მოვიდა, იტანჯა, თავი გამოიმეტა.
ვიმუსაიფოთ, თან დრო ვატაროთ და, ალბათ, მალე მამა
მოგვისწრებს,

თუ საიდუმლო გაქვთ სასაუბრო, თვითონ გადანყვეტს, იქ ვის
დაგვისწრებს.

ახლა კი დროა, რომ ძვირფას სტუმრებს ღვინო მოართვან და
დააპურონ,

ჩამოკრან ჩანგი, ძველი სიმღერით გულის ზარები აახმაურონ.
მე კი დისშვილებს ჩავიკრავ მკერდში – რათა ხანია, აღარ მინახავს,
როგორ დაზრდილან! – გუთანს შეუბი და თითოეულ დღიურს
გადახნავს.

(ღვინოს სვამენ, არის ლხინი, მხიარულება. მედეა და იაზონი ცალკე საუბრობენ)

თეზეი –

მეფის ძეს სურდა ჩვენი გაცნობა, მისი სურვილი გასაგებია.
მეც მსურს, კოლხეთზე გავიგო ბევრი, მივიღო ის, რაც მისაღებია.
სანამ სხვა იტყვის, მე ვამბობ ჩემზე, უცნაური მაქვს ბედის ნიშანი,
პელაზგიაო, ჩემზე ამბობენ, მართალი უთქვამთ, ახლა ვიცანი.
კოლხთა სიმღერა ისე გულს ხვდება, თითქოს ნანინა მესმა დედისა,
პოსეიდონი თუ მყავდა მამა, მაღლი მსურს ჩემი შემოქმედისა.
ეგეი – ჩემი მამა მოხუცი, ათენის მეფე, ღმერთთა სადარი,
იონიური წესებით მწვრთნიდა, იონიელი დამარქვა ხარი.
როცა კრეტაზე დიად მბრძანებელს ხარკად მიართვეს
ახალგაზრდები,
იმათში ვიყავ, მინოსს მივუგე: ნუ გვკლავ, მიზეზი შენ ნუ გახდება.
დამცინა მწარედ, თქვა: თუ არ გინდა, რომ კრეტელების თან
ნაგყვეს ჯავრი,
შედი ლაბირინთს, გეზი აიღე, მოჰკალ, ან შეგჭამს იქ მინოტავრი
და, მაშინ იყო, რომ არიადნა ჩემთან შეხვედრის სურვილით დადნა,
მითხრა: გიშველი, რომ არ აღსრულდეს, რაც მამაჩემმა აქ დაიქაღნა.
მაგარი ძაფის მომცა გორგალი, მასზე გეჭიროს, მიჩრია, თვალი.
ძაფს გამოჰყვევი, გზას გამოაგნებ, სხვა ლაბირინთში არ გინდა
კვალი.
მე არიადნას ვალში ვარ დღემდე, მაგრამ ვისწავლე – თუ ქალს
მიენდე,

უნდა ბოლომდე მეგზურად სდევდე, ჭირს ეზიარო, სიამეს თმენდე.
სხვა რალა გითხრათ, ათენის მეფე ვარ და ჩემია გარშემო ზვრები.
თუ ძმობა გინდათ, მომეცით ხელი და ცუდად არსად გადაგეყრები,
თორემ, კი მქონდა შემთხვევა ბევრი, სინიდი მოვკალ და კერკიონი,
პერიფეტი და მასთან სკირონი, ყაჩაღნი შევკარ ვით მაყრიონი.

ერთსაც დავძენდი: დამასტი ვინმე, პროკრუსტე ერქვა
ზედმეტსახელად,
თავის სანოლზე მოკლეს, სჭიმავდა, გრძელს ზედმეტ ნაწილს
აჭრიდა ხელად,

დავიჭირე და მისსავ სანოლზე, საზომის მსგავსად გადავანვინე,
ასეთი არის ჩემი ბუნება, ვინც გზა გადმიჭრა, მას ვანვინე ვინ.
ათენის მეფეს ან რა მიჭირდა, აქეთ წამოსვლას ვინ მომისჯიდა,
მაგრამ როდესაც უხმეს ვაჟკაცებს, იმას მივენდე, ვინაც მიცდიდა.

აიგიალევსი –

იერზე გატყობ, საუბრით გიცან, შენ ხარ თეზეი გმირებში გმირი.
კოლხებში ბევრი გყავს მოთაყვანე, თუმცა კი მოგვდის ცნობები
მწირი.

არიადნა ხომ უცხო არ იყო, ახლობელია – მამის დის შვილი,
კოლხეთი თუმცა შორი მხარეა, კრეტამდე ხელი გვაქვს ჩვენ
გაშლილი.

ჩვენთვის ათენიც არ არის უცხო, პელაზგთა მიერ არის ნაშენი.
დღეს ბატონობა იონელთ არის და შენც გმირობით იონელთ შვენი,
მინდა, შეგწირო დიდიმადლობა, შორით შორეთში მობრძანებისთვის.

როგორც მოსულხარ, ისე დაგხვდებით, მტრები ვართ მტრისთვის
და ძმები ძმისთვის.

ორფეი –

ახლა მე მინდა, მომაპყრა სმენა, ვინც უნდა ვაქო, ვერ იტყვის ენა.

ოლიმპოს მკვიდრნიც ზოგჯერ შურობენ, ქალღმერთებს გულში
აქეთ მისი წყენა.

ჰერაკლეს ვაქებ, ზევსის ვაჟიშვილს, გმირობით იგი გმირთა ხატია,
მან ჩვენთან ერთად იცურა აქეთ, ამიტომ ჩვენებრ არგონავტია.
ღმერთებმა თხოვნით დატოვეს გზაში, საქმე გაუჩნდა ღმერთთა
სადარი,

ნეტავი, ერთხელ მანახა კიდეც, ნეტავ, ვიცოდე ახლა სად არის!
ის იყო, ვინაც დალაშქრა ტროა, მიჭრით აიღო ციხე მაგარი,
ლაომედონი – მეფე სვიანი ჰოროლით მოკლა, მოსტაცა ფარი.
თორმეტი ვაჟი ჰყავდა იმ მეფეს და მეთორმეტე დაინდო მხოლოდ,
პოდარკა ერქვა, ტყვედ აიყვანა, მონობა იყო საწყალის ბოლო.
მაგრამ ბედი თუ კაცს გაუღიმებს, ლხენით ჩამოკრავს კიფარის
სიმებს,
ტანჯვას აიციდენს, გულს დაიმშვიდებს, განწყობას დარდით არ
დაიმძიმებს.

პოდარკას ჰყავდა ერთი და ტურფა, სახელი ერქვა მას ჰესიონა,
სილამაზით და კეთილი ჩვევით, არავინ იყო იმისი წონა.
გოგონა მისცა ტელამონს ცოლად და თან აღუთქვა ვით საჩუქარი,
რომ მის ერთ თხოვნას შეასრულებდა, რომ ყოფილიყო ყველაზე
მწარი.

და ჰესიონამ სთხოვა ჰერაკლეს პოდარკასათვის თავისუფლება.
თუმცა ემძიმა ჰერაკლეს თხოვნა, სიტყვას ღალატის არ მისცა
ნება,

პოდარკას მისცა მეფობა ტროას, ჰესიონასი მოიგო გული.
ყმანვილს დაერქვა შემდეგ პრიამე, რაც ნიშნავს არის გამოსყიდული.
ახალს რას გეტყვი, ჰერაკლეს ირგვლივ უფრო მეტია კიდეც
სათქმელი,

არავინაა მასთან საჩენი, ვერ მიუწვდება იმასთან ხელი.

ჩემზე კი რა ვთქვა? – ჩემი დიდება ჩემი ენაა და ეს კიფარა,
სიმღერამ ზღვები გამომატარა, ათას ტანჯვისგან მან დამიფარა.
ჩემზე მეტია აქ ორივე ძმა, გინდ, პოლი დევკი და გინდ, კასტორი,
ტინდარე-სპარტის მეფის შვილები, ხოლო მათ დედას არა ჰყავს
სწორი.

სილამაზით და ღმერთთა თაყვანით, ლედას შვილები ჰყავს
ზევსისაგან,
უფრო მამაცებს ვერსად მოძებნი, უფრო ლამაზებს ვერ ნახავ
სხვაგან.

აქვეა მათი ბიძის შვილები: ლინკე მჭვრეტელი, მძლავრი იდასი,
პირველი ხედავს მინისქვეშეთსაც, მეორეს ძალას არა აქვს ფასი.
ყველას ჩამოთვლას მე არ დავინწყებ, ანკე თვით იტყვის და
ტელამონი,

სხვაგან ვინ ნახოს ამდენი გმირი, ან მათი ამბის ერთად გამგონი?

აიგზილევსი –

კარგია, როცა ვაქებთ ახლობლებს, უფრო მეტია სიმართლის წონა,
განა, მეღკარტე ფინიკიელმა გმირობით ყველა არ გადაწონა?
ჰერაკლემ რა ჰქმნა ქვეყნად ისეთი, რომ ფინიკიელს არ ექმნა
დიდად,
კაცსა აღელვებს თავისი მცირეც და სხვების დიდსაც უყურებს
მშვიდად.

ჩვენ დიდ პატივს ვცემთ ტროელ მეფეებს, ნათესავნია
სისხლისმიერი,
ერთი გვაქვს ჯიში, წარმომავლობა, ერთნაირად ვართ ქვეყნად
ხნიერი,

სამასი წლის წინ, როცა პელაზგებს შემოესივნენ ბარბაროსები,
იონელები, სისხლის მსმელები, შეუბრალები ეოლელები,
თესალიის მხრის ჭარმაგი მეფე და მისი შვილი ნორჩი დარდანი,

მტრისგან დევნილნი ტყეებით, გემით, შორეთს ილტვოდნენ საკმაო
ხანი.

დარდანი მოხვდა თევკრების მხარეს, მეფე თევკროსის გახდა
სტუმარი,
შემდეგ ესიძა, კუთვნილ მინაზე ქალაქი შექმნა, ტურფა სიზმარი.
იმ კუთხის მცხოვრებთ, მეფის სახელით, ეწოდა შემდეგ
დარდანელები,

ერიქტონ ერქვა იმის მემკვიდრს და მისიც იქვე დაფლულა ძვლები.
შემდეგი მეფე იქ იყო ტროსი და მის სამ ვაჟში ბრწყინავდა ილი,
მოჭიდავე და ცხენთა მხედნავი, ბუნებით იყო კეთილი, ზრდილი.
მან იდის მთასთან, ფრიგიის მხარეს, სადაც ზღვას ერთვის ორი
მდინარე,

მალლა აღმართა ქალაქი ილი, დღეს ჰქვია ტროა და ტროას მხარე.
მისი შვილია ლაომელონი ვისაც აჰგლიჯა ჰერაკლემ ფარი,
ტროას დაცემით, მეფეთა მოკვლით, ჩვენ გაგვითენა დღეები
მწარი.

ვისაც შენ აქებ, კოლხი აგინებს, მან დაანგრია სიმაგრე ჩვენი,
მითხარ, სიკეთე რა გააკეთა, რითაა ამ გზით გამოსაჩენი?
შენი ხმა უფრო მეტია ჩვენთვის, აქამდე აღწევს ორფეის ქება,
ვინც მომავლისთვის იცხოვრა ქვეყნად, მომავალს იგი ემახსოვრება.

(შემოდის მაცნე)

მზის შვილი, კოლხთა დიდი მეუფე, წარმოვლენილი ამ ქვეყნად
ღმერთად,
აღმატებული ყველა მეფეზე, მობრძანდა თანმხლებ პირებთან
ერთად.

(შემოდის აიეტი, აფსირტი, ოდიო თანმხლებებთან ერთად)

აიეტი –

ჩემს სმენს ჩასწვდა უცხო ხმა შორით, მსტოვრებმა მითხრეს
 ამბავი სწორი,
 საპელაზგოდან მოსულა ბევრი, რომ გადანონონ ბედის სასწორი.
 მე მათ ვუსურვებ ბედნიერ ცურვას, მათი მიზანი თუ კეთილია.
 მოვისმენ მშვიდად, თქვას წინამძღოლმა, რისთვის მოსულა, რა
 გზით უვლია?

იაზონი –

ჰელიოსის ძის შორს ისმის ქება, წყალობა, რისხვა მისია ნება,
 შევთხოვდი ღმერთებს მის დღეგრძელობას, მოწყალე იყოს
 მისთვის ბუნება!
 მოვდივარ შორით და ჩემი სწორი თან ბევრი მახლავს გმირებში
 გმირი,
 ერთიც არ არის დასაწუნარი, ვცადე, ხიფათი შგვემთხვა ხშირი.
 თავიდან ვიტყვი, შენ სიძეს ფრიქსეს, მამის ძმა ჰყავდა კაცი
 საჩინო,
 კარგს თუ კარგს ვარქმევ, ცუდი ვით ვაქო, არ მინდა სიტყვა
 დამცდეს საწყინო.
 ათამანტის ძმამ თესალიაში, იოლქი შექმნა ქალაქი დიდი,
 დიდხანს იმეფა, მემკვიდრე ჰყავდა, მაგრამ ცხოვრება არ ჰქონდა
 მშვიდი.
 პოსეიდონმა მის მეუღლესთან ისურვა ვაჟი, დაარქვა პელი
 და იყო შუღლი ამ ორ ვაჟს შორის, მისი სამეფოც არ იყო ვრცელი.
 უფროს ვაჟს ეზონს დარჩა მეფობა, როდესაც იგი მიწას ჩავიდა,
 უმცროსმა, პელიმ, ნახევარი ძმის ტახტს შემოხედა მეორე მხრიდან,
 ნაჰგვარა ტახტი, შორს გააძევა, დაისაკუთრა თვითონ მეფობა.
 მტერს რა ვუნდოდ თუ ძმა დამჩაგრავს, ორგულთ ასეთი იცინა
 ძმობა

და, ამის შემდეგ, მეფე ეზონი ცხოვრობდა, როგორც ნახევრად
 მონა,
 ეზონს ეყოლა ვაჟი იაზონ, ტანჯვაში გავხდი მე ამოდონა.
 მე დიდხანს მწვრთნიდა ბრძენი ქირონი, კენტავრს ეტყვიან
 ბუნების გამო,
 ბევრი თვეები წამების მახსოვს, ცოტა წამები სიამის ამო.
 ქირონის ცოლი მანებივრებდა, ხარიკლოს ვყავდი მე, როგორც
 შვილი,
 მაგრამ ქირონი არ მასვენებდა, ხშირად მეგონა მიტომ შეშლილი.
 რომ ვუკვირდები მიყო სიკეთე, როგორც ბრინჯაო, ხანგრძლივად
 მჭედს,
 ქირონი იყო მომთმენი მამა, ხარიკლო იყო გულსუსტი დედა.
 რომ გავიზარდე, მოვირთე ძალი, გვერდით დამიდგნენ ეზონის
 ძმები,
 მათი ვაჟები, მონა-მსახურნი და იოლქისკენ ჩავკეტეთ გზები.
 ფერიის მეფე, ბიძა ფერეტა და მისი ვაჟი ადმეტე მძლავრი,
 მეორე ბიძაც ამფაონი და შვილი მელამპო გამიხდნენ მგზავრნი.
 მოვთხოვეთ პელის სიმართლის ჭედევა, სიმართლის კერვა,
 სიმართლით ხედვა,
 ძალა რომ იგრძნო, გადიქცა დედლად, საერთოდ გვითხრა რა
 ცოდვა ედვა.
 მხოლოდ ეს იყო, მთხოვა პირობა და მეც წინასწარ მივეც თანხმობა,
 სთქვა, რომ არ უნდა მას ჩვენთან მტრობა, დედის ერთობით სურს
 მტკიცე ძმობა.
 მეფობას მომცემს, საპელაზგიოს, თუ დავუბრუნე ოქროს საწმისი,
 მეფობის სურვილს, მეფური გარჯა და შემდეგ ჯილდო შესაბამისი.
 და მაშინ იყო, დავლახე გზები, შევყივლე ვაჟკაცთ, შევკრიბე
 გუნდი,

შემოვიპირე, დავუთქვი ვადა და როცა უკვე უკან გავბრუნდი,
მე ათამანტმა მირჩია ასე, ათამანტი ხომ ბიძაა მამის,
მითხრა, თუ გინდა, მიზანს ეწიო და მომსწრე გახდე საამო ჟამის,
ჩემთან არიან ფრიქსეს ვაჟები, ბედმა ისინი კოლხეთში ზარდა,
მეგზურს ვის ნახავ უფრო უკეთესს, თვით აიეტის ბადიშთა გარდა.
ამასთან ერთად, მცურავ კლდეთ შორის ჩვენი ხომალდი ვერ
გაცურდება,
მაგრამ კრეტული, ანდა კოლხური გრძელია, სწრაფი, უმაღლესობა.
ვევედრე ვაჟკაცთ, ოქროს ვერძი ხომ იმათმა მამამ წარიღო თანა
და ბოლოს არგომ ითავა საქმე, გარანდა გემი, არ დაახანა.
აქეთ ცურვის დროს ბევრი გადაგვხდა, ბევრი ვიშრომეთ, მეტი
ვენამეთ,
არ გავათენეთ ჩვენ ტკბილი ძილით და მოსვენებით არ დავალამეთ.
კუნძულ ლემნოსზე შეჩერდით ერთ ხანს და რაც ვიხილეთ არს
სასწაული,
მამაკაცები მოესპოთ ქალებს, ვაჟი არ სურდათ, მხოლოდ - ასული.
ქალთა იყნოსეს კაცთა იქ ყოფნა, დაგვარტყეს ალყა, უნდოდათ
ომი,
ჩვენ გავწყდებოდით, რადგან ქალებთან ჩვენში არ იყო სისხლის
ღვრის მდომი.
გადაგვარჩინა პოლუსკოს რჩევამ, იმათი არის დიდი მკითხავი,
უთხრა: „ნებაა ღმერთების ასე, თუ არა გველის ცხოვრება ავი.
უკაცოდ შვილებს როგორ დავაჩენთ და უმომავლო რაა ცხოვრება –
ვინცა ვართ, როცა დავიხოცებით, ჩვენი ვის ან რა ემახსოვრება?“
თვითონ ვსტუმრობდი ჰიპსიპილესთან, დედოფალია ლამაზი მათი,
ჩვენმა იქ ყოფნამ კუნძულს შემატა, კაცთ სიძლიერე, ქალთა
ლაზათი.
და დიდხანს ასე გაგრძელდებოდა, მაგრამ ჰერაკლემ აუშვა აფრა,

მივანყდით ხომალდს, შევცურეთ ზღვაში, დაეცათ ქალებს ელდა
და ზაფრა.
პროპონტიდაში დოლიონებთან მეფე კიზიკის გავხდით სტუმრები,
ჯერ გვიმასპინძლეს, მერე გვეომნენ, ბოლოს დავცილდით ვით
მეგობრები.
ჰერაკლე იყო ყველგან იმედი, სანამ მიზიას მიაღება გემი,
ღმერთთა ბრძანებით იქ ჩამოგვშორდნენ, დიადი გმირი და
პოლიფემი.
მცურავ კლდეებთან გავუშვით მტრედი, მას არგონავტთა
ჩავუთქვით ბედი,
როცა დინებას ჭიდილში ვძლიეთ, ვლოცეთ უფალი და შემოქმედი.
ვიფინიასთან შევხვდით ჰალიბებს, მაგრამ გავიგეთ,
რომ მბრძანებელი,
მეფე ოდიოს კოლხეთში სტუმრობს, რომ აღადგინოს მოყვრობა
ძველი.
რომ არა არგო, შენი ბადიში, ასე დიდ ხომალდს ვერ ავაგებდით,
ვერც ზღვასა ვძლევდით, ვერცა კუნძულებს, კოლხეთის გზასაც
ვერ გავაგებდით.
ახლა აქა ვართ კოლხთა სტუმრები, სიტყვით და საქმით
მოხიბლულები,
იონელები, აქაველები, ბევრსაც პელაზგთა გვიცემს გულები.

აიეტი –

ამბობ, მოხველი რათა სანმისი, მუხას კიდული, არალეს ველზე,
შენი ხომალდის ანძას მიაკრა, ვით მძივი ეკვრის ლამაზ ქალს ყელზე.
გინდა წაიღო ოქროს სანმისი, საპელაზგიოს ბედის ნიშანი,
ბევრი განძია იქ დაგროვილი, მიდი, მოძებნე, გამოიცანი.
ვერძი, რომელიც ფრიქსემ მომგვარა, რატომ გგონია შენი ქონება?
საჩუქარს უკან არავინ ითხოვს – კაცობის წესი გაგეგონება.

და, ამის გარდა, რომ გეჩვენება საპელაზგიოს შენ ხარ რჩეული,
პელაზგთა, ლაზგთა, ლაზთა სატკივარს მოუძებნია ობოლი გული.
მაშ, ჩემი ჯიში საიდან მოდის, რომელს რომელმა დავდეთ სამანი,
როცა კორინთოს მედავებოდნენ, იონელთ რატომ დაუგდეთ განი?
იმდენი არის სიტყვით სადავო, იმდენი არის ფიქრი საზარი,
დღეს ვერ მოვრჩებით, ამიტომ გიჯობს, განსჯას დავურთათ
საქმე სხვაგვარი.

იაზონი –

როცა აქეთკენ ავიღეთ გეზი, არ მიფიქრია ომში მივდივარ,
თუ ჩემს სისხლს და ჯიშს ვავნებ და ვუმტრობ, მაშინ, ვით კაცი,
არაფრად ვღირვარ.
ფრიქსე ხომ მამის ბიძის შვილია, მისი შვილები ძმებია ჩემი,
შენი ბაღიშნი არიან ამ დროს, აქ მოყვრობაა თვალში საცემი.
მეც მოვდიოდი და თან ვფიქრობდი, მომცენ სანმისი, მეტირა ვარგო,
თუ იოლქოსში მე გავმეფდები, ორქომენაში იმეფებს არგო.
ერთად ვიქნებით, თუ მოინდომებ, იქნებ, პელაზგთა ძალა მოირთო,
ერთიან ნებით, ერთად ჭიდილით, დაგიბრუნდება შენი კორინთო.

აჟსირტი –

ვხედავ, სტუმარი ტკბილად საუბრობს, ალესილი აქვს ჭკუა და
ენა,
იქნება, მამავ, გვემსჯელა ასე, ამას კი ცოტა ჩამოესვენა.
ჩემი დისშვილნი, მეფის შვილები, სულ ამაყები, ნაწრთობი შენგან,
ორქომენისკენ გემით ნავალნი, ბევრის მნახველნი, ნამყოფნი
ბევრგან.
ვერ მოურიგდნენ ტახტზე ათამანტს, ვერ აუსრულეს სურვილი
ძველი,
უცხოტომელთა მოირთეს ძალა, შენი ტახტისკენ იწვდინეს ხელი.

არბო –

მეც მათქმევინეთ ორიოდ სიტყვა, ვამხილო ბიძამ რაც განიზრახა,
ჩვენ ვიზრდებოდით მის მუხლზე მჯდომნი, სიცუდე როდის, სად
დაინახა.
თუ ჩვენი დედის ძმებს არ დავინდობთ, თუ დედის მამის ლალატი
გვინდა,
ეს იმას ნიშნავს, შემოგვწყრა ღმერთი და სული ჩვენი არაა ნმინდა.
მე, რომ შენ გიმტრო, ვილას მივენდო, რისთვის მანოვა ძუძუ
დედამა,
რად მოგიტანათ ის სიხარული, ამ ქვეყნად ჩემმა დაბადებამა?
იაზონ ამბობს და მართალს ამბობს, ათამანტივით ითხოვდა პელი,
ოქროს სანმისი დაბრუნდეს უკან, რომ ჩამოგვეხსნას ზმანება
მწველი.
თუ ეს სანმისი ჩვენ გზას გაგვიხსნის და თან მამის სულს იქ
დაამშვიდებს,
შენ რასა კარგავ, თუ გვთვლი მოცილედ, ამით მოგვიჭრი უკუსვლის
ხიდებს

იაზონი –

თუმც გვირეგია ბევრი სხვა ჯიშის, მაინც მოვნახეთ საერთო ენა,
ძმობა დავთესეთ, სისხლი ავლესეთ, ღმერთებმაც მოგვცა ჩვენ
ერთი რწმენა.
თქვენ კი რა მოგდით, კოლხი თუ ლაზგი ერთი წინაპრის თუ ვართ
შვილები,
რალატომ ვქიმუბობთ, რად ვიღრინებით, რატომ დავდივართ
ჭკვალაშლილები.
ოქროს სანმისი, ვერძის საფარი, საპელაზგიოს ყველას ხატია,
იმ ჩვენ წინაპარს, ღმერთთა კარნახით, ყველასთვის ერთად
დაუხატია.

თუ ის წილობით ათამანტს ერგო, ის ამზადებდა შესანიშნავად,
რატომ არ მივცეთ აღმზრდელს და მომვლელს, რატომ დავსახოთ
ურთიერთი მტრად?

სანმისი ჩემთვის იყო საბაბი, თორემ იციან ფრიქსეს ბიჭებმა,
მე სხვა გრძნობისთვის და სხვა მიზნისთვის, იქიდან აქეთ მატარეს
გზებმა.

კარგა ხანია, შენი ასულის ჩემს სმენას მისწვდა ქებათა-ქება
და ჩემი გული მოიცვა დარდმა, დიდხანს ვაგროვე ფიქრების წყება.
მე მოველ, რათა მედეას ხელი გთხოვო და ტანჯვას მოეუღო
ბოლო,

მით განვამტკიცო ნათესაობა, საფლავეში ჯავრი არ ჩავიყოლო.

მედეას ვუჭვრეტ, კრძალვით თრთის გოლი, გრძნობით, ვით
ღვინით ვარ გათანგული,

მომეც თანხმობა, სიამე სრული, არ გამიჩინო სულსა შინ წყლული.

ოდიო –

ვიდრე მეუფე ბრძანებდეს სათქმელს, აზრთა სასახლის გახსნიდეს
სარკმელს,

მანამდე, ვფიცავ, მიწას ჩემს მშობელს, იმ მიწის ნაყოფს და იმის
მჭამელს.

არ გავახარებ გულის მეტოქეს და იმის მშობელს, რომლებმაც
სცოდეს,

მე კოლხიდაში მოვსულვარ რისთვის თუ ზოგმა იცის, ყველამ
იცოდეს.

ნათესაობა სისხლისმიერი ჩვენ შორის არის, დიდი ხანია,

სად დარწმუნა ჩვენი აკვანი, მერე სადამდე მოგვიტანია.

როცა შენები კორინთოს ფლობდნენ და დიდებული გქონდათ
მეფობა,

ჩემი მამანი ევბეას ფლობდნენ და მუდამ იყო ჩვენ შორის ძმობა.

ხალიბეაში გვქონდა სამჭედლო, მჭედელთა ღმერთსაც მადლსა
ვწირავდით,
ოქროს ვადნობდით, ვერცხლს და ბრინჯაოს, საომარ ეტლებს
ლამაზად ვრთავდით.

ნიმფა მაკრისი ჩვენ გვიფარავდა, ევბეას ხშირად მაკრისს ეძახდნენ,
მაკრისელებიც იყვნენ ამაყნი, ჯერ გაუხედნავ ცხენებსა ჭკავდნენ.
მაგრამ, როდესაც აქაველებმა იონელები მოიხმეს ძალად,
საპელაზგიოს უტირეს დედა, იმათი რისხვა ინვნიეს თავად.

აგვიკრეს გუდა ხალიბეადან და ახლა, იცით, ჰალისთან ვსახლობთ,
გარშემო ჩვენებრ ლტოლვილ ტომებთან ერთადა ვშრომობთ,
ვმოყვრობთ და ვმძახლობთ.

დღეს ევბეაზე მხოლოდ აბანტნი, ტყავის ოსტატნი ძლივს ბოგინობენ,
კორიბანტობენ, მეფეებს სცნობენ, მაგრამ აღსასრულს მაინცა
გრძნობენ.

მე აქ მოვსულვარ, რათა მოყვრობით ერთი მეორეს მხარში
დავუდგეთ,

ერთად გავთალოთ ძელი ოდისა, ცალ-ცალკე კეჭნით რაც
გავამრუდეთ.

ჩემი სამეფო ძალზეა ვრცელი და ჩემი ჯიში ისეა ძველი,
შენ ხარ მზის შვილი და მე კი მთვარის, როგორც ზეცაში ჩავკიდოთ
ხელი.

მომეც მედეა, ჰალიბეაში მას დედოფლობა დამშვენებოდა,
პირობა მიტომ მოგთხოვე ადრე, ვგრძნობდი, ცუდი რამ წინ
დამხვდებოდა.

აიზიალევსი –

სხვათა დავაში სხვა რომ ბრძენია, არ ახალია, აზრი ძველია,
ეს თუ ხარია, ის ხომ მგელია, მსგავსნი ვაჟკაცი სანატრელია.
სანათესაოდ ორივე ფასობთ, ორივეს გიჭრით ენა და მკლავი,

სწორედ ამიტომ ჩემი ნათქვამით, მინდა, ჩავაბათ თქვენ შორის
ზავი.

მინახავს კრეტას კორიბიშები, კოლხ კორიბანტთა ნახაზი ტკბილი,
ამომიკითხავს ჩვენთა წინაპართ, სადამდე ჰქონდათ მხრები
გაშლილი.

ასე სწერია ღმერთთა სურვილით, ხმელეთს ეფინა სქელი ყინული,
სულ ცოტა იყო თბილი მიწები, კაცთ რომ შეეძლოთ გაეთბოთ
გული.

მაშინ მდინარე ცოტა ყოფილა, ზღვაც იყო, თურმე, ისე მეჩხერი,
აქეთ ნაპირზე კაცი ტკბებოდა, იქით ნაპირზე ქალების მზერით
ჩვენთა წინაპართ სამშობლოდ ჰქონდათ დიდი სამეფო დასალიერში,
ტარტეს ეტყვიან, ტანტლეს ამბობენ, ატლანტად იცნობს მრავალი
ერში

და იქნებოდნენ ბედნიერები, რომ არა ღმერთთა რისხვა უგვანო.
დათბობის კვალად მოვიდა წყალი, დაფარა სივრცე კიდე-უგანო.
გადარჩენილნი ელტვოდნენ აისს და განთიადის ღმერთი კეთილი
აღმოსავლეთის გზებს ასწავლიდა, სად გეოს მიერ გამოკვეთილი
თბილი მიწები იბადებოდნენ, სიუხვით ახალ შვილებს ხვდებოდნენ
და ატლანტებიც მოედნენ მთა-ველს, სადაც მოსწონდათ, იქვე
რჩებოდნენ.

საპელაზგიოს ვარქმევთ, დღეს ყველას, თუმცა ერთობა ბევრმა
დაკარგა,

თუბალთა მოდგმა დარჩა იქ მთებში და, აღარ ვიცით, მათი რა ვარგა.
ჩრდილოეთისკენ წავიდა ზოგი, ზოგმა ლიბიის გზები დალახა,
უდაბნო მოვლო, ეგვიპტე მოვლო, ნავთსაყუდელი ვერსადა ნახა.
ნაწილი დარჩა ეტრურიაში, თუმცა ესმით ჩვენი, ვარქმევთ
ეტრურებს,

მათი დღეის დღის გადასახედი, ხვალე გონებას ბევრს გაუხურებს.

დიდი ნაწილი ჯერ კიდევ ერთობს, თუმცა სახელებს უცვლიან
ღმერთებს

და ჩვენი ხვალევის სად წაიყვანს, ვისგან გამოყოფს, ვის შეუერთებს?
აბა იაზრეთ, რამდენი ტომი ათასი წლის წინ შუა გაიყო
და ეს სიმუხთლე ჩვენმავე მოძმემ, აქაველებმა სიბეცით გვიყო.
თვითონ კოლხები ამ ადგილებში შორით დევნილნი ვაებით
მოხვდნენ,

ჰენიოხები მთებში შერეკეს, მთას მიმწყვდეულნი სიცივით
ძრწოდნენ,

უფრო შორს მოხვდა ჯიქთა ნაწილი, ლიკიელები, კარიელები.
ბევრმაც არჩია მტერთან მშვიდობა, ოლონდ მამათა სცოდნოდა
ძვლები,

მერე მოვიდა დიდი მიწისძვრა, რომ იონელთა ჩაეკლა მადა,
ძველი ღმერთები ახლებმა მოკლეს, უფრო ახლები ვინც მოამზადა.
ღმერთთა ცვალება ცვლის კაცთა მოდგმას, ტომებს გამოჰყოფს,
შეუცვლის რწმენას

და დღეს თუ ვამბობთ საპელაზგიოს, ვემსახურებით სხვადასხვა
ენას.

თესალიაში ნარჩენ ალბანელს ვერ ჰგუობს მტკიცედ აქეთ მავალი,
იქით ჯიქები აქეთებს მტრობენ, სადაა აზრი ამომავალი?

ევბეას მკვიდრი ხალიბად იქცა, რა დაერქმევა ვინ იცის, ხვალე,
კორინთელები დღეს კოლხები ვართ და ვუბრიალებთ ერთმანეთს
თვალეებს.

თუ იაზონი იოლქოსიდან ვერ გრძნობს, რომ ძმაა მისი ხალიბი,
იონიური ვინც რა ჩაიცვა, სულ შეიცვალა მისი ყალიბი.

ჩვენ თუ ლაზნი ვართ, ოდიო ლაზგობს, იაზონი ხომ პელაზგი არის,
რატომ ვმტრობთ ერთურთს, ძმას რატომ ვკარგავთ, რატომ
ვიცვალეთ მტრისაკენ მხარი?

იონიელი თუ ეოლეელი სულ სხვა ჯიშია, სულ სხვა ჯილაგი.
ვიცოდეთ მაინც, ჩვენი ვინ არის, კაცი, ღმერთი და მიწა-ალაგი.

აიუთი –

შენ რაც სთქვი, აზრი გასაგებია, მაგრამ წარსულზე ანაგებია,
სიცოცხალე მუდამ მომავალს ელტვის, წარსულის დევნა წასაგებია.
ჩვენ რომ გუშინდელ დღეს დაველოდოთ, ლოდინში უნდა დავიდოთ
ლოდი,

რაც არის, იმას უნდა ფერება, მართალს ამბობდა ჭაბუკი ოდი.
მე მომწონს მისი სიტყვა-პასუხი, თვალი მჭვრეტელი და მტკიცე
მკლავი,

რაც ჩვენთან სტუმრობს, ერთი გვაქვს აზრი, ერთად შევწირეთ
ღმერთებს საკლავი.

მისი სამეფოც ახლოა ჩვენთან, კოლხებთან ერთად ჯოგებს
მწყემსავენ,

აქეთ მოდიან, ბრინჯაო მოაქვთ, იქით ჩვენეულ ვაზებსა რგავენ.
პროპონტიდიდან კოლხთა საზღვრამდე გადაჭიმულა პაფლაგონია,
ზღვიდან ჩვენამდე უფრო ძლიერი სხვა სახელმწიფო, არა მგონია.
მასთან მოყვრობა ბევრს ენატრება, მან ჩვენსკენ აპყრო სიკეთის
მზერა,

ღმერთთა თანხმობით მედეას ვაძლევ, ამ სამოყვარო კავშირის
მჯერა.

მიბრძანებია დიდი მზადება, წესით და ჩვევით, როგორაც ხდება,
რომ მოკლე ხანში იყოს ყველა მზად, ქორწილი აღარ გადაიდება.
ახლა მივმართავ მე უცხო მოყმეს, თუ ხედავს ჩვენში მოკეთეს,
მოძმეს,

საპელაზგიოს მოუთხროს ყველა, როგორც შეშვენის გულმართალ
მონმეს.

უთხრას: მოყვრობით გაერთიანდნენ აქეთ ხალიბნი, იქით კოლხები,

ისტრის პირამდე მივყვებით მომხვედურთ, წინ გავირეკოთ ვით
მხდალი თხები.

აფსირტი –

მეფის ვალია, ერს უპატრონოს და მეზობელსაც მოავლოს თვალი,
უნდა გტკიოდეს შენი ქვეყანა, თუ გინდა, ქვეყნად დატოვო კვალი.
მე მამას ვეტყვი, დიღია იგი, როცა ერის ბედს ამგვარად ჭედავს,
ხალიბ-კოლხები თუ ერთად იქნენ, ომს იმათ მერე ვინ გაუბედავს.
ჩვენ დავიბრუნოთ მამათა მიწა, გადავუთიბოთ საფლავს ბალახი,
იზილებოდეს მომხვედურთა სისხლი ცხენის ფლოქვებით, როგორც
ტალახი.

მოხარული ვარ მე ამ კავშირის, მან მოგვცეს ძალა და სითამამე,
რისხვად დავეცე კორინთოს მეფეს, მეყო ბედისგან როგორც ვენამე.
საპელაზგიოს შევეყვლო, მიწა, ყველა პელაზგის მოვირთო ძალი,
საიდან ვლიდით იქითკენ წავალ, შორს წინაპართა დავლანდო
კვალი.

ბრძოლის მაღალ ღმერთს, არაღეს ვფიცავ, საპელაზგოში ამბობთ
– არესი,

ჩვენ არეს ვერვის დავუთმობთ ცოცხლად, ცოცხალს იმედი
დამაქვს სვალესი.

როცა მედეას ქორწილს გადვიხდით, არაღეს უნდა დავუკლა ხარი,
ვამრავლო ბრძოლის სურვილით მთვრალი, დავრაზმო მისი
მისადევარი.

თიუზი –

თუმც ვარ პელაზგი, იონელს მრქმევინ და თავი ასე მემამყება,
მიტომ არ მომწონს, წინასწარ ვიცი, ამ ქორწინებას იქ რა მოჰყვება,
შენ თუ მეფე ხარ, მეც ხომ ვარ მეფე და მიწა, გითხრა სიტყვა
ღვთიური,

თუ ანეობ კავშირს ჰაღიძონებთან, თუ გინდა, გასცე ქალი მზიური,
ჩვენ ხომ გთავაზობთ, თან ოდიოსი იაზონს როგორ გაუტოლდება?
მედეას ჰკითხე, ვისკენ აქვს გული, თუ მისცემ ნებას, რომელს
გაჰყვება?
ჩვენ იაზონი ბრძოლებში ვცადეთ, ზღვას არ დაუდო მღელვარეს
ტოლი
და თუ ინდომა, გულით ინდომა, კოლხეთის მხარის ჰყოლოდა
ცოლი.
ჩვენთან კავშირი უფრო მტკიცეა და ჩვენი აზრი უფრო ახსნილი,
ჩვენ დაგიბრუნოთ ბრძოლით კორინთო, ჩვენ გავამეფოთ იქ შენი
შვილი.
და თუ კორინთო შენი გახდება, სხვას რაღას ეძებ, სხვა რაღა
გინდა?
შენ შვილთან ერთად ოქროს საწმისი დაბრუნდებოდა ღმერთებთან
წმინდა.

აფსირტი –

თეზეი, ამბობთ, დიდი გმირია და პელაზგებში არ ჰყავს ბადალი,
თუ სიტყვას იტყვის, ზედ საქმე იცის, სად ჭკვა უძლურობს, იქ
გაჭრის ძალით.
რატომ პელაზგებს არ უპატრონა, ამაყობს, ამბობს, იონელია,
მშობლიურ ენას ვინც არად აგდებს, მისი გონება მუდმივ ბნელია.
თვით იაზონიც რისთვის გარჯილა? – ვერ გავარკვიე, ვის მხარეს
დგება,
კაცი, რომელიც ფრენს, ვით პეპელა, ცრუობს და ტყუილს
გადაეგება.
იქითაც მიდგა, აქეთაც მოდგა, სიტყვა აწონა ჩემი და სხვისი,
მას თუ მედეას ხელი უნდოდა, რა შუაშია ოქროს საწმისი?
აქ სხვა აზრია ამოქარგული, ჭრის, როგორც მათი ორპირი ცული,

უცხო რამეა ფიქრად ჩართული, თან მეგზურად ჰყავთ ჩემი დის
წული.
სხვაა ოდოი, ამათ მამათგან ჩვენ ერთნაირად ვართ დევნილები,
მისი ვალია, ჩემი ვალია, მათგან დავიხსნა წარსულთ სულები.
იაზონი –
იქ, სადაც სიტყვა ასე იოლობს, ვერას გაუგებ თავსა და ბოლოს,
სადაც ერთი ძმა ყვავილთან ტოლობს, მეორე ეძებს ეკალს და
ლოლოს,
აიგილევსი ხედავს ნათესავს, ძმობას, ერთობას უსინჯავს გემოს,
აფსირტი ეძებს მტერს და მოძულეს და სიბრძნე ამით, სურს,
დაიჩემოს.
ჩვენ თუ მოვდივართ ერთი ხაზიდან, ბედი უბედო ერთი გვექონია,
დღეს რად ვერ ვიგებთ სხვის გულისტკივილს, მუქარაც მისთვის
მონაგონია.
ჩვენ ღმერთები გვყავს ერთი სახების, იმათი ძალა ერთგვარად
გვწყალობს,
განა, არ გვართობს ერთგვარად ჰანგი, როდესაც ნიმფა ეოსს
უგალობს.
როცა კოლხები მყარად ცხოვრობდნენ ბეოტიაში, არგოლიდაში,
ვინ იფიქრებდა, ჩვენი ერთობა ჩაიხვრჩებოდა მღელვარე ზღვაში?
განა, ოლომპოს დიდი ღმერთები ჩვენ ერთნაირად არ
გვიფარავდნენ?
ახლა რომელმა უმტრო შენს მხარეს ან ჩემდა სამტროდ რომელნი
აღსდგნენ?
პირველმა გთხოვე მედეას ხელი და, მე მგონია, მაქვს ეს უფლება.
სატევარს ვანდო მე განაჩენი, დავიცვა ქალის თავისუფლება,
ოდოს ვინვევ შერკინებაში და, რასაც ვფიქრობ, როცა მოხდება,
როცა მეტოქის მზე დაემხო, მაშინვე ჩემი გზა გამოჩნდება.

ოდიო –

მომწონს ნათქვამი, დაე, მახვილმა გადაჭრას ჩვენი სურვილის დავა,
დე, ბრძოლის ღმერთმა ჩაამხოს ქვესკნელს ამ ნათქვამს იქით
ვინაც გადავა.

აზსირტი –

ქალის გულისთვის ბრძოლა, ჭიდილი, არ მიმაჩნია გონების ძალად,
ვისაც უნახავს მათი სიმრავლე, ამ რჩევის სიბრძნეს მიხვდება
თავად,
რაც შეეხება ღმერთთა ერთობას, რაც უნინ იყო, განა, ის არის?
განა, რა ვცოდეთ ქვეყნად ისეთი, რომ მოგვიტანეს დროება მწარი?

აიგიალეჰსი –

არ მიყვარს, როცა ღმერთივით ზეობს, მოკვდავი უკვდავთ საქმეზე
მსჯელობს,
არც არა იცის, არცა არა უნდა, ახალი მუდამ მის თვალში ძველობს.
აქ იაზონი ამბობდა მართალს, იყო დრო, გვყავდა ერთად ღმერთები,
მაგრამ როდესაც გიმტრობს ვილაცა, იმას მეგობრად ვერ
დაერთვები.
ჩვენი გათიშვა დაიწყო ძველად, ახლა თუ ვინმე იაზრებს ძნელად,
რომ დედა ღმერთად მიგვაჩნდა მინა, თქვენ იტყვით, გეო გვყოლია
მცველად
და, განა, მინა არ შობს სიცოცხლეს, ცის ღმერთთან შვილებს –
ვარსკვლავებს, მთვარეს,
დღესა და ღამეს, მზეს მოკაშკაშეს, რომ ანათებდეს ის არემარეს?
წინაპართ სწამდათ საღვთო კავშირი უღრანი ცისა, დეო მინისა,
ურანისა და გეოს მაღლია, იტყვით, სანუთროს თუ რამ იშვისა.
შემდეგ მოვიდა ახალი დრონი, დრონი, ჩვენ ვიტყვით – ღმერთი
ჟამისა,

კრონი ყოფილა, თქვენ იტყვით ასე, დამთვლელი ყველას ყველა
წამისა.

დრონმა დაამხო ცის ბატონობა, ერიდე შობა და სულ-ტატანა,
სიკვდილზე იტყვით ღმერთი ტანატა და შუღლის ღმერთზე ერიდა
თანა.

ჩვენ თუ განთიადს აისს ვეძახით, იგი ყველასი ხომ არის ერთი?
თქვენთან ეოსი ხომ იგივეა, მართლაც, გვყოლია საერთო ღმერთი.
როცა ატლანტთა მოდგმა ძლიერი აქეთ ვიდოდა სვებედნიერი,
დეო მინა და უღრანი ზეცა – ღმერთები იყვნენ მაშინ ძლიერი,
საპელაზგიოს როცა დაფუძნდნენ, როცა სამშობლო ნახეს ახალი,
ძველი ღმერთები დრომ გაიყოლა, დრონმა წასულებს უჩვენა ძალი.
დიდხანს მეფობდნენ გეა და კრონი, სახელს ყოველი ვამბობთ
სხვაგვარად.

მრავალი ასი გავიდა წელი, მაგრამ დროება მიგვაჩნდა არად,
შემდეგ მოვიდნენ აქაველები, იქაველებზე დაიწყო დავა.
ზოგი გარეკეს, მეტი შეირთეს, იდგნენ ღმერთები კარგად თუ ავად,
მაშინ მრავალი ტომი გაიყო, აღმოსავლეთით ვიდოდა ბევრი.
ფარა მიჰყავდათ, ქურო მიჰქონდათ, აივსებოდა ცრემლებით ქვევრი
და მაშინ იყო, დამპყრობთა ძალას, ახალი მოჰყვა ღმერთი
დამპყრობი.

ძველი კერპები დაიმსხვრნენ სწრაფად, ახალნი დადგნენ ოლიმპოს
წყობით,
აბა, იაზრეთ, კრეტაზე ჩვენებს მთავარი ღმერთი კუბელე ჰყავდათ.
თაყვანსა სცემდნენ, ზვარაკს სწირავდნენ, ემინოდათ და თანაც
უყვარდათ.

შემდეგ, როდესაც აღმოსავლეთით ზღვის ხალხმა იწყო სწრაფი
დინება,
ტყეთა ქვეყანას, ხეთა სამეფო შექმნეს და იწყეს მტერთა გინება.

ბევრი ახალი ახლად ისწავლეს და ძველი მისცეს დავიწყებასა,
მასთან კუბელე კუპალად იქცა, ის არიდებდა დევთა რისხვასა.
ჩვენთან კუპალას კოპალეს ვარქმევთ, ასე გვემარჯვა მისი სახელი,
კოლხებმა ასე, იქიდან აქეთ, შემოვინახეთ ღმერთები ძველი.
ვინაც რა იცის, დამემონება, მინოსის ქვეყნად კუნძულ კრეტაზე
ღმერთებს კოლხები წესს უყენებდნენ, ლოცვები ისმის მხოლოდ
მათ ხმაზე.

ორჴეი –

აიგიალე, ასე მგონია, რაც თქვი, ზღაპარში განაგონია,
ასე გამოდის, ვის რა ჰქონია, ყველა კოლხების მონაქონია,
ჩვენთვის უცნობი ზღვიდან აქამდე, თუკი კოლხები მიწებსა
ხნავდნენ,
ახლა სადღა აქეთ, ან სად წავიდნენ, როგორ შემცირდნენ, როგორ
გათავდნენ?
აქ რაღაცაა ისე ნათქვამი, ბევრი რამ რჩება გაუგებარი:
უმაღლეს ღმერთის ზევსის სადარი ოლიმპოს მთაზე არავინ არის.
მეხთამტყორცნელი თუ შეკრავს წარბებს, მოხდება ის, რაც მისი
ნებაა.
აქ რაც ვისმინეთ, ნაღდად ასეა, ჭეშმარიტების გამრუდებაა.
ისეთს ნუ იტყვი, თითქოს, იონელთ არა გვყოლია ჩვენი ღმერთები.
მაშ, ვინ ააგო ათინა, სპარტა, დელფოს, მიკენი, ტირინფი, თები?

აიგიალესი –

არავინ ამბობს, მხოლოდ კოლხები ამქვეყნად ღმერთმა რომ
გააჩინა,
ვინაც აჩინა, გამოაჩინა, შიმშილით სიკვდილს გადაარჩინა.
ატლანტთა გარდა და იმათ იქით, ქვეყნად მრავალი ჯიში ზეობდა,
ზოგი დნებოდა, ზოგი კვდებოდა, ზოგი ჩნდებოდა, ზოგი მხნეობდა.

მე მოკლედ მოვჭერ და ვერ მიმიხვდი, სანუთრო ჩვენი ძალზე
გრძელია,
კორიბანტები აღწერენ რასაც, კორიბიშებში საძებნელია.
შიგ რა წერია, შიგ რა ხატია, განა, ყველასთვის გასაგებია? –
რაც პელაზგებმა დალახეს გზები, ხიდებიც მათი ანაგებია,
პელაზგებია, ატლანტთა მოდგმის შემორჩენილი მცირე ნაწილი,
კოლხთა ტომი კი, ასე გამოდის, თავის მხრივ, არის პელაზგთა
შვილი.
ამიტომაც შემორჩენილი ჩვენში ოქროთი მორთული ტყავი,
რომლის მიხედვით ყველაფერს ახსნი, თუ გიმუშავებს ოდნავად
თავი.
ზედ ყველა ზღვაა გამოხატული მდინარეები, გზები, ტომები,
ვინ სადა სახლობს, რა უკავია, დაცული არის ზუსტი ზომები.
საპელაზგიოს ყველა სამეფო, იქიდან აქეთ გზები სავალი,
არ იწვალბდით არგონავტები, ერთხელ რომ მაინც შეგვევლოთ
თვალი.
თქვენ კი რა ჰქენით? – ვინც რაღა ღირდა, გადააშენეთ მუდმივი
რქენით,
ზოგი სატევრის გახადეთ მსხვერპლი, ზოგი მონამლეთ შხამიან
ენით.
როცა აბანტთა ღვთიურმა შვილმა კორიბანტები აღზარდა
მრავლად,
პელაზგიური გაჩარხა ახლად, ძველ კორიბიშებს მოერგო ნამლად.
ყველა სამეფოს კრეტიდან აქეთ უმრავლა კოლხი კორიბანტები,
იონელებმა რა უქნეს ღვთის კაცს, მისმინე, ნულარ დაიფანტები:
სამასი წლის წინ საპელაზგოდან ბევრი ილტვოდა აღმოსავლეთით.
ერთმა ნაწილმა ზღვები დალახა, ეგვიპტეს მისწვდა ბევრი
ხმელეთით.

პელაზგიური წერის უნარი ბევრმა წაიღო, შვილივით ზარდა,
ზოგმა დაკარგა, ზოგმა შეცვალა, ზოგმა იბარტყა და განვითარდა.
ეგვიპტის ზემოთ მოხვდნენ დანუნნი, ზაქარები და ფინიკიელნი,
მათ მარცვალ-ბგერებს მოარგეს ასო ახალი სახის, სუსტნი და
გრძელნი,

კადმოსი იყო ფინიკიელი, ამგვარი ხაზვის გახდა ტრფიალი,
მან გადახატა ბარბაროსულად, სცადა, ახალი გაეწყო კვალი.
თანაც იცოდა, ძველს ვერ დაძლეოდა, სანამ ცოცხალი იყო ლინოსი,
პელაზგიური ხაზვის ქომაგი მოკლა, ვით მწყემსი უცხო სამწყსოსი.
ბევრი მას შემდეგ სხვაგვარად ხაზავს, ძველ კორიბიშებს ვერას
გაუგებს,

ბრიყვი მცოდნესაც გიჟად მიიჩნევს, თუ ვერა ავნო, წერას აუგებს.
შენ რატომ გიკვირს, რაც ვთქვი კოლხებზე, უვლიათ მათაც
სისხლიან გზებზე,

თუ რამ შემორჩათ, თუ რამ იციან, იმას აწყობენ წინაპართ ხმებზე.
ჩემი დიდი ძმა მართალი იყო, როცა იონელთ უწოდა მტრები,
იმათ წარსტაცეს კოლხებს მიწები, გაუნადგურეს ნათესი, ზვრები.
თეზეიმ კარგად შენიშნა ერთი, მას ახსოვს, თუმცა იონიელობს,
თუკი კორინთო სულ იყო ჩვენი, დღეს რაღა მოხდა, კრეონტი რად
ფლობს?

მე მოვიხიბლე შენი სიმღერით, გეთაყვანები, თუმც ხარ მტრის
შვილი,

ერთია მტერი სამტროდ მოსული და მეორე – ძე მისი ხმატკბილი.
შენ აქ ამბობდი იმ ქალაქებზე, საპელაზგიოს ახლაც რომ შეენის,
ისე ყვებოდი, ვინც არ იცოდა, ეგონებოდა ნათქვამად ბრძენის.
თუ დაუფიქრდი, როდის აშენდა, ხურო ვინ იყო, ქვისმთლელი, მონა?
ახლა აგისნი, ფაზისს რომ მოხვდი, ქალღმერთის ძეგლი რომ
მოგეწონა,

თეზეი იტყვის: ზუსტად ასეთი დღესაც ათენში აგებულია,
მიდი, გაიგე, იქიდან აქეთ, აქედან იქით წაღებულია?
და, რომ იცოდე, ეს ქალაქები პელაზგთა შრომის არის ქმნილება,
კოლხიც იქ იყო, როდის, რამდენი – კიდევ რომ გითხრან, ვერ
დაითვლება.

ორფეი –

რაც აქ გვიამბე, გასაგებია, ქვეყანა როგორ ანაგებია,
ოლიმპოს ღმერთნი ხომ ჩვენებია, ჩვენგან ნამღერი და ნაქებია.
რაც თქვი, სულ ყველა დამითმენია, მაგრამ, იცოდე, ზევსი ჩვენია.
იონელები, ეოლელები ჰერას მისგანვე გაუჩენია.

აიპიალევსი –

იონელები, ეოლელები, ახალი ჯიშის ბარბაროსები,
შემოესივნენ საპელაზგიოს, როგორც ცხვრის ფარას მშვიერი მგლები.
ბევრი განყვიტეს, ბევრი გარეკეს, ბოლოს თვითონაც იცვალეს
ნირი,
მასპინძელი რომ დაიმორჩილა, პირსავსე ქოთანს მიუჯდა მწირი.
ბევრი იშრომეს, ბევრი ინვალეს, მტრებისგან მტრებმა ბევრი
ისწავლეს,
კუნძულებიდან სხვა კუნძულები და ქალაქიდან ქალაქი დავლეს.
შენ ხარ მართალი, დღეს შენი არის სპარტა, ათინა, ტირნიფ,
მიკენი,
პილოს, კორინთო, მასთან დელფოსი, მიტომ სხვა ერად
გარდაიქმენი.

ისწავლე ბევრი, როცა ისწავლი, ის სხვისი ცოდნა გახდება შენი,
ხანი რომ გავა, მოგეჩვენება, არა გექონია სხვაგვარი დღენი.
აბა, ეს მითხარ, შენთა წინაპართ თუ ჰყავდათ ღმერთი
მესთამტყორცნელი,

ახლა მე გეტყვი, საპელაზგიოს სულ მფარველობდა ამინდის
მხსნელი.
ის არის ქვეყნის მადლის მომცემი, მრისხანე მეფე ცის სამყაროსი,
ლაზგნი და კოლხნი დღეს ასე ვიტყვით, მოწყალე გვექმნეს დიდი
ტაროსი,
ალბათ, იფიქრე, ეს ხომ ზევსია, ამაყად მჯდომი ოლიმპოს მთაზე.
ტროას იტყვიან იდის მთას მწყემსავს, ღრუბლებს მოკრებილთ
შორს გაშლილ ზღვაზე,
დღეს თქვენში ზევსი ღმერთთა მეფეა, მზეს გზას გაუხსნის, ცას
დააბნელებს,
მაგრამ ოლიმპოს როგორ მოვიდა, აბა, თუ ახსოვთ იონელთ,
ძველებს?
პელაზგთ იციან, კუნძულ კრეტაზე, სადაც კოლხები კორიბანტობენ,
მაღალ მღვიმეში აღზარდეს ზევსი ნიმფებმა, კრონის შიშს ვინც
ვერ გრძნობენ.
რატომ იზარდა ზევსი კრეტაზე? რატომ იტყვიან არის კრეტელი?
და თუ ვინმეა არაპელაზგი იმ ადგილების ადრე მჭვრეტელი,
ეოლელებმა, იონელებმა ბევრი კუნჭული მოინადირეს,
კრეტას ვერ მისწვდნენ, ზევსის სამშობლოს, ზევსი სასხვისოდ
რატომ განირეს?
მე კი მეტს გეტყვი, როდესაც ზევსმა, ფინიკიელებს სიდონიაში
ტურფა ევროპა მოსტაცა მალვით და შეაბიჯა მღელვარე ზღვაში,
რატომ გასცურა ისევ კრეტისკენ, რატომ არ ნახა სხვა საყუდელი?
ყველას ის უყვარს, სად აღიზრდება, სხვაგან მამულიც რომ მისცე
ვრცელი.
დღეს შენი ჯიში ზევსს რომ ითვისებს, ამბობთ მრისხანე ჩვენი
ღმერთთა,
რაც გაგიგიათ, რასაც ლოცულობთ, პელაზგთა აზრთან შენაერთია,

ზევსი იზარდა პელაზგთა შორის, დღეს პელაზგია მისი მსახური,
ტროას მეფის შვილს ჰანიმედს მიაქვს ღმერთთან მშობლიურ მიწის
ნაჟური.
იცი, დღეს ზევსი ღმერთთა მეფეა, როდის გამეფდა ეგეც თუ იცი?
ვისთან იბრძოდა, ვინ უმეგობრა, ვინ უღალატა, ვინ მისცა ფიცი?
მოვა დრო, ალბათ, შენთა მომავალთ, რაც იყო, ყველა
დაავინცდებთ,
ჩვენთა ამბავთა დიად სანუხარს, თავის საქმეთა ჩათვლიან ქებად?
ორფი –
ზევსი რომ კრეტას იზარდა, ვიცი, ან რა აზრი აქვს ვინ სად იზარდა,
მთავარი არის, ვინ მიყვარს ახლა და არა, ადრე თუ ვინ მიყვარდა.
ზევსმა თუ მოვლო ხმელეთის ზურგი, ზეციდან აქეთ ყველას
ზევრავდა,
რატომ კოლხეთში არ დადგა ტახტი, ქარებს ოლიმპოს ირგვლივ
ბერავდა?
აფსირტი –
ამ სტუმრის მიკვირს მე საქციელი, გიჟობს თუ მართლა არის
სულელი,
რაც მოვისმინე ამბავი ძველი, ჩემთვის ყოველი გახდა ნათელი.
აქ არვის უთქვამს კოლხების მოდგმა, რომ ქვეყნის ზურგზე
ერთადერთია,
ან ზევსი ჩვენთვის დაბადებულა, მხოლოდ კოლხების დიდი
ღმერთთა.
გარკვევით ითქვა, თვითონ კოლხები ერთი ტომია პელაზგებისა,
პელაზგები კი თავისი მხრიდან შვილებში შვილი გეო დედისა.
თუმცა ძმა არის აიგიალე, გკიცხავდი მუდმივ, თავს ვიდე ცოდვა,
როდის ვინ იყო? ასე ვფიქრობდი, რაში მჭირდება ამისი ცოდნა.

ახლა ვუყურებ, მეფეს სჭირდება, ალესოს ენა და სატევარი,
 რათა ქვეყანას მარჯვედ არიდოს ათასი რქენა და სატკივარი.
 ძნელი არ არის იმის გაგება, როცა გეომ შვა თბილი მიწები,
 ყველა იტყოდა, იქნება კარგი, თუ ახალ კუთხეს დავუფლები.
 ახსენეს ღმერთი მეფეთა ნებით, ათასი კუთხით ბევრი დაიძრა,
 აქედან იქით, იქიდან აქეთ, ვით ჭიანველნი, თუ მიწა იძრა,
 ადგილის შეცვლამ დროც ხომ შეცვალა, ძველები ახალს ხომ
 ანაცვალა?
 ვინ ვის შეერწყა, ვინ ვის დასცილდა, ვინ ვინ შეირთო, როგორ
 გაცვალა,
 ატლანტთა მოდგმამ ბევრი რამ ხანი დიდ ზღვიდან აქეთ მარჯვედ
 იარა.
 ახლა ვინ რა თქვას, სად ვინ დაკარგა? ვის გაუჩინა იქით იარა? –
 ასე მოვსულვართ ჩვენ ამ მიწაზე, რათა ხანია, ამ მთებთან
 ვსახლობთ,
 იქით ჯიქები, ჰენიონები, მოსხნი და მუშქნი გვარტყია ახლოდ,
 ჩვენი ნაწილი საპელაზგოში დარჩა და დღემდე იქა აქეთ ბინა,
 ლელეგ-კავკონებს, ლაკებს და კარებს თქვენთან ახლოს რამ
 გააძლებინა?
 დღეს ჩვენთან სტუმრობ, ტკბილად საუბრობ, თან, იქნებ, გულში
 ლესავ სატევარს.
 ღმერთებს იფიცებ, გულს ქებით მივსებ და თან მიზომავ ულლის
 საყევარს,
 მე ასე ვეტყვი მამას და მეფეს, ჩვენ ხელი მივცეთ ჩემი დის ნეფეს,
 ერთად ავზომოთ, ერთად გადავჭრათ, რაც ამათ გვითხრეს,
 იმღერეს, ყეფეს.

იანონი –

მე შევთხოვ ღმერთებს, მოგვცეს გონება, არ ავყვეთ, რასაც ავს
 იტყვის ენა,

შმაგი თუ შლეგობს, თუნდ უმიზეზოდ, ბრძენის ვალია მისი
 დათმენა,
 განა, რა ითქვა სხვათა საწყენი, ვინმეს უხსენეს, განა, გამჩენი?
 თუ საერთო ღმერთს შევხარით მზერით, ვყოფილვართ ქვეყნად
 გამოსაჩენი.
 მე ვეთანხმები აიგიალეს, იგივეს იტყვის თეზი დიდი,
 განა, იმიტომ დავლახეთ ზღვები უკვალავ გზებით აქეთკენ
 ვლიდით,
 რომ კინკლაობით დღე დავალამოთ? სჯობს, ვისაუბროთ ტკბილად
 და ამოდ
 და თან განვსაზღვროთ, როგორ სჯობია გინდ სამომავლოთ, გინდ
 საამჟამოდ.
 ღმერთთა ამბავი ქირონისაგან მე გამიგია, რათა ხანია,
 რომელი რომელს სცვლიდა ზეცაში, რომელს ვისგან რა აუტანია,
 მისაგან ვიცი პირველად მყოფნი – გეა და მასთან, მძლავრი ურანი
 ბადებდნენ ღმერთებს, ბუნების ძალებს, რომ გაეფანტათ კაცთა
 ბურანი.
 მეორედ მყოფნი: რეა და კრონი, აქ ასე ითქვა: დე-ა და დრონი
 ბადებდნენ კაცთა ცხოვრების ღმერთებს, რათა სიცოცხლეს
 ჰქონოდა გონი.
 მესამედ მყოფნი ზევსის მეფობით ცხოვრების ავ-კარგს ანესრიგებენ,
 კაცთ ამრავლებენ, არაკაცთ სდევნენ, ხან თუ დაგვსჯიან, ბევრს
 გვარიგებენ
 კოლხთა მეფე თუ მზისა შვილია და ჰელიოსის თან დააქვს ძალა,
 პოლიდეკი ხომ ზევსმა გასჭედა, სიამის თასი როცა დასცალა,
 შორს სად წავიდეთ, ფრიქსეს და ჰელეს დედა ხომ ჰყავდათ,
 ღმერთი ნეფელა,
 თეზის მამა პოსეიდონი და თუ ჩამოვთვლით ყველას ნელნელა,

გამოვა ბოლოს, რომ ყველა მეფე მაღალი ღმერთის ღვიძლია
შვილი,
თუ ერთი ღმერთი შულს თესავს ქვეყნად, სიყვარულია მეორის
წვლილი.
ზევსი რომ კრეტას დაბადებულა და რომ არ არის იონიელი,
არ ახალია ესე ამბავი, მე დავამატებ, რომ უფრო ძველი
არის პრომეთეს თავგადადება, დღეს სიკეთისთვის თუ ვინმე
კვდება,
თუ ვინმეს გულის ძარღვი უწყდება, კლდის წვერზე როცა არწივი
ჩნდება
და დიად ტანჯულს უკორტნის ის გულს და ეს ყოველ წელს რომ
მეორდება,
და თუ იციან, რომ ყოველივე ყველა ჩვენგანის გულისთვის ხდება?

აიბილაჟსი –

კოლხეთს ეტყვიან, აიას მხარეს, სამოყვრო არეს, მტრებისთვის
მწარეს,
ჩვენთა წინაპართ აქ სისხლი ღვარეს, ყლორტი იყარეს, გულით
იხარეს,
ამ ადგილებში, სადაც ვართ ახლა, ადრე სახლობდნენ ჰენიოხები,
ჩვენი ჯიშია, მაგრამ უფრორე, მათ ეწოდებოდათ კავკონთა ძმები,
ამიტომ ხშირად კავკონებს ვარქმევთ, მთებსაც ვეძახით –
კავკასიონი.
საპელაზგოში რაც კი გვქონია, უმაღლესია, მე ვიცი, ღონით.
ამიტომ, როცა პრომეთეს დასჯა ზევსმა ინდომა ოლიმპოს მთაზე,
კავკასიონზე მიაბა ჯაჭვით, არც უფიქრია, დაება სხვაზე,
აქ უფრო სხვაა საინტერესო, ეს ღმერთიც ჩვენი არის მფარველი,
უნდა იცოდეს მათ, ვინაც სცოდავს, აქაველი თუ იონიელი,
იაპეტს ეტყვით პრომეთეს მამას, ოკეანის ძმას, სიკეთის მფარველს,

შვილს დაუნესა კაცთ პატრონობა, რომ მფარველობდნენ
მშობლიურ მთა-ველს.
პრომეთე იყო, ვინაც გვასწავლა, სად ბოროტია, სად სიკარგია,
ზევსს მიეხმარა და დაახმარა დედა თემიდა და დედა გეა
და როცა ზევსმა იგდო მეფობა, სამყარო გაყო დებს და ძმებს შორის,
მხოლოდ პრომეთე დატოვა მშრალზე, არ სურდა, გვერდით
ჰყოლოდა სწორი.
ის დაისაჯა სიკეთისათვის, ზეცას მოსტაცა კაცისთვის ცეცხლი,
ასწავლა, როგორ ეხაზა ასო, აეგო გემი, გაედნო ვერცხლი,
როგორ მოეხნა და დაეთესა, როგორი იყო ცხოვრების წესი.
ერთგულებისთვის გულსა ჰკორტნიან, ღმერთზე რა გითხრა სხვა
უარესი?

ორჟი –

ბრძენის მოსმენა გულს მოუფონებს, სმენას დაატკბობს, გონს
მისცემს ღონეს,
ბოლოს ირევა და ველარ ვარჩევ, რაა სიმართლე, რა მოიგონეს.
თქვენი ნათქვამით, ისე გამოდის, პრომეთემ ქვეყნად თქვენთვის
იმრომა,
რა დაემართათ იონიელებს, რატომ დაატყდათ ღმერთების წყრომა?
ზევსი შენია, ჰერა შენია, ჰეფესტო, გეა, თუ აპოლონი.
ჩემი ვინლა? ზვარაკს ვის ვწირავ? სხვისი რატომ მჭირს
გამოსაწონი?
მაშინ, ვიკითხავ, ამდენი ხანი ზღვა და ხმელეთზე რატომ ვინვალებ?
გუშინ შექმნილი დღეს ვერ მივიღე, დღეის ნაშრომი შემხვდება
ხვალებ?

აიბილაჟსი –

სტუმრის წუხილი და გაოცება არ ნიშნავს, მრუდედ რამე ითქმება,

განა, არ ხდება? – სხვა იტყვის აზრებს და იგი შენად გარდაიქმნება.
 ზუსტად ასეა, ჩვენი ღმერთები დღეს თქვენი გახდა რიგით და
 წყებით,
 გამარჯვებული ითვისებს ნადავლს, დამარცხებული ბედს
 ვურიგდებით.
 ხომ ვთქვი, პრომეთემ ცეცხლი გვასწავლა, იცი, საიდან გამოიტანა?
 კუნძულ ლემნოსზე, სადაც მოსხები ბრინჯაოს სჭედდნენ და
 ვერცხლსაც თანა.
 მოსხეს მწვერვალზე სამჭედლო იყო, ჰეფესტო ღმერთი იყო
 მჭედელი,
 მუდმივი ცეცხლი ენთო ქურაში, ღვთიური ჰქონდა ზედ საბერველი.
 ამ სამჭედლოდან მოტაცებული ცეცხლი დღეს ყველა კერას
 ამშვენებს,
 მხოლოდ პრომეთე ვერ თბება მისით და მის წამებას ვერვინ აჩერებს.

ორფეი –

მაშ, აპოლონიც თქვენი ყოფილა, მითხარ, ვინ დარჩა იონელთ
 წილად,
 ვიცოდე, რომელს მივუზღო წვლილი? – არ გავიხადო თავი
 საცინლად.

აიგიალევსი –

მე რაც გითხარი, არა იმიტომ, ვინმეს სანწყენად აუგი მეთქვა,
 დღეს მე კოლხი ვარ და ვკოლხოვ კიდეც, თუმცა გუშინწინ
 პელაზგი მერქვა.
 შემოგვრჩა ბევრი ნანერ-ნახაზი, ჩვენი წარსული რომელშიც
 ჩნდება,
 დღეს კიდეც ვიცი მამათ ამბავი, ის, რაც ბადიშებს დაავინყდებათ.
 შენც ასე გახსოვს, გუშინ სხვა იყავ, დღეს შეიძინე ჩვენი მიწები,

ხვალ ჩემი ხსოვნა აღარ გექნება და ჩემზე დარდით არ დაიწვები.
 ჩემი ღმერთებიც გახდება შენი, კი არ გახდება, უკვე შენია.
 მხოლოდ საიდან? – უნდა იცოდე, შენ კი ჯერ ეს ვერ დაგიდგენია.
 ზევსი თუ იყო კრეტის მღვიმიდან, დიონისეა ლიდის მხრიდან,
 ფრიგიის გავლით მოვიდა თქვენში, ფრიგიულ დაფდაფს არ იხსნის
 მხრიდან.
 აფროდიტე ხომ კვიპროსელია? – ცის ქალღმერთია, ურანის შვილი,
 ფინიკიელებს ეპყრათ კვიპროსი, ვაჭრობა ჰქონდათ ქვეყნად
 გაშლილი,
 ფინიკიელთა მეფის მემკვიდრე აქ შეიყვარა მან ადონისი
 და სიყვარულის გახდა ქალღმერთი, აღარ ათრობდა შეხედვა
 სხვისი,
 შემდეგ, როდესაც აქაველებმა ყველა კუნძული მოინადირეს,
 ოლიმპოს დასვეს ქალღმერთი ღმერთად, სატრფო მოუკლეს,
 ცრემლი ადინეს.
 შენ ზევსის შემდეგ აპოლონს აქებ. ლამაზი არის ეს მოისარი.
 არტემიდაა მისი ღმერთი და და-ძმას ტახტი აქვთ ოლიმპზე მყარი,
 მაგრამ მივიდნენ იქ ჩვენი მხრიდან, ბევრი გადახდათ საპელაზგოში,
 ღმერთი თუ მონა იქნება წლობით, ვის გაუგია ახლანდელ დროში?
 თესალიაში მეფე ადმეტე იყო ჭაბუკი აღმატებული
 და აპოლონი მონობდა ყმანვილს, რვა წელი დაჰყო იმასთან სრული.
 მან უერთგულა ადმეტეს, როცა გრძნობამ გათანგა ჭაბუკის გული,
 მათ მოიტაცეს ალკესტე ერთად, იოლკის მეფის ტურფა ასული,
 საპელაზგიოს, მის გაშლილ ყლორტებს, გვნამს, ეს ამბავი
 ნამდვილად მოხდა,
 თუმც დავიფანტეთ, სახე ვიცვალეთ, მას შემდეგ ჟამი დიდი
 გამოხდა.

ვინც აქ ვახსენეთ: ღმერთქალი, ღმერთი, მეფე თუ მეფის ძე და
ასული,
რომელი არის, რომ იონელმა თქვას, რომ ყოფილა მისი წარსული,
დღეს იონელი პელაზგთა ამბებს იგებ და გონის კუნჭულებს ივსებ,
მოვა დრო, ყველას დაარქმევ შენსას, სხვისას, როგორც შენს,
გაითავისებ.

თეზაი –

წარმომავლობით მეც პელაზგი ვარ, პოსეიდონის ვარ ნამიერი,
მაგრამ ახლა ხომ ვარ იონელი, ამით რა, დავალ ქვეყნად მშიერი?
მთავარი კაცში ის კი არ არის, რომელი ტომის შვილია მყარი,
ან რა ენაზე აღზრდის მომავალს, რა კაცი არის – აი, მთავარი.

აფსირტი –

კაცი საწუთროს ნაბიჯით ზომავს, ნაბიჯებია სხვადასხვა ზომის,
სხვაობა არის ქიშპობის ძირი, შურის დამწყები – მოსურნე ომის.
ამიტომ, თითქოს, ცუდია იგი, მაგრამ იქნება უფროა კარგი,
შენ ჩემი თუ გშურს, ჩემი არ მოგნონს, არც მე მაქვს აზრი შენი
სავარგი.
ამბობ რომ ქვეყნად პელაზგად გაჩნდი, ბედმა გარგუნა იონელობა
რა შეიძინე მით, რაც დაკარგე, ძველს რით სჯობია ახლის მცველობა?
ძმამ რაც გიამბოთ, სულ მართალია, ჩვენი ღმერთები გამხდარან
თქვენი,
სად გაგიგია, უვიცმა მცოდნეს, აუხსნას აზრი, მიუძღვნას ძღვენი.

ოდიო –

ხშირად ენა ჭრის ხანჯალზე ძლიერ, ხშირად სატევარს გაუხარია,
თუ შეგეშალა, სად რა სჯობია, მაშინ შედეგი მუდამ მწარია.
ამიტომ, სანამ თავს მოვიწონებთ, კარგად ავწონოთ საკეთებელი,

იქნებ, ახალი მართლა კარგია, ან, იქნებ, ახალს ჯობია ძველი?
ბევრმა არ იცის, მაგრამ აღმზრდელი მე ძალზე ხშირად მეუბნებოდა,
ახალი ღმერთი რატომ მძლავრობდა, ძველიც რჩებოდა, არა
კვდებოდა.

რატომ ეტყვიან ზევსს მეხთამტყორცნელს – შენ პელაზგების
დიდო უფალო,
აქაველები და დოდონები მლოცველთა რიგებს რად მივათვალო?
კოლხეთში რატომ დგას მისი ძეგლი? კოლხურად რატომ ჰქვია
ტაროსი

და რატომ არის ამაღლებული ყველა ღმერთებზე ამ სამყაროსი?
მეცინებოდა, როცა ყვებოდნენ, ქალღმერთი ატა როგორ დასაჯა,
ტყუილის ღმერთმა ტყუილი ჰკადრა, გულში სხვა ჰქონდა და სხვა
ეაჯა.

განრისხდა ზევსი, ყურით ასწია და ოლიმპოდან ქვევით ისროლა,
ატაყურა მას შემდეგ შეერქვა, ნიშნავს, ვერ ნახო შენ შენი ტოლა.
მცდარად მოამბეს ატაყურს ვეტყვით, ასე ითქმება, შე მატაყურა.
ზევსმა ცბიერებს ზღუდე დაუდო, სიკეთის კარი გამოუხურა.
იქნებ, ჩვენც მივყვეთ ამ დიად რჩევას და ყველა, ვინაც ცუდად
ირჯება,

შეგწიროთ ატას, ვისროლოთ ყურით, სანამ სხვაგვარად არ დაისჯება.

აიეტი –

ვფიცავ ჰელიოსს, რომელმაც შემქმნა, მიწას, რომელიც ტკბილ
დედად მექმნა,
არ მომესმინა, რაც უნდა გეთქვათ, მოგონებებად არ გადამექმნა,
არ ვიქნებოდი მართალი თავთან, სტუმრად მოსულნი სამეფოს
კართან
უკან გამეშვა და არ მიმეშვა, არაღეს ველზე მორქვენალ ხართან.

გასაგებია, ავიც და კარგიც ჭაბუკთა შორის რატომ იოლობს, ჟამთა სიავე სიჭაბუკეში მოხუცთა ჟამთა სიკეთეს ტოლობს. რადამავინყებს, ჩემს კორინთოში ჰელიოსის შვილს მეძახდნენ მარად და მეც მეგონა თავი უკვდავი, სამეფო ტახტზე მჯდომარე მყარად. რა უცნაურად იცვალნენ დრონი, თუ აღარ მომდევს ძალი და გონი, არეულია ფიქრის საფიხვნოს ის, რაც იყო და გამონაგონი. უნინ, სიმღერით მზეს რომ ვხვდებოდით, იყო გუგუნი „ჰელიოს, ჰელი!“ ახლა ჰერიოს ცალცალკე ვმღერით, ღამეს გაგვიტეხს ერთი სანთელი?

ჩვენი ბრალია, ატლანტთა მოდგმა, სანამ აქეთკენ მყარად ვიდოდა, არესია თუ არაღეს ველზე მტერი, რომელი გამოვიდოდა, დაცალკეებულს მარდად გვიტევენ ეოლელნი და იონიელნი, ურთიერთშული და არგატანა სატკივარია ჩვენი რამ ძველი. სხვისად ყოფნა რომ გვეამაყება, გადატანილი დუხჭირი ამბობს, დიდ შემართებას და თავდადებას ხშირად პატარა ღალატი სჭარბობს.

სანამ ვიტყოდე, რაა ღვთის ნება, საით გავწიო ბედის სასწორი, სტუმრების უნდა ვიცნა მიზანი, კაცურად ვიყო სინდისთან სწორი. ის, ვინც გრძელ ხომალდს ვერ გამოიწინა, ვით გადურჩება სრუტეთა ავდარს?

თუკი სინათლით ვერ აგნებ გზა-კვალს, რა იცი, ღამით სად დულს და სად ყარს.

ჩვენ, კორინთელებს, კორხებს გვეძახით, ჩვენს გარდა, აქეთ არვის უვლია,

თქვენი ჩამოსვლა ჩვენ ხომ გვაოცებს? – თქვენთვის ღვთიური სასწაულია.

იქ ჩვენს შესახებ ვინ ან რა იცის? ჩვენ ყველა ვიცით, ვის და რა აწყობს,

ვინ სადა სახლობს, ვინ ვისზე ფიქრობს, აქეთ საომრად მახვილს ვინ აწრთობს.

იაზონი –

ჰელიოსის შვილს, მართალს, მოწყალეს, უცხო სტუმარის რად უნდა ქება?

როგორც მნათობი გვიცინის, გვათბობს, კეთილი არის იმისი ნება, ჩვენ, მოსულები საპელაზგოდან, ვართ არა ერთი ტომის შვილები: აქაველები, იონელები, მეტნი პელაზგად გამოზრდილები.

განა, აქაველთა ჩვენი არსცხიათსისხლი, აღზრდათუნარმომავლობა? ათასი წელი ვაშენებთ ერთად, ერთ მამულს ვიცავთ, ერთი გვაქვს ძმობა.

ჩვენ ისიც ვიცით, აქაველთა მოსვლით, პელაზგნი სიდან საით ვიდოდნენ,

როცა მშობლიურს სტოვებდნენ კერას, ახლის ძებნაში სიმწარეს გრძნობდნენ.

იმას ვერ გეტყვით, ტარტედან აქეთ, როდის რამდენი საით წავიდა, ვის შეუერთდა, ვის უბატონა, სად რას ანგრევდა, ან სად რას ჰქმნიდა.

მაგრამ ხომ ვიცი, მეფე პალესტო დღეს არგოლიდის მზეა სვიანი, პელაზგი არის, მზეს სწირავს ზვარაკს, აზრი აქვს სავსე, სიტყვა – ფხიანი.

ქალაქ იოხალს მეფობს ევრიტი, ისიც პელაზგი, ისიც დიადი, ტროას მბრძანებლობს ბრძენი პრიამე, სამეფოს ფარი და განთიადი. მე ისიც ვიცი, ოლიმპოს ირგვლივ ადრე კავკონთა ისმოდა ხმები. ახლა სახლობენ ტროელთა ახლოს და, თურმე, აქაც ჰყოლიათ ძმები.

უფრო შორს ჩვენი მზერა ვერ სწვდება, ტროას გზაც ჩვენში არავინ იცის,

ხომალდს ვერ ვაგებთ სწრაფად შორს მცურავს, არ ვარ ჩამდენი
ტყუილი ფიცის.
ამიტომ იყო, აქეთ წამოსვლა პირველად მხოლოდ მაშინ შეეძელით,
როცა მივიღეთ გრძელი ხომალდი, ნაგები არგოს ძლიერი ხელით.

აფსირტი –

ასეც მეგონა, რათა ხანია, ცნობილი არის საპელაზგოში,
კოლხნი, ფინიკნი და კრეტელები ამ საქმეს ფლობდნენ უხსოვარ
დროში.
გრძელი ხომალდის კარგად აგება, მღელვარე ზღვას რომ მედგრად
დახვდება,
ყველამ არ იცის, დღევანდელ დღემდე რა როგორ უნდა, ბევრი
ვერ ხვდება.
განა, არ გვახსოვს, რომ ამას წინათ მინოსმა დასცხო მწარედ
მეკობრებს,
გადაუმსხვრია ყველა ხომალდი ზღვის ავაზაკებს და მათ მეკობრებს.
აქაველებმა ზღვა ვერ იგუეს, მათ რას მისცემდნენ იონელები?
არგოს შეეძლო, თუ გვერდით ჰყავდა ყველა, ვინც იყო მისი
თანმხლები.
ერთი პირობა ასეც ვიფიქრე: იქნებ, მინოსმა აჩუქა გემი.
თვითონ თქვეს, არგოს აგებულია. აი, ნიშანი თვალშისაცემი.
ჩემი დისშვილი თუ მტერს ჰპატრონობს, გვერდით უდგას და
სავალს უნათებს.
განა, არ არის ჩვენი ლალატი, თუ ჩვენ დაგვაკლებს და სხვას
შემატებს?
თუნდაც ამიტომ, მამავ – ბატონო, ოთხივე დისშვილს ჩავყრიდი
ხაროს.
სანამ ფეხზე ვარ, ჩემია თუ სხვა, ქვეყნად ლალატმა ვერ გაიხაროს.

არბო –

მაოცებს ბიძის ასეთი სიტყვა, ასეთი აზრი, ასეთი ქცევა,
საპელაზგოდან აქ მოსასვლელად რად მჭირდებოდა პატიჟი, წვევა?
როცა აქედან იქით ვიდოდი, რატომ დამლოცე – იყავ მშვიდობით?
გაგიჭირდება? – აქა გაქვს ოდა, გულში ჩამიკარ, ჩამკოცნე
გრძნობით,
მაშინ, გამოდის, ცუდი გდომნია, თუ ასე გვითვლი დაბრუნებასა.
ჩვენ რალა გვექნა? მისანმა გვითხრა, არ დავყოლოდით ღმერთის
ნებასა?
და ან რას ვითხოვ? – ოქროს საწმისი მამამ რომ დადო არესის
ველზე,
დაბრუნდეს უკან რომ ათამანტმა არ დაიხვიოს მიზეზად ხელზე.
ამის უარიც ხომ ლალატი? – განირვა არის დედის ძმის მხრიდან
და ამის მერე ხაროს მუქარა მოცილებაა სიცოცხლის გზიდან.
ამას ხომ სჯობდა მშვიდად ბაასი, რითი გვიშველო, დაგვიდგე
მხარში?
ნათესაობას ნებით არ სცვლიან, ვით ბედაურებს არ სცვლიან
გზაში.
რაც შეეხება გემის აგებას, განსჯა უნდა და ბრძნული გაგება,
როცა გზას ირჩევ, უნდა განსაზღვრო, სად მოგებაა და სად წაგება.
აქეთ წამოსვლა გემით რომ სჯობდა, ამას ყოველი ჩვენგანი
გრძნობდა.
მაგრამ სრუტეთა დინების გამო, ამათ უჩემოდ ეს არ აწყობდათ,
ახლა აქა ვარ და თუ ჩამითვლით, რომ მე მივლია მხოლოდ მცდარი
გზით,
სიცოცხლით გიზღავთ, ოლონდ, ნუ იტყვით, რომ ჩამოვედი
ლალატის მიზნით.

აიგიალესი –

დავეთანხმები აფსირტის ნათქვამს, თუ არა ჩვენგან გამოზრდილები, უნდა ეხილათ ამდენი გმირი მცურავ კლდეებზე შელენილები. იონელებმა ჯერ არ იციან, ევბეას აქეთ ვინ და სად სახლობს: იმბროს, ლემნოსი, ლესბოს, ქიოსი, მამულებს სთვლიან ათენთან ახლოს.

ისტრამდე მათგან არვინ ყოფილა. აია, კოლხა არის ზღაპარი, ამიტომ არის, მტერი ვერ გვწვდება, ლაღად ვართ, როგორც საავდრო ქარი.

არგომ მოშურნეთ გზები ასწავლა, გაუადვილა ბრძოლით სავალი, მოღალატეა, ჩემს სისუსტეზე ვინც აუხილა მეტოქეთ თვალი. ახლა განვსაჯოთ, მეორე მხრიდან, თუნდაც, დავიწყოთ ისევ თავიდან, ჩვენი შვილები, ფრიქსეს შვილები, მოცილებულნი მეფის ტახტიდან. ეძებენ მამის სამფლობელოში მას, რაც დაკარგეს უკუღმართ დროში

და თუ იქნება ჩვენი თანხმობა, დაიბრუნებენ დაფით და დროშით. ჩვენ კი მიმავალთ მივეცით სიტყვა, დავეხმარებით ყოველგვარ ძალით,

მე თუ წავიღებ უკან ჩემს ნათქვამს, სხვას შევედავო? – რა სამართალით?

ამდენად, არგო მოღალატეა, მაგრამ, ამავედროს, არის მართალი, ელამი არ ვარ ერთს ვუყურებდე და მეორისკენ მეჭიროს თვალი. და ასე ვიტყვი, თუ არგოს დავსჯით, დასასჯელნი ვართ მაშინ ყველანი

და თუ არ დავსჯით, გამოდის, რომ მტრებს გავუადვილეთ აქეთკენ გზანი.

თეზი –

სიკვდილისჯილსაც აქვს თქმის უფლება, ჩვენ კი ვართ მხოლოდ უცხო სტუმრები, მამათა წესი რომელმაც იცის, იცის ცუდად რომ ვერ შეგვეხები. აიეტს ვეტყვი, შენ თუ ხარ მეფე, არანაკლები მე მაქვს უფლება, ათენის მეფეს არა მჭირდება სხვისი მინების მისაკუთრება, მაგრამ, როდესაც მიკიჟინებენ: – მშობლიურ ენას ზურგი აქციე! მეც მაქვს უფლება, ვუთხრა მეორეს, მე თუ დავცილდი, შენ დააქციე.

არგოს იგივე ეთქმის თქვენს მიმართ, ჩემი ნახდენა თქვენი ბრალია, დამარცხებული კაცი თუ ტყუის, გამარჯვებული კი მართალია? რაც არგომ გითხრათ, ნუთუ ვერა გრძნობთ? – არის ნათქვამი წმინდა გულისა, თუ მინერია მსხვერპლად შენიშნა, დე, იყოს ქვეყნის სიყვარულისა. არგო ამ გრძნობას ემსახურება, უნდა მიიღოს მამის მამული, თუ მიეხმარა ძმა და მოკეთე, ამაში არის კაცთ სიყვარული. აქ კი რა მესმის? – ბიძა-დისწული რა აზრს ადგანან, რაზე მსჯელობენ, სხვადასხვა ხერხით ერთი სურთ ბოლო, თუ არ ამბობენ, ნუთუ ვერ გრძნობენ?

ყველას ვაღია ამაზე ფიქრი, სანამ მეუფე იტყვის განაჩენს. ღმერთის ნაშობნი ვართ თვითეული, განსასჯელია – თითოს რა არჩენს?

მე ჩემდა თავად ასე ვიტყოდი: ასეთ მიღებას უნინ ვერ ვგრძნობდი, დისშვილს თუ ბიძა ასე უმტრობდა, თორემ რა მრჯიდა, რას მოვდიოდი?

აიეტს ვეტყვი და მიპასუხოს, რომელი უფრო დიდი ქურდია? –

ის, ვინც ნაქურდალს ჯორებით ზიდავს, თუ ნაპარავი მხარზე
უღია?

მე მიკიჟინებს, რომ ვარ პელაზგი და იერი მაქვს იონიელის,
ეტყობა, ახალს იფიცავს მინას და აღარ უნდა ხსენება ძველის.
შევახსენებდი, როცა კორინთოს მამათა მამულს მეფობ-ზეობდა,
სიმონიდეს და ევმელოს ფლობდა, მის სწორ მეფეებს ტოლად არ
სცნობდა.

ათენში მაშინ მამა არ იყო, მეტიონ იყო სვებედნიერი,
მეტიმეტობით სჩაგრავდა ყველას და გაიჩინა ათასი მტერი.
მაგრამ ხომ იყო ჯიშით პელაზგი, როგორც პალესტო, როგორც
ევრიოთი,

მეფე ადმეტე თესალიაში გამორჩეული სხვებზე ბევრითი.
ორქომენაში თუ ათამანტი და იოლქოსში კრეთევსი იყო,
რატომ არ შედგა თქვენი კავშირი, პელაზგთა რიგი რატომ დაიყო?
სხვებს აღარ მოვთვლი, შენ გეკითხები, პელაზგი იყო თუ აქაველი,
რატომ არ შეჰყარ მათი რიგები, არ გაამჟღავნე ბუნება ქველი?
ბრძოლის მაგიერ აქეთ ილტვოდი, ნუთუ ვერ გრძნობდი, რას
სჩადიოდი,

მამულის დაცვის წმინდა საქმეში რომ მოღალატე გამოდიოდი?
შენმა ლალატმა წაგვართვა ძალა და იონელნი ჩვენზე მძლავრობენ,
ეოლელების აქეთ მათ იმედი, ლაზგთა უფლებებს აღარ იცნობენ,
ახლა ვკითხულობ, რომ არა ასე, ფრიქსეს გაქცევა მოუხდებოდა?
შენი ბადიშნიც იქ იქნებოდნენ, აქეთ ცურვა არ დაგვჭირდებოდა.
ოქროს საწმისი დელფოს საუფლოს, როგორც წესია, მიეძღვნებოდა,
იონელობა, ეოლელობა, უცხოვრად გარდაქმნა აგვცილდებოდა.

აიზილევსი –

ერთი შეხედვით, რასაც შენ ამბობ, მსმენელი გეტყვის რომ ხარ
მართალი,
მაგრამ სიტყვას თუ რამე აქვს წონა, მაშინ გავსინჯოთ ამონათვალი,
იქნებ, იცოდე, იმ ფართე მიწებს, დღეს რომ ეძახი პელოპონესი,
საპელაზგიო ერქვა უადრეს და გვქონდა სტუმრის დახვედრის
წესი.

საპელაზგიო ჩვენი სისხლია და ერთნაირი გვქონდა იერი.
ერთად ვიცოდით მტერთა ოტება, სტუმარს ვხვდებოდით
სვებედნიერი,
პელოპიც იყო ჩვენი ჯიშისა, ჩვენსავით სცემდა მეგობრებს
თაყვანს,

სანამ მეფობას დაიმკვიდრებდა, ლიდიელების ეძახდნენ წამყვანს.
ტანტალი ერქვა პელოპის მამას, მეფე მდიდარი, იერ-სვიანი,
ვერ ეტეოდა ერთ გარემოში, ქვეყანა ჰქონდა მთა-ველიანი.
საპელაზგიოს აწვია შვილი, სიმდიდრით იპყრო დიდი ქვეყანა,
მათი ნაწილი კოლხეთს ვიდოდა და დარჩა ჩვენთან ვით გამოცანა.
ამიტომ არის, მოუსვენარზე ასე იტყვიან, რად დატანტალობს,
ჭკუას თუ ძალა გამოეცალა, ენას რა უჭირს, ფეხები წვალობს.
ტანტალოსიო, თქვენ ასე იტყვით, მაგრამ აზრი ხომ მაინც ერთია:
სტუმრის დახვედრის ყოველი წესი, ჩვენთა ნაფიქრთა შენაერთია.
ამიტომ ამბობ შენ ყოველ მართალს, აქ არვინაა სტუმრის შემხები,
მაგრამ თუ სტუმრობ და არას გვიმტრობ, თუ არ ხარ კაცი გულით
უძლები.

აქ კი რას ვხედავ? – სტუმრად მოსული, ცდილობ, აშკარად რამე
მომპარო,
გაგიმარჯოსო, მე როგორ გითხრა ვითომ სტუმარო და მეგობარო?

თან გინდა, მამა გამომილანძლო, მაგრამ იცოდე, ცუდად ირჯები, თვალთ აზომე, ჭკუით აწონე, სანამდე ენით დაიხარჯები.

აქ უკვე ითქვა, ჭკვიან მოამბეს მსმენელი უნდა მისებრ ჭკვიანი, განა, კაცია, ვინც ითქმის კაცად, ადამიანად – ადამიანი?

საპელაზგიოს, როცა აქაველთ მთა და ველებში იპყრეს მიწები, ლაზგნი ილტვოდნენ აღმოსავლეთით ძლეულნი, არას დავეფიცები. მაშინ იყო, რომ კორინთელები, კორინხელები, კორხი, კოლხები, მიწებს ესტუმრნენ საძმო მხარისას, შეავინროვეს ჰენიოხები და იმის შემდეგ, თანდათანობით, მძლავრი ქვეყანა მოინადირეს, შექმნეს სამეფო უდიადესი, ყველა მომხვედურის დედა ატირეს. კორინთოსთან კი ჰქონდათ კავშირი, აქაც სახლობდნენ, იქაც სახლობდნენ, მახვილს სჭედავდნენ, ცხენებს ხედნიდნენ, ქვეყნად პირველნი ოქროს ადნობდნენ.

აბა, იაზრეთ, ლაზებს და კოლხებს, რომ შეძლებოდათ აქაველთ ძლევა, დაგვჭირდებოდა აქეთ წამოსვლა? – ეს სასაუბრო არ დაილევა.

ახლაც ასე ვთქვათ, საპელაზგიო ათას სამეფოს ველად ქცეული, ურთიერთშუღლის მიზეზშედეგი გამხმარ ხესავით წამოქცეული როგორ შეძლებდა მტერთა ოტებას, გონის აწევას, ძალის მატებას? მცოდნე უვიცს რომ საქმეს მიანდობს, ნუ ელის შემდეგ დიდ წარმატებას.

მხოლოდ კრეტაზე ოთხმოცდაათი ქალაქ-სამეფო ცალკ-ცალკე იყო და როგორ გინდა, ნებით შეკრიბო, ყველა იძმო და არვინ გარიყო? აქ კი თქვენ ხედავთ მდიდარ კოლხიდას, ალიბეამდე საზღვარი უძევს, მარჯვნივ გაუხვევ თუ მარცხნივ წახვალ, ნაპირს ვერ ნახავ, დარჩები ფუძეს.

უსაზღვრო მხარეს ერთი ჰყავს მეფე – ჰეროი, ღმერთის ნაკურთხი შვილი,

კავკასიონის მწვერვალებამდე არის ქვეყანა მისი გაშლილი.

რა სჯობდა, მითხარ, იმ სახლში ყოფნა, სადაც შენივე ძილს არ განებებს,

თუ იმ სახლისკენ გადანაცვლება, სადაც არავინ გითოკავს ვნებებს?

აიუთი –

ვფიცავ ჰელიოსს, ჩემს ღვთიურ მამას, შემდეგ მერმეროსს მინიერ მამას,

ილის, რომელმაც შექმნა მერმერო, რაც ითქვა, განსჯა სჭირდება ამას.

ის საყვედური, რაც მოვისმინე, არ არის აზრი ქვიშას ნაწერი, რომ განასხვავო ტყუილ-მართალი, დიდი გონების გინდა საცერი.

მე არ უარყოფ თეზის სიტყვებს და რაც არ ითქვა, ისიც არ მაკრთობს,

სიტყვით ჭიდილი ბრძენს ეამება, სულელს ბეზრდება, თუ ვერ გაართობს.

როცა რაიმეს სხვას ედავები, ჯერ ის განსაჯე, თვით რა გიქნია, როდესაც მახვილს მიმართავ იქით, ელოდე, აქეთ თუ მოგიქნია.

თეზი იტყვის, ჩემმა ლალატმა საპელაზგიო დასცა მიწაზე, უნდა მახვილი გეჭიროს ხელში, როცა შეჰყივლებ საომარ ხმაზე.

მართალი არის რომ მე კორინთო, მივატოვე და აქეთ ვიდოდი, მაგრამ ვინ გითხრა, ვერას ვიგებდი, ლალატია თუ რას ჩავდიოდი.

თვითონ წარმოსთქვა, მე არ ვახსენებ, მეფობდა ათენს მაშინ მეტიო.

რა დიდი გინდა გონიერება, რაც გაქვს, დასჯერდე და დაეტიო, მეტიო დედამ უწოდა მიტომ, მეტი სურდა და მეტი სწყუროდა

ათენი რაა, ტირინფი რაა, მისი აზრები სპარტისკენ ჰქროდა,
მეტის მდომელი ყველას მოსძულდა, სიხარბე მისი არ დაილია,
ამიტომ იყო, შინა ომისას ეგეომ ეგრე ადვილად სძლია.
მაგრამ მანამდე ხომ ჩვენ გაგვიდგა, არ იყო ძმებთან ძმობის
მსურველი,
იონიელებს გზები გაუხსნა, ვერ დაიმკვიდრა სასუფეველი.
მიკენში იმ დროს მეონელები ტახტზე დაობდნენ, არ ჰქონდათ
ძმობა,
აქეთ ათრეი, იქეთ ფიესტი, შეიძლებოდა მათთან ერთობა?
მუხანათობით, არაკაცობით, მეტიოს ბევრად გადააჭარბეს,
ძმა რომ ალალ ძმას შვილის ხორცს აჭმევს, მე რა მოვკითხო რად
არ ივარგეს?
მაგრამ მანამდე ჯერ მამას უმტრეს, პელოპი მათი დარდით
გათავდა,
მუხანათობით, გაუტანლობით, ორივე ერთურთს ტყუპივით
ჰგავდა.
ბოლოს ძლეულნი მიკენს გაიქცნენ, სადაც მეფობდა მაშინ
სფენელა,
მათი დის ქმარი, გმირი რჩეული, წამებით მოკლეს ძმებმა ნელ-
ნელა.
როცა სფენელა პერსეის ვაჟი, მამის პერსეის გზას გაუყენეს,
ნიკიპეს, ღვიძლ დას, აქციეს ზურგი, დღე დაუმოკლეს, ბნელი
ურჩვენეს.
ათრეი დაჯდა სფენელას ტახტზე და ატყდა ძმებში შური და
ბრძოლა,
სხვა მტერი იმათ მტრად არ მიაჩნდათ, ერთ-ერთის ჰქონდათ შიში
და ძრწოლა.
თეზეის ვკითხავ, ძმა თუ ძმას შურობს, სხვისი იქნება ის მეგობარი?

ვისთან შემეკრა მაშინ კავშირი, ვისთვის მიმეცა ერთგულად მხარი?
მე ავირიდე მათთან ერთობა, თუმც მომდიოდა ცნობები ხშირი,
მოლალატესთან თუ შეჰკარ პირი, ერთგულმა გითხრას რად
გიკვირს ძვირი.
მე აქ მიხსენეს ბადიშთა მამა, ფრიქსე მე ვზარდე და დავიფარე,
სიძედ დავისვი, მამული მივეც და მაინც ჰქონდა ცხოვრება მწარე.
რადგანაც მამამ გამოიმეტა, შვილის სიკვდილის იყო მონატრე,
თუ კერიისთვის არ ვარგა კაცი, შენც გილალატებს გვიან თუ ადრე.
არგომ თქვა, მჯერა, სიმართლე გვითხრა, რომ ათამანტმა უთხრა
უარი,
თანაც მოსთხოვა, ოქროს საწმისი, ვით სიკვდილის გზა და
სატყუარი,
იცის მოხუცმა, ვინც მოდის აქეთ, ველარ ბრუნდება, დღე
უმოკლდება
და თუ ბადიშნი აქეთ მომართა, იცის, რაც უნდა, იგი მოხდება,
ათანამტს ვიცნობ, ასაკის სწორთან, მქონდა მეფური ნათესაობა.
სიმხდალე დასდევს და ეშმაკობა, ზეპირად ვიცი მისი რაობა.
საერთო მტერზე ის გამყვებოდა? რომელი იყო ჩემი ერთგული?
კრეონტს თუ ვიტყვი, სხვას რით სჯობია, რით გაუკეთა მოკეთეს
გული?
თავის მართლება მწარე საქმეა, მაგრამ შენ თავთან თუ ხარ
მართალი,
ღმერთს თუ შეჰფიცავ, რომ სიტყვას იცავ, ძმათა ღალატში არა
გაქვს ბრალი,
მაშინ სხვამ შენზე ბევრიც იდავოს, იყვირ-იბლავლოს, ცოფები
ყაროს,
შენს წმინდა სახელს ვერა დააკლოს, თვითონ კი ბრაზით ჯავრს
შეეყაროს.

მე ასე ვიცი, ყველაზე ცუდი იყო მეფეთა დიდი სიხშირე,
ყოველ ქალაქში ვილაც მეფობდა, ყველას აუხსენ, ეხვენე, სწირე.
აზრთა ერთობა აროდეს იყო, მაგრამ ყოველი იყო მტრიანი,
ბევრი ვეცადე, ვერა შევიძელ, დავტოვე, როცა იყო გვიანი.
საპელაზგოში ასე გვეგონა, ცხოვრება ვიცით და სიბრძნე მოგვდევს,
ვინ უნდა იყოს ჩვენი მომრევი, გზას ვინ გადგვიჭრის ან შარს ვინ
მოგვდებს?
ჩვენი მონები მიწებსა ხნავდნენ, სახლის მსახურნი ლენდნენ და
ფქვავდნენ,
მეჯინიბენი ცხენებს ხედნიდნენ, სატევარს ჭედდნენ დევებსა
გავდნენ.
ჩვენზე უკეთეს გემს ვინ მართავდა, სიტყვას იტყოდა, იცოდა წერა,
ლმერთებს ვფიცავართ, იმავ ლმერთებმა გადაგვინურეს ჩვენ
ბედისწერა.
ბარბაროსების მოგვადგა ძალა, რადგან ვიყავდით ომებში ცალად,
ველარ ვიმარჯვეთ, მათ გაიმარჯვეს, ჩვენ კი იმედი გამოგვეცალა.
კორინთო დავთმე, მაგრამ კორინთო, გულში იმედის სხივივით
ელავს,
ჩემი შვილები, ჩემი მსახურნი, მის ხსენებაზე სუყველა ლელავს.
ისე არ მოვკვდე, რომ მშობელ ქალაქს, არ მოვეფერო ნაკოდ
ხელებით,
არ ვარაკრაკო იმედის წყარო, გარჯით, შენებით და მოფერებით.

იაზონი –

ზეესმა გისმინოს და აგისრულოს, შენი სურვილი ჩვენი იქნება,
მე მოვამრავლო გმირთა რიგები, შენს ჯარს შევმატო ვაჟკაცთა
წყება.
მე თუ იოლქოსს დავეუფლები, არგო იმეფებს ორქომენაში,

ჩვენი რაზმებით შენთან გვიგულე, არ ჩამოგრჩებით საომარ გზაში.
მაგრამ მანამდე მიილე ფიცი, მეხთამტყორცნელი იყოს მხილველი,
მოგვეც სანმისი, ბედის ნიშანი და ქალიშვილის მომეცი ხელი.

ოდიო –

ვფიცავარ ტაროს, ღმერთების მეფეს, ვინც გვიქმნის ამინდს, ვინც
ბედს განაგებს,
ერიდე ღმერთის ნახელავს, ვხედავ, სიცრუის ბადეს მარჯვედ
ანაგებს.
მე გადავფანტო ეჭვის ღრუბელი, საქმეს დავატყო სიმართლის
ხელი,
ჰერიოს სხივთა ამობრწყინებას საომარ ეტლზე შევხვდე, ვით
მცველი.
ვაჟი ვინც პელის ვერ გაუმკლავდა, მეფობა დათმო, აქეთ ილტვოდა.
იმას ხომ გრძნობდა, სამშობლოს სპობდა, რად არ იბრძოდა, რას
მოდიოდა?
ვისი იმედით, რისი იმედით, რა მოუცია, რას ითხოვს იქით?
გემს თუ ვერ აგებს, ვის ნაგებს აქებს, მცურავ კლდეებთან
გასცურავს ტიკით?
მე დავუბნელო მზერა იაზონს, არგონავტების ვატირო დედა,
შევფიცავ აფსირტს, ძმას და მეომარს, დიდ ლაშქრობაში მიგულოს
მწედა.

აიუთი –

უფიცი ჩქარობს, ათას ხრიკს ხმარობს, გრძელი სოფელი ბრძენმა
გალია.
მონამ, თუ უნდა, მომართოს ცხენი, შუბის აღმართვა მეფის ვალია.
ღმერთთა მემკვიდრე ყველა როდია, რჩეულს რჩეული მართებს
კაცობა,

ჭკვიანს შეშვენის სიდარბაისლე, ცუდმა ქალური იცის ანცობა, არგონავტები ელიან პასუხს, აბა, იაზრეთ, მხოლოდ ისინი? და თუ არ ითქვა გამოზომილად, ატყდება მოთქმა, ჭორი, სისინი, რა იოლია აზრის გამოთქმა, როცა ნათქვამზე პასუხს არ აგებ და რა ძნელია, ყოველი სიტყვა, როცა სამეფოს ილბალს განაგებ. ბევრ რამეს უნდა ასჯერ აზომვა, ასჯერ აწონვა და ერთხელ გაჭრა, რათა არ იქცეს კოლხთა სამეფო ას ათ ქალაქად და ათას ნაჭრად. ერთის მხრივ, უნდა განვსაჯო ასე, ვინა გვყავს სტუმრად, სადაურები, ოთხი ბადიში ჩემი სისხლია, მათ ტარებაში დამლლია მხრები. ვინც პელაზგია, განა, უცხოა, ერთი გვაქვს ჯიში, ფერი და სახე, მე თუ ახალი მაქვს საფიქრალი, გული ხომ ძველი შემოვინახე. აქ აქაველთა ვაჟკაცებს ვხედავ, ვინ თქვა სიშორე აქაველების? ათასი წელი ვიყავით მცველნი საპელაზგიოს მთა და ველების, ღმერთთა ისურვეს ჩემი მეფობა, რაც ქვეყნად ხდება მათი ნებაა, ამიტომ მეფის ყოველი სიტყვა ზეციურ აზრის გამჟღავნებაა. მე რომ დავსჯო აქაველები, ეს პელაზგების დასჯაც ხომ არის? თუ მოვიმდურე საპელაზგიო, თუ ჩამოვკარი სიკვდილის ზარი, როგორ შევხედო ძმას და მოყვარეს, როგორღა გავხსნა თვალის სამზერი? როგორ მოვთხოვო გვერდში დაჯდომა, როგორ დავჭექო: „ჰეროო, ჰერი!“ ახლა, ასე ვთქვათ, ახლობლებს ვენდე, ვთქვი, რომ მოსულან სიკეთის მცველად. დავტოვე სტუმრად და მათი მგზავრნი იონელები გავრეკე ველად, ეს იმას ნიშნავს, ჩემს თავს ვეცრუე, ხომ კარგად ვიცი, ერთად ვიდოდნენ.

ერთი აქვთ აზრი, ერთი მიზანი, ერთობდნენ, სანამ ჩამოვიდოდნენ, თუ ერთი ტყუის, ცრუობს მეორეც, თუ ერთი კაცობს, ისიც გმირია. სიმართლით მაშინ ფასობს სისწორე, თუ სიმრუდეში არ აირია. ამიტომ ჩვენთვის ყველა ერთია, შვილი, მოკეთე, გადამთიელი, თუ საქმე ნახდა, რა ბედენაა მტერი იყო, თუ მოკეთის ხელი? მეფეც კაცია, მაგრამ უადრეს მართებს საკითხის განსჯა მეფური, რათა ევალოს მჭედლობა მჭედელს და პურის ცხობა იყოს მეპურის. მე შორს ვუყურებ, რაც დღეს აქ ხდება, რაა შედეგი? ხვალ რა მოხდება? არგონავტების სიმცირის უკან უცხო გმირების ლაშქარი დგება, ოქროს სანმისი აქ საბაბია მიზეზი სხვაა შორს მიმავალი. ვისაც უყურებთ, მათი ვალია, მოსინჯონ გზები, გაავლონ კვალი, თუ ამათ დავსჯი, სხვას ვაგრძნობინებ, ცუდია მათი ბედის ნიშანი. თუ სანმისს მივცემ, ყველა მიხვდება, ახლოა მათი შორი მიზანი. იონელები, ეოლელები, საპელაზგიოს ასე იპყრობენ – სადაც მახვილით სჯაბნიან – გავლენ, სადაც არა და დამხვდურს იძმობენ. ახლა მომართეს აქეთკენ მზერა, ალბათ, იზიდავთ კოლხთა მინები, ვინც ერთხელ გიმტრო, კიდევაც გიმტრობს, ცრუა დამპყრობის დანაფიცები. არგონავტებზე ამიტომ ვიტყვი, თუმცა ჩვენებია, მაინც მტრებია, თუმცა მეამა ბადიშთა ხილვა, შეხვედრა სულ არ გამხარებია. სანმისს მივცემდი, მაგრამ არ მივცემ, ვინც ვაჟკაცია, წაილოს ძალით, ქვეყნად სიკეთეს ის მოიპოვებს, ვინც ძლიერია ჭკუით და თვალთ. ოქროს სანმისი მას მიეცემა, ვინც დილით გავა არესის ველზე,

იპყრობს ჩემს ხარებს ქედმოუხრელებს და აპყურებს მოარგებს
ყელზე.
გუთანს გააბამს, წინ გაუძღვება, იქნება მეხრე და გუთნისდედა,
ბრძოლის ველს დახნავს, დათესს, დაფარცხავს, არ ეყოლება
არავინ მწედა,
გუთნით ამოყრილ ქვებს დაალაგებს ძლიერ-სუსტებად, როგორც
მეომრებს.
წმინდა მუხასთან მცველებს შეიპყრობს და სათითაოდ ჩამოათლის
მხრებს
და ამის შემდეგ იმ ურჩხულს მოკლავს, მუხის ფესვებში რომ
უდევს ბინა,
რომლის შხამ-გესლი, რქენა და კბენა ჰკლავს, ქვეყნად ვინმემ თუ
ანყენინა.
იაზონს ვეტყვი, არგონავტებმა თუ აგირჩიეს, როგორც ბელადი,
გადი ბრძოლის ველს და მომიტანე ურჩხულის სისხლი ოქროს
ხელადით
და გაძღვე საწმისს, სხვისა რა გითხრა, შენია იგი ბედის ნიშანი,
როგორ მოიქცე, სად ან რით გაჭრა, თუ გსურს სიცოცხლე,
ამოიცანი,
ვინძლო, იმარჯვო, თანაგუნდელნი არ გაისტუმრო აიდთან წყებად.
ხვალ საღამომდე არის ეს ვადა, საღამოს ყველას მოგეკითხებათ,
ჩემი სიტყვები ისე მტკიცეა, როგორც ძნელია შესასრულებლად.
მართალს ჰფარავდეს ღმერთი ზეციდან, სიკეთის მთესველს თან
ახლდეს მცველად.

აიეტთან არგონავტების შეხვედრა ამით დასრულდა. გაგრძელდა
ქალკიოპეს და მისი ვაჟების მიერ მედეას დარწმუნება, რაც შედეგად
ოქროს საწმისის გატაცებით და მედეას (მათთან ერთად) გაქცევით
დამთავრდა.

ქალი

1460 წ.¹

ალკინოე – ფეაკთა მეფე.²

„ძღვევამოსილი კოლხეთის მეფეს ქვეყნად ვერავინ გაუტოლდება,³“
მისი სამეფო, ფართედ გაშლილი, ამ დედამიწის კიდესა წვდება,
სადაც ფაზისი⁴, დაუდგომელი, თოვლიან მთებში სათავეს იღებს,
კლდეა პიტალო, თვალუნვდენელი, მხოლოდ მნახველი რამეს
გაუგებს.

იქ დარჩა ჯაჭვი პრომეთეოსი, ჰეფესტოს⁵ ხელით მტკიცედ
ნაჭედი,

დაბმული იყო იმით ტიტანი, იქიდან ჰქონდა გადასახედი,
დეკალიონის უფროსი ვაჟი, კორინთოს მეფე, დიდი დარდანი,
მამისგან პაპის სამყოფელს ცნობდა და როცა მარცხის დაუდგა
ხანი,

კორინთო დათმო, ზღვა გადალახა, თევკრების მეფეს უთხრა
მოყვრობა,

მისი ბადიში, ილი უფროსი, ვინც არ იცოდა შვილების გრძნობა,
ილტვოდა უფრო აღმოსავლეთით, სად ჰელიოსის ეტლი ამოდის,

1 1460 წ. ძველი წელთაღრიცხვის – არგონავტების კოლხეთში ოქროს საწმის-
ისათვის ლაშქრობის თარიღი დაუდგენელია, მიახლოებითია.

2 ალკინოე – თქმულების თანახმად, კოლხეთიდან გაქცეულ არგონავტებს თან
მეფეა გაჰყვა. გზაში ისინი ფეაკთა მეფის ალკინოეს სტუმრები გახდნენ და
მისი მოთხოვნით იაზონმა და მედეამ „იქორწინეს“.

3 ბრჭყალებში ჩასმული დებულება აპოლონ როდოსელისგანაა ნასესხები.

4 ფაზისი (ფასისი-ქალღმერთ ფასიანეს მიხედვით, ფასიანე, ზევსის დედის
რეა-კიბელას ზედწოდება იყო). ამ შემთხვევაში – მდინარე რიონი.

5 ჰეფესტო – მჭედლობის ღმერთი, გადმოცემით, მას კ. ლეშნოსზე, მოსხოს
მთაზე ედგა სამჭედლო ქურა.

იქ დაასახლა კორინთელები, კოლხთა სახელიც იქიდან მოდის, აიეტი და ღღეს მათი მეფე, სხვაგან ვერ ნახო მძლავრი სამეფო, ღონე არ არის წინ გადაუგდე, შუბი აღმართო, აგინ-შაჰყეფო. ამიტომ მიჯობს, ხერხი ვიხმარო, მძინარე ღომი არ გავაბრაზო, მოსულს სამოყვრო გული ვუჩვენო, სამტრო აზრების კარი ჩავრაზო.

არეტი – ფეაქთა დედოფალი

პოსეიდონის ჩამომავალი, ნავსითოოსის, მისი ძის, შვილი ჰელიოსის ძე აიეტის წულს, მოყვარულად ხედები ხელებგაშლილი, ეს მეგობრული შენი დახვედრა მტერ-მოყვარისთვის გასაგებია, თვით გაარკვიონ და-ძმამ შედეგი, შური, რომლისგან ანაგებია. არგონავტები როცა მოგვადგნენ, ვინ იყვნენ, რატომ, შენ არ იცოდი,

მედამ გთხოვა თავშესაფარი, მისი წუხილით მეც კი ვინვოდი. მას მოჰყვა გუნდი ვაჟკაცებისა, ორმოცდაათი, ერთ-ერთზე კარგი, თუ არ შეხვდები სტუმრებს მოყვრულად, კეთილ მასპინძლად როგორ ივარგი?

ალკინოე – ფეაქთა მეფე

ეს ასე იყო, მაგრამ როდესაც გავიგე ვინ და როგორა ფასობს, რატომ ილტვოდნენ კოლხეთის მხრიდან, ვინ ვის ღალატობს და მახვილს ასობს, ხომ უნდა მეთქვა მათთვის უარი, ვინც ჩემი ნების მოიმედება, არგონავტები ცივად გამეშვა და დამეტოვა მხოლოდ მედია. მე კი რა ვქენი, მისანის რჩევით, იაზონს მისი მოვთხოვე ქმრობა ასეთი გზებით შემეძლო მხოლოდ, მომესპო მათთან კოლხების მტრობა.

იაზონი

შენ ცუდად დარდობ, ბრძენო მეფეო, შენი მოთხოვნა გასაგებია, ამ გზით ჩვენ მღევრებს გზას ჩაუკეტავ, სიტყვა ამ აზრზე ანაგებია, მე არ მწყენია შენი ნათქვამი და არც მეგობრებს უთქვამთ უარი, ეს ჩემი ფიქრის აღსრულებაა, არა მუქარა ან სატყუარი, მეფის ასულის ცოლად მოყვანა, გრძნობების გარდა, არი პატივი. შენ შეასრულე ჩემი სურვილი, შვება მომგვარე, არაფერს ვჩივი, ერთი ეგაა, თავად მედია, სულ სხვა პირობის იყო მსურველი, თუმც მოვენონე, როდი მეტრფოდა და ამის გამო შემინყო ხელი, მისი პირობა იყო ასეთი, როცა იოლკოსს გავმეფდებოდი, მას კორინთოში გავამეფებდი, ერთგულ გუშაგად თან გავყვებოდი და ამის შემდეგ გულს გადმიშლიდა, ეგებ თანხმობას კიდევ მეტყოდა.

პირობა მივეც, მიტომ მიშველა, სხვა გადამწყვეტი არა მეთქმოდა, ახლა დაჩქარდა საკეთებელი, მე თანახმა ვარ თუ მომცა ხელი, მოვა, აუხსენ, რა რადა ფასობს, არ დავიბნელოთ სოფელი ვრცელი, სხვაფრივ კოლხები არ დაგვინდობენ, სიმართლე იმათ მხარეს იქნება, იქნებ მშვიდობით დავშორდეთ მღევრებს და ავასრულოთ ღმერთების ნება.

ალკინოე – ფეაქთა მეფე

მე კარგად ვიცი კაცური წესი, წინაპართაგან არი ნათესი – მტერიც რომ იყოს, თუ სტუმარია, უნდა გაუყო აბედი-კვესი, შენი თანმხლები არგონავტები, როგორც მოყვრები ჩემთან სტუმრობენ, ჩუმად იარაღს აჟღარუნებენ, მახვილს ლესავენ, არა ხუმრობენ. მღევრებს, ვიცი არ დანებდებიან, ომში სიკვდილი გმირებსა შვენის, მაგრამ რის გამო, ეს თუ არ იცი, ხდები ამყოლი ავყია ენის

სტუმრების დაცვა ჩემია ვალი და არც გავხდები ბედის სანყალი,
ერთიან ძალით მდეერებს ვაოტებთ, შურისძიების დავუვსოთ
თვალი,
მაგრამ ხომ უნდა კარგად განვსაზღვრო ვის შევეჭიდო ანდა რის
გამო,
კოლხები ჩვენი ახლობლებია, მეგობრობა გვაქვს მათთან საამო,
ჩვენ მათთან გვმართებს მშვიდობით ყოფნა, მშვიდობა ბრძენთა
მონაგებია,
თუნდაც ამიტომ მდეერებთან შებმა ჩემ სამეფოსთან წასაგებია.
მას დაუმატოთ დიდი შედეგი, აიეტი რომ შეიტყობს შედეგს,
შურისძიებით აღიკაზმება, ჩვენ დაგვამარცხებს, მოძებნის შემდეგს,
გავიმეორებ, კოლხეთის მეფეს, ქვეყნად ვერავინ გაუტოლდება,
ლომი თუ აღსდგა შემართებული, არავინ იცის აქ რა მოხდება.

არეტი – ფეაქთა დედოფალი

მეფეს არ აწყობს ძლიერთან ომი, რასაც მოჰყვება ქვეყნის დაქცევა,
საქმეს არ შევლის სტუმრობის წესი და არცა მხიბლავს სტუმრების
ქცევა,
შენ თუ მზადა ხარ დაუდგე გვერდით, ტანჯვა იგემო, დაიცვა
მკერდით,
ამათაც უნდა გაიგონ შენი, მედეას კრძალვით რატომ ვუცქერდით,
ის არა მხოლოდ მეფისწულია, ჯადოქრობაში დაუდევს წილი,
გულთამხილველი და მკურნალია, წამლებითა აქვს თახჩა ავსილი.

იაზონი

იოლკოსიდან კოლხეთის მხარეს, ზღაპრად ითქმება როგორ ვიარეთ,
პე-ლაზგ გმირების შევკრიბე წყება, ერთურთის აზრი გავიზიარეთ,
განა რა გვსჯიდა, შორი გზა მოვლეთ კერას ვიყავით ბედსვიანები,
საერთო საქმემ გვაერთიანა, რადგან ქვეყანა იყო ნავენები.

გაგეგონება და გაგახსენებ, საპელაზგოში ბევრი ტომია,
მათმრავალ მეფეთ შორის ვერ ნახავ, რომელსაც სხვასთან არ უომია,
ჰოდა, შეთანხმდნენ, მშვიდობის მიზნით, ომფალს ქვასთან,
ჰქონდეთ შეხვედრა,
დელფოს მისანი მოახსენებდა ღმერთების ნებას, ვინ, რას ევედრა,
ამ სამისნოსთვის, მორიგეობით, მეფენი საღმრთო ვერძს
გამოზრდიდნენ
ოქროს სანმისს კი მას გადასცემდნენ, ვისაც მორიგე მეფედ
ჩათვლიდნენ,
და მოხდა ისე, რომ ათამანტმა, ორქომენს დიდხანს ვინაც მეფობდა,
მორიგე ვერძი ვის ეკუთვნოდა და ოქროს სანმისს დროებით
ფლობდა
დაჰკარგა ვერძი, მასთან სანმისი, ღვთიური ნების უტყვი ნიშანი
წასულთა სულებს წაერთვათ გეზი, გმირებს მიეცათ ბრძოლის
მიზანი.

ალკინოე – ფეაქთა მეფე

ათამანტს დიდი ჰქონია ცოდვა, საერთო საქმეს ვერ მოუარა,
ღმერთების წყრომა დაიმსახურა, მოძმე მეფენი დაამწუხარა,
პელაზგებს შორის ოქროს სანმისი, მე გამიგია, დიდადა ფასობს,
მისი მფლობელი უძლეველია, მიდის, მიიბრძვის და მიკისკასობს,
მე მხოლოდ ერთი ვიცი შემთხვევა, ახლახანს იყო, მითხრეს და
ვიცი,
ოქროს სანმისი ძმას გამოსტაცა, მაგრამ ვერ გახდა ქვეყნის საფიცი.

იაზონი

სანამ იოლკოსს მივატოვებდი და კოლხეთის გზას დავადგებოდი,
ამბად გავიგე პელოპსის ვაჟებს, ვისაც ვერც ვცნობდი, ვერც
შევხვებოდი,

არაკაცობით მოსვლიათ დავა, ჯიშში ჰქონიათ გაუტანლობა,
მამა მოუკლავთ, მერე დის ქმარი, ასე სცოდნიათ მოყვრობა-ძმობა.
როცა დის შვილიც გზას გაუყენეს, ბოროტი ძალა მიკენს უჩვენეს,
ქალაქის მეფედ დაჯდა ათრეი, მძიმე ცოდვებმა ვინც შეაჩვენეს.
ძმას დამენყვილეს ფიესტს შემურდა, ისიც იბრძოდა, მეფობასურდა,
სიძეს რომ კლავდა, განა ფიქრობდა, რომ დარჩებოდა ნადავლის
ხურდა,

ჰოდა, იწყინა, აივსო ჯავრით, მამა თუ მოკლა ძმას დაინდობდა?
გაუმადლარი იმისი გული ტოლად და ცალად არავის ცნობდა
და მოიფიქრა: შეუჩნდა ძმის ცოლს, თავი აძლია და დააძალა,
ქალიც ქალია, ჭკუა მოკლეობს და მოკლედ მოკლევ გამოეცალა.
ერთად გათვალეს. მიკენის მეფეს ვერძი ჰყავს ოქროს სანმისიანი,
თუ მოსტაცებენ, ტახტს წაართმევენ, გამეფდებიან ცოდვილიანი.
ასეც მოიქცნენ, ვერძი მოსტაცეს, მაგრამ ვერ შეძლეს მეფედ
დაჯდომა.

ქურდი, ყაჩაღი და მოღალატე მეფედ არა ცნეს, არვინ ინდომა,
ფიესტს მოუხდა სხვაგან გაქცევა, ახლა სად სახლობს მე აღარ ვიცი,
სანმისი ისევ ათრეის დარჩა, ქვეშევრდომებმა მას მისცეს ფიცი.

ალკინოე – ფაქტა მეფე

ოქროს სანმისი პელაზგებს შორის თუ ხელმწიფობის არის ნიშანი,
მაშინ ათამანტს ვინლა ამეფებს, საქმე მოსვლია მოხუცს უგვანი.

იაზონი

ოქროს სანმისი უფრო მეტია, ვიდრე ნიშანი ძალაუფლების,
ღმერთების ნების გამჟღავნებაა, აქ დახმარების და იქ თან ხლების,
რაც დაგვეკარგა, ძალა წაგვერთვა, ვერ ვუპატრონეთ წასულთა
სულებს.

ზვარაკს არ ჰქონდა ღვთიური მადლი, ვერც იამოსი¹ კურნავდა
წყლულებს,
ამიტომ იყო საპელაზგოში მის დაბრუნებას ყველა ცდილობდა,
მაგრამ კოლხეთი საითკენ იყო, არც ვინ იცოდა და ვერც ვინ
გრძნობდა,
სანამ ათამანტს არ მიუვიდნენ დანაბარებით ფრიქსეს² შვილები,
მამით მეფობის მტკიცედ მსურველნი, თუმცა კოლხეთში
გამოზრდილები.

ალკინოე – ფაქტა მეფე

ათამანტს ჰყავდა ფრიქსე და ჰელე, პირველ ცოლისგან ასე გვაქვს
ცნობა,

რად მოიშორა მეფემ შვილები, რად გაუცივდა მამური გრძნობა?

იაზონი

ეს ამბავია ცუდად სათქმელი, ათამანტს ბედმა დარია ხელი,
ცოლს გაეცალა, სხვა მოიყვანა, კაცი ფიქრობდა შვილების მცველი
დედინაცვალმა გერებს უგანა, მათი სიკვდილის იყო მსურველი,
და მიაღწევდა დასახულ მიზანს, გაიხარებდა ღალატი ძველი,
რომ არა ზრუნვა ერთგულებისა, რომელთაც ბალებს
ასწავლეს გეზი,

ვერძი სანმისით თან გაატანეს, რაც გახდა ჩვენი ბრძოლის მიზეზი.

არამტი

დედინაცვალის მოღალატობა, ათამანტს როგორ გამოეპარა,
შვილებს უგვანი როგორ არჩია, ავი აყვავა და გაახარა,
არა ყოფილა მეფობის ღირსი, თუ ქალის ჭკუით ქვეყნად იარა,

¹ იამოსი – დაჭრილთა, ავადმყოფთა მკურნალი, ღმერთ აპოლონის ვაჟი.

² ფრიქსე – ათამანტის ვაჟი, რომელმაც ვერძი და სანმისი კოლხეთში აი- ეტს მიართვა.

შვილები დათმო, სანმისი დათმო, ერს გაუჩინა ეჭვის იარა,
ვთქვათ, ერთხელ შეცდა, მაგრამ როდესაც კარზე მიაღდგნენ
შვილთა შვილები,
რატომ მეფობა არ დაულოცა თუ გმირად იყვნენ გამოზრდილები?

იაზონი

მათი შეხვედრის მოწმე არა ვარ, მაგრამ მრავალჯერ გამიგონია,
თვით ათამანტის ვიცი ნათქვამი, რომ დამავიწყდეს არა მგონია.
ასე ამბობდა: ბადიშთა მამამ, ფრიქსე კი იყო ჩემი მემკვიდრე,
მომტაცა ვერძი, მასთან სანმისი, ავასრულებდი ღვთის ნებას ვიდრე,
მე რალა მექნა, ასე მიაბმეს, რაც ჩემ წარგზავნილს უთხრა მისანმა,
უნდა დახოცო ფრიქსე და ჰელე, რომ გაამართლოს ქვეყნის მიზანმა.
არა და ყველა დაიღუპებით, ასეთი არის ღმერთების ნება,
ჩვენი სიცოცხლე მათ აბარიათ და არც ვყოფილვარ მათთან თავნება.
და სწორედ მაშინ, როცა შვილები უნდა გამელო ღმერთის ზვარაკად,
მოხდა ისეთი, რაც ჩვენ მომავალს გაახსენდება ზღაპარ-არაკად.
მიღალატეს და გაქრნენ შვილები, თან გაიყოლეს ვერძი-სანმისით,
წასულთა სულებს დაეხშოთ კვალი, შენი თუ დათმე, ივარგებ
ვისით?
გავიდა წლები, ოთხი ვაჟკაცი კარზე მომადგა, მეფის ტახტს
მთხოვენ,
არა ფიქრობენ, ცოლთან ახალთან სხვა შვილები მყავს და სისხლსა
მწოვენ.
ამიტომ, როცა მთხოვეს მეფობა, სხვა მეფეებთან შეთანხმებულად,
წინაპირობად ვითხოვე განძი დაბრუნებოდა ორქომენს სრულად.
იგივე პირობა მე წამიყენეს, ამიტომ არგოს მოვეთათბირე,
ის, მისი ძმები მელას, ფრონტისი და კიტისორე ოთხ ძმაში მცირე.
კოლხური წესით გემს ააგებდნენ, რადგან ასეთი ჩვენ არ ვიცოდით,

მხოლოდ კოლხური ან და კრეტული, სხვაფრივ კლდეთ შორის ვერ
გავიდოდით,
არგომ დასძლია შეუძლებელი, მიტომ სახელი გემსაც ვუწოდეთ,
შეეკრიბეთ გუნდი ვაჟკაცებისა, ბევრი შევიძლეთ და ბევრიც
ვცოდეთ.

არბტი – ფეაქთა დედოფალი

საპელაზგოდან კოლხეთისაკენ თუ არგოს გემით სწრაფად
იცურეთ,
ბევრი ხიფათი გზაში შეგემთხვათ და ბევრჯერ ოფლი ჩამოინურეთ,
თუ აიეტი ღალატით ძლიეთ, ოქროს სანმისი მოიგდეთ ხელში,
რაშია თქვენი დამსახურება, რა გაამაყებთ წუთისოფელში?

ალკინოე – ფეაქთა მეფე

ახლა არაა დრო შეფასების, ახლა მთავარი არის ქმედება,
ვინც არ დაკარგავს დროს ლაპარაკში, მას წარმატება დაეხედება,
კარს მოგვდგომია აიეტის ძე აფსირტი მხნე და დაუდგომელი,
შურისძიებით არის აღვსილი, წინ დაუდგება მითხარ რომელი?
მას მხარს უმაგრებს ხალიბთა მეფე, ჰალიძონებსაც ჩვენში იტყვიან,
უნდა ვიღონოთ რამ საოცარი, რომ სტუმრებისთვის არ იყოს გვიან,
მოვეთათბირე ადათთა მცოდნეს, ათენას ვთხოვე, ზვარაკი ვწირე,
დავკვალანდი რა შეიძლება და ბოროტებავარჩიე მცირე
თუ იაზონი ხელს სთხოვს მედეას, ქმრის გვერდში დგომა ქალის
ვალია,
აფსირტი ცოლ-ქმარს ვერ დააშორებს, უნდა ჩავხერგოთ გზა
სავალია,
ამიტომ ვითხოვ, თუ სურს იაზონს, რომ დავიფარო და მივეხმარო,
უნდა იჩქაროს, კავშირი შეჰკრას, შურისძიების დავწრიტოთ წყარო.

იაზონი

როგორც მეფეს და როგორც მასპინძელს, პატივს მოგაგებ და
გეთანხმები,
მომეც უფლება, ვნახო მედეა და სამომავლოდ შევანყოთ ხმები,
თუ დავითანხმე, ჩვენც გადავრჩებით, სამეფოც რბევას გადაურჩება,
მაგრამ ჩემს სიტყვას თუ არ აქვს ძალა, თუ გამებუტა და მეურჩება.
შენ გადანყვიტე მედეას ბედი, და-ძმის თანხმობა შენ მოაგვარე,
მე კი ვაცნობებ ჩემთან მყოფ გმირებს, რომ მომავალი გვექნება
მწარე,
რადგან არ დავთმობთ სანმისს უომრად, ხელში ჩავიგდეთ, ახლა
დავკარგოთ?
დავთმოთ სანმისი ან და სიცოცხლე, რომელი როგორ უნდა
განვკარგოთ,
მაშინ არა გთხოვ ჩვენს მფარველობას, თუ გმირები ვართ, მკლავი
გავსარჯოთ,
იმიტომ მოგვცა დედამ სიცოცხლე, სამშობლოსათვის კიდეც
დავხარჯოთ.

**(იაზონი წესისამებრ ეთხოვება ალკინოესა და არეტეს და მიდის
მედეასთან. შემოდის აიეტის ძე აფსირტი ჰალიძონების მეფე ოდიო-
სთან ერთად)**

აფსირტი

მეფეს ბრძენსა და ჭარმაგს თავს გიკრავ, შენთან დედოფალს
პატივს მივაგებ,
თუ მეგობრობის არ მესმის ფასი, მაშინ მეგობრად როგორ ვივარგებ,
მაგრამ მიზანი დღეს ჩემი სხვაა, იცით აქეთკენ რატომ ვიცურეთ,
მენიჩბეები არ შევასვენე, ოფლის მდინარე ჩამოვიწურეთ.
ახლა აქა ვარ, უნდა გადმოგცე კოლხეთის მეფის შემონათვალი:

მშვიდობა იყო მუდამ ჩვენ შორის, არ გამქცევია საომრად თვალი,
კვლავაც მშვიდობა რომ იყოს ჩვენში და მეგობრობა უფრო
განმტკიცდეს,
რაც სიტყვით გვითქვამს, დაგვიფიცია, იგივე საქმით უნდა
დამტკიცდეს,
ბევრს არ მოვითხოვ, შენი არ მინდა, შენ კარგად უნყი, რაც იყო
ჩემი,
ჩემი ასული, ჩემი სანმისი, ჩემი კაცობა თვალში საცემი
დღეს შენს ხელთაა, შენ გადანყვიტე, თუ უკან მომცემ და
დამიბრუნებ,
ჩავთვლი ღალატი არა გდომნია, მცირე შეცდომა მოგსვლია უცებ,
თუ არა – ჩვენში რაც იყო წმინდა, ყველა სიკეთე დაკარგულია,
შედეგიც იცი, არ დაგიფარავ, მარტივად მოხდეს ის რაც რთულია.

ალკინოე – ფაქათა მეფე

ვიცი რთულია სიმაართლით ჭედვა, სიმაართლის ხედვა არა ნაკლები,
კოლხი გმირები მოგიყვანია, გინდათ შეიქმნათ ქვეყნის ამკლები,
ოდიოსია შენ გვერდით მდგომი, ჰალიძონების მეფე დიადი,
შენი რომ ვიცი, მისიც ვიცოდე, რაა განზრახვა და ხვაშიადი?

ოდიოსი – ჰალიძონების მეფე

ჩვენ, ხალიბები – ჰალიძონები, უკიდევანო სოფლის მფლობელი,
ბევრის შემკრები, მეტის მსურველი, ბევრის მნახველი, მეტის
მშობელი,
წამოსულები ხალიბებიდან, ვანის ზღვის კიდეც ხელის მიმწვდენი,
ნათესაობას კოლხებთან ვთესავთ, სიკეთე არის ჩვენში იმდენი,
კოლხებს ვსტუმრობდი, მეფე აიეტს მამა-შვილობა კიდეც ვუთხარი.
მეფის ასული საცოლოედ მსურდა, ნათესაობა გვექონოდა მყარი,
აფსირტის გაუხდი ძმად შენაფიცი, მისი აზრები გავიზიარე,

მანაც გამიგო, ჰალისის მხრიდან კოლხეთის მხარეს რატომ ვიარე, ყველა კეთილად დამთავრდებოდა, ჩვენში ერთობა გამყარდებოდა, რომ არა ხრიკი პელაზგებისა, არაკაცობა არ მოხდებოდა.

ალკინოე – ფააკთა მეფე

ჰალიძონები მძლავრია ტომი, ბევრის მფლობელი და მეტის მდომი ოდიო მეფე გმირებში გმირი, მაგრამ რად უნდა მას ჩვენთან ომი?

აფსირტი

ოდიო ჩემი ძმად ნაფიცია, მეფე, მედეას საქმროდ მინდოდა, რომ არა არგოს მხლებელთ ღალატი, ეს ჩანაფიქრი გამოვიდოდა შეერთებული ჩვენი ძალები, ნებისმიერ მტერს დაამარცხებდა დაცული არის ჩვენი სამეფო, სუსტი ძლიერებს ხელს ვერ ახლებდა კაცის აზრებზე ღმერთს ეცინება, როგორ მოხდება, მისია ნება, ღმერთი იფარავს გულით მორწმუნეს, მისგან ისჯება ყველა თავნება. ჩვენ ყველა ვიცით, რაც უნინ იყო, კორიბიშებში ჩაგვიწერია, ვერვინ აიცდენს ღმერთების ნებას, აუსრულდება რაც უწერია.

ალკინოე – ფააკთა მეფე

როგორც გავიგე ოდიო იყო, მედეას საქმრო, ხელის მთხოვნელი, ახლა მოსულა კოლხებთან ერთად, რომ აისრულოს სურვილი ძნელი?

ოდიოსი – ჰალიძონების მეფე

მეფე ხარ ღმერთთა ნებით დასმული, მეფის ღირსება სიმართლით ჩნდება, თუ დღეს ერთს ფიცავ, ხვალე მეორეს, ზეგაც იგივე განმეორდება, მე თუ ვარ მეფე, მე უნდა დავდო ჩემ ნასროლ სიტყვას სიმართლით ფასი, მონა არა ვარ თავს მოვატყუო, სხვასთან ვიცრუო მრავალათასი. კაცის კაცობა ქცევითა ჩნდება, თუ გაამრუდე, კაცობა ტყდება,

შემდეგ რამდენიც გინდა იფიცო, რაც იყო აღარ განმეორდება. მე აფსირტს ვუთხარ კაცური ძმობა, სიტყვის მონა ვარ და მაძევს ყმობა.

როცა დასჭირდა, როცა შემეძლო, რა კაცობაა თხოვნა და ხმობა, ვარ მისი შემწე, მან გადაწყვიტოს, რა აქვს მამისგან დანაბარები, მე მის გვერდით ვარ ჩემი გმირებით, მტერს შევუწვრიოთ გულის კარები

და ამას გარდა მე იაზონმა ქალი მომტაცა, დამივსო თვალი, პირისპირ მინდა მასთან შეხვედრა, არ დამჭირდება შორით თვალთვალი.

ალკინოე – ფააკთა მეფე

თქვენი გავიგე, ისაც ვიაზრე, ადრე თუ გვიან მომადგებოდა, თუ ვარ ორგული, სიტყვის გამტეხი, ბალები არ ხართ და მიხვდებოდით.

ამიტომ გეტყვით რასაცა ვფიქრობ, ხვალინდელი დღე ვით მესახება, თუ რომ ვიცრუო ან ვიეშმაკო, მოკვდეს კაცობა, გაქრეს სახება, როცა მომადგნენ სტუმრად გმირები, პელაზგთა მხარეს გამოზრდილები,

მათშიათენის მეფე თეზევსი, სიტყვით ტკბილები, ქცევით ზრდილები და მათთან ერთად კოლხი ასული, მასში მედეა უცებ ვერც ვცანი, მე რა ვიცოდი, სად რა გადახდათ და ვერც გავიგე მათი მიზანი, სტუმრებს მასპინძლად არ დავხვედროდი, რა იქნებოდა ჩემი იერი, განა იმიტომ ვმეფობ ფეაკებს, სამეფო ჰყვავის სვებედნიერი.

მოყვრად მოსულებს პატივი არ ვცე, მტრად მოკიდებულს დავხვედე მტრულადა,

სხვა გზა არ მქონდა, მასპინძლის ვალი, მე ავასრულე მათთან სრულადა.

შემდეგ გამიტყდნენ, მითხრეს, მედეა იაზონს ეტრფის, როგორც ქმარს ცოლი, მე რაღა მექნა, როგორ დამეწვა შეყვარებული ცოლ-ქმრის სანოლი? პატივს მივაგებ მეფე აიეტს, მშვიდობა არის ჩვენი წარსული, როგორ გამეგდო და არ მიმელო კოლხეთის მეფის ტურფა ასული? სანამ მედეა სტუმრობს ფეაკებს და ქალკიოპეს გმირი შვილები აიეტისგან დალოცვილები, მისივე ზრუნვით გამოზრდილები. ვალდებული ვარ მათ პატივი ვცე და დავიფარო, შემძლე ვარ რისი, მეწყინებოდა ჩემ შვილებისთვის თქვენ არ მიგეგოთ რამ საკადრისი, სხვა რამ არ ვიცი, არც ცოდნა მინდა, ჩემი განზრახვა ასეა წმინდა, სხვაგვარად რამე თუ მოგეჩვენოთ, სიტყვა ითქვა და ჩიტი გაფრინდა.

აფსირტი

თუ როგორც ამბობ, ისეა ყველა, მე შენი ვიცი და შენი მჯერა, მაგრამ სიმართლე სხვაგვარი არი, შენგან ნათქვამში სხვა არი ჟღერა, უკვე გითხარი, საპელაზგოდან ვიდრე დისნულნი მოგვადგებოდნენ, მათთან გმირები სხვადასხვა მხარის სიცრუით ჭედვას შეეცდებოდნენ, ვიყავით მშვიდად. ოქროს სანმისი არესის ველზე მუხას ეკიდა, არავინ იყო მასთან მიმსვლელი, ვერც გაბედავდა, რაიმეს ცდიდა, ოდიო იყო ჩვენთან სტუმარი და საქორწილოდ ვემზადებოდით, ერთ-ერთის გვექონდა სრული გაგება და არაფერში დავზარდებოდით, ერთ დღეს მოგვადგნენ კარს დისნულები, მათთან პელაზგი ვაჟკაცთა გუნდი, მუხთლობით სურდათ მიზნის მიღწევა, მივხვდი, ვიარე, კი არ მოვდუნდი, მხოლოდ ეგ იყო, მამამ პირობა იაზონს ისე წამოუყენა

ვერვინ შეძლებდა მის შესრულებას, შვილი ვარ, მაგრამ მეც კი მეძნელა, თუ ამ პირობას იოლკოსელი¹ ნირშეუცვლელად შეასრულებდა, ოქროს სანმისი მიეცემოდა, სხვას აღარაფერს დაავალებდა. მათ რა შეეძლოთ, მაგრამ მედეა რაღაც ხრიკებით გადაიბირეს, ქალი მოგვტაცეს, ოქროს სანმისიც, ავი გვაკადრეს, დედა გვითხრეს, ხუთი გემით ვარ დადევნებული და კიდევ სამი ოდიოს ახლავს, მახვილს მხოლოდ ის გადაურჩება, ვინც დავგვასწრებს და თავს დიდ ქვას ახალს. შენთან ჩვენ რა გვაქვს საჩხუბ-სადაო, განზე გადაექი, მოგვეცი ნება,

მტყუანი-სუსტი ძლიერს რას უზამს, ტყუილად რამეს დაიქადნება.

ალკინოე – ფეაქთა მეფე

აქ ორი არი საკითხი რთული, რომ დავრჩეთ ორნივე წელგამართული, უნდა გამოვყოთ ქალი, სანმისი, ჭეშმარიტება ავწონოთ სრული, ქალი შენია სისხლი და ხორცი, მაგრამ სხვისია, ქალი – ქალია, გათხოვდება და ქმარს მიუდგება, ქმრის გვერდზე ყოფნა მისი ვალია. თუკი მედეა იაზონს ეტრფო, თქვეს და მტკიცე აქვთ ცოლ-ქმრის პირობა და როგორ გინდა ქმარს დააშორო, განა ასეთი მოგდგამს გმირობა? რაც შეეხება სანმისს. სანმისი განა ათამანტს არ ეკუთვნოდა? განა დაკარგა, ჩუმად მოპარეს, რა უკან აღარ დაბრუნებოდა? შენ გამარკვიე და თანახმა ვარ, ორივე საკითხი შენთან განვსაჯო, თუ დამნაშავედ რომელი ვცანი, გავასამართლო, მკაცრად დავსაჯო.

¹ იოლკოსელი – არგონავტთა წინამძღოლი იაზონი საპელაზგიოს ქალაქ იოლკოსიდან იყო.

აფსირტი

შენი პირობა მისაღებია, რაც უკვე გითხარ, გავიმეორებ,
 სიმართლეს ვიტყვი, რატომ ვიცრუებ, პირს ავიყროლებ, სულს
 ავიმძორებ,
 ჭეშმარიტია, მედეა დაა, დის გვერდით დგომა ძმებს კისრად
 გვანევს,
 მაგრამ თუ ქალმა რამ ჩაიფიქრა, ასეთ სიმძიმეს ღმერთიც ვერ
 აწევს.

მედეა სხვაა, ქალობის გარდა, მას ჯადოქრობა ენიფებოდა,
 ყველაფრის ცოდნა ყოველთვის სურდა და კორიბიშებს¹ ენაფებოდა.
 ყველა ბალახი იცოდა ზუსტად, ყველა წამალი და სანამლავი.
 ყველა შელოცვა, ყველა დალოცვა, მაცოცხლებელი ანდა მომკლავი.
 ის რომ იაზონს არ მისდგომოდა, გულს არ ჩაედო მამის ღალატი.
 არ გაენირა სოფლის ამავი, არ დაემსხვრია სალოცი ხატი,
 იაზონი და მისი თანმხლებნი, კოლხეთის მიწას მიბარდებოდნენ,
 მისი დის წულნი, ჩემი დის წულნი² ვერც ერთი ველარ
 გადარჩებოდნენ.

მოღალატეა ჩვენთან მედეა, მასთან დის წულნი, ღალატის თავნი,
 მე გადმომეცი, მამას მივგვარო და ეს იქნება მშვიდობის თავნი,
 რაც შეეხება სანმისის ამბავს. თესალიაში ყველამ იცოდა,
 ოქროს სანმისი დელფოსი იყო, მას ეკუთვნოდა, ვინც იქ ვიდოდა.
 ათამანტს ჰქონდა მხოლოდ დროებით, ვერ მოუარა და დაეკარგა,
 დაკარგული კი მან დაიფარა, ვინაც იპოვა, ვინაც ივარგა.
 ხომ იყო ის დრო, როცა კორინთო, როცა დელფოსი და სიმონიდე,
 სალოცავები ამ წმინდა მხარის და თავად მიწა კიდიდან-კიდე,

¹ კორიბიშები – ტყავზე ნაწერი კოლხური წიგნები.

² მედეას უფროს და ქალკიოპეს ათამანტის ვაჟ ფრიქსესაგან ჰყავდა ოთხი შვილი არგო, მელასი, ფრონტისი, კიტი სორე.

მეფე აიეტს რომ ეკუთვნოდა, მისი იყო და კიდეც იცავდა,
 ვით სხვა მეფენი პელაზგებისა, პელაზგთა მეფეს რით არ მიჰგავდა?
 როცა განდევნეს იონელებმა, კოლხეთს მივიდა და დაესახლა,
 მაგრამ სანმისი მისიც ხომ იყო, რა განსხვავება გამოდის ახლა?
 ღმერთების ნებით, როდესაც ფრიქსემ, ოქროს სანმისი მას ჩააბარა,
 ამით ღმერთების გული მოიგო და აიეტიც მით გაახარა,
 ახლა პელაზგებს და იონელებს, ღალატით განძი მოუპარიათ,
 ღამით ქურდობის გზას დასდგომიან, არაკაცობით გაუხარიათ,
 ამიტომ ვითხოვ, ხარ მართლის მთქმელი, სიტყვასთან საქმის რომ
 იყო მქნელი
 შენი თანხმობით მშვიდობიანად, რომ დავასრულოთ ეს საქმე
 ძნელი.

ალკინოე – ფეაქთა მეფე

შეგანყვეტინებ, სიტყვაზე გიჭერ, ჩემსავით შენაც მშვიდობა გინდა,
 მაშინ შევთანხმდეთ, ერთურთს შევფიცოთ, ჩვენი ნათქვამი რომ
 იყოს წმინდა,

ზვარაკი ვწიროთ და დავადგინოთ, ოდიო მეფე არ ჩაერიოს,
 ვატყობ ფიცხია შემართებული, თავი მოთოკოს და მოერიოს.
 გადასანყვეტი შენ გადაწყვიტე, მისატყვებელს შენ მიუტევე,
 შენ ცალკე შეხვდი დას და დისწულებს, დამნაშევენი შენ დაატყვევე,
 განზე გავდგები თუ ხარ მართალი, ნათესაური თუ იცი ვალი,
 ვინც წინ დაგიდგეს და შეგიშალოს გაუხმეს მკლავი, დაეცოს
 თვალი,

სასახლის გვერდით ათენას ტაძარს ერთად ვეახლოთ და მივცეთ
 ფიცი,
 ნათქვამს დავიცავ, თქვენც არ გადახვალთ, კაცური სიტყვა ასეთი
 ვიცი.

/მედეა და იაზონი/

იაზონი

მეფის ასულო, ჩვენი პირობა, დღემდე არაფრით დამირღვევია,
მოცემულ ფიცის ვიყავ ერთგული, ფუჭად ფიცილიც არა მჩვევია,
ღმერთების ნებით იცვლება ყველა, თუ რამ ცუდდება, მათ
ძალუდთ შველა
საქმე მოითხოვს გითხრა რაც ხდება, სათქმელი თუმცა ძალზე
მეძნელა.

მედეა

ჩემს სმენას ჩანვდა ამბავი მწარე, ყველა განესაჯე და ვალიარებ,
ფეაკთა მეფე და დედოფალი თუ მიხურავენ სტუმრების კარებს,
არ ჩათვლებათ ჩვენთან დიდ ცოდვად და ვერც საყვედურს
მათსას ვიტყვოდი,
რადგან ჩემ ღალატს რა მოჰყვებოდა, პატარა არ ვარ, კარგად
ვიცოდი.
განა ვერ ვგრძნობდი ოქროს სანმისი აიეტს როგორ ძალას მატებდა,
რა არი მისთვის დელფოს სამისნო ან სიმონიდეს რატომ აქებდა,
რა ძნელი არი დაჰკარგო განძი, მეფობა მასზე ბევრად მეტია,
მეც ამ განცდებით ვიყავ აღზრდილი და გრძნობა გულში არ ჩაეგია.
მუდამ ვფიქრობდი, რა უნდა მოხდეს, რომ ავასრულო მამის მიზანი,
შეეძლოს მშობელს არ შეეხიდოს, ჩვენში ვერ ნახო ასე უგვანი.

იაზონი

შენ გულის გრძნობამ კი არ გაცთუნა, მამის კვალს მისდევ, კიდეც
ეცდები,
სიტყვა მოგეცი, უკან არ ვიხევ, ყოველ ჟამს მენდე, შეგეხიდე,

მაგრამ მანამდე შორი გზა არი, არავინ ვიცით როგორ ვიაროთ,
ერთ-ერთს შევფიცეთ და ერთმანეთის ჭირი-ვარამი გავიზიაროთ.
ნუთუ ვერა გრძნობ ამ მიზნის გარდა, რომ ჩემი გრძნობა შენთვის
ირევა,
მწარე და ტკბილი ფიქრები მტანჯავს, კაცი განცდებით გადაირევა,
პირობა გვექნდა, შევუღლდებოდით, როცა კორინთოს
გამეფდებოდი,
იმავე ნუთიდან გზას გავყურებდი და აღსრულებას ველოდებოდი.
მე რა ვიცოდი, რა მოგველოდა, ფეაკთა მეფეს ვესტუმრებოდით,
უკან მდევარი მოგვადგებოდა, ახალ ხიფათში ჩავცვივდებოდით,
ახლა ასეა, შმაგი აფსირტი, კოლხ მეომრებით სავსე გემებით.
კარს მოგვდგომია, გზა მოუჭრია, დაგვხოცს თუ ნებით არ
დავინებდებით,
შენ თავს მოითხოვს, განუზრახია, მამასთან უკან რომ დაგაბრუნოს,
ჰალიდონების მეფეცა ცდილობს ბრძოლის ყიფინა არ გაუხუნოს,
ერთად ცდილობენ, ფეაკთა მეფე გადაიბრონ, დატოვონ განზე,
გამზადებული მეომრებიც ჰყავთ ჩვენ დასახოცად ყველა გემბანზე
ახლა ვიფიქროთ და გადავწყვიტოთ, შევებრძოლებით თუ
დავინებდებით
შევებმებით თუ გავერიდებით, რასაც გადაწყვეტ ღმერთების
ნებით.

მედეა

სიბრძნე კაცისა მრავალგვარია, ღმერთების ნებამ ისე არია,
ზოგს ერთი მოსწონს და ზოგს მეორე, მიდის, მიიბრძვის, მიუხარია,
ჩემი მიზანი არი კორინთო, სხვა დანარჩენი მისკენ გზა არი,
სიბრძნე მიზანის აღსრულებაა, სხვა, მოფიქრება სხვადასხვა გვარი.
გზაზე აფსირტიმ თუკი მიყვლა, მისი ხერხები ვიცი სულ ყველა,

დავკრავ და ისე გავაჭრევიანებ, ვერავინ შეძლოს მდეგრების შევლა,
მაგრამ მანამდე უნდა ვიცოდე, ის რას მოითხოვს ან მემუქრება,
ბრძენმა თუ შლეგის იცის ბუნება, მიხედება, როგორ ჩაუცხროს ნება.

იაზონი

აფსირტის აზრი არი ასეთი, მამის ბრძანებით გამონაკვეთი
შენ დაგაბრუნოს მშობლიურ კერას, არ დაგიტოვოს გზის მონაკვეთი,
კარგად უწყიან, შენ თუ დაბრუნდი, მოგვეყვები, აღარ დავაგვიანებ.
ვის რას დავაკლებ საკითხავია, ჩემ მომავალს კი დავაზიანებ
აფსირტის აზრი მართებულია, ვისაც ჩემსავით ძნელად უვლია,
ან ზღაპრულია მისი სახელი, ან უსახელოდ დაკარგულია
შენ თუ დაბრუნდი, ეს იმას ნიშნავს, საწმისი უნდა უკან წაიღონ,
თუმც ჩემთან მყოფნი, მისი გულისთვის, ყველა მზადაა სისხლი
გაიღონ,
ოქროს საწმისი შენით მოგვეცა, საით წაიღებ, შენია ნება
წინ გადაგიდგეს, უარი გითხრას, არავინაა ჩვენში თავნება.

მეღუა

დიდი დარდანის შთამომავალი, ილი, როდესაც კოლხეთს ვიდოდა,
უშვილო კაცი, მიუსაფარი, რას ენეოდა, განა იცოდა,
კოლხეთში მეფეს უთხრა სიძობა, არ დაუნყია სიტყვაძვირობა,
გრძნეული ქალი დაუსვეს ცოლად, ასეთი იყო მათი პირობა.
და პერიმედემ ქმარს მოუარა, უშვილოს ენდო, არ იუარა,
უმკურნალა და შვილი აჩუქა, გვერდით დაუდგა და მიეხმარა,
როცა მერმერო, იმათი ვაჟი, ტანს იკაჟებდა, ფეხზე დგებოდა,
პაპის სამეფოს ეახლა ილი, თუმც არ იცოდა რა მოხდებოდა.
გრძნეულმა ქალმა იქაც უშველა და დაიბრუნა ილიმ კორინთო,
თუ არ ეცადე, თუ არ იბრძოლე, ბედის სანთელი როგორ აინთო?

კორინთო იყო დარდანის ბუდე, როცა ილტვოდა, გახდა ოცნება,
ილიმ ოცნება საქმედ აქცია, ასეთი იყო ღმერთების ნება.
შემდეგ მერმერო მეფობდა იქვე, კოლხეთი ისეც მას ეკუთვნოდა,
ორი სამეფოს ბატონი იყო და გრძნეულის შვილს უნდა სცოდნოდა,
არ შეიძლება, რომ ერთდროულად ორ მდინარეში იჭყუმპალავო,
თუ იქითაც ხარ და აქეთაც ხარ, თავს ჭირს გაუჩენ, ვერ დამალავო.
თუმც ბრძენი იყო მეფე მერმერო და ასტეროზე ცოლად ჰყავდა,
ვერა ხვდებოდა, ქალს აყოლილი, სამომავლო ხეს უკულმა რგავდა,
ჰელიოს ღმერთი მანათობელი, ცის კამარას, რომ ეფარებოდა,
ცოლ-ქმარს შორიდან უთვალთვალებდა, ქალს შეუმჩნევლად¹
ეპარებოდა.

მისი თანხმობით და მფარველობით მერმერომ ზარდა შვილი
მრავალი,
აიეტს, უფროსს დარჩა მეფობა, ასეთი იყო გზა გასავალი,
პერსი, მისი ძმა ტავრიდის მეფედ დაადგინეს და გზა დაულოცეს,
ვინც წინ დაუდგა, მტრობა ინდომა, მიჯრით მისულმა ძმებმა
დახოცეს.

დებში უფროსი ცირცვა არი, ბრძენი, გრძნეული და ჯადოქარი,
ბევრი აღზარდა, ბევრს გზა უჩვენა, ღმერთებმა ბედი მისცეს
ამგვარი,

და პასიფაე არის უმცროსი, იზარდა, გახდა მინოსის ცოლი,
კრეტას დედოფლად არი მამიდა, სხვაგან ვერ ნახო იმისი ტოლი.
მერმეროს შემდეგ გამეფდა მამა და ორ სამეფოს დიდხანს უვლიდა,
ხან ერთგან იყო, ხან მეორეგან, იცავდა, გარე შემოუვლიდა,
მაგრამ როდესაც იონელებმა უყელეს, სურდათ კორინთოს ფლობა,

¹ ტრადიციით ყველა მეფის, გმირის ღვთიურ მამად რომელიმე ღმერთი ითვლებოდა, დედა შეიძლება ქალღმერთი ყოფილიყო. აიეტის მიწიერი მამა რომ მერმერო იყო, ღვთიურ მამად მზის ღმერთი ჰელიოსი ითვლე- ბოდა.

იძულებულნი ვილტვოდით კოლხეთს, სად დარდანიდებს ჰქონდათ
მძახლობა.

კორინთო დავთმეთ, ჩვენ კი არ დავთმეთ, ძლიერმა მტრებმა
დაგვათმოზინეს,

მამა-პაპათა მშობლიურ მხარეს, არ გაგვაჩერეს და გვაბოგინეს,
იმას ვერ ვიტყვი, შენ არ მომწონხარ, მაგრამ კორინთო არი მიზანი,
შენს ჩამოსვლაში სიტყვა-პასუხში, მისი მიღწევის ნიშანი ვცანი.

იაზონი

მე ვიზრდებოდი კენტავრ ხირონთან,¹ სანამ ვიყავი სუსტი, პატარა,
ხირონის დედა თილირა იყო მხრებზე შესმული ვინაც მატარა,
შემდეგ ხარიკლო, ხირონის ცოლი, არა მტუქსავდა, მანებივრებდა,
თავად კენტავრი არას დასდევდა, დამსჯიდა, ნებას არ მიმიშვებდა,
ასე ვიზარდე, ტკბილი და მწარე, ღმერთების ნებით არ დამკლებია,
ბრძენთა ნათქვამი დავიმახსოვრე: აიკლე ის, რაც ასაკლებია.

როცა ვიზარდე, მისანმა მითხრა, რომ შორეულში, კოლხი ასული.
სილამაზით და ცოდნით ქებული, ჩემ ბედადაა ქვეყნად დასმული,
ზღაპრად ნათქვამი იყო მეგონა, არც მიფიქრია რამე მელონა,
ბედმა დამცინა თუ მათამამა და მაგრძნობინა მისანის წონა.

ახლა აქა ვარ, კოლხი ასული, ჩემ წინ არის და აზრებს მილაგებს,
მის პასუხს ველი, რას გადამინწყევტს, უარს მეტყვის თუ პატივს
მიმაგებს,

ფეაკთა მეფეც და დედოფალიც შენგან ასევე პასუხს ელიან
თუ შევუღლდებით, დაგვიფარავენ, სხვა მხრივ თავდახსნა იქნება
გვიან.

¹ კენტავრი – ცხენკაცი, საპელაზგოში ცხენის ეტლში შებმა იცოდნენ, მაგრამ ცხენზე ამხედრება არა. ისინი, ვინც ამხედრება ისწავლა ცხენკაცად, ერთ არსებად წარმოედგინათ.

მეღეპე

ვთქვათ-და მოგეცი კიდეც თანხმობა, ეს რისა არის გამოსავალი,
განა ამისთვის გავექეც მამას, არ დავიტოვე უკან სავალი?
მე ბავშვობიდან მქონდა ოცნება, უკან კორინთოს დავბრუნებოდი,
ქმარის შეძენა რა ბედენაა, მასთან მამულში გავმეფდებოდი,
ახლა შენ ამბობ, აფსირტის გამო ძირითად მიზანს უნდა ვუყულო.
მიზანი დავთმო, ყელზე შევიბა შენი ცოლობის სუსტი საყულო,
როგორ ვიანდო, გითხრა თანხმობა, ხვალ გზა არჩიო ღალატის.
მე სხვა ჯიშის ვარ, კარგად იანდე, არ დარჩე მერე ცოდვილიანი.

იაზონი

სოფელი ძალზე ჭრელი ყოფილა, მართალ-მტყუანი ვის გაუყვია?
ავი იმარჯვებს, კეთილი იბრძვის, გაუგებარი არი ავყია,
თუმც ვარ ჯეელი, მე ჩემდანილად, ცხოვრების ბევრი სიმწარეცადე,
ღმერთების ნებით რა მომელოდა, თუმცა ვიცოდი, არ განვატყუებდი.
მიზანი თითქმის მიღწეულია, თან ვინც ვიახლე, ის დაცულია,
აფსირტი რჩება ბოლო სიმაგრე, მძლავრი, ამაყი, თავგასულია,
თუ ახლა შევძელ მისი დაღახვა, თუ ახლა ხიფათს თავი ვარიდე,
ჩვენი იქნება ხვალ მომავალი, ერთიან ძალით დავლაშოთ რიდე,
ჩვენ თუ შევუღლდით, ცოლ-ქმრობის წესი, კაცთაგან ძველად
დადგენილია,

კაცი ქალს ელტვის, არა ნაკლებად, ქალი კაცისთვის გაჩენილია.
მე გეფიცები, რაც ვთქვი კოლხეთში, შესრულებაზე არ ვიუარო,
კიდეც დამჭირდეს, ზღვას უკარებელს, არგოს ხომალდით
შემოვუარო,

ოლონდ ერთია, დღეს ჩვენი ბედი, შენ ხელთაა და უნდა დაგვფარო,
ფეაკთა მეფე არ ვაზარალოთ, იოლკოსისკენ რომ გაგვაპარო,

ცეტი არა ვარ, ვერა ვხვდებოდე, რატომ და როდის ვისთან
ვდგებოდე,
ლმერთებმა მომცენ იმდენი ძალა, შენი მიზნისთვის გამოვდგებოდე.
მეღეა

შენ მაღალ ღმერთებს მიეცი ფიცი, მცირე არა ხარ, რას ნიშნავს
იცი,
ბალლი არა ვარ ვერ მიხვდეს საქნელს, ან დავიჯერო ფუჭად ლაციცი,
ამიტომ გეტყვი, თუმცა ვარ ქალი, არ გამექცევა უგვანოდ თვალი,
სიმართლეს ისე გავაჭრევი, მტყუანი დარჩეს ჩვენში სანყალი.
ძმა თუ მოსულა, სურს საუბარი, სიცრუით რატომ ვიცვალე მხარი,
აფსირტს შევხვდები, რომ გავარკვიო, რა არი ტკბილი, რა არი მწარი,
ძმები რომ მიყვარს, ვართ შეზრდილები, დიდი სოფელის მეფის
შვილები,
ჩვენია ვალი, ახალს რომ შევქმნით, არ ამოვთხაროთ წასულთა
ძვლები,
ჩემი და-ძმები ვიზარდეთ ისე, ჩვენი წარსული გავითავისე,
რასაც ახლა ვფლობ, ხომ არი ჩემი და დაკარგულიც ვერ გავასხვისე.
სამშობლო, განა, არი ქონება, მოგებ-წაგებით გაგეგონება,
ფიქრზე მეტია, გრძნობაზე მეტი, სიცოცხლის ძალით აგეწონება.
ჩემთვის კორინთო ყველაფერია, მომავლის გზები თუ ამერია,
მიზანი მაინც არი უცვლელი, სიცოცხლით სხვა რამ არ მიმღერია,
მე მამა დავთმე განა იმიტომ, რა რასა სჯობნის ამას ვერა ვგრძნობ,
სამშობლო არის უპირველესი, სამშობლოს დარად ვერავისა ვცნობ,
აფსირტს შევხვდები, ვფიქრობ გამიგებს, საფიცარს ვეტყვი,
როგორც შემხვდება,
მეუღლეობის თანხმობას გაძლევ, რასაც ვესწრაფვით, ერთად
ახდება.

იაზონი

კაცობას ვფიცავ, ჩემთვის კაცობა, ჩემ სიცოცხლეზე უფრო მეტია,
რისთვის ვიზარდე, რისთვის ვიდიდე, ერთად სათქმელში არ ჩაეტია,
მამა ეზონი, მეფე სვიანი, ქალაქ იოლკოსს როცა სტოვებდა,
განა იცოდა, მისი მემკვიდრე, მის მოსისხლე ძმას არ დატოვებდა.
შარშანნინ იყო, იოლკოსს მიველ პელის, მამის ძმას და მოლაღატეს
მოვთხოვე ტახტის უკან მოცემა, მათ კი სურათი ეს დამიხატეს:
ოქროს სანმისი თუ დაბრუნდება, თუ აღსრულდება ღმერთების ნება,
ჩვენთან ჭიდილიარდაგჭირდება, მტრობამოყვრობად გარდაიქმნება.
ახლა აქა ვარ, მიზანთან ახლო, მინდობარ ცოლად, რომ ხელი გახლო,
ერთად გავჭედოთ საკეთებელი, ერთად ვაშენოთ ჩვენ სამოსახლო.

მეღეა

მამა აიეტს ღმერთი ჰყავს მამა, მამა-შვილობა ვინ გააზავა?
ჰეკატე დედა მყავდა ქალღმერთი, მშობა, გამზარდა, კარგად თუ
ავად,
ახლა იფიქრე, ღმერთთა ნაშობი, როგორ ვიქნები უგვანის მშობი,
ლაღატის საქმეს მე მიჩვენია გამისკდეს გული, მომედოს ობი.
მე ყველა ვიცი, რაც იყო ადრე, ვგრძნობ რაც მომავალს მოეწონება,
კარს მიეფარე, ძმას რომ შევხვდები, შემდეგს ილონებს შენი
გონება,
ახლა დამტოვე, მონას უთხარი, ძმას შემოუძღვეს, მაქვს სიტყვა
მწარი,
ღმერთებო, თავად გააჭრევინეთ, ვინ მართალია, ვინაა მცდარი.

იაზონი

გტოვებ და მივალ, მაგრამ იცოდე, ამ ქვეყანაზე თუ რამე ვცოდე,
ჩემი შენდამი სიყვარულია, ახლავ მომკალი ან შემიცოდე,

სანაცვლოდ, ვფიცავ არ დავისვენო, სიტყვის სიმტკიცე საქმით
გირჩენო,
იოლკოსიდან ჩავალთ კორინთოს, ორივე სამეფო გახდეს საჩვენო.
(იაზონი გადის, ცოტა ხნის შემდეგ შემოდის აფსირტი)

აფსირტი

მამის ბრძანებას ვინც გადაუვა, იმას ცხოვრება მწარედ წაუვა,
რამდენიც უნდა თესო სიკეთე, ჩადენილ ცოდვას ის ვერ აუვა.
ღმერთების შვილი, მეფის ასული, მშობლის აღერსით თავზე გასული,
ამაგს ივინყებ, ღალატსა თესავ, საქციელი გაქვს წრეგადასული.

მედეა

ქვეყნად იმდენი არი სულელი, რამდენსაც თავი ბრძენი ჰგონია,
დაუკვირდები, გაგეცინება, შენთან იმათი მონაგონია,
მეც ჩემი გზა მაქვს და იმას მივდე, კი არ მივდივარ, მივერეკები,
არა მჭირდება სხვის დარიგება, გვერდით მიმყოლი და მარეკები,
შენ შენი გზა გაქვს და მე მაქვს ჩემი, თუმც ხარ ვაჟკაცი თვალში
საცემი,
ნუ შეეცდები წინ გადამიდგე, არ დარჩე ბოლოს ბედით ნაცემი.

აფსირტი

თუმცა არა ვარ შენსავით ბრძენი და არც იამოსს მივედარები.
არ მისწავლია ბალახთა ენა, ლოცვა, შელოცვა და ამგვარები,
მაგრამ არ ნიშნავს ის ვერ გავიგო, რაა ღალატი და ერთგულება,
ქვეყნის, მშობლების, ძმების ორგული სხვა შენნაირი არ მეგულება
ნება რომ მქონდეს ისე მოვიქცე, როგორცა ვფიქრობ და გეკადრება,
შენ და იაზონს ცოცხლად დაგწვავდით, მაგრამ მეფური მაკავებს
ნება,
მამამ მიბრძანა ხელი არ გახლო, სიტყვაც არ გითხრა უკადრებელი,

მიტომ ვინდომე შენთან შეხვედრა, სალაპარაკო მექნება ძნელი.
პირველ ის უნდა შენგან გავიგო, რად ჩაიდინე საქმე უგვანო,
რა ჯადო მოგცხეს თავად ჯადოქარს, რამ გაიძულა მამას უგანო?

მედეა

შენ რას გაიგებ ვის რა ცეცხლი წვავს, გულში ვის რა აქვს მყარად
ნადები,
რა იყო უნინ, რა ხდება ახლა, ამის ცოდნას ნუ დაეჟადები,
შენი საქმეა ბრძოლის ყიჟინით, სატევრის ქნევით ჩაიკლა ჟინი,
როგორ უყელო, სად ჩაუსაფრდე, ღრმა ფიქრით რატომ იჭყლიტო
ტვინი,

მაგრამ ის მაინც თუ გაგიგია, ოცნების კოშკი თუ აგიგია,
მამამ კორინთო რად მიატოვა, სად მდებარეობს ან რა რიგია,
აია¹ რაა კავკონებისთვის²? – სად ქალაქია და სად ღმერთთა
ჰელიოსის ძე აიეტისთვის როგორი ძალით შენაერთია.
თუ გიფიქრია რა იქნებოდა, მამას კორინთო დაბრუნებოდა,
რამხელა იყო შენი სამკვიდრო და თუ ისევე გამთელდებოდა,
მამა ისედაც ღმერთის ძე არი, ხომ გახდებოდი ღმერთთა სადარი,
შენ ვერ მიხვდები რა ცეცხლი მტანჯავს, ჩემი გონების ძაფი სად არი.

აფსირტი

შენ თუ გგონია გონება გიჭრის, მტანჯავს გონების მე ნაკლებობა,
მამინ გაიგე ჭეშმარიტება: არა გქონია შვილური გრძნობა,
მამის წინ მხტომი, უსაზღვროს მდომი, ისეა, როგორც უკულმა
მჯდომი,
ვის გაუგია, წარმატებული, ქალმა ატეხოს კაცებთან ომი?

¹ აია – ქალაქი თესალიაში, ასევე ხალდების ღმერთი და აიეტის ქვეყანა.

² კავკონები – ტომი უძველესი, მათი ნაწილი სახლობდა ოლიმპოს მთის კალთებზე, ნაწილი ხალდების ქვეყანაში, ნაწილმა კავკასიას მისცა სახელი.

შენ თუ კორინთოს ფლობა გინდოდა, მამის აზრებშიც ეს შედიოდა,
 რატომ არ ანდე მამას ნაფიქრი, ხომ უკეთესად გამოვიდოდა?
 მე სხვანაირად ამ საქმეს ვხედავ, ლალატთან ერთად სიცრუეს ბედავ,
 ნალეს სატევარს, მტრისაკენ მიწვდილს, გრდემლზე აბრუნებ,
 უკუღმა ჭედავ,
 შენ თუ არ გვენდე, მე როგორ გენდო, მამის აზრებით რომ გული
 გენთო,
 სანთელს თუ მალავ, როგორ გავიგო, სადაა მისი ჩამონაღვენთო.

მედეა

მამის საქმეში მიმიძღვის წილი, რად უნდა ამას ბევრი ფიცილი,
 იაზონს, გითხრანლობით ვიცნობდი, ხომ აგიტყდება გულით სიცილი,
 არგონავტები, როცა მოგვადგნენ, ვინ და ვინ იყვნენ განა ვიცოდი,
 მხოლოდ დისწულებს ვიცნობდი მათში და მათი ბედით შენაც იწოდი,
 ჰო და გამოდის, როგორც შევხედე და იაზონმაც როგორც შემხედა,
 უსიტყვოდ ითქვა ყველა სათქმელი და ურთიერთი დავსახეთ ბედად?
 შენამგვარ ზღაპრებს თუ დაუჯერებ, ზღაპრის ნაწილად გადაიქცევი,
 ხომ კარგად იცი, ვარ მამის შვილი, მისი ჯიშის ვარ, მივგავარ ქცევით,
 როცა მოგვადგნენ კარს დისწულები და სათხოვნელად გაშალეს
 ხელი,

ვერ მიმხვდარიყავ რა რადა ღირდა, იცი არა ვარ ისე სულები.
 ასე ვიანდე, არგოს თანმხლებნი, თუ ოქროს სანძის დაივადებდნენ,
 ჩემ დახმარებას დააფასებდნენ, მეფობის გვირგვინს ჩემთვის
 ასწევდნენ,
 და ამას გარდა ჩვენი დისწულნი, ხომ იქნებოდნენ ჩვენგან დაცულნი,
 ორქომენაში გამეფდებოდნენ, ჩემი შეწევნით ზე აწეულნი,
 ამაში რაა მამის ლალატი, არც ქვეყნის ბედი გამიწირია,
 რამდენიც უნდა მელაპარაკო, შენი აზრები მაინც მწირია.

აფსირტი

პატარას დიდი, უძლიერესი, მოქადული კი გმირი ჰგონია,
 პატარა არ ხარ ვერ დაინახო, ამათი ძალა მონაგონია,
 თუ იაზონი მართლა გმირია, მამის სამეფო რად მიატოვა?
 მომხდურს დაუთმო მეფის გვირგვინი, დაემორჩილა და ჩაექსოვა.
 კენტავრ ხირონის ვარ გამოწვრთნილი, ამბობდა, ზღაპრებს
 ატრიალებდა,
 ზუჩს და მუზარადს აჟღარუნებდა, იქადა, თვალს აბრიალებდა,
 თავის სამეფო ვინაც დაკარგა, ის სხვას პოვნაში მიეხმარება?
 კორინთოს მეფეს წინ დაუდგება და უდიერად მიეკარება?
 მე შენი მიკვირს, ბრძენებშიც ბრძენი, ქურდს და უგვანოს თავს თუ
 უყადრებს,
 რატომ არ ფიქრობ, შენც მოგატყუებს და მოგაყენებს შენთვის
 უყადრებს,
 მაგრამ მანამდე სინ უპე¹ შეეკარ, იქიდან თევზიც ვერ გამიძვრება,
 ვინც მოინდომებს ზღვაში გაპარვას, მისი დღე შავით დაიფარება.
 არგოს გემი აქვთ ჩემებს ალყაში და ოდიოსიც იმათთან არი,
 რომელი ერთი წინ დაგვიდგება, არ შეეყაროს თვალში ნაცარი.

მედეა

ჰალიძონები² მოგიყვანია, ოდიო მეფის მოთავეობით,
 მისი იმედით იაზონს ჰკნინობ, რა შევაფასო, როგორ, რაობით.
 დღეს იაზონი ჩემი ქმარია, მის გვერდით დგომა ჩემი ვალია,
 რასაც მოვიგებთ, რასაც წავაგებთ, ორივე ჩვენი მომავალია.

აფსირტი

ახლა ამბობდი, რომ იაზონი გულზე სულაც არ გეხატებოდა,

¹ სინ ლაზურად წყალი ე. ი. წყლის უპე (უბე), გემთა სადგომი.

² ჰალიძონები – ჰომეროსი ასე უწოდებს ხალიბებს.

მხოლოდ კორინთო, მხოლოდ დისწულნი გენატრებოდა,
გედარდებოდა,
ადრე იაზონს არ შეხვედრიხარ, მხოლოდ როდესაც მოგვადგა
თხოვნით,
ოქროს საწმისის მიღება სურდა, ამაყი იყო ჩვენსკენ გზის პოვნით.
შენც მაშინ ნახე, შენც მაშინ გნახა, იყო უმწეო, სურვილით გლახა,
ამიტომ იყო არ დაუფჯერე და სიტყვიერად შემომელახა,
შენ ოდიოსის იყავ საცოლუ, როგორც შეშენის ტოლებში სწორებს,
უცებ კი ყველას ზურგი გვაქციე, მრუდესთან კეთილს რა
გაასწორებს?
ახლა შენ გიკვირს, რომ ოდიოსი შურისძიებით აღჭურვილია,
რომ ჩემთან ერთად, ქურდების დასჯა, მისი ნებაა და სურვილია,
მხოლოდ ჩემს გამო ის თავს იკავებს და არც ეცდება რამ განყენინოს,
ლაზია, განა პელაზგი არის, მთხლეს ჩამონადენს ეძახდეს ღვინოს.

მედეა

გარკვევით გითხარ, დღეს იაზონი, ჩემია ქმარი, უღლის გამწევი,
არაა თქვენგან შეშინებული, არც მოლაღაბე და არც გამქცევი,
შენ კარგად იცი, რაკი ვიგუე, ჩემი გრძნობების გაუხსენ კარი,
გავიზიარებ მის ბედისწერას, გინდ იყოს ტკბილი და გნებავს მწარი.

აფსირტი

შენ უკვე შენით გაგიხედნია, რაც მამისაა გადასაწყვეტი,
მეგონე ბრძენი, ყოფილხარ ცეტი, თავგასულობით დაგსხივია რეტი,
სადღაც ვფიქრობდი, ქალი ქალია, ძალით ატყვევნეს და გაიტაცეს,
არა მხოლოდ ვირს, ვირულ საქმესაც, ჯოხს მოუქნევინ, ეტყვიან
აცეს,

შენ თუ იაზონს უთხარ თანხმობა, უკან ბოგირი ჩაგიტეხია
ნინ მე გიდგევარ შეუვალ ზღუდედ, გამწარებული და უტეხია,

სულაც არ ვნანობ, გზას აცდენილი, შენივე ცოდვებს შეეწირები,
შენ მოგყვებიან ღამის ქურდები, იმათ რომ ჰკითხო დიდი გმირები.
მე მხოლოდ არგო, ფრონტის, მელასი და კიტი სორე¹ მეცოდებიან
დას რალა ვუთხრა, გადავეყარე, მოვინდომე და გამოხდა გვიან?

მედეა

სულ ადვილია შორიდან მზერა, ოცნების გამო არ დაისჯები,
საფიქრალს საქმედ მაშინ გარდაქმნი, როცა მცდელობით
დაიხარჯები,
რაც თავი მახსოვს ვნატრობთ კორინთოს, ნატვრა საქმესთან
შესადარია?
ოხვრა მამისა, შენი ქადილი, თუ ნაბიჯს არ დგამ, ორივე მცდარია.
მე თუ გადავდგი ამ მხრივ ნაბიჯი, ნაბიჯ-ნაბიჯი სიარულია,
მე წინ მივინვე, უკან მენვეი, უკუსვლით წინსვლა არასრულია,
მე რომ წავიდე, შენ რას ნააგებ, მაგრამ თუ შევძელ მიზნის მიღწევა,
შენიც იქნება ის გამარჯვება, არ დაგვჭირდება მონევ-მიწევა.
რადგან კორინთო მამისა იყო, მამის შენა ხარ უფალ-მემკვიდრე,
ის რაც შენია, შენი არ არის და არც იქნება ყოყმანობ ვიდრე,
ამას დაურთე დისწულთა ბედი, მათი რა არის ხვალ მომავალი,
გაჩერებული მიზანზე ფიქრობს, მიზანს მიაღწევს მისკენ მავალი.

აფსირტი

ძალზე ბევრი გაქვს მონდომებული, ნახე, სიმძიმემ არ დაგიტანოს,
ვის იმედით ხარ აცეტებული, ეცდები საქმეს უკიდევანოს,
აქ რომ უყურებ არგოს მგზავრები, შეკრულებია ერთიან გუნდად,
ეს იმიტომ, რომ რაც მოუპარავთ, წილის დადება იმაში უნდათ.
როცა მორჩება განაწილება, ერთ-ერთსაც მყისვე დაერევიან,

¹ ფრიქსესა და აიეტის ქალიშვილ ქალკიოპეს ვაჟები, არგონავტების ლაშქრობის მონაწილენი იყვნენ.

ნილს მიითვლიან ყოფილ მოყვრისა, რომელსაც იქვე მოერევიან,
მათში ზოგი რომ იონიელობს, ბევრი პელაზგი არის ძირობით,
მტრები შეკრულად, ჩვენსკენ დაძრულან, აიეტმა თქვა როგორ
პირობით.

შენ ვის ენდობი, იგი დაგინდობს? საბოლოოდ გთხოვ ჭკუაზე მოდი,
ძმა ვარ და ძმურად ხელს გამოგიწვდი, დაგელოდები, ადექ, წამოდი,
თუ დამიჯერებ, შენ გადარჩები, თუ არა ბედი შენი კრულია,
საწმისს მე მაინც არვის გავატან, ჩათვალე, თქვენთვის დაკარგულია.

მედეა

ერთი პირობა ჭკუას გადაველ, ყოყმანი ვინყე და დაგიჯერე,
გულწრფელი იყავ, ასე მეგონა, გულში ნადები ამოგხდა მერე,
შენ ჩემი დარდი კი არ გქონია, საწმისი არი შენი მიზანი,
უსისხლოდ გინდა განძის მიღება, გნახე, გისმინე, ამოვიცანი,
მეც კარგად ვიცი საწმისის ფასი, შენ თუ რაიმე გაგეგონება,
მიგიხვდი ნაფიქრს, თან მეცოდები, ცუდად დაძაბე ჩემთან გონება,
საწმისი მე მაქვს, ჩემთან დარჩება, მან გამიკვლიოს გზა გასავალი.
ჩემ ქმარს, დის წულეებს, იმათ მეგობრებს, მოვახდევინო სამშობლოს
ვალი,

ახლა კი გირჩევ, ვხედავ მოსულხარ უიარაღო, რომ უფრო გენდო,
წასვლამდე კიდევ ერთხელ ასწონო, რას მიაღწიე, გულში რა გედო,
ჩემი გზა უკვე არჩეულია, აქამდე ამ გზით სხვას არ უვლია,
ვინც შეეცდება მის გამრუდებას, მისი დღეებიც დალეულია.
გემშვიდობები, თუმცა ძმა იყავ, შენ შენი გქონდა გადასახედი,
ალბად ვერასდროს ველარ შევხვდებით, ღმერთებმა მოგვცეს
ასეთი ბედი.

აფსირტი

შერიგებაზე უარი მითხარ, დამემშვიდობე, ნებაა შენი,

მეც მეხსომები გზას აცდენილი, თუ ვერ გიშველე და მოგაგენი,
შენ თუ გადადგი ასე ნაბიჯი, ჩემი მცდელობა სულ სხვა იქნება,
ცოცხალს თუ ვერა, მკვდარს დაგაბრუნებ, მამისა არი ასეთი ნება.
არგონავტები, ასე ეძახით, ვერც ერთი მახვილს ვერ გადურჩება,
ოქროს საწმისიც არესის ველზე, დიდებულ მუხას დაეკიდება.
იქ, სადაც არესს, მუხთალ ომის ღმერთს, ერიდას¹ რჩევით ტაძარს
ავუგებ,

მაგრამ შენ ამას ველარ იხილავ, ვერას მოისმენ, ვერას გაუგებ,
ფეაკთა მეფე პასუხს მოელის, უნდა ვაუწყო რაა შედეგი,
რომ განზე გადგეს და გზა გვიტიოს, არ გახდეს ომის მსხვერპლი
შემდეგი.

ღმერთების ნებას ვინ გადაუვა, ეტყობა ასე გადუწყვეტიათ,
შეთანხმებულან თუ იკამათეს, არგონავტები გაუწყვეტიათ.

**/აფსირტი სტოვებს მედეას და მიდის. ალკინოეს სასახლისაკენ
მიმავალ გზაზე, ჩასაფრებული იაზონი მიპარვით ესხმის თავს და
კლავს/.**

/იოლკოსი. მეფე პელიასის სასახლე/

მეფე პელიასი

მამ იაზონი დაბრუნებულა. აკასტე შვილო, ხომ არ მომესმა?
ერიდას რჩევა ვერ შევასრულე, სიცოცხლის თასის ვერ შევძელ
შესმა?

ნიშნავს რომ ბედი მქონია მწარე? ვევედრე ღმერთებს და ვერ
ვიხარე?

ათასჯერ მძიმე ამინვეია, მაინც არ მოვტყდი და მოვიხარე,
ახლა თუ ასე შებრუნდა ბედი, უნდა ვაგინო მე შემოქმედი,

¹ ერიდა – არესის თანმხლები, შუღლის, მტრობის ქალღმერთი.

ან ძველებურად, ეშმაკურად ვთქვა ყვავია მტრედი და ბატი –
გელი.

აპასტი

მსახურმა მონამ შემატყობინა, ქალაქს მოადგა ვაჟკაცთა გუნდი,
მათი მოთავე გაიძახოდა, იაზონი ვარ, მნახეთ, დავბრუნდი,
ოქროს სანმისი მომიტანია, რასაც ნატრობდით დიდი ხანია,
გმირებთან ყოფნა არ მინანია, მათთან წვალეა ამიტანია.
გალავნის დაცვამ კარიბჭე გახსნა, ეს იყო მათი გარჯილობა-ხსნა,
არგონავტები შიგ შემოუშვეს, არ სჭირდებოდათ მიზეზის ახსნა,
გემი, რომლითაც აქეთ იცურეს, პოსეიდონის ზვარაკად დათქვეს,
შენთან შეხვედრა უნდათ ჯიუტად, მაგრამ მიზეზი მისი არ გათქვეს.

მეფე პელიასი

ცუდად მენიშნა, რაც სმენას ჩასწვდა, ვერ მოვიშორე მე იაზონი,
ეცდება, ყველას წვრილად გაიგებს, რისი არ იყო დღემდე გამგონი,
როგორც ალოას¹ კალოს მფარველი, მსტოვართა ენებს
დაატრიალებს,
ჩვენ მტრებს შეკრებავეს, წინაპართ ამაგს ფეხქვეშ გათელავს,
გაატიალებს.
ძალას ვიხმარდი, მაგრამ ძალითაც, უფრო ძლიერებს როგორა
ვძლიო,
თუ რამ მიშველის, ისევ ერიდა, გამოცდილებით მკარნახობს²
კლიო.

აპასტი

ათენას, ზევსის მეომარ ასულს თუ ჩვენთვის ზურგი შეუქცევია,
იაზონისთვის გზა გაუხსნია, ჭაბუკი გმირად გადუქცევია,

¹ ალოასი (ალოადე) – კალოს მფარველი, მიწის ნაყოფიერების მფარველი
ლმერთ დემეტრას ზედწოდება. აქედან – ალოობა.

² კლიო – ცოდნის ცხრა მუზას შორის, ისტორიის მფარველი.

ნიშნავს ჩვენც უნდა მივიღოთ ტკბილად, ვუთხრათ შვილივით
დაგიდგეს გვერდით,
მოხუცი, როგორც მამა მიგიღოს, ხიფათისაგან დაგიცვას მკერდით.
ამასობაში არგონავტები, თავ-თავის კერას დაბრუნდებიან,
მოხდეს მერე რაც მოსახდენია, წინასწარ მაინც ვერ მიხვდებიან.

მეფე პელიასი

ჭკვიანურია, ჩემი ხერხები ვატყობ ბეჯითად შეგისწავლია,
პატარა ნაკადს დიდ მდინარეში გაუქარწყდება თავის ჭავლია,
მეც შევეცდები როგორც რა იყო, ლამაზ ფერებში წარმოვაჩინო,
ზოგჯერ საღ აზრებს ვნება აკნინებს და უფრო ხშირად აკნინებს
ლეინო.

ეს ადრეც ვცადე, გამომივიდა, იაზონი რომ პირველად ვნახე,
ზოგი მაშინ ვთქვი რაც მითხრა ატამ¹, ზოგი დღეისთვის შემოვიწახე.
ოცი წლის იყო მაშინ იაზონ, სასახლეს მოსდგა, ტახტი მომთხოვა,
წესით მამაჩემს ეკუთვნოდაო, თან მოიყოლა ბიძების ხროვა,
მერალა მექნა, მჭარბობდნენ ძალით, სიმართლეც იყო იმათ მხარეზე,
სამეფოს როგორ მივატოვებდი, ვერც ავიტანდი სადმე მთვარეზე.
ჰო, და დავინყე, ვთქვი ჰეროფილემ² ერითრეიდან შემომითვალა,
თუ ვინმეს უნდა ძმამ მოისარმა³, პელაზგ მეფეებს უჩვენოს ძალა,
მან დაივინყოს ოქროს სანმისი, კოლხეთში არის გატაცებული,
უკან ვიდრე არ დაგიბრუნდებათ, ყველა იქნებით მისგან ვნებული.

¹ ატამ – სიცრუის ქალღმერთი. მან თვით ზევსიც მოატყუა. განრისხებულმა
ღმერთების მეფემ ატას ყურში ჩაავლო და ოლიმპოდან (ღმერთების საბრძანე-
ბლიდან) ძირს ისროლა. აქედანაა ქართული მატყუარა – ატა ყურით გადაგ-
დებული.

² ჰეროფილე – სიბილა, ცხოვრობდა ერითრეაში, თავს აპოლონის დად მი-
წვედა.

³ ძმა მოისარი – ღმერთი აპოლონი (პელაზგიური მითოლოგიის წამყვანი ფიგ-
ურა).

მერე ათამანტს შეეუთანახმდი, მასაც ხომ ჰყავდნენ ტახტის
მოცილე,
ვუთხარი ერთი აზრით ვიაროთ და გაჭირვების გაეხდეთ მონილე,
მოხუცს არ სურდა ჩემთან თანხმობა, ძმის შვილის ღალატს ვერ
მპატიობდა,
ინომ მიშველა, ქმარს ჩააგონა ჩემთვის და მისთვის იმ დროს რა
სჯობდა.

ეზონი – ვისაც წავართვი ტახტი, მისი ძმისწული კანონიერი,
მე ნაბუშარი, შეკედლებული, ოხრობით მეფე და კადნიერი,
ათამანტს ტოლად რომ არ ვუღირდი, კარგად ვიცოდი და მაინც
ვცადე,

ათასი ხრიკი გამოვიგონე, ჩემ თავთან ომი გადავიხადე,
ინო ქალია ეშმაკეული, ქმარს დაუყვავა და ჩააგონა,
ოქროს საწმისზე თუ რამ იცოდა, თუ რამ ენახა ან გაეგონა.
ბოლოს პირობად დავთქვით ასეთი, ოქროს საწმისი თუ დაბრუნდება,
ჩემი და მისი მოცილეების ყველა სურვილი ერთად ახდება.
ახლა ყველანი კარს მოგვდგომიან, დიდ ჭირში ყოფნა ამასა ჰქვია,
უნდა ისეთი რამ მოვიგონო, ხვალე არ იყოს მცდელობა გვიან.

საბსტე

უკან დახევის დრო არ დამდგარა, ახლა რომ დათმო და დაიხიო,
ნიშნავს შვილების ხორცი დაგლიჯო, საკუთარიც ჭრა და დაიხიო,
იაზონი რომ გაიგებს ამბავს, ეჭვი არაა გაიგებს მისხლით,
ეზონი როგორ მოაკვლევინე, ძალით გაჭყიპე შავ ხარის სისხლით.
ქმარს პოლიფემე ზედ წააკალი და იაზონი დატოვე ობლად,
სხვა რა გვიშველის თუ დაობლებულს არ მოევლინე მოყვარულ
მშობლად?

მეფე პელიასი

შენ მართალი ხარ, სიტყვა, მიდგომა, მშვიდს გაახელებს, ხელს
დაამშვიდებს,
ზოგჯერ პატარას რაც ვერ ატყუებს, ჭეშმარიტებად ჩაესმით
დიდებს,

ასე შევთანხმდეთ, შენ, შენი დები, პელოპეია და ალკესტიდა,
იაზონს უყვარს ორივე მათგანი, იმისი დედა ორივეს ზრდიდა,
თან გაიყოლე, სტუმრებს ეახლე, დაუყვავე და სიტყვა უთხარი,
ჩემზე გკითხვენ, ვარ ავად მყოფი, ჩანს რომ დროება დამიდგა
მწარი.

წვეთი და წვეთი შენ მოამზადე, ჩვენი მიზნები ერთგულად ზარდე,
მოსულთა ნათქვამს არ გაერიყო, არც შეუერთდე და არც დაზავდე,
მერე მეც მოვალ, ვით დავრდომილი, მიუსაფარი, ობლად შთენილი,
არგონავტები ერთ-ერთს წავკიდოთ, იმათ დავაში გზა გვქონდეს
ხსნილი,

თუ არ ეცადე, თუ არ ვეცადე, იოლკოსში თუ ის გამეფდება,
არავინ იცის რას ჩაიფიქრებს, ჩემი შვილების თავს რა მოხდება.

**/სასახლის წინ მოედანზე შეკრებილან მედეა, არგონავტები,
იოლკოსის მოქალაქეები/**

არბო

ჩვენი მიზანი სულ სხვა რამ იყო, დღეს შენ რატომ გსურს ყველა
გაგვრიყო,
რაც სუსტი არის, ძლიერმა რიყო, რაც ძლიერია ჩვენა ვთქვათ იყო,
იყო, ეს სიტყვა სხვას თუ აოკებს, დააძაბუნებს, მოუმატებს ხმებს,
ვერ გადაფარავს საქმის შინაარსს, ვერც დაგვაშორებს თანაშემზრდელ
ძმებს,

ჩემთვის მთავარი არის კაცობა, არა შეხედვა, ისე გაცნობა,

უნდა შევიძლოთ და განვასხვავოთ არაკაცობა – კაცობის ცნობა.
იაზონი

რაც ფხიზელისთვის არის ნათელი, გადამთვრალისთვის ის არის
ბნელი,
ჭეშმარიტება რომ დაადგინო, ზოგჯერ დღისითაც გინდა სანთელი,
ცოლის დის შვილო, შენ მსაყვედურობ, თითქოს რაც გეყონდა
თავში პირობა,
ბოლოს შევცვალე, არად ჩავაგდე, გამოჩენილი შენგან გმირობა.
როდი ვუარყოფ, მხარგრძელი გემი, შენგან ბეჯითად აგებულია,
ჩვენარ ვიცოდით, კოლხეთისკენ გზა, შენგან ნასწავლით გაგებულია,
მე არც ისა მაქვს დავინწყებული, წარსულის ძალით დამინებული,
ოქროს სანმისი მამაშენისგან აიეტს ჰქონდა დავადებული,
ამ მხრივ ძმები ხარო ყველგნით მართალი, აუგად მხედველს
დაევსოს თვალი,
მაგრამ უჩვენოდ თქვენ რას იზავდით, ხომ დარჩებოდით მიწყვი
საწყალი?
ახლა ასე ვთქვათ, თუ გქონდა განძი, სხვას დააკელი, თავად დაკარგე,
ორქომენელებს შენ რა შემატე, საკუთარ საქმეს ამით რა არგე?
აიეტმა თქვა სიტყვა მართალი, სანმისს უჩინეს ახალი კვალი,
ეს მამა თქვენის იყო სურვილი, ასე წარმართა გონების ძალი,
თუ აიეტი კორინთოს ფლობდა, დელფოს, ომფალოს მამულში
ცნობდა,
ოქროს სანმისი მისიც ხომ იყო, ამიტომ წესით საკუთრად
გრძნობდა.
არგო, დღესა ხარ ცოლის დის შვილი, აიეტისგან კეთილად
ზრდილი,
მინდა კეთილად რომ გაიაზრო, ნათესაობას არ დაჰყვეს ჩრდილი.

არბო

შენ საით ფიქრობ, სულ ყველა ვიცი, არცა მჭირდება სიტყვით
ლაციცი,
ოქროს სანმისი დაბრუნდებოდა, ეს იყო ყველას საერთო ფიცი,
სანმისი ახლა უკვე აქ არის. დავაგუგუნოთ დიდების ზარი,
მაგრამ საიდან გატაცებული, ვის სამეფოდან, საქმე ეს არი.
ამიტომ ვითხოვ, სამეფო განძი, დამკარგავს მივცეთ, რომ დაივადოს,
ახალი ვერძი თუ გამოზარდა, სანმისიანი – ეს დაიქადოს,
როცა ზვარაკად ვერძს შესწირავენ, დაე შენ გერგოს, იყოს შედეგი,
სანმისი ისეც ყველასი არის, ასე მიიღებს მეფე შემდეგი,
მაგრამ ახლა კი იგი ჩვენია, მამა ჩვენისგან გასხვისებული,
ათამანტს თუ კი დაუბრუნდება, ჩვენც არ დავრჩებით განბილებული.

იაზონი

სულელი ხარო, ვერავინ გკადრებს, მაგრამ არც მე ვარ ისეთი ცეტი,
ვერ გავიაზრო, როგორი საქმე, ჩვენს შორის არის გადასაწყვეტი,
ვიცი ათამანტს ჰქონდა პირობა, თუ კი სანმისი დაბრუნდებოდა,
მიმტანს, სანაცვლოდ სამეფო ტახტი, როგორც მემკვიდრეს რომ
დარჩებოდა.
იგივე პირობა მე წამიყენეს და სახიფათო გზას გამიყენეს,
მიტომ შევკრიბე გმირების გუნდი, მიტომ მივგავდი ტკბილად მოენეს.
ახლა სანმისი უკვე აქ არის, იოლკოსში ვართ და ასე მჯერა,
თუ აქ დავტოვებთ პირველ ხანობით, ჩანს ასეთია ეს ბედისწერა,
მამინ მეფობა მე მომეცემა და იოლკოსში თუ გავემეფდები,
ორქომენაში შემდეგ წავილოთ, ერთიან ძალით მეფე გახდები.

მეღეუ

თქვენ რომ აქ დაობთ ვის რა ერგება, რა მოერგება და შეერგება,

ვისი წყალობით ჩაიგდეთ ხელში, იმასაც ჰკითხოთ ცოტა ეგება?
მე კარგად მესმის არგოს ნათქვამი, ორქომენიდან აქვს დასაბამი,
სანმისის საქმეს, და თუმცა დიდი გავიდა ხანი, მოვიდა ჟამი,
ყველას თავისი წილი მიეცეს. არ დავემსგავსოთ აწყვეტილ მხეცებს,
არც ავტოლიკეს¹, სადაც გაჩნდება, მოსაპარავად თვალს რომ

აცეცებს,

ჩვენ დავა ისე უნდა წარვმართოთ, მსმენელისათვის იყოს ნათელი,
არ სჭირდებოდეს მისანის რჩევა და არ ეჭიროს დღისით სანთელი,
როგორც ეოსი² წინუძღვის ნათელს და არ სჭირდება სხვისი მოხმობა.
ჩავთვალოთ ასე გვიკამათია, არ დარღვეულა თქვენს შორის ძმობა,
სანმისი ჩემით დაისაკუთრეთ და ვერც შეძლებდით ძნელ საქმეს
უკეთ,

არ ვყოფილიყავ, რას მიაღწევდით, თუმცა ერთმანეთს გმირობა
უკეთ,
დისწულებს ვეტყვი, ჩემ ქმარსაც ვეტყვი, არგონავტები მოწმედა
მყვანან.

მეთანხმებოდით, დამეთანხმებით და სხვა მოცილედ არავინ ჩანან,
მე იმ პირობით ვიყავ თანახმა, კორინთოს როცა დავიბრუნებდი,
რადგან სამეფო მამისეული ჩემად მიმაჩნდა, სხვას არას ვსდევდი,
მოგცემდით სანმისს, ჩემი დის ქმარის ფრიქსეს სულიც თუ
დაისვენებდა,

ახლა ვუყურებ, მეფიცებოდით და თურმე ყველა თავის აზრს
სდევდა.

ჩემი მოთხოვნა არის ასეთი, ფიქრთა მორევში გამონაკვეთი,
სანმისი მუდამ ჩემთან იქნება, არ დააკლდება პირობას წვეთი.

¹ ავტოლიკე – ძველი დროის ცნობილი ქურდი.

² ეოსი – მზის ღმერთი ჰელიოსის და, რომელიც ძმის მობრძანებას აუწყებს სამყაროს. ქართულად ეოსი აისს ნიშნავს.

იაზონი

მე თანახმა ვარ, ხარ ჩემი ცოლი, ერთად გვიდგია ღამის სანოლი,
ნიშნავს სანმისი აქვე დარჩება, ძნელად სათქმელი ხდება იოლი.

არბო

თუ ასე არის, მაშინ გამოდის, ძმებს იოლკოსში არ გვედგომება,
წავალთ ორქომენს, მცირე იმედით, ეგებ მოვგვაროთ ათამანტს
შეება,

ეგებ მოხუცმა კიდეც იკმაროს, პირობის ასე დაგვირგვინება,
არავინ იცის წინ რა მოგველის, როგორი არის ღმერთების ნება,
მხოლოდ ერთია, ჩემ მომდევნო ძმას,¹ სანმისის მძევლად აქვე
დავტოვებ,

რაც გულში მქონდა გადანახული, მას დავუბარებ და ჩავაქსოვებ,
ძმავ კიტი სორე, გულს ჩაიჭედე, კოლხურად გეტყვი, ძმავ სორე
კიტი.

უნდა შეიძლო, ყველას გაუძლო, კირკიტ კაკლებშიც გახდე
კირკიტი,

ჩვენ თუ შევძელით მიზნის მიღწევა, აქაც შეიტყობ ადრე თუ
გვიან,

თუ ვერ შევძელით, ანდერძად გქონდეს, არ დავინყებას ერთობა
ჰქვია,

დეიდას ვეტყვი, შენით ვამაყო, დეიდას დედის სუნი ჰქონია,
შენ სიბრძნეს ვანდობ ძმასა და სანმისს, რომ გვიღალატო არა
მგონია,

ოლიმპოს მსხდომებს² – შევთხოვდი შველას, მფარველ-
ბატონებს ყველა მხარესი,

¹ არგოს მომდევნო ძმა იყო კიტისორე, შემდეგ მელასი და ფრონტისი.

² ოლიმპოს მსხდომები – მითოლოგიის თანახმად, პელაზგიური (შემდეგ ძველ-ბერძნული) ღმერთების საბრძანებელი მთა.

ეროსის¹ ისარს თუ აგვარიდებთ, მშველელად მიწყევ გვყავდეს²
არესი,

ჩვენ სამნი წავალთ, ეგებ შევიძლოთ და ავასრულოთ დანაპირები,
კაცი ბრძოლისთვის დაბადებულა, სანამ ძალა მაქვს, მეც არ
დაემვრები.

თეზი – ათენის მეფე

არგო, შეჩერდი, მეც მათქმევინე, ჩვენ რა, არა ვართ საქმის
მონილე?

რატომ არავინ არ გვეკითხება, ვართ თუ არა ვართ თქვენი მოცილე,
იაზონს ვეტყვი, ათენის მეფე, ვინც ჩავიდინე ბევრჯერ გმირობა,³
გზაშიც, კოლხეთშიც ბევრჯერ განახეთ შესაძლებლობა და
გარჯილობა.

ნუთუ არა ვართ იმისი ღირსი, მე და ყველანი არგონავტები,⁴
რჩევა გვკითხვით და გაიზიაროთ ჩვენი ოცნებების ჩანახატები,
არვინ იფიქროს, ამდენი ტანჯვა მხოლოდ იმისთვის გადავიტანეთ,
ბევრი ღალატის გავხდით მონმენი, ბევრი ვითმინეთ და ავითანეთ,
რომ იოლკოსში დაედო კერა, იმას, რაც ყველამ ერთად ვიშოვეთ,
საერთო უნდა დარჩეს საერთო, რადგან სიამე ერთობით ვპოვეთ,

1 ეროსი – სიყვარულის ღმერთი. ისარს ესროდა და ვისაც მოარტყამდა ის
სიყვარულით აღივსებოდა.

2 არესი – დაუნდობელი ომის ღმერთი, რომლის სადიდებელი ტაძარი კოლხ-
ებმა ბალკანეთის ნახევარკუნძულიდან კოლხეთში გადაიტანეს.

3 თეზის პელაზ-გიურ – ძველბერძნული გადმოცემა მრავალ გმირობას მი-
ანერს, მათ შორის სინიდის, კერკიონი, პეროფეტა, სკირონის, პროკრუსტეს
(ნამდვილი სახელი დამასტი) ცნობილი ყაჩაღების მკვლელობას. მასვე მიენ-
ერება კრეტის ცნობილი მეფის მინოსისა და მისი მეუღლე პასიფაეს შვილის
მინოტავრის მოკვლა არიადნეს დახმარებით. არიადნა თეზი გაიტაცა და
მძინარე კუნძულზე მიატოვა (ღმერთის კარნახით).

4 არგონავტებს შორის იყვნენ ორფეი (სიმღერის და კითარაზე დაკვრის ოს-
ტატი, პოლიდეკი, კასტორი (სპარტის მეფის შვილები), მათი ბიძაშვილ- ბი
ლინკე და იდასი, სანყის ეტაპზე ჰერაკლე და სხვა. სულ 50.

სანმისი ეგებ დელფოს სამისნოს მივუძღვნათ როგორც ძვირფასი
ძღვენი,

ომფალოს ქვაზე გადავაფინოთ, ყველასთვის გახდეს თვალში
საჩენი,

თუ არა, მაშინ ჩავთვლით იაზონს, ჩვენთვისაც ისე უღალატია,
როგორაც აფსირტს მიპარვით უყო, როგორც მისგანვე დანახატია.
მაშინ აქ აღარ დაგვედგომება, თვითეულს გვიხმობს ჩვენი მშობელი,
ჩვენი სამეფო, ჩვენი მამული და არც გავხდები მათი მგმობელი,
მეფის ასულო, ქალო გრძნეულო, მოძმეთა შორის მაინც ეულო,
შენი მიზანი ჩვენზე შორს არის, თუ არ ჩაუთქვი რამ უჩვეულო.

**(არგო თავის ძმებით, თეზი დანარჩენი არგონავტებით სტოვე-
ბენ იოლკოსს. რჩებიან იაზონი, მედეა და კიტისორე მოქალაქეებთან
ერთად, შემოდიან აკასტე, პელოპეა და ალკესიტიდა, მეფე პელიასის
შვილები)**

აკასტი

თუ არ მატყუებს მზერა და სმენა, თუ ატას ძალით არ ბრუნავს ენა,
იაზონს ვხედავ, უძვირფასეს ძმას, მართალი უთქვამთ, არ მომეჩვენა,
ჩვენ სიხარულს ხომ არა აქვს ზღვარი, ამიტომ მიჩანს, როგორც
ზღაპარი,

პრომეთეს¹ კვალზე მავალი ვნახე, რა უნდა მოხდეს უფრო მაგარი.
იაზონ ძმაო, შენ სანახავად, ჩემი ორი და მომიყვანია,
შენი ბედ-იღბლით დამწუხრებულნი, გზას გაჰყურებდნენ დიდი
ხანია.

1 პრომეთე – პელაზგიურ-ძველბერძნული მითოლოგიის მეორე თაობის
ღმერთების წარმომადგენელი, ტიტანი, რომელმაც ზევსზე განაწყენებულ- მა,
კუნძულ ლემნოსზე, მოსხოს მთის წვერზე მდგარი ჰეფესტოს სამჭედ- ლოდან
ცეცხლი მოიტაცა და ადამიანებს მისი მოხმარება ასწავლა. სისხ- ლის სამარ-
თლის ასეთი დანაშაულისათვის იგი კავკასიის მთებს მიაჯაჭვეს, ისევე, რო-
გორც ამირანი.

ახლა ჩვენთან ხარ, ჩვენ გულს ახარებ, ვიცი, შენც ამავე გრძნობას
ატარებ,

სად და რა ნახე, გაგვიზიარებ, ერთობას ჩრდილს კი არ მიაკარებ.

იაზონი

თქვენი დანახვის ვარ მოხარული, თბილმა სიტყვებმა გამითბეს
გული.

ბიძის შვილები ძმად მიმიჩნევენ, მიძღვნეს ალერსი და სიყვარული,
იოლკოსში ვარ, ჩემ ტომელებთან ჭირგამოვლილი, ბევრის მნახველი,
მოგნატრებიან ჩემი დანახვა, არ დაგვინწყნიათ ჩემი სახელი.

ერთობას რა სჯობს, თვალს ცრემლი მადგას, გული სიამით
ავსებულობა,

დავსხდებით, გეტყვით თავს რა გადამხდა, ნანახი როგორ გაგებულობა,
მაგრამ მანამდე უნდა ვიკითხო, თქვენში ვერ ვხედავ ბიძას და მეფეს,
გმირთა სულებმა ხომ არ მიიხმეს, ავმა სულებმა ხომ არა ჰყეფეს,
მე მასთან მქონდა მტკიცე პირობა და დათქმულს თუკი
შევასრულებდი,

ნიშნავდა ვიყავ მეფობის ღირსი, ღმერთთა ნყალობით კიდევ
შევძლებდი.

პელოპეა

შენ რომ გადარდებს ჩვენი ამბავი, ჩვენ იქით შენი გვაინტერესებს,
ვხედავ გვერდით გყავს უცხო ასული, თვალებით გვჭამს და ელვას
აკვესებს,

ეგება გვითხრა ვისია შვილი, ასე ლამაზი, ვარდივით შლილი,
აქეთ საიდან მოგიყვანია, პელაზგი არ ჩანს, უცხოა ხილი.

იაზონი

მეფე ვიკითხე, პასუხი არ ჩანს, ასე ვიცადო კიდევ რამდენ ხანს,
არვინ იფიქროს, რომ ჩემი სახით გადაეკიდა უვიცსა და ხამს,

ვერც მამას ვხედავ შეკრებილებში, მოხუცს ვერ ვხედავ და
მედარდება,

გული საგულეს როგორ ჩავტიო, ვიკადრო ის რაც არ მეკადრება,
მე ვინ ამიხსნას ყველა მიზეზი, ვინ გამიფანტოს შავი ეჭვები,
ვინ დამაოკოს თუ ავიჭრები და სატევართ კარს მივეჭრები.

აპასტი

ჩვენ რომ დავშორდით სხვა წელი იყო, მერე რამდენი იმოგზაურე,
სად რა გადაგხდა ჯერაც არ ვიცი, რა გააკეთე, რა იხმაურე,
შენც შეიცვალე, სხვა გაქვს იერი, ხარ მედიდური და ბედნიერი,
აქაც ბევრი რამ სხვაგვარად არის, შენ რომ დატოვე სხვა გახდა ერი.
შენი ძვირფასი მამა – ეზონი და პოლიფემე – მშობელი დედა.

თუმცა ცოცხლობდნენ, დარდით არ იყვნენ და შენზე ფიქრსაც
გადაჰყვნენ ზედა,

ბიძას კითხულობ, მეფე პელიას, ჩავარდნილია, თუმცა ცოცხალი,
ვისაც შეშურდეს იმისი ყოფნა, მოუკვდეს გული, დაეცოს თვალი,
სამეფოს მაინც ეიმედება, რადგან ღმერთების ნებით არ კვდება.
სანამდე სუნთქავს, უნდა ვაცალოთ, მკვდარი ცოცხლდება,
ასედაც ხდება,

შენი ჩამოსვლა როცა გაიგო, გაიხარა და ჯანზე მოვიდა,
ვიდრე აქეთკენ ნამოვიდოდი, მოხუცი მამა ადგომას ცდიდა.
თუ ვერ შეიძლო მონებს უბრძანებს და ტახტრევანით გამოიყვანენ,
ცოტა ვაცალოთ, მეფე მეფეა, ხელ-პირს დაბანენ, კიდევ მორთავენ,
ვხედავ, ნათქვამის დასამტკიცებლად, სასახლის კარი უკვე იღება,
მეფე გამოჰყავთ, რომ ძვირფას ძმის შვილს აქ გაგიმართოს თბილი
მიღება.

**(ტახტრევანით გამოჰყავთ ნახევრად მისვენებული მოხუცი.
დამხვედრები ქედმოძრეკით ხვდებიან).**

მეფე პელიასი

თუმცა სიბერემ დამრია ხელი, მოვჭამე გრძელი წუთისოფელი,
 მოხარული ვარ, რომ მოვესწარი და მემატება თვალში ნათელი,
 ოქროს სანმისი დაბრუნებულა, წასულთა სულებს ექნებათ შვება,
 აიდი¹ გახსნის სამოთხის კარებს, და დასრულდება ტანჯვა-ვაება.
 რამდენი წელი ველოდით ამ დღეს, გზას ვერ ვაძლევდით გმირების
 სულებს,
 არ გვასვენებდნენ მწარე სიზმრები, ვერ ვეყრებოდით წლობით
 წასულებს,
 ახლა ცხოვრება სხვა აზრს შეიძენს, მეფეს მეფობა გაუმყარდება,
 მისი სიკეთე და სიძლიერე, მსახურს და მონას გაუხარდება.
 იაზონ შესძელ შეუძლებელი, ჩემი ხარ და მე მემამყები,
 გმირი ხარ, გმართებს გმირული ქცევა, მსახურთა ჭორებს ხომ არ
 აჰყვები,
 მინდა გვიამბო, თავს რა გადაგხდა და ჩვენიც იქით წვრილად იცოდე,
 გულს გამიხარებს შენი სიკეთე, შენც გულს მიგიკლავს თუ რამე
 ვცოდე.

იაზონი

კოლხეთისაკენ გზა არის გრძელი, კუნძულები და ქვეყნები ვრცელი,
 არგონავტებმა ბევრი ვინვალეთ, სანამ მოვიგდეთ ხელთ სანადელი.
 კუნძულ ლემნოსზე, მოსხოს მთის ირგვლივ არის სამეფო
 ამორძალების,
 ქალებმა სტუმრად დაგეტოვეს ერთ ხანს, ვიყავით მსხვერპლნი
 მათთან წვალების,
 აღარ გვიშვებდნენ, მაგრამ ჰერაკლემ გვიხსნა და იქით გზა
 გავაგრძელეთ,

¹ აიდი – ზევსის და პოსეიდონის ძმა, მიწისქვეშეთის ღმერთი – მფლობელი.

დოლიონების სამეფოს მოვხვდით, ვინც წინ დაგვიხვდა, ვცემეთ
 და ვთელეთ.
 ბოლოს დავზავდით, მშვიდობის ნიშნად, დავთქვით სიკეთე და
 მეგობრობა,
 იქიდან მოვხვდით მიზილებთან, ვისიც არ გვექონდა მანამდე ცნობა,
 ღმერთთა ბრძანებით იქ ჩამოგვშორდნენ დიდი ჰერაკლე და
 პოლიფემი,
 თუმცა ვენვალეთ, მცურავ კლდეთ შორის მშვიდობიანად ვაცურეთ
 გემი.
 დიდი სავალი ერთად დავლახეთ, საოცრებანი მრავალი ვნახეთ.
 ვისაც ჩვენების სურდა ზიანი, დავიჭირეთ და იქით გავლახეთ.
 კოლხეთს მივედით, არსად არსებობს უფრო მძლავრი და ვრცელი
 სამეფო,
 რამდენი უნდა გყავდეს მებრძოლი, რამე შებედო, აგინ-შაჰყეფო,
 აიეტია იმათი მეფე, სხვაგან ვერ ნახო უფრო მრისხანე,
 დაიფურცლება უმაღ სიცოცხლე თუ ვერ ივარგე და დაახანე,
 ჩვენ მისგან გვიხსნა მისმა ასულმა, მან გვიპატრონა და დაგვიფარა.
 ოქროს სანმისიც მან მოიტაცა და ათას ხიფათს გამოგვატარა.
 ვით ჩემი ტოლი და ჩემი ცოლი, ჩემ გვერდითა დგას და მხარს
 მიმშვენებს,
 მკურნალია და მომავლის მაცნე, თუ რამ დამენგრა, ის ამიშენებს.

მეფე პელიასი

კოლხები განა უცხო ერია, კორინთოს მხარის ნაშიერები,
 აქედან იქით წასულებია, გაუნვდენიათ შორეთს ხელები,
 აიეტი კი, იმათი მეფე, კორინთოს ფლობდა კოლხეთთან ერთად,
 ამაყი იყო, მიუკარები, თავი მიაჩნდა ოლიმპოს ღმერთად

და ასე დიდხანს გააგრძელებდა, მაგრამ დელიას¹ დღესასწაულზე, ვერცხლის მოისარს² ჯობრი დაუწყო, ნაწყენმა ღმერთმა ჯავრიან გულზე, სასჯელად მტრები შემოუსია, დამარცხებულმა დათმო კორინთო. კოლხეთს ილტვოდა ჰელიოსის ძე, ტახტი დაიდგა, ცეცხლი აინთო, ოქროს საწმისი მოიგდო ხელში, რჩეული მეფის ბედის ნიშანი, ის, რაც აქ დათმო, იქ აისრულა, ალბათ, ასეთი ჰქონდა მიზანი, შენ როგორ შესძელ იმისი ძლევა, ამაც არ ჰქონდა დათმობის ჩვევა, არცა მგონია გახარებოდა, მონდომებოდა კერას მინვევა.

იაზონი

მართალი ბრძანე, ჩვენი სტუმრობა კოლხეთში არვის გახარებია, რაც მოვიპოვეთ ბევრ ცოდვად ღირდა, ბევრის ოცნებად ნატარებია, ოქროს საწმისის აქ დაბრუნება მეფის ასულის არის წყალობა, ღმერთების ნების აღსრულება და აღმსრულებელთა ბედის ცვალობა, ამიტომ დავთქვით, ვინც მოიპოვა, იმას ეკუთვნის მოპოვებული, მცველიც ის იყოს და დამფარავიც, ვინც არის მისი ასე ერთგული.

მეფე პელიასი

როგორ, საწმისი იოლკოსშია, მაგრამ ჩემთვის არ ჩამოიტანე? ხარჯი გავილე, გემი აგიგე და ჩემი ნება ქარს გაატანე? საწმისი თუ კი მე არ მეკუთვნის, მაშინ მქონია მხოლოდ წაგება, დამიწყვეტია გონების ძაფი, არა მქონია მოყვრის გაგება.

იაზონი

ოქროს საწმისი საერთო იყო და მომავალშიც ასე დარჩება,

¹ დელია – აპოლონის პატივსაცემად გამართული დღესასწაული. იმართებოდა კუნძულ დელოსზე.⁴ ნ. ერთხელ.

² ვერცხლის მოისარი – აპოლონის ზედწოდება.

წელს იოლკოსში, შემდეგ კი ვნახოთ, რომელი მეფის განძი გახდება, ორქომენაშიც ელიან საწმისს, ათამანტი ხომ ბიძაა შენი, ყველას უფროსი, პატივსაცემი, სხვა მეფეებში გამოსაჩენი, ათენის მეფეც, გმირი თეზეი, დროებით ფლობას ეპირებოდა, დანარჩენებიც, ვინც ჩვენთან იყო და გზაში ძმობას მეფიცებოდა, ამიტომ დავთქვით, მორიგეობით საწმისი ყველას კარს დაამშვენებს. ამით ერთობაც გაგვიმტკიცდება, აღარ დავარქმევთ სხვისას და ჩვენებს, ამავე დროს განძსაც უნდა მომვლელი, რომ იფარავდეს ერთგულის ხელი,

მედეა ვცანით ერთხმად ასეთად, მან მოიპოვა, ისაა მცველი.

მეფე პელიასი

ათამანტს ამბობ, ბიძაა ჩემი, როგორი ბიძა, ეს კარგად იცი, მე ხომ გერი ვარ იმისი ძმისა, რატომ დავიწყო ლიქნა-ლაციცი, როცა კრეთევსმა, ათამანტის ძმამ, ტირო, ძმისშვილი შეირთო ცოლად, მე და ნელევსი გერებადა გვცნო და არც მივაჩნდით შვილების ცოლად.

კრეთევსს ტიროსგან ეყოლა ეზონ, შემდეგ ფერეტა და ამფაონი, გერებს შვილებთან რომ გაგვარჩევდა, ამას მტკიცებაარ უნდა მგონი.

ამიტომ იყო, კრეთევსის შემდეგ ეზონს, არა მე, ერგო მეფობა, ასაკით უფროსს უმცროსად მთვლიდა, ასეთი გვქონდა ურთიერთობა.

მე არ ვუარყოფ მეფობა ეზონს ძალით წაგვლიჯე და მოტყუებით და ამის შემდეგ დაწყნარდა გული, ამოვისუნთქე ჩაგრულმა შვებით,

ამიტომ მოხდა, როცა მომადექ და მეფის ტახტი უკან მომთხოვე,
ამფაონი და ფერეტა გედგნენ გვერდით, იმედად მათ ჩაექსოვე,
მაშინ გითხარი, მეფობას დავთმობ, კიდეც გეკუთვნის და
გამეფდები.

როცა სანმისი იქნება ჩემი, როცა ტანატის¹ მსხვერპლი გავხდები,
ახლა რას ვხედავ, აიდი მიხმობს, მოგიტანია ოქროს სანმისი,
ჩავალ ქვესკნელში, სულებს რა ვუთხრა, რაც ჩემი არის, ისაა სხვისი?
ძმის სულს რა ვუთხრა, ძმაო ეზონი, რძლის სულს რა ვუთხრა,
დავ პოლიფემე?

გზა ვერ ვუჩვენე თქვენ ტანჯულ სულებს, სანმისის ფლობა ვერ
დავიჩემე,
არადა გითხრეს, შენი მშობლები, ნასული იყავ, შენ ჯავრს გადაყვნენ,
ზეციურ კიბეს ზევით ვერ აჰყვნენ, მიუსაფარნი ქვესკნელს
ჩავარდნენ.

იაზონი

ის, რაც ღმერთებმა მოგვცეს სიკეთე, საერთო საქმე გამოვაკეთეთ,
ათასი ტანჯვა გადავიტანეთ, მიჯრით მივედით, ბოლომდე ვკვეთეთ,
არის მედეას დამსახურება, არ მოუხდება შურით ყურება,
ფიცსაც ვერ შეცვლის მოკატუნება, არც მიზეზების გახმაურება,
მე კარგად ვატყობ, როგორ რა არის, ვინ სიტყვას შეცვლის,
ეცვლება მხარი,
სხვისგან სხვაობით ვრჩები ერთგული, როგორც ბრინჯაო სიტყვა
მაქვს მყარი.

მეფე პელიასი

სულ არ მეგონა, ჩემი ძმისწული, ჩემთან პირობას გადახვიდოდი,
სანმისს არ მითმობ, მაგის გარეშე, არ მჭირდებოდი, რას მოდიოდი,

¹ ტანატა – სიკვდილის ღმერთი.

შემძლო კიდეც ძალით წაღება, მაგრამ ღმერთების არ ვიცი ნება,
ამიტომ მიჯობს მქონდეს თანხმობა, ასე ივარგებს, არ მეჩვენება.
დაე სანმისი მის მცველთან დარჩეს, იოლკოსში ხომ ექნება კერა.
შენც აქ იქნები, ვიქნებით ერთად, ჩვენი თანხმობის მე ისევ მჯერა,
მაგრამ რადგანაც სანმისს არ მაძლევ, არც მე მეთმობა მაშინ
მეფობა,
ტახტთან იქნები და არ იმეფებ, არც მე მექნება სანმისის ფლობა.

იაზონი

შენა ხარ მეფე, ბევრის მნახველი და უფრო მეტის მოსურნე სოფლად,
მიტომ ვერ ხედავ სხვის გარჯილობას, არც დაიღვრები სისხლად
და ოფლად,
ჩვენი ცდების გზასხვადასხვაგვარი, არც შედეგებით არის ერთგვარი,
შენ როგორც მეფე შენსას მოითხოვ, მაგრამ მტკიცება არა გაქვს
მყარი,

მიზეზი ნახე, მეფობას არ თმობ, სხვების მონაგარს იწუნებ და გმობ.
სიტყვასა ტეხავ, აზრებსა გრეხავ, სხვის გმირობაზე არაფერს ამბობ,
ვხედავ კარგი დრო შეგიჩრევია, სიცრუით ჭედვა კიდეც გჩვევია,
მოხუცებული და ავადმყოფი, სალთან იოლი გასარჩევია,
რომ არ გამეშვა არგონავტები, ენახავდი მიზეზს რას მოიღებდი,
ჩემი ბრალია, ძმები გავუშვი, თორემ ნახავდი რას მოიგებდი,
დე ასე იყოს, დაველოდები, ტანატა როდის გაგიღებს კარებს,
შემდეგ მეფობა ჩემი იქნება, სანმისიც იქვე გაიელვარებს.

/ორქომენი. მეფე ათამანტის სასახლე, თათბირობენ ათა-მანტი,
მისი მეუღლე ინო, შვილები ლეარქე და მელიკერტე/

ათამანტი

თუ მართალია, ოქროს სანმისი, ორქომენიდან გატაცებული,

უკან დაბრუნდა, ნიშნავს ღმერთებსაც მოუბრუნდებათ მოწყალედ
გული,
რისხვა დამთავრდა, არგონავტების დამხმარე იყვნენ ჰერა, ათენა,
ორმა ქალღმერთმა, გმირებთან ერთად, რამდენი ღამე თეთრად
ათენა,
ხარისთვალემა ჰერა გვწყალობდა, მისი ბრძანებით ჰაერით
ესუნთქავთ,
ამიტომ არის მის სადიდებლად ზვარაკს რომ ვწირავთ, სურვილს
ჩავეუთქვავთ.

ინო

ჰერა პელაზგთა სათაყვანები, რად დამიფარავს კადმოსის ასულს,
ფინიკიური ვისაც გვაქვს ძირი, ის და ათენა გვახსენებს წარსულს,
მათ მომივლინეს სადარდებელი, შენგან გაქცეულ შვილების სახით,
ჩემ შვილებს მათგან ხიფათი ელის და შესძახებენ რისხვით და
ზახით.

დაზღვეული ხომ აღარც შენა ხარ, მოვლენ, სამეფო ტახტს
მოითხოვენ,
გაქცეულ მამის მტრობას და ღალატს, საკუთარ ღალატს შიგ
ჩააქსოვენ,

ჩემი ლეარქე, ჩვენი უფროსი და მელიკერტე უმცროსი ჩვენი,
შენი ერთგულნი, შენგან ნაწრთობნი, მოყვარულები გამოსაჩენი,
არგოსგან ხიფათს გადაეყრებიან, წესით მეფობა არგოსი არი,
განა ამისთვის ვზარდე შვილები, დღე დასდგომოდათ ასე საზარი?

ათამანტი

რაც ქვეყნად ხდება, ღმერთების ნებით, ზეცაში არის გადანყვეტილი,
კაცი ვერ შეცვლის ოლიმპზე ნაფიქრს, სიზიფიც¹ იყო თავანყვეტილი,

¹ სიზიფი – ათამანტის, კრეთევსის, სამონევსის ძმა, ერთი პერიოდი კორინ-

გინდა ტანტალი¹ მიონიელი, ერთიც, მეორეც ღმერთებს ეჯობნენ,
როცა შედეგად შეხვდათ ვაება, საკუთარ ცოდვებს მაშინ ღამიხვდნენ,
შენ ხომ არ გინდა მეც ასე ვიყო, ღმერთებს ვეურჩო, ვუთხრა ვინ
ხარო,
ეს იმას ნიშნავს დავცე სამეფო და ერის ცოდვით ვერ გავიხარო,
ღმერთების სურვილს ვემორჩილები, მოხდეს რაც ჩემთვის
მოსახდენია,
არაქნეს² ხვედრს არ გავიზიარებ, მსგავსი ცოდვა არ ჩამიდენია.

ლეარქე

ცოდვა არც შვილებს ჩაგვიდენია, ცოდვის შვილობა ცოდვაა განა?
მიტომ არ გვინდა მეტოქეთ ხილვა, ვის სურთ გაგვიყონ ჩვენი
ქვეყანა,
დედა ბრძენია, სიმართლეს ამბობს, თუ კარს მოგვადგნენ
არგონავტები,
ტახტს მოითხოვენ, შენრას გიზავენ, გულზე არც ერთი არ ვეხატებით.
რისთვის გვაკეთე, რისთვის დაგვზარდე, რომ უცხო დარჩეს
ჩვენი ქონება?
კაცს განძი ჰქონდეს, სხვას აძალებდეს, მსგავსი ბრძენი არ
გამეგონება.

მელიკერტე

მეფობა მაინც მე არ მეკუთვნის, რა ბედენაა ვის კარს ვიქნები,

თოს მართავდა. ღმერთების მოტყუებისათვის მიესაჯა დიდი ქვის ლოდი გო-
რაზე უნდა აეგორებინა, რომელიც მუდმივად ქვევით უგორდებოდა ე.ი. ფუ-
ჭად შრომობდა, აქედან სიზიფის შრომა-ფუჭად შრომას ნიშნავს.

¹ ტანტალი – მინიის მეფე, მდიდარი, მოუსვენარი, მისი ვაჟი იყო პელოპი,
პელოპონესს მისი სახელი ეწოდა. მამა – ტმოლოსი, დედა – ომფალე.

² არაქნე – მინიელი ფეიქარი ქალიშვილი. ქსოვის ხელოვნებაში ქალღმერთ
ათენას გაეჯიბრა და ღმერთების სასიყვარულო სცენები დახატა. ღმერთე-
ბის გაკილვისათვის ათენამ ის ობობად აქცია, ეკიდე კუთხეში და ქსოვეო.

მაგრამ შენ უნდა კარგად განსაზღვრო, მიუსაფარნი არ დადარჩეთ
 ძმები,
 ფრიქსეს შვილები, ძმისშვილებია, მამით ერთი გვაქვს სისხლი და
 ძირი,
 არც ახლოს ვიცნობ, პირზე ვაკოცო და არც მეთქმება უცნობზე
 ძვირი.
 შეუჩვენებელ ლხინს, სევდა სჯობს ძველი, გაცნობილი ვარ, ვიცი
 სახელი,
 ლეარქეს მიტომ გვერდს ვეყოლები, გულს გადავიყაროთ
 სადარდებელი.

ათამანტი

კაცის სიხარბეს არა აქვს ზღვარი, ლანდივით დასდევს ეჭვი საზარი,
 დაუნდობლობა, გაუტანლობა, მოსკდება როგორც წვიმისას ღვარი,
 რამდენი უნდა გქონდეთ ქონება, რომ არ ალესოთ შურით გონება,
 სხვათ სიყვარული არის სიკეთე, მანათობელი და მოგონება.
 ფრიქსე დაჰელე, თქვენზე უფროსნი, ნეფელესაგან¹ მყავდა შვილები,
 განა რა სცოდეს უმანკოებმა, კეთილად იყვნენ გამოზრდილები,
 ეს მე შევცოდე, ცოლს ვუღალატე და დედათქვენი შევირთე ცოლად,
 კადმოსის² ასულს მე არ ვუყვარდი და არც ქალღმერთი მიაჩნდა
 ტოლად.
 მე ჩემი ცოდვა ჩრდილივით მახლავს, შვებას არ მაძლევს, ჭიასავით
 მხრავს.
 გინდათ ამ ცოდვას ცოდვა დაეურთო, გადავეკიდო ბოროტსა და ავს,
 სანამ გეტყოდეთ, რა მაქვს პასუხი, ჰეროფილე მყავს კარს
 მონვეული.

¹ ნეფელე – ათამანტის პირველი ღვთიური ცოლი, ღრუბელთა ქალღმერთი.

² კადმოსი – ფინიკიელთა მეფე აგენორის ვაჟი, გადმოცემით პელაზგებში ფინიკიური დამწერლობის გამავრცელებელი.

უნდა შევკადრო და რჩევა ვკითხო, გადავუშალო გულს ჩახვეული,
 თქვენ დამელოდეთ, ყველას გავარკვევ და მერე ერთად დავთქვამ
 პირობა.

გამოვიჩინოთ გულის სიკეთე, ჩავკლათ შური და პირაშლილობა
 სიბილა¹ ბრძენი გზას მიმანიშნებს, მეცოდინება, მე რა ვიღონო
 თუ ცნობილია ღმერთების ნება, ახალი რაზე გამოვიგონო.

(ათამანტი გადის)

ინო

თუ ჰეროფილე ათამანტს სტუმრობს, ყველა რაც იყო,
 გამომჟღავნდება,
 სულ წვრილად მახსოვს რაც ჩავიდინე, ისიც მის გამო აქ რა მოხდება.
 მიმიძღვის ცოდვა უმანკოების, ეს მე გავწირე ჩემი გერები,
 მაგრამ რა მექნა, გზა რით გამეხსნა, ჩემები მყავდით მოსაფერები,
 ახლაც ასეა. ერთ მხარეს თქვენ ხართ, ძუძუ ნაწოვი ჩემგან შვილები.
 მეორე მხარეს თქვენი ძმის წულნი, უცხოოდ, უცხოთგან
 გამოზრდილები.

თუ არას ვიზამთ, ბოლოს მეფობა მათი იქნება, ასეა წესი,
 რაც თქვენთვის მინდა, მათი გახდება მთელი ქონება, სახნავ-სათესი
 და თქვენც ხომ იტყვით, სხვისი შემეყურე, რად დაგვაჩინა ქვეყნად
 დედამა,

სიკეთემ რატომ გვაქცია ზურგი და ბედისწერის მოქმედებამა,
 ძმობა კარგია, მაგრამ ამ ძმობას უნდა მოჰქონდეს ძმების სიკეთე,
 თუ ბუხარს ზიხარ და ნაცარს ქექავ, ნიშნავს მახათი ყვერში იკეთე,
 განა ამიტომ გავწირე თავი, განა, ამისთვის გზარდეთ შვილები,

¹ სიბილა – კორინთოს პირველი მეფის დარდანისა და ნესოს ასული, პირველი წინასწარმეტყველი. მისი სახელის მიხედვით წინასწარმეტყველებს სიბილა-ს უწოდებდნენ.

უცხოთ ნაელო თქვენი სამეფო, დარჩენილიყავთ კარაშლილები.
 ახლაა ჟამი მოქმედებისა, გზა თუ ჩახერგეს, უნდა განმინდო,
 ხელის შემშლელი ვინაც შეგხვდება, ჩაჰკლა, ჩაჰქოლო და არ
 დაინდო,
 მოხუცი მამა სანამ თათბირობს, სანამ მიხვდება რა როგორ არის,
 ფრიქსეს შვილები, მეტოქეები, ვისაც მოექცა აქეთკენ მხარი,
 სამეფო გზიდან ჩამოიცილეთ, იმათ ცხედრებზე კიდევ იცინეთ,
 ჯერ გზა განმინდეთ, ტახტი მოიგდეთ და შემდეგ ტახტზე თავად
 იძინეთ.
 უნდა იჩქაროთ, ვინძლო ქალაქში არ შემოუშვათ მეტოქეები,
 თქვენ წინ იარეთ, არც მე დავრჩები, რაც შემეძლება უკან
 მოგყვებით.

**/ინო, ლეარქე და მელიკერტე გადიან. შემოდიან ათამანტი და ჰერ-
 ოფილე ერთორიდან/**

ათამანტი

მოხარული ვარ შენი სტუმრობის, ვერცხლის მოისარს პატივს
 მივაგებ,
 და შეანუხა, გამომიგზავნა, აღსანიშნავად ნიშნაც ავაგებ,
 ზვარაკს შევნირავე და შენი პირით დელფოს სამისნოს შევევედრები,
 ღმერთთა წყალობა ნუ მომაკლდება, არა მაქვს ცოდვა
 დასაყვედრები.
 თუ ჩემმა ფრიქსემ, გზაარეულმა, ოქროს სანმისი გამომაცალა,
 დელფოს, ღმერთების ნაკარნახევი, ვერ შევასრულე, არ დამაცალა,
 განა მე ვცოდე? მე ხომ მზად ვიყავ, იმათი ნების აღსრულებასა,
 თუ მამა სცოდავს, შვილს არა სჯიან, შვილისარატომ ვკითხოთ
 მამასა?

შვილი ჩემია, მაგრამ ჭკუა ხომ თავისი აქვს და თავადა საჯოს,
 და-ძმა არის თუ მამა-შვილია, მაინც სხვა არი, რად დაისაჯოს?

ჰეროფილე

შენს გამო ღმერთებს ჰქონდათ მსჯელობა, რა გქონდა კარგი და
 გარჯილობა,
 რაში შესცოდე ან შეგაცდინეს, რაში როგორი გქონდა მცდელობა,
 ძმამ მომივლინა ნათლად ხილვები, მიბრძანა შენთან მოესულიყავი,
 ბრმისთვის თვალები რომ ამეხილა და ამეცდინა საქვეყნო ავი.

ათამანტი

მოხუცი კი ვარ, არ დამკლებია ღმერთის წყალობით სმენა და მზერა,
 მესმის რას ამბობს ჩურჩულით ენა, ვხედავ მწერს ყვავილს თუ
 მიეფერა,
 ამ მხრივ არა მაქვს ნაკლი და ხინჯი, მომადლებული უხვად მაქვს
 ნიჭი,
 არც მუხლს ვემდური, არც მკლავის ძალას, თუმცა შენცა ხედავ
 არა ვარ ბიჭი.

ჰეროფილე

გულით ისმენს და გონებითა მზერს, ბრძენი ამითი გამოირჩევა,
 თვალთ დანახვა, ყურით მოსმენა, მოკვდავისაა უკვდავი ჩვევა,
 თუმცა მეფე ხარ, მაინც მოკვდავი, ქვეყნად ბრმა და ყრუ დაიარები,
 ვერ დაგინახავს ეოსის სხივი და ვერ გიგრძენია გულს იარები.
 როცა ნეფელეს, ღრუბელთა ქალღმერთს უღალატე და შეირთე ინო,
 უცხო ტომელი, უცხო თესლისა, სიმართლეს გეტყვი თუნდ
 განყენინო,
 შვილებს, ახლობლებს მტერი უჩინე, ამით სიბრმავე გამოაჩინე,
 მზერა დაიხშე, სმენაც დაიხშე, სიკვდილს ვერავინ გადაარჩინე.

ათამანტი

ქალღმერთი, ვინაც ღრუბლებს წარმოშობს, წვიმას მოგვივლენს,
ნიქსის¹
ნაყოფს შობს. ფრიქსეს და ჰელეს ღვთიური დედა, არ აკარებდა
სინესტეს და ობს,

მაგრამ როდესაც მიწიერ დედამ ობლად დატოვა ნორჩი შვილები,
ღვთიურმა დედამ ზურგი აქცია, დარჩნენ ობლები გზააშლილები,
მე რალა მექნა, შენ ხარ სიბილა, რაც იყო შენში ყველა ნათლდება
შენ შემახსენე, დედინაცვალი მოჰყავთ ყოველთვის, ასე არ ხდება?
ჰო და რა მექნა, მეც მოვიყვანე, სიკეთით სავსე, სათნო არსება,
ობლებს მიჰხედა და უპატრონა, ყველა გაიგო რა და რას ება
და ალბათ ასე გაგრძელდებოდა, რომ არა გვალვა, ნეფელას შური,
არ მოგვცა წვიმა, გაახმო მიწა, მონა-მსახურმა ვერ ჭამა პური.
დამშეულები იხოცებოდნენ, ვერ მოვიგონე მე სხვა საშველი,
დელფოს გაგვზავნე ინოს მსახური, კაცი ჭკვიანი, შემძლე და ქველი,
მიზეზი რისხვის ჰკითხა პითიას², შემდეგ პასუხი ეს მომიტანა,
თუ გსურს დააცხრო ღმერთების წყრომა, დალუპვისაგან იხსნა
ქვეყანა,
ყელები უნდა დასჭრა შენ შვილებს, ოლიმპოს მკვიდრებს
მსხვერპლად შესწირო.

ან არა იჯდე ხელ დაკრეფილი, ქვეშევრდომების ცოდვას უცქირო,
მიტხარ რა მექნა, ერი კვდებოდა, ცალ მხარეს იდგნენ ჩემი შვილები,
ზვინად ეყარნენ დახოცილები, შველას შემთხოვდნენ
დავრდომილები.

ქვეყნის სატანჯველს ვერ გავეუძელი, როგორც ვიფიქრე, ისე შევძელი

¹ ნიქსი – პელაგური-ძველბერძნული მითოლოგიის ნისლის მომყვანი ღმერთი.

² პითია – დელფოში, აპოლონის ტაძრის მკითხავ-მსახური.

შვილები მსხვერპლად ძნელად დავსახე და სასიკვდილოდ
ალემართე ხელი
და საოცრება, აი, აქ მოხდა, დღესაც არ ვიცი, როგორ გამოხდა,
შვილები გაქრნენ, ვერძით, საწმისით და შვების ოხვრა ტანჯულს
ამომხდა.

ჰეროფილე

გითხარი ბრმა ხარ, გონების მზერით, ღრმა სიბნელეში დაიარები,
ვერ გაგიგია სულის ყივილი, არ მოგრჩენია გულს იარები,
შე დალოცვილო, თუ გიფიქრია, როგორ გაგექცნენ განწირულები,
ვერძი საწმისით ვინ გაატანა, ვინ დაიფარა ცოდვით სულები?
თუ გიფიქრია შვილების ბედი, სამეფოს ბედი, მსახურს მიანდე
გიერთგულებდა ინოს მსახური, თუ შეგაცდენდა, ეს თუ იანდე?

ათამანტი

ინო ყოველთვის მყავდა ერთგული, ქალი გულჩვილი და მოყვარული,
ფრიქსეს და ჰელეს ის იფარავდა, იმათი ცოდვით გაუჩნდა წყლული,
და მხოლოდ შემდეგ, როცა ლეარქე და მელიკერტე ბოლოს
გვეყოლა,

სულის სიმშვიდე ეღირსა ინოს, ჯავრი პატარებს გადააყოლა.

ჰეროფილე

მე აქ მოვედი, რომ შევასრულო, გადმოგცე მისი დანაბარები,
თვალთ რომ ხედავ და ყურით ისმენ, დახურული გაქვს გულის
კარები,
ხომ უყურებდი, რად ვერ ხედავდი, ხორბალს სათესლეს მუდმივ
ხარშავდნენ,
ინოს ბრძანებით, ინოს მსახურნი მიწყივ შრომობდნენ, ცოდვით
გაშავდნენ.

როცა ეს თესლი მიწას მიანდეს, რა მოხდებოდა, იქვე იანდეს,

ხვანაში სჯობია პატიოსნება, მკაში შედეგი არ დაზიანდეს,
 მოხარშულ მარცვალს აღმოცენება არ უნერია, აი, შედეგი,
 პითიას ვკითხვით გვალვის მიზეზი, ინოს ნაბიჯი იყო შემდეგი,
 როცა დელფოში ინოს მსახური, მისი მზითვენი, მისი ერთგული,
 გაუშვი ძღვენით სიმართლისათვის, რად დაიყენე უკუნი სრული?
 შენ რა არ გყავდა სხვა უფრო სანდო, ვის ჩააბარე სამეფოს ბედი,
 ქმარის სიბრძნე და მიმდობლობა, ცოლისთვის გახდა კვესი-აბედი,
 პითიამ მხოლოდ ის უთხრა მსახურს, შიმშილის მიზეზს სხვაგან
 ნუ ეძებ,
 დაუკვირდები გარშემო მყოფებს, გვალვის გამომწვევს მიხვდები
 უცებ.
 ინომ რა გითხრა მსახურის პირით, როგორ ასტეხა ფუჭი ხმაური,
 ფრიქსეს და ჰელეს დასჭერ ყელები, ღმერთებს არ უნდათ სხვა
 საზღაური.
 ერთგულ მსახურებს და ნათესავებს რა უნდა ექნათ, ბრმა დადიოდი,
 ინოს ნაფიქრი გულს აგებეჭდა, სიმართლეს მხოლოდ მისი იცოდი,
 ჰოდა, გადანყდა, ცოდვა გაშორეს, კოლხეთს გახიზნეს შენი შვილები,
 დედინაცვალის შერისხულები, მამისგან მწარედ განწირულები,
 თან გაატანეს სამეფო ვერძი, ოქროს სანმისი ზურგს რომ ეფარა,
 რომ ვერძი კრავად არ დაკლულიყო, სანმისიც მსახურს არ
 მოეპარა,
 ეს იყო ფასი შენი ღალატის, ქალღმერთ ნეფელას ეს იყო შური,
 შენ კი მისდევდი ღალატიან გზას, შვილთა სიკვდილი გქონდა
 საშური.

ათაგანტი

შენ გინდა ის თქვა, დედინაცვალი ჩემ ობოლ შვილებს ფრიქსეს
 და ჰელეს –

მტრად მოეკიდა და ოცნებობდა, როგორ დაეჭრიდი ორივეს
 ყელებს?
 გაფიქრებაც კი მთრგუნავს და მზარავს, როგორ ბრიყვულად
 ვუმზერდი ამას,
 ერთგულად ვთვლიდი, ვინაც ცდილობდა ჩემი შვილების დაკვლას
 და ჭამას.
 მაშ ბრმაც ვყოფილვარ, ყრუცა და მუნჯიც ჩემი ობლების ვერ
 შეეძელ დაცვა,
 მას მივეფერე და დაუფჯერე, ვინც მოინდომა ჩემი გაძარცვა,
 ჩემი სიბრძნით დავეკარგე ჰელე, ვინც სულს მერჩია, ვინაც მიყვარდა,
 შეშინებული ილტვოდა თურმე, ფრენა ვერ შეძლო, ზღვაში ჩავარდა.
 და ჩემი ფრიქსე, ტახტის მემკვიდრე, ჩემგან ნაწრთობი, ჩემგან
 ნაზარდი,
 კოლხებთან ჩემგან იმალებოდა, და არც ელირსა აქეთ ნავარდი,
 ღირსად მომსვლია, რაც მომივიდა, ღმერთების წყრომა დამატყდა
 ციდან,
 გველი ვიგუე, უბეს ჩავისვი, უბით ნაზარდნი მოვწყვიტე გზიდან,
 სიკეთე მოვსპე, ბოროტი ვთესე, მასთან ვამრავლე სხვა ბოროტება,
 თუ მცდარ გზას მისდევ, ყოველ ნაბიჯზე ცოდვას ცოდვები
 მიემატება,
 კარს რომ მომადგნენ ფრიქსეს შვილები, აიეტისგან გამოზრდილები,
 სად წინაპართა საძვალეებია, სურდათ ჰქონოდათ ის ადგილები.
 მაშინაც ინომ პელისტან ერთად ოქროს სანმისი ნახა მიზეზი
 ამით ბადიშნი ჩამომამორა და სასიკვდილო უჩვენა გეზი,
 ახლა რაღა ვქნა? მსახურმა მითხრა, მობრუნებულან უკან გმირები,
 ოქროს სანმისი მოუტანიათ, აღსრულებულა დანაპირები,
 ახალ მიზეზად რას იტყვის ინო. ინოს ვერ ვხედავ, ვეღარც მის
 შვილებს,

მემაღლებიან თუ თათბირობენ და სიბოროტის წონიან წილებს?
სიბილა შენ ხარ, შენი ვალია, მასწავლო გზა და მომცე იმედი,
მე მშვიდ სიბერეს ვერ მოვესწარი, როგორი დამრჩა გადასახედი?

ჰეროფილე

სანყალო კაცო, გზა არეულო, მეფე კი გქვია, ხარ მათხოვარი,
თუ არ იჩქარე, გზა ეკლიანი და მომავალი გიჩანს საზარი,
შვილების ცოდვა არ მოგასვენებს, ბადიშთა ცოდვა უფრო მეტია,
ნათლადა ვხედავ შენი ცოდვები, ერთ კაცის ბედში არ ჩაეტია.
შენ დაგიკარგავს ვერძი სანმისით, ღმერთებს დააკელ შესანიშნავი,
რაც ადრე იყო, ისაა ცოდვა, რასაც ჩაიდენ, ისაა ავი.
გასწიე სწრაფად, ეგებ იხილო, როგორ კვდებიან არგო, მელასი,
მათთან ფრონტისი, ფრიქსეს შვილები, ხდებიან მსხვერპლნი
სატეველასი.

(ათამანტი დარბაზიდან გარბის)

ღმერთების ნებას ვინც ეურჩება, შურისძიებას ვერ გადურჩება,
შენმა ცოდვებმა იბარტყ-იმრავლა, დღეს რას მოიმკი, ხვალ რა
დაგრჩება,
ნათლადა ვხედავ, ინოს კარნახით, ცოდვილიანმა მისმა შვილებმა
მიპარვით მოკლეს ფრიქსეს ვაჟები, ვერ გაუბედეს პირისპირ
შებმა.

მამის და პაპის ცოდვამ უნიათ, ვერ მოიპოვეს ზეცის ნყალობა,
ვერ მოიტანეს ოქროს სანმისი, ვერ გაუნიეს ერთურთს ცალობა.
ათამანტს ვხედავ მშვილდ-ისრით ხელში, გაოგნებული შეჰყურებს
შვილებს,

ძმის შვილთა ხოცვით თვალანთებულებს და სიბოროტით
გალაღებულებს.

ინოს, რომელმაც გერის ნაშიერთ გზა მოუჭრა და დაუესო თვალი,

სიბოროტისთვის დაბადებული, მსხვერპლის შეხედვით იქნება
მთვრალი,
მაგრამ ეს რაა, ძმაო, რას ვხედავ, ათამანტს ჭკუა დაუკარგია,
ლხენაში როგორ ივარგოს იმან, ვისაც ბრძოლაში არ უვარგია.
მშვილდ-ისრით მისდევს ცოლსა და შვილებს, ირმებიან თან ასე
ყვირის,
ესმის ნადირთა მღვერების ყეფა, ყურში ჩაესმის ხმები საყვირის,
მოჭიმა ლარი და ისრის წვერმა ლეარქე დასცა მუხლმოკვეთილი.
ღმერთთა ნებართვით მკვლელის მკვლელობა ოდითგან იყო საქმე
კეთილი,
ლეარქე მოკვდა, მოკლულის ბედი აიდისაა განსახილველი,
მამისგან მოკვდა მიუსაფარი, ვინც ძმისწულებზე აღმართა ხელი.
ინო შეშლილი და მელიკერტე ზღვაში ცვივიან, შველას ეძებენ,
რაც სიბოროტით მიწაზე დარჩათ, იმას ზღვის ფსკერზე ვით
მიანებენ?

ასე აღსრულდა დანაბარები, სიკეთემ გასჭრა, შური იძია,
დიდება შენდა ღმერთო მაღალო, ვინაც სიმართლე გამოიძია.

**/7 წლის შემდეგ. იოლკოსი. ბჭობაა. არიან იაზონი, აკასტე, ფერე-
ტი, ამითაონი დამსწრენი/**

ფერეტი

მეფე აღარ გყავთ, მოხუცი მოკლეს, ჩვენი ვალია მკვლევლების დასჯა,
ამას მოვრჩებით, შემდეგ დავიწყით ახალ მეფეზე ფიქრი და განსჯა,
მე გეტყვით იმას, რაც ყველამ იცის, აქ დასამალი არაფერია,
დავინყებ, შემდეგ სხვამ დაამატოს თუ შემეშალა ან ამერია.
მეფე შვილებმა მოკლეს და დაჭრეს, შემდეგ მოხარშეს, კრავიეგონათ,
სხვა უარესი რა უნდა ექნათ, სხვა საზარელი რა მოეგონათ.
პელოპეა და ალკესტიდაა ამის ჩამდენი, დამნაშავენი,

ამითაონი და მე ვართ ძმები, სისხლის ალება ვალია ჩვენი,
მაგრამ აკასტე ხომ მემკვიდრეა, შურისძიება მისი ვალია,
მოჰკითხოს მკვლელებს, ის აღასრულოს, რაც წესია და სამართალია.

აპასტი

თუმცა ბიძა ხარ, მაინც ხარ უცხო, შენ და შენი ძმა ამითაონი,
დედით სხვები ხართ, სხვას ემხრობოდით, ასეთად დარჩით ორივე
მგონი,
მიტომ თქვენ რჩევას გულთან ვერ ვიღებ, დებს ვერ გავწირავ
თქვენი რჩევითა,
მათ სისხლში ხელებს მე ვერ აურევ, ვერ გაგახარებთ ასეთ ძღვენითა.
ჩემ დებზე მეტად დამნაშავეა მედეა, ვინაც ეს შთააგონა
უჭკუო ქალებს რა უნდა ექნათ, ის შეასრულეს, რაც გაეგონათ.

ამითაონი

მედეას ამბავს ჩვენ ცალკე განვსჯით, დამნაშავეა? – სასტიკად
დავსჯით,
ტყუილად ცდილობ შენ დების დაცვას, ვერ დაგვარწმუნებ
სიტყვიერ გარჯით,
თვითონ ამბობენ, აღიარებენ, როგორ ადულეს დიდ ქვაბში წყალი,
მამა აკუნეს და შიგ ჩაყარეს, როგორც პერანგი გამონაცვალის,
მედეა იმ დროს იქ არ ყოფილა, ასე ამბობენ, ეგ შენი დები
თუ იქ არ იყო, როგორ მოჰკლავდა, თუ გაიაზრებ, კიდეც მიხვდები.

იაზონი

დებს თუ დაიცავს, თავს გადაირჩენს, ასეთი არის მაგის მიზანი
მანაც იცოდა, რას აპირებდნენ, თუმცა გვიმაღლავს, ამოვიცანი
მხოლოდ ეგ არის, შარს გაერიდა, რადგანაც იყო ცოდვილიანი,
როცა დაბრუნდა, მამა იკითხა, მაგრამ მოკითხვა იყო გვიანი.

ფერმეტი

შენ მართალს ამბობ, ჩვენც ასე გვითხრეს, ვინაც იქ იყო მონა-
მსახური,
მათ ამოიღეს ქვაბიდან გვამი, ძვალ-ხორც დაშლილი, რამ უსახური.

აპასტი

მონამ რა იცის, რას გძნობდა გული, როგორი განცდით იყო დაგული,
მამა გვიყვარდა, ვეფერებოდით, ჩვენი მცდელობით იყო დაცული,
სხვაფრივ ხიფათს ვერ გადურჩებოდა, დიდხანს ცოცხალი ვერ
დარჩებოდა,
იაზონს სურდა მისი სიკვდილი და სასურველ დროს ელოდებოდა.
ოქროს სანმისი როგორც დაბრუნდა, მედეა გახდა იმისი მცველი,
ქმარს მეფედ თვლიდა და იაზონმაც ბევრჯერ წაიღო კვერთხისკენ
ხელი.

რომ არა ჩვენი დიდი მცდელობა, მიზანსაც მალე აისრულებდნენ,
მეფის ასაკს და ნათესაობას ცოლი თუ ქმარი არაფრად სდევდნენ.
წლობით გაგრძელდა მათი ლოდინი, წლობით არ გვქონდა ჩვენ
ტკბილი ძილი,
და-ძმანი ვგრძნობდით უტყუარ ხიფათს, სიკვდილის სუფრა იყო
გაშლილი,
ბევრჯერ გაცუდდა მათი მცდელობა, ბოლოს ცოლ-ქმარმა ეს
მოიგონეს,
ჩემ დებს შეუჩნდნენ, ჭკუა წაუღეს, რაც ამათ სურდათ, იმათ ილონეს,
ამიტომ ვამბობ, მეფის სიკვდილში მედეა არის ცოდვის ჩამდენი,
არავინ იცის ჯადოქარის სულს ცოდვა ამძიმებს კიდეც რამდენი.

იაზონი

უცნაურია შენი მსჯელობა, არეული გაქვს გზა და მცდელობა,
არ გშენის თავის მოკატუნება, ფუჭი ფუსფუსი და გარჯილობა,

აბა, იფიქრე, მამა მოხუცი, მუდმივ მკვნესარი და დავრდომილი, აღარ იცოდა ჯანსაღი ძილი, მის გამო წუხდა მონა და შვილი. რომ მომენდომა მისი სიკვდილი ანდა მედეას ჰქონოდა წვლილი, შვიდი წელია რად მოვითმენდით, რატომ გავჭიმეთ მისი მანძილი? უმჯობესია ჭკვას ჩაუღრმავდე, თუ არ გსურს გარეთ სულელი ჩანდე, რა გქონდა გულში ჩაფიქრებული და აღსრულება დებს რატომ ანდე.

აპასტე

დებს კი არ ვიცავ, სიმართლეს ვიცავ და რასაც ვამბობ, არის სიმართლე, თუ მოვიტყუო, აქვე დამსაჯეთ, გამომეცალოს თვალში სინათლე, ეს ასე იყო, დებმა მედეას შესჩივლეს, წუხდნენ მოხუცის გამო, თუ შეიძლება კაცი დაბერდეს და დაიბრუნოს წლები საამო? მედეამ უთხრა, წლების სირბილში არ იკარგება ახალგაზრდობა, მთავარი არის იცოდე რა ქნა და არა სცადო ვითომ დანდობა, ხომ დაარიგა, გზები ასწავლა, შემდეგ უჩვენა მაგალითები, ცხვარი ბებერი, მღუღარეს ჩასვა, არ დასწვომია, ისე, თითები, ცხვარი იხარშა და იმის ნაცვლად ქვაბში აღმოჩნდა თეთრი ბატკანი, მედეამ ფრთხილად ამოიყვანა, გაოცებული დავრჩით და-ძმანი. მერე აგვიხსნა, თუ მართლა გინდათ მოხუცი მამა გაახალგაზრდაოთ, თქვენში უცოდველს მიანდეთ დანა, არც დაინანოთ და არც იდაოთ. როგორც მე ცხვარი ვაქციე ბატკნად, თქვენც შეგიძლიათ მოექცეთ მამას, მხოლოდ უცოდველს ეს შეუძლია, ცოდვილიანი ვერ შეძლებს ამას, ცოდვის მეტი რა ჩამიდენია, მიტომ ვერ შევძელ და გავერიდე, დანა ლესილი დებს დავულოცე, ასეთი ცოდვა ჩემ თავს ვერ ვიდე. ნავედი ვითომ სანადიროდა, ფუჭად მხარჯველი უღონო დროთა, აქეთ და იქით ვეხეტებოდი არა სალხენად და საგმიროთა,

როცა დავბრუნდი, შედეგი ვნახე, დარდი მომედო და გავილახე, ფუჭი ფიქრების გზები დავლახე, მივხვდი, მედეამ დავვიგო მახე, კარგად განსაზღვრა, არა ცდებოდა, იცოდა ჩვენში რაც მოხდებოდა, როდის ყოფილა კაცი კვდებოდა და მერე ახლად იბადებოდა.

ამითაონი

თუ ისე იყო, როგორც შენ ყვები, დამნაშავენი ყოფილან დები, ცოდვილს-უცოდველს როგორ გაარჩევ, თუ არა სცადე, როგორ მიხვდები, მედეამ რაც ქნა, რაც შენც იხილე, ცხვარი ბატკანად გადააქცია, მამაშენს ახლოს არ გაეკარა, არც წააქცია, არც გააქცია, რატომ ჩავთვალეთ ის დამნაშავედ, რაც არ უქნია იმ საქმის გამო, მხოლოდ იმიტომ, რომ ასე გინდა შენი ნათქვამი უნდა ვინამო?

იაზონი

აქ დასამალი არაფერია, აკასტე ცრუობს, არ აერია, მან კარგად იცის ქალი თხოვდება, ვისაც მიჰყვება, იმის ფერია, მედეა მე მყავს, ნიშნავს რომ მე მგავს, როგორიცაა, მეც ისეთი ვარ, ის თუ მკვლელია, მეც ხომ მკვლელი ვარ, მის თვალში ეს ვარ, ასეთსა ვგავარ. ეს თუ ასეა, მაშინ როგორც მკვლელს სამეფო ტახტი ფეხქვეშ მეცლება, მაშინ აკასტე უნდა გამეფდეს, სიცრუის აზრი აქ იმალება, ამიტომ ვითხოვ, სიცრუის მთქმელი, იმავე სიმართლით, როგორაც მკვლელი, დასჯილი იქნეს და განდევნილი, დევნილი იყოს სიცოცხლე მთელი, მაშინ მამის სისხლს აღარ მოვითხოვ და არც დედისას შევედავები, თუმც კარგად ვიცი, ბრალი მიუძღვის, მან ასვა სისხლი განაზავები¹.

¹ გადმოცემის თანახმად იაზონის მამას ძალით ასვეს ხარის სისხლი და ასე მოკლეს. დედა მეუღლის სიკვდილს გადაჰყვა.

ფერეტი

ჩვენ ცალკე განვსჯით, რასაც დავადგენთ, გარშემო ყველას
შევატყობინებთ,
თქვენში მართალი გახდება მეფე, იმედნამხდარსაც არ ვანყენინებთ,
რადგან გახდება მომდევნო მეფე თუ პირველს რამე დაემართება.
მაინც ძმები ხართ ბიძაშვილები, ერთ-მეორეს რას ემართლება,
განა არ იყო ეზონი მეფე, დედით ძმამ როცა ტახტი ნაჰგვარა
და მაინც ძმებად დარჩნენ ბოლომდე, ჩვენში არავის უთქვამს
სხვაგვარად.

ასე მოქცევა კარგია წესი, წინაპართაგან არის ნათესი,
თქვენც ასე უნდა გაიმეოროთ, ის თუ აბედობს, ესაა კვესი.¹

/ბეოტია. ორქომენი. ღრმად მოხუცი ათამანტი მზეს ეფიცება/

ათამანტი

ვინაც ამქვეყნად ბევრი ინდომა, დაიმსახურა ღმერთების წყრომა,
ვინაც შეიძლო დაეცვა ზომა, მას დაუფასდა გარჯა და შრომა,
ყველაზე მეტი შემხვდა სასჯელი, რადგან დღისითაც გარს მერტყა
ბნელი,
ვის ეულალატე, ვის ვუერთგულე, ვის არ მივეცი საშველად ხელი.
როცა ქალღმერთი შემრთეს ნეფელა, ასე მეგონა წვალემა ყველა,
ეოლას² ქროლას თან გავატანე, დავძლიე რაც კი ადრე მეძნელა,
ჩემია ბრალი, დამეცხო თვალი, ქალღმერთს ვარჩიე, მოკვდავი ქალი.
მასთან გავწირე ჩემი შვილები, დავრჩი ეული და შესაბრალი,

¹ აბედი და კვესი – ცეცხლის ანთების ძველი ტრადიციული საშუალება.

² ეოლა – ქარების ღმერთი (პელაზგიური მითოლოგია). ათამანტი მის შვილად ითვლებოდა. მეფეს, გმირს, გამორჩეულ პიროვნებას მიწიერი მშობლების გარდა ღვთიური მშობლებიც „სჭირდებოდა“.

ინომ წამილო მახვილ-გონება, დავკარგე განსჯა და მოგონება.
ქალის ხმას ავყევ, მას ჩავაბარე შვილები, ერი, მთელი ქონება,
ინომ დაღუბა ფრიქსე და ჰელე, წმინდანებს ხვევდა ჭუჭყიან ხელებს,
მეც ბრმად მივდეგდი და არ ვფიქრობდი, ამყოლი სიმწრით რომ
დაახველებს,
შვილებთან ერთად ოქროს საწმისი, სხვა მეფეთაგან მე რომ მეზარა,
ინოს მზაკვრობას გადავყოლე, თითქოს მსგავსები ირგვლივ ეყარა.
მაშინაც, როცა ფრიქსეს წულები, დაკაცებულნი, აღკაზმულები,
სამეფოს მოსდგნენ, სურდათ გაცნობა, გადამიშალეს ალალ-გულები.
კვლავ ინოს რჩევით გავუშვი უკან, შეუძლებელის შეძლება ვთხოვე,
ვიცოდი კოლხეთს ვერ მიაღწევდნენ, მაგრამ გულცივად
გამოვეთხოვე

ჩანს იყვნენ მართლაც ბევრის შემძლენი, რაც მე მიწოდდა და ვერა
ვქენი,

მათ შეასრულეს, სხვას ვის უნახავს მსგავსი გმირობის ასე ჩამდენი.
და როცა უკან დაბრუნდნენ ლხენით, ინოს კარნახით, ავბედით
ენით,

გაავებული მათი ბიძები, თავზე დაესხნენ სატევრის ქნევით,
ფრიქსეს წულები, ბიძებისაგან მუხანათურად განწირულები,
ქალაქის კართან დაეცნენ მიჯრით, მოუშუშები დარჩათ წყლულები.
და მხოლოდ შემდეგ თვალთ ამეხილა, ღმერთების ნებით დამიდგა
დილა,

ყველაფრისათვის ვიძიე შური, გზა გამკვალავი მყავდა სიბილა,
სიმართლის ზომა გავიგე გვიან, ასეთ მიხვედრას სიბრიყვე ჰქვია,
ჩემებრ ქალების ამყოლთა წლები უმინაარსოდ მიიმსხვრევია,
სამართლიანად მარქვეს სულელი, მე ჩემს მომავალს დავრე ხელი,
უმემკვიდრეოდ გადავეგები, სანამ მომწვდება სიკვდილის ცელი.

/შემოდის ათამანტის მსახური. შემოჰყავს კიტისორე, მედეა შვილებით მერმერო და ფერეტა/

მსახური

აქეთ მობრძანდით, ბატონს მოვძებნი და თქვენს ჩამოსვლას
შევატყობინებ,

სათუთი არის მოხუცის გული, არ ავალელებ და ვაგრძნობინებ,
ისედაც ბევრი ტანჯვა გადახდა, სულით დაეცა და ხორციტ გახდა,
როცა სიმართლე ბოლოს გაიგო, როცა ღმერთების სურვილი ახდა.

კიტისორე

ის, რაც აქ მოხდა ორქომენაში, ჩვენ იოლკოსში გვიან გავიგეთ,
ძმები მომიკლეს, პაპა გაგიჟდა, ტყუილ-მართალის ყორე ავიგეთ,
შურისძიების მკლავდა წყურვილი, ბიძებმა დაკლეს ძმა და ძმის
შვილი,

ქალის მზაკვრობას გადაჰყვა ყველა, ქალისა იყო მთავარი წვლილი.

მსახური

ჩემო ბატონო, ის, რაც აქ მოხდა, ცუდ სიზმარივით მოგვაგონდება,
წლები რომ წავლენ და თაობები, მსგავსი ამბავი აღარ მოხდება.

მედეა

კაცთა სურვილი არის უსაზღვრო, მისწრაფებების არე უღრანი,
რამდენიც უნდა მოიგდონ ხელში, ვერ დადგებიან, უნდებათ სხვანი,
ერთი მხრივ კარგი არის ეს სწრაფვა, ადგილზე მდგარი უკვეა
მკვდარი,

მეორე მხრივ კი ბოროტებაა, თუ ვერ მიხვდება ზღვარი სად არის,
მე კარგად ვიცი ყველა, რაც მოხდა, რითი დაიწყო და რა გამოხდა,
ვის რა უნდოდა და რა მიიღო, პატივის ნაცვლად კვნესა აღმოხდა.
ახლა მთავარი არის სხვა რამე, უნდა დასრულდეს გონების ღამე,

ათამანტს იმის წამალს მივართმევ, რაც მოვიპოვე და შევახამე,
აგერ თავადაც, აქვე ყოფილა, მეფეც მოხუცო, კაცო სვიანო,
მინდა ბალახთა ძალა შეგძინო, სიცოცხლის სიმი აგიხმიანო.
შენ ისეც ბევრი გადაიტანე, გეყო, რაც ცოდვა შვილების ზიდე,
მომიყვანია ბოლო ბაღში, გზა გაგინათოს კიდიდან-კიდე.

ათამანტი

შენ მე ვერა გცნობ, მაგრამ რადგანაც ჩემთან შეხვედრა
მოგდომებია,
წინასწარ გეტყვი, ის, რაც შენ გინდა, შენი აზრების თანამხლებია,
მე ვის ვჭირდები, წავიდა ის დრო, როცა ვიყავ და როცა ვმეფობდი,
ჯანი მომდევდა, ჭკუა მიჭრიდა, გარშემო ტოლად ვერავის
ვგრძნობდი.

გავიდა ხანი, დღეს ჩემი ჯანი, სიცოცხლის დენით გალახულია,
რაც თავს გადამხდა, ბედის დაცინვა არმოსმენილი, არნახულია,
თითქოს მეფე ვარ, მაგრამ ვერ ვმეფობ, წინ სავალი გზა თავად
მოვჭერი,

აღარ მყავს წული და იმის წული, დარჩენილი ვარ ვილაც ოხერი,
მე რომ მოვკვდები, ორქომენაში დასადგურდება ზიზლი და შიში.
აქ არ იქნება ათამანტის ძე, დასამარდება ძირძველი ჯიში,
შენ მე რა უნდა მითხრა ახალი, ძალა შემმატო, მომცე იმედი,
ღალატი იყო ჩემი ცხოვრება, უაზრო დამრჩა გადასახედი.

მედეა

ეს მართალია, ბევრი გადაგხდა, ტანჯვა-ვაება გადაიტანე,
საკვირველია, რა ცოდვა ზიდე, რას გაუძელი და აიტანე,
თუ რამე გქონდა ცხოვრების ვალი, გაილე, დარჩი გულით სანყალი,
მაგრამ ადრეა ხელის ჩაქნევა, ჩეროში ჯდომა, შორით თვალთვალი.

ათამანტი

რისი გულისთვის დავრჩე ცოცხალი, ან ვისი კიდეც მქონდეს იმედი,
ვაჟები არ მყავს, მათი წულები, ოქროს სანმისის არ ვიცი ბედი,
წლების წინ იყო, რომ მომახარეს, დაბრუნებულან შენი გმირები,
კოლხიდის მხარე დაულახიათ, მოაქვთ სანმისი შესანიშნავი.
წლები გავიდა შედეგი არ ჩანს, ვერ მოვიშორე ცოდვა უღლესი,
არ დამიფასდა ნამსახურევი, არ დამიამდა გულს ნაწყლულევი.

მეღეა

აქ უკვე ცდები, აბა, დაფიქრდი, სამეფოს ბედი ხომ გაბარია,
უნდა დალაგდეს, უნდა დაწყნარდეს, ინოს მზაკვრობამ რაიც არია.
და ამას გარდა დავრჩა ბაღში, ჭკვას მოეგები, ის გიპატრონებს,
ხელმძღვანელობაუნდასამეფოს, შინადაგარეთ, გლეხებს თუმონებს.

ათამანტი

მე ასე ვიცი, ფრიქსეს ვაჟები, ყველა ჩემ ვაჟებს დაუხოცია,
თუკი გადარჩა ერთი მათგანიც, მისთვის მეფობა დამილოცია.

პიტისორე

ვისმენ საუბარს, ფიქრით სხვაგან ვარ, სულით შეძრული გულშილა
ვტირი,
არგო, ფრონტისი, მათთან მელასი, ერთად დავკარგე სამივე გმირი,
ნუთუ იმისთვის ილტვოდა მამა, მიტომ გვანოვა ძუძუ დედამა,
არ მოუტანოს მშობელს სიამე, ქვეყნად პატარას დაბადებამა.
მამა აღარ მყავს, დედა სად არის, მშობელმა ერთიც ვერ დაიტირა,
სად დაიბადნენ, საით ვიდოდნენ, რას ნატრულობდნენ, ვინ შეიწირა,
რა მუხთალია წუთისოფელი, ახალი ტანჯვა, გახდება ძველი,
ძველს ახალი ცვლის, მხოლოდ ცვლილება ქვეყნად დარჩება მარად
უცვლელი.

ათამანტი

შენ ამბობ ჩემზე, ღმერთებისაგან, ყველა ცოდვისთვის მე ვარ
დასჯილი,
ჰერა, ათენა შემომწყრომიან, რაც მოხდა მათგან მაქვს მე მისჯილი,
გრძელი გზა განვლე, თუმც ითქმის მოკლედ, თანამოდმეებს
ვეხმარებოდი,
მეფე აიეტ ჩვენ ვაიძულეთ სიმონიდე და ომფალოს ლოდი,¹
სხვისთვის დაეთმო, კოლხიდისაკენ მოდგმასთან ერთად გზა
გაეკვალა.

უმაღურობა გამოვიჩინე, მონანიება თავს მანევს ვალად,
ჩანს სამართალი არ დაკარგულა, რადგან ღმერთებმა ასე განსაჯეს,
ოქროს სანმისი აიეტს დარჩა, ის გაამართლეს და მე დამსაჯეს
და ამას გარდა ჩემი მემკვიდრე, ფრიქსე მის კარზე გამოიზარდა,
მტერის ასული შეირთო ცოლად, მას მიეკედლა, ვინც არ მიყვარდა,
ფრიქსეს ვაჟები, ჩემთვის ბაღიშნი, აიეტისთვის არის იგივე.
მან გამოზარდა, დაავაჟკაცა, მე კი ნაყოფიც ვერ მოვინიე,
თუ დარჩა მათგან თუნდაც ერთ-ერთი, მისთვის მეფობა დამილოცია,
მის წილად იყოს ყველა სიკეთე, რაც მინატრია და მილოცია,
მაგრამ პირობას ხომ ვერ გადავალ, ზვარაკი ვწირე, ღმერთებს
შეეფიცე,
ვინც ოქროს სანმისს მე დამიბრუნებს, მისი მეფობა იქნება მტკიცე.

მეღეა

ჩვენ ყველამ ვიცით შენ გადევს ცოდვა, საუნჯე ვიცით, რომ შენ
დაკარგე,

¹ ომფალოს ქვა (ლოდი) – დელფოს სამისნოში იყო ეს ლოდი. იგი ითვლეს ბოდა მსოფლიოს ცენტრად, რადგან ზევსის ბრძანებით, ქვეყნიერების კი- დისაკენ გაფრენილი არწივები აქ შეხვდნენ. დელფოს სამისნო კორინთოს სამეფოში იყო.

ინოს ხრიკებმა სამეფო დასცა, მამა-მფარველად ველარ ივარგე,
 დღემდე ტრიალებს ღმერთების რისხვა, გზას ვერ იგნებენ
 მკვდართა სულები,
 მამა-პაპანი გსაყვედურობენ, თანატომელნი იქ წასულები,
 შენი ვალია, განძი იპოვო, შესაწირავ ვერძს გადააფინო,
 ზვარაკი სწირო, გული მოუღობო, ოლიმპოს მკვიდრებს არ აწყენინო,
 ის, რაც გებარა, ის, რაც დაკარგე, ფრიქსემ შეიძლო გადაარჩინა,
 ვერძი შესწირა, ოქროს სანმისი არესის ველზე გამოაჩინა,
 კოლხეთის მეფე აიეტს უძღვნა, აიეტი ხომ ერთ დროს მას ფლობდა,
 როცა კორინთო მას ეკუთვნოდა, დელფოს სამისნოს მამულად
 ცნობდა.
 მას ისეთივე ჰქონდა უფლება სანმისის ფლობის, როგორიც სხვასა,
 ჰოდა, კოლხეთში განძი დიადი, აიეტის მტრებს სცემდა რისხვასა,
 მაგრამ როდესაც ფრიქსეს ნულები, მამაჩემისგან გამოზრდილები,
 უკან მობრუნდნენ, სანმისი სთხოვეს, არგონავტები მათთან
 ფრთხილები,
 განწირულები იყვნენ მამისგან, მე რომ ღალატი არ ჩამედინა,
 ოქროს სანმისი არ მომეტაცა, თავი მის მცველად არ დამედგინა,
 ახლა სანმისი აქ არის ჩვენთან, ასე აღსრულდა შენი პირობა,
 კიტისორეა დღეს მისი მცველი და დაბრუნება მისი გმირობა,
 თუ არ გადახვალ შენს მეფურ სიტყვას, დისწულს დაუთმო
 ქვეყნად მეფობას,
 სანმისს ვუტოვებ, მცველად ვაყენებ და ვაიძულებ დროებით
 ფლობას.

ათამანტი

ოქროს სანმისი ჩემ ბადიშს რჩება, ღმერთების ნება ამაში ჩნდება,
 რაც იყო ჩვენში გაუტანლობა, შური და მტრობა ამით მთავრდება,

მე მოხუცი ვარ და დავრდომილი, სხვა მე არა მყავს მემკვიდრე,
 ნული,
 თუ კიტისორე აქ გამეფდება, მეც ხომ ვიქნები მისგან დაცული.
 ქალო, გრძნეულო და ჯადოქარო, არ მიკითხია შენ ვინა ხარო,
 ვგრძნობ აიეტის ასულსა ვხედავ, მტრობის დაძლევით მინდა ვიხარო,
 შენ მომირჩინე ტანჯული სული, თუ ჯადოქრობით ტანს მიმიხედავ,
 მტრობას მოყვრობით შევცვლი უმაღვე, რასაც შევიძლებ, რასაც
 შევებდავ.

კიტისორე

ტკბილო დეიდა, პატარებს, მახსოვს, გვინევდი დედის მაგივრობასა,
 რომ არა შენი სიბრძნე და გარჯა, ველირსებოდი მე მეფობასა?
 ყველა ხიფათი შენ ამარიდე, ჩემი დარჩენა არგოს მოსთხოვე,
 სიკვდილს მარიდე, გზა გამიხსენი იოლკოსს როცა შენთან
 დამტოვე,
 დღესაც, რაც მოხდა, რაც მე ვისმინე, გადმოსულია ჩემზე წყალობა,
 ქალღმერთის ნიჭი მოგმადლა დედამ¹, უნდა ვილოცო შენი ქალობა.
 ორქომენაში თუ მე ვიმეფებ, ხომ აღსრულდება მამის ანდერძი,
 ფუჭად მამაჩემს არ უწვალა, არ შეუწირავს სამეფო ვერძი,
 ოქროს სანმისი შენა გაქვს ახლა და თუ მე გავხდი მისი მფლობელი,
 უნდა ვილოცო დეიდას მადლი, ტკბილად ვუხსენო ორივე მშობელი.
 მე ჯერ ხანობით რა შემიძლია, გთხოვ ჩემთან დარჩე შენი
 შვილებით,
 დეიდაშვილებს რომ ძმად დავუდგე, დავიცვა თავგზაბნეულები,
 მე კი ვიმეფებ, მაგრამ უფრორე, შენი იქნება ქვეყნად მეფობა,
 ცოდნით და აზრით ვინც არის მეტი, მას დამშვენდება
 ხელმძღვანელობა.

¹ მედეას დედად მითოლოგია ქალღმერთ ჰეკატეს მიიჩნევს.

ათამანტი

მეც კიტისორეს აზრს ვუერთდები, ჩვენთან დარჩი და გადაგვარჩინე,
 რაც ზღაპარივით ვიცოდი შენზე, გვიმკურნალე და გამოაჩინე,
 თორემ ამბობენ მედეას ცოდნა, მედეას ხერხი მკვდარსაც
 აცოცხლებს,
 მკვდრებს აღარ ვჩივი, აქ გვაქვს სანმისი, გაჭირვებულებს
 მოგვხედე ცოცხლებს.

მეღეუ

დისწულო, მოდი წინ წავინიოთ და საქმე ასე დავაგვირგვინოთ,
 წყლისგან წაღებულს ნუ ვემსგავსებით და წყალგარეულს ნუ
 ვიტყვით ღვინოდ.
 შენ კარგად მიცნობ, არა მჩვევია ფუჭი მოთქმა და უკან დახევა,
 სუსტს ნუ შეებმი, იქით დაუთმე, ვაჟკაცობაა ძლიერის ძლევა,
 შენ ძლიერს სძლიე ძლიერის ხელით, არა ჩივილით, მოჩლიქურ ენით,
 დღეს ოქრომენში გვირგვინს დაიდგავ, მომავალს უნდა უყურო
 ლხენით.
 ჩემი საქმე კი სხვა რამ გვარია, მან დააწყნაროს, ვინაც არია,
 მე ვარ დამწყები, ჩემი ვალია, დავაგვირგვინო, რაც მთავარია,
 ჩემთვის მთავარი არის კორინთო, გზაზე დამდგარმა რატომ
 ჩავყვინთო,
 უნდა მოვნახო მისკენ სავალი, მიზნის მიღწევის ცეცხლი ავინთო.
 შენ ყველა იცი, დღეს იაზონი იოლკოსელთა მეფედ ითვლება,
 მაგრამ ვერ მეფობს, რადგან საქმეში, ნაფოტებივით წვრილად
 ითლება.
 სამეფოს უნდა მამა-პატრონი, არა მოლხინე და მონადირე,
 სხვის თვალში ვარდნილ წამწამს ხედავდე და საკუთარში ვერ ნახო
 დირე?

ახლა კორინთოს არის წასული, მეფე კრეონტის არის სტუმარი,
 დროსტარებისთვის დაბადებული, არის მოლხინე და მოხუმარი.
 თან მეფიცება იყავ იოლკოსს, ხარ ჩემი ცოლი და დედოფალი,
 მოფიცარ კაცის არ დაიჯერო, ამ დროს სხვისაკენ უჭირავს თვალი,
 ცუდი ამბავი რამ მოხვდა სმენას, თუმცა არ ავდეგ ავყია ენას,
 კრეონტის ასულ კრეუსას ჰყვარობს და ჩემ სანოლში ცდილობს
 ჩანვენას.

მე ბევრი რამე გადავიტანე, ბევრი ვითმინე და ავიტანე,
 მიზნის გულისთვის არვინ დავინდე, მამის ღალატიც არ დავახანე,
 იაზონს ორი ვაჟი ვაჩუქე, ვუზარდე, ხედავთ როგორებიან.
 ვწურთნე, ვასწავლე, კვალი ვუჩინე, ნებიერანი არ მგონებია.
 თვითონ იაზონს ტახტს ვინ უთმობდა, მეფობის ღირსად ბევრი არ
 სცნობდა,
 როგორ ჩავუგდე ხელში მეფობა, ხომ ჭკვიანია, მაინც ვერ გრძნობდა,
 ჩვენი პირობა იყო ასეთი: როცა იოლკოსს გამეფდებოდა,
 ფესვს გაიდგამდა, ხელებს გაშლიდა, მყარად ფეხებზე რომ
 დადგებოდა,
 შემოიკრებდა ვაჟკაცთა წყებას, როგორც შეკრიბა არგონავტები,
 კორინთოს კრეონტს მივუხტებოდით, ვინაც არა მცნობს და
 ვეხატები.
 ამან კი რა ქნა, კრეონტს ესტუმრა, დაუახლოვდა, გაუთბო კერა,
 მისი ასული უნდა შეირთოს, ამბავი მომდის და ასე მჯერა,
 უნდა გავიგო დანამდვილებით, მიტომ მოვდივარ ჩემი შვილებით,
 როცა გავარკვევ და გადაწყვეტავ, ამოვისუნთქებ ეული შვებით.
 თქვენთან დავრჩები ცოტა რამ ხანი, გამოვუსწორო ათამანტს ტანი,
 შემდეგ მოვძებნო კორინთოს გზები, შევძლო აღმასვლა და
 მიმოტანი,

თქვენთან დავტოვებ უმცროსს ფერეტას, თქვენგან იქნება აქ
დაფარული,
მერმერო მიმყავს, ჩემთვის თუ არა, მისთვის აღსრულდეს აზრი
ფარული.

/კორინთო. მეფე კრეონტის სასახლეში საქორწილო ზეიმია/

კრეონტი

მიბრძანებია, სრულად აღსრულდეს, რაც საქორწინო გვექონდა
პირობა,
ისე, მომავალს არ დაეზაროს, დამახსოვრება და სხვისთვის თხრობა,
ხუთი დღე არის უკვე ვნადიმობთ და დიონისეს ვეთაყვანებით,
ქალი თუ კაცი, მოხუცი, ბაღლი მას ემონება საკუთარ ნებით.
კიდევ ამდენ ხანს იყოს ზეიმი, ასე მინდა და მიბრძანებია,
ისე დიადი, სხვას არ ენახოს და მხოლოდ ზღაპრად ნახსენებია,
ჩემი ასული, კოცნით ნაზარდი, ვისიც არ ვიცი მსგავსი და ტოლი,
ქორწილს გადიხდის უმაგალითოს და იაზონის გახდება ცოლი.
მე სხვა მემკვიდრე არ მაბადია, ჩემი სიბერის არის იმედი,
ქმარიც იპოვა გამორჩეული, ჩანს რომ საერთო ჰქონიათ ბედი,
აქ, დარბაზშია ყველა არხონტი,¹ ვის სიტყვას ქვეყნად დაეჯერება,
ვის ენიფება სიბრძნით მსჯელობა, სიცრუეს არვინ მიეფერება.
მე მათ მივმართავ, პირუთვნელ პასუხს მოუთმენელად დაველოდები,
კენჭები ჰყარონ, ჰო-ა თუ არა, როგორც წესია, დავთვალოთ ხმები,
გადასაწყვეტი ერთი მაქვს საქმე და გადადება აღარ იქნება,

¹ არხონტების — უხუცესთა და ბრძენთა საბჭოს ინსტიტუტი ფართედ იყო გამოყენებული ყველა სახელმწიფოში. კენჭისყრა ჭურჭელში თეთრი ან შავი კენჭების ჩაყრით მიმდინარეობდა და რომელი ფერისაღ დააჭარ- ბებდა, გადანყვეტილებაც შესაბამისი იყო. საქართველოში არხონტის სახ- ელწოდებაც ამ ტერმინთან უნდა იყოს დაკავშირებული. ისევე, როგორც ათენასთან ათენა-გენობა (ათენგენობა).

განსაჯეთ, თანაც დამახსოვრეთ, დღეს ასეთია მეფური ნება.

კრეონტი — კრეონტის ასული

ძვირფასო მამა, შენი მეფობით, კორინთო არის გაბრწყინებული,
ბედნიერია ვინაც შეგყურებს, მაღლიერებით უთბებათ გული,
ჩემთვის ყოველთვის იყო საამო დიდებულ მეფის ქალიშვილობა,
არა მჩვევია პირში ლაქუცი, ზურგის შექცევა და გულგრილობა.
ჩაგეტყრები და ამიტომ ვიტყვი, თუმცა აჩქარება სულ არ გჩვევია,
დღეს ხარ შეცვლილი, სხვაგვარად მსჯელობ, მართლა სიბერე ხომ
არ გწვევია?

სხვა დროისათვის გადადე საქმე, ვიცი რაც გინდა რომ არ გადადო,
არ მინდა ჩემი სიყვარულისთვის, მომავლის ბედი სასწორზე დადო.

კრეონტი

ჩემო ძვირფასო, მე მიფრთხილდები, მესმის, მიყვარხარ, ვარ
მაღლობელი,
წინა კაცია უკანას ხიდი და შვილისათვის არის მშობელი,
მე გამივლია ცხოვრების კვალი, წინ არაფერზე დამრჩება თვალი,
მინდა ჩემ ტახტზე გნახო დამჯდარი, შორიდან ვინყო შენი
თვალთვალი.

მეფობის ტვირთი თუ მოვიშორე, შმაგი მორევი გავხდები მდორე,
ვიტყვი მშობელთან თუ დავაკელი, შვილთან შეცდომა გამოვასწორე.

არხონტი

აქა ვართ ყველა, ვისაც ეკუთვნის მეფეს სამეფო რამ მისცეს
რჩევა.

შენ გვითხარ რაზე უნდა ვიმსჯელოთ, არ გადავადგდეთ ძირძველი
ჩვევა,
დღეს შვილს ათხოვებ და ქორწილს იხდი, საზეიმოა განწყობილება,

განა, რა საქმე არის ისეთი, ქეიფის მოშლად რომ ეღირება?

პრემონტი

თქვენში ზოგია ჩემზე უხნესი და რაც მომხდარა, ემახსოვრება,
ჩვენ ერთი აზრით ვართ შეკრულები და ერთად გავლეთ მთელი
ცხოვრება,
ერთად ვიბრძოლეთ და აიეთი ერთიან ძალით აქედან ვდევნეთ.
გავიდა ხანი, დაბერდა ჯანი, დაგვამახსოვრდა სად და ვის ვევენეთ?
ვფიქრობ, არ იყოს რაღაც ნიშანი, რაც არ ვიცი და ამოვიცანი,
გამიკვირდება, ფიქრი წამიღებს, რასაც ველოდი, ამაში ვცანი.

არხონტი

თუმცა ხარ მეფე, მეფე ხნეირი, ქვეყნად მყოფელი, სვებედნიერი,
კმაყოფილი გაქვს ქვეყნად იერი, დრო მოგაკითხავს, რჩები მშიერი,
შენისთანები უნახავს აწყმოს, ბევრიც იკვლიოს, ვერვინ დააწყოს,
რამდენიც უნდა ეცადო ქვეყნით, გაახსენდება უკულმა აწყმოს.
მე ამას ვამბობ არა იმიტომ, რომ შევადაროთ აწყმოს წარსული,
ჩვენ ყველამ ვუნწყით სად სიკეთეა, სად გვპატრონობდა ქვეყნად
ავსული,
დღეს შენ ხარ მეფე, შენით იწყება, შენით მთავრდება, ჩვენში სიკეთე,
შესძელი ისე, ჭირ-ვარამს სძლიე და სიდუხჭირე გამოაკეთე,
დღეს სულ სხვა დღეა, ჩვენში ვინც მხნეა, შენგან მოითხოვს
კაცურ-კაცობას.
ჩვენ არ გვჭირდება შიგნით ღალატი, არც სხვის ღალატის
ვაპირებთ ცნობას,
შენ მეფე ჩვენი, სიკეთის მჩენი, ჩვენგან მოითხოვ აზრის თანხმობას,
თუ სიმართლეა, სიმართლე იყოს, მდიდარი ღარიბს რად უწყებს
ძმობას?
არ ხარ უჭკუო, არც ჩვენ გვაკლია ქვეყნად ცოდნა და გამოცდილება,

შენ რომ შენს ითვლი, ჩვენიც იკითხე, შენ რამდენ ნაბიჯს ახლდა
მხილება,
და ამის შემდეგ, ეძებდე შედეგს, ვინ არის აზრის მეფე თუ მონა,
ვინ მართალია და ვინ მტყუანი, ვინ რამე იცის, ან მოიგონა.
შენა ხარ მეფე დიდების მშხეფე, მაგრამ მაინც ხარ ქვეყნის სტუმარი,
შენ შენი იცი, ჩვენც ვიცით შენი და შეგვიძლია ჩამოვკრათ ზარი,
ამიტომ ვიდრე კენჭებს ჩავყრიდეთ, რომ სიმართლის გზას არ
გადავიდეთ,
გვითხარ რა არის აქ კენჭსაყრელი, არხონტოა რიდე, ჩვენ რატომ
ვზიდეთ.

პრემონტი

ჩემი საფიქრი, ჭმუნვა და დარდი, არ არის ყმანვილ კაცის ნავარდი,
დავბერებულვარ და აღარ მინდა სად ეკალია, მეგონოს ვარდი.
აქ ყველამ იცის, რომ იაზონი, რომლის არ იცის სოფელმა წონი,
არის ნაბრძოლი ისეთ მხარეში, რომ გეგონებათ გამონაგონი,
პრომეთეს კვალი თუ სადმე არის, თუ გზა იქითკენ გაკვალულია,
დევეკალიონმა რაც დაგვიბარა და ის რაც დღემდე დამალულია.
იაზონისგან არის ნანახი, იაზონია მათი მხილველი
ოქროს სანმისიც მან დააბრუნა, მოავლო მზერა, შეახო ხელი,
ასეთი გმირის ჩემთან სტუმრობა, ამბის მოყოლა, სიმართლის
თხრობა,
კორინთელების მოძმეთა ხმობა, ღმერთთა ფიცილი, მათი მოხმობა,
არის რაღაცა არგაგონილი, დიდ საქმეებშიც დიდად ჩენილი,
ვინც ეს არ იცის და არ აფასებს ჩვენ შორის არის ჩამორჩენილი.
გმირი, რომელმაც ეს აასრულა, ოქროს სანმისი ჩვენ დაგვიბრუნა,
სანაქებოა, მე მეფედ მიღირს და არც მინახავს ვინც დაიწუნა,
დღეს, როცა იგი სიძეა ჩემი, გმირი, გმირებში გამოსაჩენი

მინდა, რომ მეფედ მიიღოს ყველამ, ყველამ მიაგოს მეფური ძღვენი.
მე გადავდექი, დღეიდან იქით, მას ეთქმის სიტყვა, ყოფა შვენიოდეს,
მინდა, რაც მსურდა კრეუსასათვის, კრეუსას ხაზით მას ახდენოდეს.

არხონტი

ჩვენ, არხონტებმა ადრეც ვიცოდით, ადრეც ვიმსჯელებთ და აზრი
ვცვალეთ,
კარგს კარგი ვარქვით, ავი დავზრახეთ, მართალი ტყუილს არ
ვანაცვალეთ,
ჩვენი აზრია, მგონი არ ვცდებით, რაც შენ გვითხარი, ჩვენ მას
მზად ვხვდებით,
არა გვჭირდება კენჭების ჩაყრა, რასაც შენ ამბობ, იმ აზრზე ვდგებით.
იაზონსა ვცნობთ კორინთოს მეფედ, წინ მიგვიძღოდეს დღეიდან
იქით,
კორინთელებმა მხრები გავწიოთ მოყვარეობით, მუშტით და ჯიქით,
მაგრამ ერთია, თუ კი დღეიდან მისია დელფო და სიმონიდე,
მანაც აგვისნას, რატომ გვეძმობა ან მისი ძმობა თავს რატომ იდე,
ქალს თუ ათხოვებ, იაზონს მიჰყავს, იოლკოსშია მისი მამული,
ჩვენ რას მოვიგებთ ცოლი ქმრისაა, ასეა წესი ოდითგან თქმული.

იაზონი

თუ ვინმე ფიქრობს, მინდამეფობა, კრეუსას მიტომ ვთხოვე ცოლობა,
ცდება, რადგანაც არა მჩვევია, ტყუილ-მართალის მონაცვლეობა,
ჯერ კიდევ როდის, არგონავტებით, ვიდრე კოლხიდის გზას
გავკვალავდი,
კრეუსა იყო ჩემი რჩეული, მასზე ოცნებით დავდნი, გავთავდი.
და როგორც იქნა, მეფე კრეონტმა, თანხმობა მითხრა, შედგა პირობა,
ქალი რომ მომცა, განძს არ შემპირდა, გამოიჩინა სიტყვაძვირობა.
პირველად ვისმენ, ტახტს სიძეს უთმობს, ესეც არაა გასაკვირველი,

მისი მემკვიდრე ქალიშვილია, მეფობის ღირსიც არის პირველი,
მე როგორც ქმარი და როგორც სიძე, ტახტის მემკვიდრედ ასე
ვუნდივარ,
ასეთ პირობით ვარ მეც თანახმა, არხონტთა თვალშიც თუ ასე
ვღირვარ.

კრეუსა

ეს სამსჯავროა, არ მინდა ვიყო ამ განსჯის წევრი და მონაწილე,
მიტომ დაგტოვებთ, რაც არ მინდოდა, მისი განხილვა ვერ ავიცილე,
უმჯობესია ვნახავ საჩუქრებს, სასიამოვნო მექნება გრძნობა,
მინდა უჩემოდ რომ გადანყვიტოთ, ქმრის უფლებების ვის არ
სურს ცნობა.

/კრეუსა დარბაზიდან გადის/

არხონტი

მეფის ასული, დედოფლად მჯდომი, მოყვარული და სიკეთის მდომი,
რატომ დავტოვოთ სურვილს უკლავი, სხვა კორინთელებს ვინ
გვყავს სანდომი,
ამიტომ ვიტყვი, ჩემი აზრია, მაგრამ ყველასთან შეთანხმებული,
ღმერთების ნებამ თუ გვიკარნახა, ასეთი გრძნობით აენთო გული.
ვუთხრათ თანხმობა, კრეუსას ქმარი, მეფედ გვიღირს და
დაგვილოცია,
სამაგალითოდ ჩავიდეთ დელფოსს, სად სანირავი და სალოცია,
კრეონტს მივმართავ არხონტთა აზრით, რაც ჩვენთვის დღემდე
წლობით იყავი.
დღეს დაულოცე ადგილი სიძეს, სამეფო დათმე, არ გაუყავი,
ამიერიდან იაზონია კორინთოს მეფე, მისი ბატონი,
კრეონტისაგან არის ნათქვამი, არა ატასგან გამონაგონი,

ჩვენც ფიცს ვიძლევი, იაზონსა ვცნობთ, მეფედ ვღებულობთ,
სიამაყეს ვგრძნობთ,
რაც ადრე იყო სასიქადულო იმით ვლალდებით, უარყოფითს ვგმობთ,
არხონტთა ფიცი ისეა მტკიცე, როგორც გვესიძე და დაიფიცე
ჩვენც ისევე ვართ შენი ერთგული, როგორც შეგვპირდი და თავს
დაიცე.

პრემონტი

ახლა დამტკიცდა, რაც გულით მსურდა, რაც მე გადამხდა, ახლა
დაბრუნდა,
ღმერთებს შევწირავ მაღლიერებით, ბოლო სათქმელი დაჯურთო
უნდა,
გულში ტრიალებს ყველა რაც იყო, ჩემი ცხოვრება რისით გაიყო,
ეჭვები მღრღნიდა მთელი ცხოვრება და ამის გამო არ გავირიყო.
ჩემზე უფროსებს ხანით და ჯანით, ახსოვთ აიეტს როგორ ვუყვლე,
შევკრიბე ყველა მისი მეტოქე, კარზე მიუხტი და გავახელე,
ის მე განვდეგნე და ვაიძულე, რაც მისი იყო ჩემთვის მოეცა,
რასაც თქვენ ხედავთ, რაც სამეფოა, ზღვა, მთა და ველი, ცისფერი
ზეცა,
ასე მეგონა, ღმერთების ნებით, ის სამუდამოდ ჩემი ხდებოდა,
არა ვფიქრობდი დრონი მეფობენ და ხანი როცა გამოხდებოდა,
მეც მომიწევდა ნებით დათმობა, რაც სხვას სხვის ძალით
დავათმობინე.
უკვდავი არ ვარ, ჯანი დაბერდა, სურვილი მაინც ვერ ავიხდინე,
ახლა დაგტოვებთ, ვნახავ კრეუსას, მისი სიტუფით მინდა ვიხარო,
სანამ მაქვს სული, მისთვის ვიცოცხლო, არ დავძაბუნდე და
მოვიხარო,
შვილო იაზონ, შენ დაგჭირდება, შემოიკრიბო ბრძენთა კრებული,

მამულს მიხედო, ყველას მიუზღა, არავინ დარჩეს მიტოვებული.
/კრეონტი გადის/

იაზონი

ყველა აქაა ვისაც კრეონტის აქვს შიში, რიდი, პატივისცემა,
ის, რაც თაობებს მოაქვთ ჩვენამდე, ჩვენგან მომავალს გადაეცემა,
თქვენ აღიარეთ ჩემი უფლება, რასაც განსაზღვრავს კრეონტის ნება,
მე თქვენ უფლებებს ვცნობ და დავიცავ, ვერ გადასძალავს ბოლმა
და ვნება.
თუ შევთანხმდებით და დავიფიცებთ, დელფოს შევწიროთ
შესაწირავი,
ღმერთებს შევთხოვოთ მოგვცეს მშვიდობა, მშვიდობიან ერს
აშოროს ავი,
არხონტთა თავი, ბრძენებშიც ბრძენი, სამეფო საბჭოს წინ
მიუძლოდეს,
იშრომოს ქვეყნის სადარაჯოზე, საკუთარ კარზე რაც უნდა მოხდეს.
აქ მომავალმა მეფობა დავთმე, აკასტე დავსვი და დავავალე,
ის, რაც მამების იყო სიავე, არ გაიხსენონ შვილებმა ხვალე,
აქაც იგივეს გავიმეორებ, აიეტის და კრეონტის ომი,
იყო წარსული და დავივინყო, ნულარ ვიქნებით სიავის მდომი,
საერთო ძალით ვმართოთ კორინთო, საერთო ნებით დავხნათ და
ეთესოთ,
თქვენი ტკივილი ტკივილად მაჩნდეს, ჩემი წუხილი გულზე დაგესოთ.

/შემოდის ჰეროფილე/

ჰეროფილე

უბედურებო, კორინთელებო, ახლა დრო დადგა, მომკათ ნათესი,

ღმერთებმა დათქვეს: კბილი კბილის წილ, თვალი თვალის წილ,
 ასეა წესი,
 გინდათ შეცვალოთ ღვთით დადგენილი, თვითეულს მასში
 მიგიძღვით წვლილი.
 თუ ანგარიშობთ რა რასა ნიშნავს, რაა აშლილი და რა ნაშლილი,
 დელფოში ვიყავ, ძმას ვეც თაყვანი, ვინც დაგირწიათ გრძნობის
 აკვანი,
 აპოლონ ვერცხლის ისრის მსროლელი, რომელს ღმერთებშიც არა
 ჰყავს მგვანი,
 ის ძმა ჩემი, მისანთა ღმერთი, ის მე მკარნახობს, რასაც მე ვყვები.
 უკვდავთა ორთქლმა თავბრუ დამხვია და საოცარი ჩამესმა ხმები,
 კორინთოშია დაბუდებული, რამაც იქნება, მოგიკლათ გული
 მოსული არის უცხო-ნაცნობი, სულ სხვა გრძნობა აქვს დაგუბებული,
 ძმამ დამავალა, აქეთ ვიდოდე, ყველა აგისხნათ, რაიც ვიცოდე
 ახლა ვუყურებ დრონს გადავყევი, სადაც ვიყეფე, იქავე ვცოდე.
 სანამ გეტყოდეთ ძმამ რა მიბრძანა, მე რა ვილონე, თან ხანდახანა,
 უნდა ვიცოდე, რაც არის ჩემში, მართლა იყო თუ რამ დამეზმანა,
 ძმამ აპოლონმა, ვერცხლის მოისრემ, რომლის არ იცით ამქვეყნად
 მსგავსი,
 მე დამავალა კორინთოს მხარეს, რომ არ დაედოს ჭვარტლი და ხავსი,
 ჩამოვიდე და ვუთხრა სიმართლე, თქვენ არხონტებო თვალით
 აგინილოთ,
 როგორ მოიქცეთ, სად რა იღონოთ, რომ მომავალი ქვეყნად იხილოთ,
 უბედურებო, უსმენთ იაზონს, რომელს მრავალი ჰკიდია ცოდვა,
 რომლის ნაფიცი არის ღალატი, რომლის სიმართლე მტყუანის ბოძვა.
 ის აქ ქადაგებს, სად რას განაგებს, ვის მოპოვებულს და ვის ანაგებს,
 ის სამართალი ვისა სჭირდება, სად დამნაშავე პასუხს არ აგებს.

იაზონი

გაგანყვეტინებ და ჩაგერევი, თუ ხარ სიბილა სიმართლის მთქმელი,
 მაშინ უარი არ გამოგივა, ჩემი მოწმეა მთელი სოფელი,¹
 საპელაზგიოს ყველა სამეფო ოქროს სანმისის დაკარგვას წუხდა,
 მიტომ შევკრიბე ყველა ვაჟკაცი, რომლის სახელიც ქვეყნადა ქუხდა.
 მათი შეწვევით და თანადგომით, ჭკუის სიმარდით და არა ომით,
 კოლხეთს ჩავედი, აიეტს შევხვდი, შემხვდა გულცივად და არა
 ნდომით,
 ოქროს სანმისი ბოლოს მოვტაცე, საპელაზგოში ჩამოვიტანე,
 შენ რა მასწავლო, თავად არ იცი, თავს რა გადამხდა და ავიტანე.
 ახლა მოსულხარ სამეფო კარზე და გსურს, ერთობა ჩვენი წაშალო,
 რად დაგიჯეროთ, მართალი რწმენა, შენს ნათქვამ სიტყვას რად
 ვანაცვალოთ.
 შენ მთელი ქადაგად, სიცრუის მთქმელად, ორგულობის და
 ღალატის მქნელად,
 მე ქალთან ომი არა მჩვევია, თავს შევიკავე, თუმცაღა ძნელად,
 მიჯობს მიხვდო სამეფო საქმეს, დღესვე გაეჭედო ხვალეს იმედი,
 რამდენიც უნდა ვიბრძოლოთ ერთად, ყველას თავისი დაჰყვება ბედი.

ჰეროფილე

ცოდვილის ცოდვებს არა აქვს ზღვარი, მიტომ ბოხოქრობს
 როგორც ავდარი,
 მის გამო ცოდვა ტრიალებს თქვენში, მოისმენთ, ნახავთ, დაგესხმით
 ზარი,
 უბედურებო, გადით და ნახეთ, თქვენი მეფე და მისი ასული,
 უსიცოცხლონი იატაკს ყრიან, დაეპატრონა მათ სულს ავსული.

1 სოფელი – ქვეყნიერება, ქვეყანა, მოსახლეობა ძველი გაგებით იდენტური შინაარსის ცნებებია.

კრეუსა მოკლა ცოდვილის ცოდვამ, მეფე ასულთან განშორებამა,
მიგანიშნებდით, ვერა ხვდებოდით, თქვენ დაგატყვევათ ტკბილმა
ენამა.

(იაზონი, არხონტი გადიან)

ახლა მისმინეთ, ის, რაც ძმამ მითხრა, თქვენთვის მომავლის
სანუხარია,
მომავალ ტანჯვას სჭედავს ყოველი, სხვის ბოროტება ვის უხარია,
თეზეიმ იცით, ათენის მეფემ, მინოსს¹ უყელა და არიადნა,
რომლის სიტურფით ვარდიც ხარობდა, მრავალი გმირი ლოდინით
დადნა.

მოსტაცა მამას და შემდეგ გზაში, მძინარი დათმო და გაეპარა,
მინოსის ცოლი დარდმა იმსხვერპლა, ცოდვამ ცოდვები ამოიყარა,
ახლა თეზეი არიადნას დას, გადაეკიდა, დედოფლად უნდა,
ერთს მიემატა, ახლა მეორე, ქვეყნად დაგროვდა ცოდვების გუნდა.

იაზონმა კი, იოლკოსელმა, თეზეის ცოდვას, ცოდვა აწია,
ყველაზე მეტი შეძლო ამ გზაზე, ყველაზე მძიმეც მანვე ასწია,
მის ცოდვას მიჰყვა კრეუსა მსხვერპლად, კრეონტი მოკლა შვილის
ცოდვამა,

მეფედ ვის ითხოვთ, ვისი ხელობაც მხოლოდ ექიდნას ქვეყნად ეამა.
მოვა დრო, როცა მაღლა ღმერთები, დაბლა დაგროვილ ცოდვებს
განსჯიან,

რას გადანყვეტენ წინასწარ ვიცი, ამით მომავალს თქვენსას დასჯიან,
ატყდება ომი უკიდევანო, არა ყოფილა ქვეყნად ისეთი,²

¹ მინოსი – კრეტას ლეგენდარული მეფე. მისი მეუღლე იყო კოლხეთის მე-ფის აიეტის და პასიფაე. ათენის მეფე თეზეიმ ჯერ მინოსის უფროსი ასული არიადნა გაიტაცა და მიატოვა, შემდეგ კი უმცროსი ასული ფედრა მოიყვანა ცოლად.

² გადმოცემის თანახმად სიბილა ჰეროფილე ერთრეელმა იწინასწარმეტყველა მომავალში ტროას ომის დაწყება, გადმოცემა ომის მიზეზად ათენის

გაიჭიმება ათ წლის მანძილზე, სისხლისგან დაგცლით წვეთი და
წვეთი.

თუ გონს მოეგეთ, მაღლა ღმერთებმა, ეგებ ათი წლის ომი იკმარონ,
უცოდველები ცოცხლად დატოვონ, ცოდვილიანი არ გაახარონ.

(იაზონი და არხონტი ბრუნდებიან)

მოინანიეთ, თქვენი შეცდომა, ცოდვაში აღარ გადაიზრდება,
გადავადდება პასუხისგება, სანამ ახალი არ გაიზრდება.

იაზონი

უცნაურია, კრეუსას ტანზე, რატომ აცვია კოლხური კაბა,
ის ხომ მედეას საცმელი იყო, ერთი მეორეს ვით გადავაბა?
ეგებ ჯადოა რამ ჩადებული, მედეას მუდამ ეხერხებოდა,
მაგრამ ეს კაბა მას ტანს ემოსა, კრეუსას ტანზე ვით გაჩნდებოდა?

ჰეროფილე

ხედავთ? მან იცნო კოლხური კაბა, რაც გამოარჩევს სათვისტომოსა,
მაგრამ არ ამბობს ვისი ცოლია, ვისაც ეს კაბა ტანზე ემოსა,
მამინ მე გეტყვით,
კორინთოს ახლოს შემხვდნენ მწუხარე დედა და შვილი,
ამბავი ვკითხე, გამოვიკითხე, თმები რადა აქვს მხრებზე გაშლილი.
ვინ არის ანდა სადაურია, რამ მოიყვანა კორინთოს კართან,
ქალნი კერიას უნდა ათბობდნენ, ბალებს უვლიდნენ და მატყლი
ართან,

ცრემლმორეულმა კენესით მომიგო, მომიყვა რაც თავს გადაიტანა,
ყველა განირა ქმრის გულისათვის, ქმრის ღალატი კი ვერ აიტანა,

უფლისწულის თეზეის მიერ არიადნას მოტაცებასა და იაზონის მიერ მედეას გატაცებას ასახელებს. ამას ტროას უფლისწულმა პარისმა იმით უპასუხა, რომ ულამაზესი ქალი, მენელაეს მეუღლე ელენე გაიტაცა. რასაც მოჰყვა ომი ტროელებთან.

როცა გაიგო, მისი მეუღლე, შვილებს აობლებს, სხვის შერთვას
ცდილობს,
იქით ღალატობს, აქეთა ცრუობს, დამსგავსებია ფერებით ჭილობს,
კერა დატოვა, აქეთ ვიდოდა, აქ რა ხდებოდა კარგად იცოდა,
სხვას რას შემატებს ისეთი კაცი, ვინც საკუთარი არ შეიცოდა,
მაშინ უფრჩიე, გაეძრო კაბა, გამოეგზავნა როგორც ნიშანი,
ქმარი ნახავდა და უნდა ეგრძნო: „შენი ღალატის მიზანი ვცანი“.

არსონტი

შენ ხარ სიბილა სახელიანი, გვახსოვს ნათქვამი შენგან ფხიანი,
ვართ არხონტები და ახლობლები, ერთ-ერთის აზრის გამგებნი,
მაინც ვერ ვხდებით ბოლომდე ნათქვამს, რას მიგვანიშნებ,
კეთილსა თუ ავს,
პირდაპირ გვითხარ ვისა გულისხმობ, ქარაგმებით ნუ გაუჭირვებ
თავს.

იაზონი

მე უკვე მივხვდი საით უმიზნებს, სათქმელს დალეჭავს და დაამძიმებს,
სხვის დანაშაულს გადმომაბრალებს, დაძაბავს როგორც კითარას
სიმებს,
ჰეროფილეა მტრებთან შეკრული, უნდათ მომიკლან ნამებით გული,
ჩემზე აღმდგარან ცოლი და შვილი. ვისიც ვიყავი მიწყევ ერთგული.
მედეას კაბამ მოკლა კრეუსა, შიგ საწამლავი ალბათ, ერია,
იმ საქორწილო საჩუქრებს შორის, ვით უცხო ხილი შემოერია,
არც დამიმაღავს, კრეონტს ვუამბე, რომ იოლკოსში ცოლი-შვილები,
კრეუსას გამო ჩამოვიცილე, დღეის-დღეობით ვართ გაყრილები.
კრეუსა მუდამ მიყვარდა გულით და ცოლად შერთვას ვეპირებოდი,
კოლხეთშიც მიტომ წაველ სალაშქროდ, რომ გმირი მეტად
ვეყვარებოდი,

მედეა მხოლოდ შემთხვევით ვნახე, მისი მოყვანა საქმეს დასჭირდა,
ოქროს საწმისი მიტომ დაბრუნდა, დაბრუნება კი ამ საქმედ ღირდა.

ჰეროფილე

არც მე მითქვია და არც მედეას, შენ თვითონ ამბობ და ადასტურებ,
კორინთელების გულის მოგებას ტყუილად ცდილობ და ახმაურებ,
შე დალოცვილო, აბა, დაფიქრდი, ბრძენ-ნათესავთა მთელი
კრებული,
ფარა ბრიყვების ნუ გეგონება და ნუ ეცდები მოულობო გული.
მოღალატეთა შორის იზარდე, ღალატით შეძელ, რაც მოიპოვე,
ვინც მხარში გედგა, ძალას გმატებდა, ისიც აცთუნე და ჩაექსოვე,
მაგრამ როგორც კი მიიღე შენი, კი არა ლოცე მისი გამჩენი,
ვითომ იმისი მიზნის გულისთვის, მისი ღალატის გახდი ჩამდენი.
ვითომ კრეუსა სულ არ გიყვარდა,¹ მაგრამ მედეას მიზნების გამო,
კრეონტს ესიძე, მეფობა იგდე და დაიყენე ჟამი საამო,
მედეას სურდა ენიშნებინა, რომ ყველა იცის და ყველას ხვდება,
რომ ახლოს არის, შენ პასუხს ელის, იოლად ღალატს არ დანებდება.
ჩემ წინ გაიძრო თავის სამოსი, მე მოვიტანე ვით საჩუქარი,
არ შემემჩნია თუ იჯადოქრა, არა ყოფილა ქვეყნად ამგვარი,
როცა იხილა, ხომ მოენონა, როცა ჩაიცვა, კრეუსამ ნახა,
შიგ ჩადებული შენთან კირიბი² და საცოდავმა წამოიძახა:
„ვისთვის ღალატი არის იოლი, არც მე დამზოგავს და მიმატოვებს,
ქალები, მისგან მოტყუებულნი, დავემგვანებით ჩამომტყნარ
შტოებს,

ჩემი ქორწილი არის ღალატი, ამ ნიადაგზე რა უნდა დავრგო,

¹ გადმოცემით – იაზონი მედეას წინაშე თავს იმით იმართლებდა, თითქოს კრეუსა მხოლოდ ძალაუფლების მოპოვების მიზნით შეირთო.

² კირიბი – ტყავზე ნაწერი.

დამცირებულმა მამას რა ვუთხრა, დამცირებულებს მივცე და ვარგო“.

ქალთა კრებული გარე ეხვია და ვერვინ მიხვდა, ეს როგორ მოხდა, რალაც იყნოსა და გადაყლაპა, მოიცელა და გმინვა აღმოხდა. ამ დროს კრეონტი წაადგა თავზე, მამამ ისმინა და თან იხილა, სიხარულს მოჰყვა უბედურება და შვილის ბედი ვერ აიცვია, შენ ახლა გინდა, რომ ყოველივე, მიტოვებულ ცოლს გადააბრალო, თუ არ დაინდობ ვინც გიპატრონა, მოყვარის მტერი, რჩები საბრალო.

იაზონი

მე არ მინდოდა ცოლის სიკვდილი და არც მედეას მქონდა ლალატი, ვერ მოვერიე გულის ცთუნებას, რამდენიც ვნახე, გამიხდა ხატი, კაცი კაცია, ლამაზს რომ ნახავს, მოეწონება, გადაეგება, ერთს მეორე ცვლის, თვალი ვერ ძლება, წერტილი დასვას ჟამმა ეგება. კაცთა ჭიდილი ქალისთვის ხდება, ერთი რომ კვდება, მეორე ჩნდება,

ასე ყოფილა, ასე იქნება, მარადის ასე განმეორდება, რატომ გიკვირდეთ, უმანკო ქალი, ისეა, როგორც ახალი ხილი, ზღვარი არა აქვს ახლისკენ ლტოლვას, ძველი მიგყვება როგორც სამხილი.

მე სიყვარულმა აქ მომიყვანა, მაგრამ სიკვდილი სულ არ მინდოდა, ღმერთების ნებას ვინ გადაუვა და არც ვიცოდი რა მოხდებოდა.

არსონტი

ჩვენ ერთმანეთში აზრი გავცვალეთ, სიმაართლე სურვილს არ ვანაცვალეთ, კენჭი ვუყარეთ, გადავითვალეთ, ვინერვიულეთ და გავეწვალეთ, ბოლოს დადგინდა: კრეონტი არ გვყავს, თან გაიყოლა მეფემ მემკვიდრე,

იაზონს ვცნობდით მომავალ მეფედ, დაგვატყდებოდა ღვთის რისხვა ვიდრე.

ახლა გამოდის ძველი აღარ გვყავს, ახალს აღარ ვცნობთ და ვემოყვრებით, ქალაქს კი უნდა ისეთი ვინმე, საერთო საქმე აზიდოს მხრებით, ვინ შეიძლება ასეთი იყოს, ვისზე შევჩერდეთ, გვქონდეს იმედი, ორ ცეცხლს შუა ვართ, ჩვენი პასუხი არის ღმერთების გამოსაჭედი.

ჰეროფილე

ძალზე მძიმეა ეს ამოცანა, ძალზე მძიმე და თანაც იოლი, რადგან თქვენ შორის არავინაა მეფის მემკვიდრე ან მისი ტოლი, ამიტომ გირჩევთ. მე კი არ გირჩევთ, ჩემი ძმა არის ამის მთხრობელი, ყველა დაფიქრდეს და გაიხსენოს, რას გიყვებოდათ თქვენი მშობელი. შემდეგ წარსული დღევანდელ ამბავს შეუდარეთ და ისე განსაჯეთ, სწორი პასუხი აქ იმალება, სისწორეს თქვენსავე ღმერთებს ეაჯეთ, ადრე რა იყო, მე გაგახსენებთ, რამდენსაც სწვდება თქვენი გონება, რამდენიც ვიცი მისნებისაგან და ჩემი ძმისგან გამეგონება. პრომეთეს წულის, დევკალიონის, უფროსი ვაჟი იყო დარდანი, ფთიადან¹ აქეთ გადმოხვენილი. აქ მეფედ მყოფი საკმაო ხანი, როცა წავიდა თევკრების² მხარეს, ახალ სამეფოს მისცა სათავე. მის შთამომავლებს ბევრი გადახდათ და გადახდებოდათ კვლავაც სიავე,

1 დევკალიონი – ნოეს მსგავსად წარღვნას გადარჩენილი, ადამიანთა მამამთავარი, ქ. ფთიის მეფედ ითვლებოდა, დარდანი იყო ვაჟი პირველი ცოლისგან ასევე ქ. კორინთოს პირველი მეფე. იგი დევკალიონის მეორე ცოლს მოყოლილმა გერებმა გააძევეს. გაქცეულის სახელი ეწოდა დარდანელის სრუტეს, დარდანი კოლხ-იბერთა შორის გავრცელებული სახელი ყოფილა.

2 თევკრების მხარე – მარმარილოს ზღვის აღმოსავლეთი. აქ დარდანი თევკრების მეფეს ჩაესიდა, დაფუძნდა და დარდანიდების დინასტიას დაუდო სათავე. მისი ჩამომავლების ერთ შტოს განეკუთვნებოდნენ ქ. ტროას მეფეები, მეორე შტოს წარმომადგენელი იყო კოლხეთის მეფე აიეტი.

ილიმ, დარდანის ბადიშის ნულმა, კოლხების მხარეს სიძედ
 წასულმა,
 შეძლო კორინთოს მეფედ დაჯდომა, და როგორც პაპის ტახტზე
 ასულმა,
 კორინთო კოლხეთს შემოუერთა, მძლავრი იყო და სწორედ განსაჯა.
 სიბრძნითა მართა ორივე სამეფო, როცა ორგულნი მკაცრად
 დასაჯა,
 მისი მემკვიდრე იყო მერმერო, ვერვინ ეტყოდა, ვინ ხარ ოხერი,
 ორი სამეფო ფეხქვეშ ევინა, ორგანვე ჰქონდა სასახლის ჩერი,
 მერმეროს ჰყავდა ძე აიეტი, ბრძენი და მყარი, როგორც კერკეტი.
 თქვენი ქვეყანა მას ეკუთვნოდა, სხვა რალა გითხრათ ამაზე მეტი,
 მაგრამ როდესაც კრეონტმა შეძლო კორინთოს მტერთა ერთად
 შეკრება,
 ერთიან ძალით სძლიეს აიეტს, დევნეს თავნება და უკარება.
 დღეს, როცა აღარ არის კრეონტი და არც მემკვიდრე ჩანს
 ღირსეული,
 თქვენ იაზონი მეფედა სცანით, სხვაგან დევნილი, აქაც ეული.
 ის მეფედ გიღირთ და თან არ გიღირთ, ჰო თუ არაა სასწორს
 ნადები,
 იცით რა იყო მისი მიზანი და იოლკოსში დანაქადები
 სანამ გადანყვეტო, ესეც იანდეთ, საით გაგიჭრათ, იქით მიანდეთ,
 მაგრამ არ მინდა კორინთელები, იოლკოსელთა საცინლად ჩანდეთ.
 მეორე მხრივ კი ეს ძნელი საქმე, არის იოლი გადასანყვეტი,
 სასწორის პინას ერთადა ჩანან მკედარი კრეონტი და აიეტი,
 ღმერთების ნებით კარს მოგდგომიათ, მედეა არის მისი სახელი,
 დარდანიდების შთამომავალი, ვისიც ბევრნი ხართ მცოდნე,
 მნახველი,
 მოუყვანია მას თავისი ძე, დარდანიდების ძუძუნანოვი,

იაზონისგან ჰყავს გაჩენილი და ჰელიოსის¹ სხივით ნაქსოვი.
 ძმა ასე ფიქრობს, ასე მკარნახობს, თქვენ რომ გადარჩეთ და რომ
 არ ევნოთ,
 რომ აიცილოთ სისხლის მორევი, არც დაზარალდეთ და არც სხვა
 სდევნოთ,
 იაზონის ძე და მედეას ძე, მეფეთა ჯიშის მათი ნაზარდი,
 მამლაცინობის ასაკში მყოფი, ჯერაც ბავშვური იცის ნავარდი.
 მეფედ დაისვით, თან უკარნახეთ, თქვენ დაასრულეთ მისი კაცობა,
 შეიყვარეთ და წინ გაგიძღვებათ, არა სჩვევია ცეცის ანცობა
 ამით იაზონს სცნობთ და არა სცნობთ, შვილს გზას დაუთმობს და
 გაგცილდებათ,
 სხვაფრივ თქვენგანვე მეფედ დასმულის გადაყენება
 გაგიძნელებათ.
 მეორე მხარეს თქვენში ნაწილი, ვინც აიეტის იყო ერთგული,
 მის ჩამომავალს მიეფერება, გაუქავრდება წარსულის წყლული,
 მით უფრო, მასაც ჰქვია მერმერო და ჰელიოსი დაჰყვება მცველად,
 დასდევს ათენას ლოცვას-კურთხევას და აღიარებს ჩემ ძმას
 მფარველად,
 ახლა იფიქრეთ და გადანყვეტეთ, სხვა რა გზა გირჩნით, რა გაქვთ
 ძალები,
 დღეის სიბრძნეა მომავლის შუქი, არ დაითხაროთ ფუჭად თვალები.

1 ჰელიოსი – მზის ღმერთი აიეტის ღვთიურ მამად ითვლებოდა, შესაბამისად აიეტის შთამომავლები ჰელიოსის შთამომავლებიც იყვნენ.

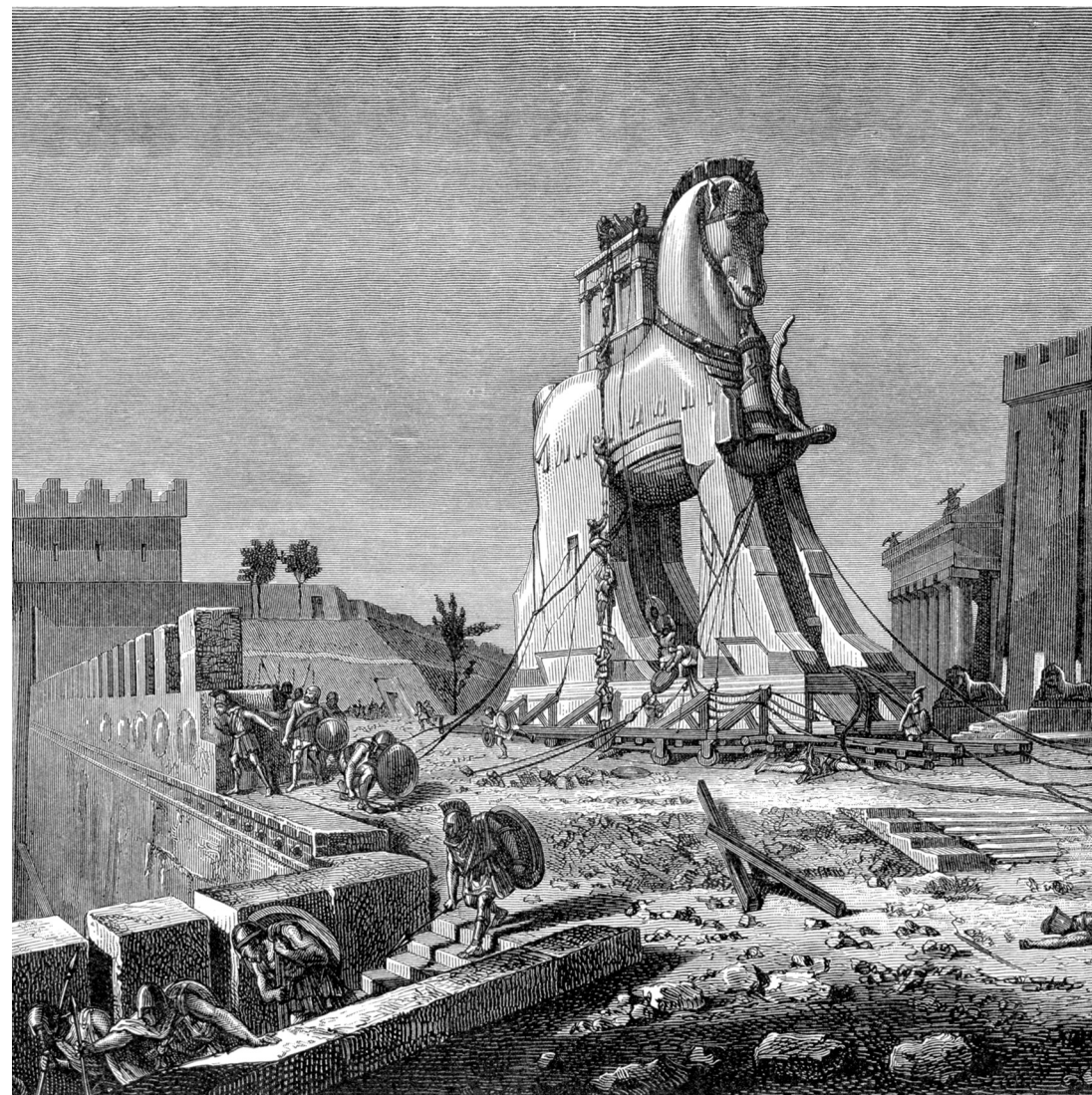

* * *

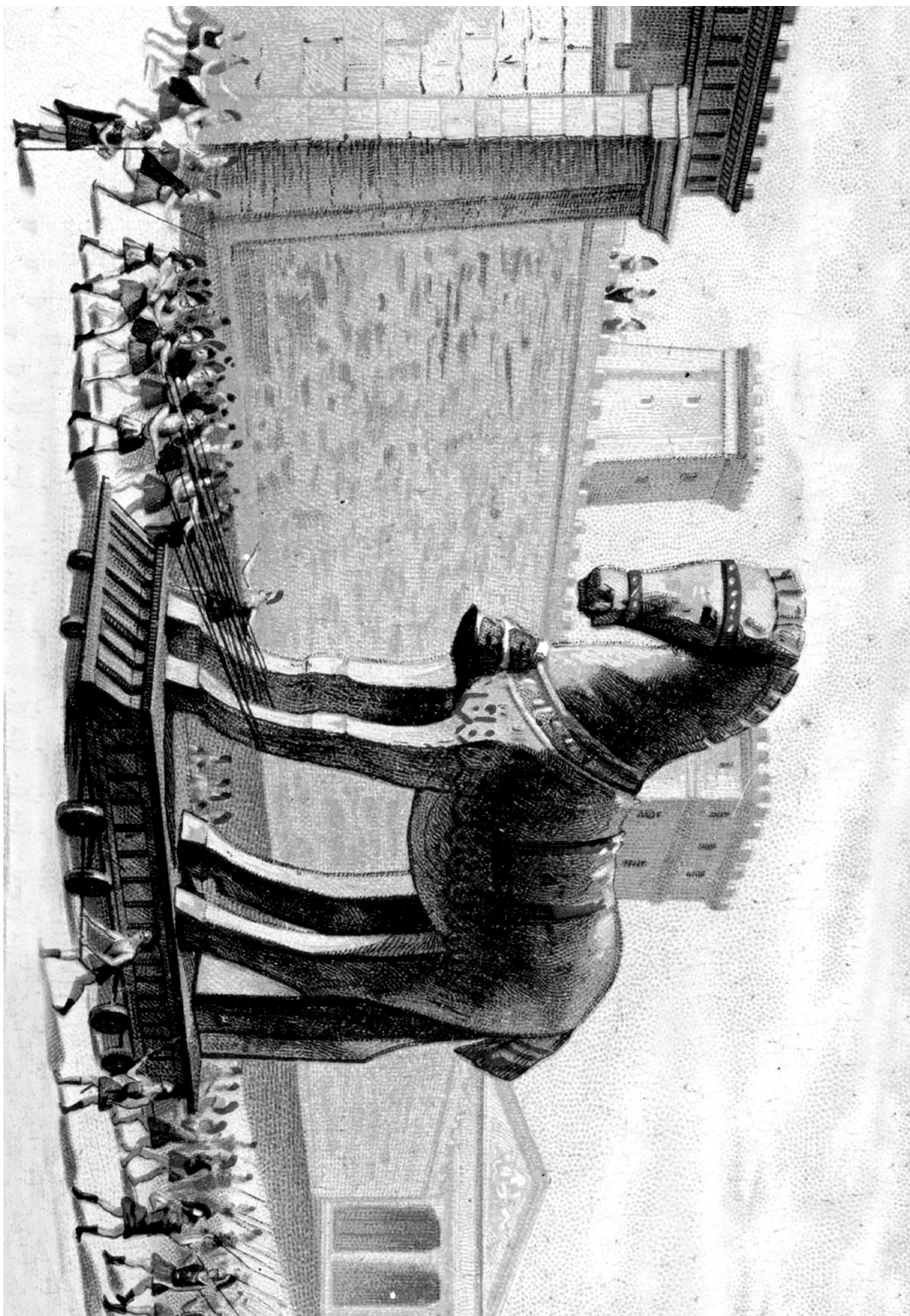
გადმოცემის თანხმად იმ პერიოდში კორინთოს მეფე მერმერო იყო, მის შემდეგ კი ილი.

იაზონმა მიატოვა კორინთო, იხეტიალა, ბოლოს მივიდა იმ ადგილას, სადაც გემი „არგო“ მიატოვეს. გემის ჩრდილში ჩამოისვენა. ამ დროს დაძველებული გემის კირო ჩამოიშალა, იაზონი მოიყოლა და მოკლა.

მედეა კორინთოდან ათენში წავიდა თეზევსთან. მისი შემდგომი ბედის რამდენიმე ვარიანტია შემონახული.

ტროა

14306 ძვ.წ.ა.

აქილევსის კარავი. ტალთიბიოსს და ევრიბატს მოჰყავთ ბრისეი-
სი, მხეველები, ძღვენი გადააქვთ. ხვდებათ ავტომედონტი.

ტალთიბიოსი -

ღმერთების ნებით იცვლება ყველა, ვისაც სჭირდება, მათ ძალუძთ
შველა
და თუ აქ მოსვლა მე კვლავ მეძნელა, იმათი ნება დამყვება მცველად.
ავტომედონტო შენ გახსოვს კარგად, როგორ აენყო ცხოვრების
ქარგა,
ქალი, რომელიც მომყავს უკანვე, შენმა მეუფემ როგორ დაკარგა.
დიახ, როდესაც აგამემნონი და აქილევსი ავად შეიბნენ,
ქალის გულისთვის მოხდა ყოველი, ძმები ქალისთვის მტრებად
გარდიქმნენ.

ავტომედონტი -

მოციქული ხარ, მაცნე უებრო, დანაელთ შორის სიტყვა გეთქმება,
მაგრამ არ გშვენი მრუდედ გამართვა, რაც ცხოვრებაში
პირნმინდად ხდება.
შენი ბატონი, ჩემსა ბატონსა არა ქალისთვის შეება მწარეთ,
ნადავლის გამო, სიმდიდრის გამო, მისი სიხარბით ვერ გავიხარეთ.
ვერცხლის მოისარ აპოლონს ვფიცავ, როცა აქ იყო მისი ქურუმი,
ქრისეს სამსხვერპლოს მცველი, მწირავი, მაშინ ჩავარდა ქიშპი
ძალუმი.
ქურუმის ქალი შენს მეფეს ჰყავდა, ცოლსაც ერჩია ნორჩი მხევალი,
მამამ ითხოვა შვილი-მძევალი და ძღვნად მოგვართვა მრავალი
თვალი.
აგამენონმა ბრძანა ეს სიტყვა - ქალს გავცემ, ამით გავიძარცვები
მეფე ვარ, მეფეს ერგება მეტი ქალი და ცხენი, ძვირფასი ქვები,

და აქილევსმა მიუგო მაშინ: – გაეც, სანამ ვარ მშვიდი და ჩუმი, ძღვენი აიღე, ოქრო და თვალი, რომ კმაყოფილი იყოს ქურუმი, შენ იძარცვები? შენ ხომ ყოველთვის როცა ჯანს ვილლი, როცა ომს ვიგებ, ნადავლის დიდი ნაწილი მიგაქვს, მაგრამ სიკეთეს მაინც ვერ იგებ. მოხუცს მიეცი მისი ასული, სანაცვლოდ სამმაგს მიიღებ მერე. როცა დავანგრევთ ტროის გალავანს, ძარცვე, გამდიდრდი, ჭამე, იმღერე. მერამინდოდა ტროას საომრად, ან რას მერჩოდნენ, ან რაც ცვერჩოდი? შენ გეხმარები, გაუმაძღარო, თუ ხარბი იყავ, განა ვიცოდი?! მენელაოსიც, არარაობა, თქვენ სანაქებო გქონიათ ძმობა, ლხინში არ ვარგხართ, ომში არ ჩანხართ, ადრე ვერ შევძელ ამის შეცნობა.

ეპრიპატი -

რასაც შენ ამბობ, ადრევეც ითქვა, აღარ გვჭირდება ძველის ხსენება, ორივემ ვიცით მტყუან-მართალი, მასზე მსჯელობაც კი მეძნელება. ტალთიბიოსი მეუბნებოდა, მე ვალიარებ და ჩვენში დარჩეს, მონამ თუ იგდო დიდი ნადავლი, ბატონს მიაართმევს იმაში ნარჩევს. ამიტომ იყო, აგამენონმა, მეფეთა-მეფე ხომ არი ჩვენი, იუკადრისა ქალის გაცემა, რომ არ მიეღო სხვისი ნარჩენი.

ავტომელონტი -

სიხარბის გამო ყველას მოსძულდა, სიხარბე იყო ყველას სათავე, შენ რომ ერთს იტყვი, მეორეს ვამბობ, მაგრამ სათქმელი ვერ გავათავე. ჩემმა უფალმა როცა აგინა, განა არ იყო შენის ბრძანება? ქალს დაუვბრუნებ მამამისს მაშინ და არც შედეგი დამენანება,

თუკი სანაცვლოდ აქილევსის ქალს, ბრისეს ქურუმის ლამაზ ქალიშვილს დავეუფლები, როგორც ბატონი, როგორც მხევალი გულმკერდს გადმიშლის. ღვთიურ კარნახით ჩემმა ბატონმა თავი მოდრიკა და გასცა ქალი, სანაცვლოდ ომებს სულ ჩამოსცილდა, ახარა მტერი, დაგივსოთ თვალი. ტროელთ იხილეს, რომ აქილევსი ომებს კარვიდან მშვიდად უმზერდა და მაშინ იყო დანაელთ თავზე შურდული ფრენდა, სიკვდილი მღერდა. შეჭირდა საქმე და ტროელები უკვე შავმკერდა გემებს გვინვავდნენ, დაპატარავდნენ დანაელები და ტროელები ტიტანებს ჰგავდნენ. აქილევსის ძმა შენაფიცარი, პატროკლე, ჩადგა თქვენთან რიგებში, ზუჩი-აბჯარი ძმისა მოირგო, აქილევსს ჰგავდა შორიდან მხრებში. იმედი ჰქონდა, თავისი ბრძოლით ომის სასწორი გადმოეხარა, მაგრამ ჰექტორმა პრიამოსის ძემ ჩაკლა, დიდებით არ გაახარა.

ტალთიბიოსი -

ხო და, ხომ მოხდა მოსახდენელი, შენი ბატონი გაუხედნელი მეგობრის სიკვდილს რომ შეეყარა, საფიქრებელი შეექმნა ძნელი და გადაწყვიტა, ეძია შური, არა სვა წყალი, არ ჭამა პური, იბრძოდა დღისით, იბრძოდა ღამით, სიმხნე მიეცა მას შესაშური. ბოლოს მიაგნო ბრძოლისას ჰექტორს, სატევარს ენდო, დღე დაუმოკლა, გადიგდო გულის სადარდებელი, პატროკლეს მკვლეელი როდესაც მოკლა. შემოირიგა ორივე ერთად აგამემნონი, მენელაოსი, დღეს უთენია, როდესაც ჰაერს კრძალვით შეეხო ტურფა ეოსი, ვაჟკაცებს უხმო სკაიას ველზე, მალე მოძებნა ბორცვი მაღალი,

პატროკლეს გვამი დაანვევინა, მოახლედ მისცა კაცი და ქალი.
შემდეგ თორმეტი ტყვე ზედ წააკლა, ეტლი შიგ ჩაწვა თავის
ცხენებით,
ჰექტორს მოაბა თოკი უწყვეტი და გარს უარა შმაგი ჭენებით.
შემდეგ გამართა დიდი შეჯიბრი, ყველა იქ იყო, ვინაც კაცობდა
ეჯიბრებოდნენ, ერკინებოდნენ, დიდს და პატარას არავინ სცნობდა.

ეპრიპატი -

ჯერ გაიმართა ეტლით ჯირითი, საომარ ეტლის მართვა ძნელია.
გამარჯვებულის დასაჩუქრებაც ასეთ დროს დიდი საფიქრელია.
და აქილევსმა მიმართა ასე: მეფენო, დიდი თემის თავებო,
აბჯარ ასხმულნო, ძალზე მამაცნო, მოხუცნო გულით შესაბრალებო,
მომიტანია გემიდან განძი, ოქროული და ბრინჯაო მრავლად,
მიიღეთ ჯილდო გამარჯვებულთა, ეგებ პატროკლეს ეს ექცეს
წამლად.
მარჯვე მეეტლეთ მე მივცე ჯილდოდ ქალი ხელსაქმეს
დაუფლებული,
რვალის სამფეხა, ექვსი წლის ცხენი, ოქროს ფიალა და ოქროს
ფული.
შეჯიბრში ბევრი ჩაერთო გმირი, პირველ ევმელო ძე ადმეტესი,
არავინ იყო ქვეყნად მეეტლე სხვა უკეთესი და უმეტესი.
მენალაოსი დაუდგა გვერდით და ნესტორის ძე ანტილოქოსი,
შემდეგი იყვნენ იქ მერიონე და დიომედე მაცნე ეოსი.
შეჯიბრი იყო თვალისწარმტაცი, შეძახილები, ქება, ყიჟინა,
გამარჯვებული იყო ხუთივე, ღმერთებმა ასე შეაძლებინა.
შემდეგ დანესდა ჯილდო ახალი, ექვსი წლის ჯორი მუხლებმაგარი
მას მიიღებდა მოყმე ძლიერი, ვის ჰქონდა მუშტი და დარტყმა
მყარი.

დამარცხებულს კი ორფსკერიან თასს შეჰპირდა გმირი ღმერთთა
სადარი,
ეპეიოსი გავიდა წრეში პანოპეუსის ძე ვით მთა მომსკდარი
და გაიმარჯვა. შემდეგ კი წრეში ფიცხლად გავიდნენ მოჭიდავენი,
მათი ჭიდილი იყო ლამაზი, ტოლობაც იყო თვალში საცემი.
ერთ მხარეს იდგა ბრძენი ოდისევს, ღონით და ჭკუით ყველგან
ქებული
და აიანტი ტელამონის ძე პირველობისთვის გამგელბული
სპილენძის სამფეხს, თორმეტი ძროხა რომ ღირდა ისეთს ის
მიიღებდა
ორთაბრძოლაში ვინც იმარჯვებდა და შერკინებას ვინც მოიგებდა
დამარცხებულს კი შეჰპირდნენ ქალწულს და ოთხი ძროხა დაადეს
ფასი
და იყო ბრძოლა შეუპოვარი, არც ვის უნახავს ამ ქვეყნად მსგავსი.
ვერც აიანტმა, ვერც ოდისევსმა ვერ დაიწურეს მოგების ვნება,
თანაბარ ძალის აღმოჩნდნენ გმირნი, ასე მოექცა იმათ განგება.
შემდეგ მორბენლებს მიეცათ გეზი, იყო ჭიდილი, სროლა და რქენა,
სიმძიმის ტყორცნა, ვაჟკაცთ გამოცდა ისეთი, ქებას ვერ იტყვის ენა.
გმირმა ფეხმარდმა, მძლე აქილევსმა, შეჯიბრის შემდეგ ღმერთთა
გამართა,
ყველას მიუზლო, ყველამ მიუზლო, ვის რა ეწადა, ვის რა ემართა.

ტალთიზიონი -

ჩვენ დავაბრუნეთ ქალი ლამაზი, ასე გვიბრძანა აგამემნონმა,
სხვისი რად უნდა და არც ისურვა, ურიცხვ საჭურჭლის უცილედ
მქონმა.
ქალი აქაა ხელით უხლები, უნდა მიიღოთ მეფის უფლებით,
ხამს მადლის წირვა ღვთიური ნებით, როცა საუნჯეს დაეუფლებით.

/ევრიბატი და ტალითიბოსი სტოვებენ მხევლებს, ძღვენს და მიდ-
იან. შემოდინ აქილევსი და ალკიმოსი./

აძილევსი -

დღევანდელი დღის ვარ კმაყოფილი, მოვიკალ ჟინი, არ მეთქმის
ძვირი,
აგამემნონმა მოდრიკა ქედი, ლომს სიამაყე ჰქონია მწირი.
სანამ განცხრომით დავისვენებდე, სთხოვე მოხუცებს გარეთ რომ
დგანან
დანაელები არ უნდა იყვნენ და არც მდაბიოთ ვგონებ არ გვანან.
იქნებ რა უჭირთ, ალკიმოს ჰკითხე ეცი პატივი და მოიყვანე,
სტუმარ-მასპინძლის დავიცვათ წესი, ფეხზე ჩამოხმნენ ნუ დაახანებ.
/ალკიმოს შემოჰყავს პრიამე, იდაიოსი და ოდიოსი/

პრიამე -

ჰე აქილევსო, უკვდავთ სადარო, მოხუცს სულის დგმა არ გამიმწარო,
მონმედ მეყოლონ ოლიმპოს მკვიდრნი, რომელთაც შექმნეს მთელი
სამყარო.
შენც გეყოლება მამა ულონო, სიბერის ზღუდეს მიტანებული,
ვინ იცის მოყვრის ალერსით მთვრალი, იქნებ მტრისაგან
შენუხებული
რაც უნდა იყოს, ის შენით ხარობს, იმედის სხივად შენ ეგულები.
ყოველ ცისმარე შეხვედრას ნატრობს, ფიქრობს მამულში
შენაცვლები,
ტროადან როცა სამშობლო მხარეს გამარჯვებული დაუბრუნდები.
მე კი, მე რა მაქვს სასიხარულო, ჩემი სიცოცხლით ყოველ დღე
ვკვდები.
შვილები მყავდა სამოცდაორი, მათგან ცხრამეტი ერთ დედამ
ზარდა,

კარგი ვაჟკაცი, აბჯარასხმული, ორმოცდაცხრაა ჰექტორის გარდა.
უმეტესობას ტროისთვის ომში შუა გაუპო არესმა მკერდი,
მე კი უმწეო გალავნის თავზე ვიდექ და შვილთა დაღუპვას
ვმზერდი.

ათი წელია, უწყალო ომი ცოცხლებს ამცირებს ჰადესის წილად,
მხდალებს და მამაცთ, დიდთ და პატარათ, საზღვარს არ უდებს,
მიითვლის წყვილად.
ჰექტორი გვყავდა დიდი იმედი, შენ ისიც მოჰკალ, სამშობლოს გმირი
ჩემი ჰექტორი, მომხდურთა რისხვა და მისი ცხედრის გამხადე
გზირი.

უწყალო მტერთა ბანაკს ვენვიე, განძით დავიხსნა მისი სხეული,
მის მკვლელს გიკოცნი სისხლიან ხელებს, ვინ ვარ, თუ არა
გადარეული.

გახსოვდეს მამა, გებრალეობდეს, მაგრამ მე უფრო ვარ შესაბრალო,
რას მოვესწარი, ზევსო, დიადო, გამიპე მკერდი, დამივსე თვალი.

აძილევსი -

ბედშავო კაცო, ქვის გულიანო, ვით გადიტანე სიკვდილის წვიმა.
შვილთა სიმრავლე რა ბედენაა, გლოვამ სიცოცხლე თუ დაამძიმა
მაგრამ დამშვიდდი, დამიჯექ გვერდით, იყურე ერთჟამს მეფე
სვიანო,

ხამს მწუხარება ჩავიკლათ გულში, ნუგეში არ მსურს დაგიგვიანო.
ჩვენ უკვდავებმა მოკვდავთ გვარგუნეს ჭიდილით შრომა, სიცილით
— ცრემლი,

მთლად უშფოთველი ზევსიც არ არი, კარის ზღრუბელთან აქვს
ორი გრდემლი.

ერთი კაცთათვის სიამეს ჭედავს, უბედობაა მეორის ბედი,
ისეთი არი ჩვენი ცხოვრება, როგორც შეურევს მათ შემოქმედი.
ვის ბედშაობას მიუზღავს ღმერთი, ის კაცთაგანაც განწირულია.

რაც ერთისათვის სიხარულია, ბევრჯერ ბევრისთვის იგივე წყლულია. ღმერთთა წყალობა მამა პელეცმა, ჭაბუკობის დროს მიიღო დიდი, მოკვდავს უკვდავი მისცეს მეუღლე, თეტიის ნორჩი, ლამაზი, მშვიდი. თვითონ ზევსს სურდა იგი საცოლედ, მაგრამ იცოდნენ ბედი ჭრის ისე,

მამაზე ძლიერს დაბადებს ქვეყნად, ქალი, ნარნარი და მოკისკისე. ამიტომ იყო, ზევსმა ლამაზი მოკვდავს დაუთმო სიკეთის წილად, ქალღმერთმა მშობა უკვდავის ძალით და მოკვდავივით დავდივარ ფრთხილად,

ვინ რას მიზამდა, დედამ ქალღმერთმა, თოთო გამბანა უკვდავთა წყალში,

მაგრამ ვეჭირე მე ფეხის ქუსლით, ქუსლი არ მტოვებს სიკვდილთან ვალში.

ღმერთებმა ძალზე მოკლე დღე მომცეს, ომიდან სახლში ვერ დავბრუნდები.

ჩემ მოხუც მამას შვებას ვერ მოვგვრი, აბა შენ რაში დაგედარდები. როცა ტროაში შენ შვილებს ვებრძვი, ასეთი არის ბედის ნიშანი, ხომ უბედო ხარ და უბედური, მაინც არა ხარ შენ ჩემი მგვანი.

ვიცი, მსმენია, იყავ მორჭმული, გქონდა სახელი და დიდი გული, გეპყრა ტომები ლესბოსის მხარეს, ფრიგიას გქონდა მეფობა სრული. ვხედავ, ღმერთებმა შენც არ დაგინდეს, ბევრი გარგუნეს უბედურება, გული იჯერე, მკვდარს ვერ აღადგენ. ნუგეშის გვმართებს ჩვენ გამრავლება

პრიამი -

ღმერთთა რჩეული, შენ უჩვეული სიტყვა მითხარ და აღმიძარ ფიქრი, რა დამაყენებს მტერთა ბანაკში ჩემი აზრებით ტროასკენ მივქრი, თან მიმყავს შვილი დაუკრძალავი, შენგან მოკლული გმირი ჰექტორი,

პელაზგებია თუ დარდანები, ჩვენ არ გვყოლია იმისი სწორი. მიიღე საზღო, მომეცი ნება, შევხედო, ვნახო, რაში აქვს ვნება, ღვთის დანაწესი, ავუგო წესი, სანამ მუდმივად დამეძინება.

აქილეუსი -

ნუ განმარისხებ, საღმრთო კარნახით მე ისეც ვიცი, რა მადევს ვალი. ჰექტორის ცხედარს მიიღებ მალე, როცა შესუდრავს მხევალი ქალი. შენც ხომ საღმრთო ხმამ აქ მოგიწვია, მათი ბრძანებით გაგეხსნა გზები,

თუ ღმერთი ფგარავს, კაცი რას გიზამს, თუ გინდ უდროოდ გადაეყრები.

ნუთუ შენ ფიქრობ, მწუხარე მოხუცს, შვილის მაძებარს და მავედრებელს

ცივად გიბიძგებ, არ დაგრთავ ნებას, გადავუდგები ზეცის მბრძანებელს.

აბა, ალკიმოს, პატროკლეს შემდეგ გმართებს გაგება და მეგობრობა, უბრძანე მონებს, რაც არის წესი, რაც ყველამ იცის, არ უნდა თხრობა.

მე კი პატროკლეს სულს შევლალადებ. ძმაო პატროკლე თუ ხმა მოგწვდება,

ნუ დამიმძიმებ სულის გასატანს, რაც ხდება, ღმერთთა კარნახით ხდება

შენი მომკვლელი გმირი ჰექტორი, ომით ნაჯაფი, ომის მაძებარს, ტროას გალავანს ზე მივალენე, როცა კარიბჭეს ეხვეოდა გარს.

შენ ვინც გაგწირა — იგი გაგწირე, ვინც დაგამინა, ის დავამინე, წესი აგიგე, ზვარაკი გწირე, რათა ჰადესში გულმშვიდად იწვე, ახლა მოსულა მოხუცი მამა, მოაქვს სასყიდლად განძი დიადი, ჰექტორის გვამს მთხოვს ღმერთთა რჩეულის, რომ გაუფანტოს სულის წყვდიადი.

მე ამ განძიდან შენ წილს მოგიძღვნი, რაც წესი იყო, მას არ გადავალ.
თან გვედრები, მე ნუ დამრისხავ, თუ მამას შვილი გავატანე ხვალ.

პრიამე -

დიდი ხანია, ჩემთვის ცხოვრება ტანჯვად და დარდად გადაქცეულა,
ქვეყანას ვფლობდი, ერს განვაგებდი და დავდიოდი მაინც ეულად.
მე ვენამები იმ მძიმე დღიდან, როცა მეუღლემ ნახა სიზმარი,
გვეყოლებოდა ვაჟი ლამაზი და თან მამაცი ღმერთთა სადარი.
მაგრამ უბედო, რადგანაც ტროა, ერთ დროს მის გამო დაინგრეოდა,
მას შემდეგ აზრი ჩემი არ თვლემდა, მაგრამ გულს იგი ვერ ერეოდა.
ერთი კი იყო, ახლად ნაშობი იდის მთებს მივეც მსახურის ხელით,
ვიფიქრე, ტყეში ნადირი შეჭამს, გული კვდებოდა სიკვდილით ნელით.
თურმე, პარისი დათვმა გაზარდა და მერე მწყემსმა გაუყო კერა.
და გაიზარდა ძლიერი ვაჟი, რადგან სიკვდილი მას არ ეწერა,
ერთხელაც იყო, მის მოსაგონად გვექონდა ჯირითი და შეჯიბრება.
ბევრი მოვიდა უცხო ვაჟკაცი, ჭიდილი იყო და შეხუმრება,
იქ ალექსანდრემ აჯობა ყველას, ცალ მკლავით სძლია თვითონ
ჰექტორი,
ძმები განხირსხდნენ, რომ მწყემსი ვინმე მოქცევით არის იმათი
სწორი.
სურდათ, მოეკლათ უცხო ყმანვილი, მაგრამ კასანდრამ, ჩემმა
ასულმა
გათქვა, რაც თურმე იცოდა დიდხანს და უკარნახა დის ჩვილმა
გულმა.
თქვა: ალექსანდრე არის პარისი, ჩემია შვილი და არა სხვისი,
გადაგდებული, მოძულებული, ღმერთთა სადარი და საკადრისი.
რა მექნა, შენ თქვი ო, აქილეესო, ხელი მეკრა და გამეგდო გარეთ?
მე და ჰეკაბემ, ჩემმა მეუღლემ, მის გამო ისეც ცრემლით ვიარეთ.

მას შემდეგ მოხდა, სამმა ქალღმერთმა, ასეთი იყო მეხმტყორცნის
ნება,

ვაშლიოქროსი მთავრის, თან სამი უთხრეს ძვირფასი მცნება.
ვაშლი მიეცა, იყო პირობა, ვინც ჩვენში უფრო ლამაზი არი.
სამივე ლამაზი იყო ქალღმერთი, შეერთა ჭაბუკი, დაეცა აზრი,
ჰერამ მიუგო, მაშინვე პარისს, თუ მომიწონებ ყველაზე მეტად,
მოგცემ მეფობას მთელ აზიაში, იყო ღმერთივით და მტერთა რეტად.
ათინამ უთხრა, ჰერას ასულმა, თუ ვაშლი მომცე, ნახე რა გარგო,
ყველა ბრძოლების გახდეს სარდალი, ომები იყოს შენი სავარგო.
და აფროდიტე ბოლოს ეაჯა, თუ ვაშლი მომცე, მოგგვარო ქალი,
რომლის სიტურფით ყოველი თვრება, რომელს შენატრის ყოველი
თვალი

ახალგაზრდამ და ჯან-ლონით სავსემ, ქალი ირჩია ომს და დიდებას,
ის ვერ იაზრა, რა მოჰყვებოდა ორი ქალღმერთის გადაკიდებას.
მან მოიტაცა ტურფა ელენე, სპარტელთა მეფის ლამაზი ცოლი
და არი ბრძოლა ჩვენში მას შემდეგ, ვერ გაგვიყვია ერთი სანოლი.
იმას მოვესწარ, შვილებს მიხოცენ, ვერ დამიხსნია მათი ცხედარი,
განა, იქნება ჩემებრ უბედო, სიკვდილს მონატრე, სიცოცხლით
მკვდარი?

მომიყვანია ზარის ზიარნი იდაიოსი, ყრმობით შეზრდილი,
ყველაფრის მცოდნე, მაცნე, მხლებელი, ბრძენი, ერთგული,
მამაცი, ზრდილი

და ოდიოსი, ჰალიბთა მეფე, მოსული შემწედ ჰალიძონიდან.

სამი მოხუცი მავედრებელი, მოცილებული საომარ გზიდან.

აქილეესი -

მე ოდიოსი მეფის შესახებ მამა პელისგან გამიგონია,
არგონავტებთან მისი შეხვედრა იცის, ეს ბედი ვისაც ჰქონია,
იდაიოსიც ცნობილი არი, ვინც ტროა იცის, მისიც სმენია.

ორივეს მოსვლა იყოს კეთილი, მათგან საწყენიც დასათმენია.
ჩვენ ახლა გვმართებს ვახშმის გამართვა, ამ დილის მტრები თუ
ხარტ სტუმრები
მცირეს, მიღება მეომრებს შვენით და მცირედისთვის ნუ
შემომწყრებით.
თან ვისაუბროთ, აზრი გავმართოთ, სიბრძნე განძია ყველაზე დიდი,
მე მეზარება კაცი უპირო, ფიცის გამტეხი, მოენე, ფლიდი.

პრიამი -

აქ ვინც მოვსულვართ, ვართ მთხოვნელები, შენ თვითონ ხედავ
ზევისი რჩეულო.
რაც დამელუბა ჩემი ჰექტორი, ასე დამჩემდა მე უჩვეულოდ,
საჭმელს ვერა ვჭამ, ცხოველმყოფელი ძილით რომ დავტკბე, არ
შემიძლია
ცალკერძ სახლობა, ცალკერძ სამშობლო, თავი არ მახსოვს, ვერ
მომიცლია.

აქილეუსი -

ძეს დაგიბრუნებ, როგორც გენება, თვითონ იხილავ, როცა ეოსი
იდის მწვერვალებს შეავლებს მზერას. მანამდე გეტყვი, ერთხელ
ლეთოსი
დიდი ქალღმერთი და მაინც ქალი, ნიობეს სიტყვამ გაკილა მწარედ.
შენ აპოლონი და არტემიდე გყავს, ორი შვილი, კაცთა დამხმარედ.
მე კი თორმეტი გამიჩენია, ექვსი ვაჟია და ექვსი ქალი.
შენ ჩემთან ახლოს როგორ დადგები, რომ არ დაგვესოს თან
შურით თვალი.
მაშინ ნიობეს მაღლა ღმერთებმა მკრეხელობისთვის მოუკლეს
ყველა.
დარჩა უშვილოდ ბევრის მშობელი, დარდის ამარა და ცრემლის
ხელა.

და მაინც დედამ ინება საზრდო და სიპულოსის უდაბურ მთებში
გაქვავებული ებრძვის სატანჯველს, მუდმივი ცრემლი მოსდის
თვალებში.

თუ ნიობემაც ინება საზრდო, კაცი ხარ, შენზე უპრიანია,
რამდენჯერ ბოლმით მისკდება გული და მოთმინებით ამიტანია.
რამდენჯერ მსჭვალავს სასტიკი რისხვა, ღონე შემეკვრის და
მემატება,
როცა შევხედავგაძარცვას ცდილობს, ისვინც უფლებით აღმემატება.

ოდიოსი -

მადლობას გწირავ, მწუხარე მოხუცს, როგორაც მამას, ისე ეპყრობი.
სახელი გაქვს და კაცი ყოფილხარ, სუსტი ხარ სუსტს თუ არ
მიემზრობი.
ტროაში გვესმა, აგამემნონმა როგორ აღგიძრა ქიშპის ნიშანი.
წაგგვარა ქალი, სურდა ნადავლიც, ალბათ, ეგონე თავისი მგვანი.
თუმცა მტერი ხარ დაუნდობელი, მე მიჩვევხარ ორპირ მოყვარეს,
დღეს რომ ერთს იტყვის, ხვალე მეორეს, ლაჩარს გმირს არქმევს,
უცხოს მოგვარეს.

იდაიოსი -

კარგი დრო იყო, როცა აქილეს აგამემნონთან მტრობდა, დაობდა,
ტროის მხედრობა სძლევდა მომხდურებს, სწავდა მათ გემებს,
ბრძოლით ხარობდა.
ვაგლახ, ჩაება ღვთის სწორი ომში, ქალაქს მოუკლა კვლავ ხსნის
იმედი,
რას გრგებს სიმართლე, თუ ცოცხლად იწვი, სიკვდილშიც, თურმე,
გჭირდება ბედი.

აქილეუსი -

აგამემნონთან ჩემი ქიშპობა, ვიცი, ტროელებს დიდად ეამათ,

მორმიდონელნი დავაკლდით ბრძოლებს, ულხინდათ იქით,
უჭირდათ ამათ.
თემიდას შევთხოვ, წვრილად განსაჯოს ის ჩემი რისხვა ვისი ბრალია,
განა, იმიტომ შევწყვიტე ომი, მტერმა დამჯაბნა, სისუსტემ მძლია.
ბევრმა არ იცის, ათრევსის ძესთან, ჩვენი კამათი ძალზე ძველია,
ბედი ასე ჭრის, ვისთვისაც ვიღწვი, მისგან სანყენი არ დამელია.
რაზე დავმალო, რაც ყველამ იცის, მე და ოდისევეს არ გვსურდა ომი,
ათრევსის ძენი როცა გვინვედნენ, ჩვენ არ ვიყავით აქეთ სვლის
მდომი.
ოდისევესი თუ თავისას იტყვის, მე ასე მესმის ჩემი სათქმელი:
თუ შენი სცადე და ვერ იღონე, მაშინ გჭირდება დამხმარე ხელი.
აქ კი რა იყო, როცა პარისი მენელაესთან სტუმრობ-ზეობდა,
ლამაზი სტუმრის და ცოლის ოხვრას ჭკვიანი იყო, რატომ ვერ
გრძნობდა?
როცა დატოვა სტუმარი ცოლთან, თვითონ კრეტისკენ დინჯად
ვიდოდა,
ელენე მას რომ უღალატებდა, გუმანი არ აქვს, ეს არ იცოდა?
და როცა მოხდა, თქვენმა პარისმა ტურფა ელენე წამოიყვანა,
ქმარმა ხმაურით, დაფით და ზარით არ გაიცუდა სახელი განა?
და ამას გარდა, ქალის გულისთვის სხვის შვილთა ხოცვა, ათი
წლის ომი.
არ მიმაჩნია გამართლებულად, ასეთი არი ჩემი საზომი.
აგამემნონი ამბობდა ასე, სამშობლოს ვიცავთ, ქვეყნისთვის
ვიბრძვით,
ჩემი და მისი გონების ძალი საქმეს ხედავდა მუდამ პირიქით.
ჯერ არ მეამა, რა არ იღონა მეფეთა-მეფე რომ გამხდარიყო
იქით იშოვა, აქეთ დახარჯა როდესაც ჩვენში აზრი გაიყო.

თუ მართლა მხოლოდ ქვეყნისთვის იბრძვი, იბრძვი, რაც მოგდევს
და შეგიძლია.
თუ თავიდანვე სახელზე ფიქრობ, ნიშნავს, საქმისთვის ვერ
მოგიცლია.
და როცა გახდა მეფეთა-მეფე, როცა ავლიდში შეეკრიბეთ ჯარი,
არვინ იცოდა ტროის სავალი და ვერ ბერავდა იალქნებს ქარი.
მაშინ იყო, რომ მკითხავის რჩევით, ღმერთთა საამოდ და შესაწირად.
იფიგენია გამოჰყვეს თურმე და მეც მახსენეს ზურგს უკან ძვირად.
მაშინ გამოჩნდა მეფეთა შორის, ვინ რის ღირსია, ვინ როგორ ფასობს
გულში ვის რა აქვს, ენით რას ამბობს, რას ეწონება და მოკისკასობს.
მენელაოსმა ყველას მოსთხოვა, პატარა გოგოს მსხვერპლად
გაღება
ძმის შვილის მოკვლას, ნუთუ არ სჯობდა, გაქცეულ ცოლზე ხელის
აღება?

ილაიოსი -

გმირო ფეხმარდო, ნუ გაიკვირებ, თუ ჩაგეჭერი, სიტყვა გითხარი,
რაც ჯიშია და ჯილაგი არი, ისაა ცხენი, ჯორი თუ ხარი.
შენ რატომ გიკვირს, თუმცა პელის ვაჟს არაკაცობა უნდა გიკვირდეს.
რაც მშობლებს უთქვამთ, უკეთებიან, კარგი ხარ შვილი, უნდა
გიღირდეს.
აგამემნონის მამას თუ ბიძას რა უთესიათ ქვეყნად კეთილი.
ბოროტნი იყვნენ, ბოროტს ჭედავდნენ, შვილნიც ასეა გამოკვეთილი
ერთი შეხედვით მე არ უნდა ვთქვა, რაც ცუდია და რაც ჩვენგან
მოდის,
მაგრამ ცუდს ცუდი თუ არ უწოდე, კარგს რას გაიგებ, როგორ
გამოდის.
დიდი ხნის წინათ ლიდიის მხარეს ქალაქ სიპილას ფლობდა ტანტალი,
მოუსვენარი, ურჩი, მდიდარი, ღმერთებს ეჯიბრა, იწყო ტანტალი.

მან განარისხა ღრუბელთ მარეკი და მისი მოდგმა გახდა წყეული,
 არაკაცობით, შურიტ და ბოლმით, ბოროტთა შორის გამორჩეული.
 მაშინ ტროაში მეფობდა ილი და ილიონი ქალაქს დაერქვა,
 მან გააძევა ტანტალის ვაჟი, აუკრა გუდა, გააყოლა ქვა.
 ტანტალოს ვაჟმა, დიდმა პელოპმა, გემებს აჰკიდა მამის სიმდიდრე,
 სწრაფად იცურა, ზღვა გადაიარა, საპელაზგიოს ნახავდა ვიდრე.
 იქ დაინავა, ერს დაეზავა და ეშმაკობით იგდო ქვეყანა,
 ჰიპოდამია შეირთო ცოლად, გამეფდა ირგვლივ, არ დაახანა.
 მირტილის ხელით მოკლა სიმამრი, მირტილი მოკლა შემდეგ
 მუხტლობით,
 ქალაქი პისი შემოიერთა, სვებედნიერი მეფობდა წლობით.
 პელოპი იყო კაცი ჭკვიანი, ცბიერი იყო და უმდიდრესი,
 მის გამო შემდეგ საპელაზგიოს ეწოდა კიდეც პელოპონესი.
 პელოპის ვაჟნი ათრე და ფიესტი, მას შემდეგ, როცა მამა დაღუპეს,
 მიკენში მისდგნენ დის ქმარს სფენელას, აზრი მოუკლეს, გული
 გაუპეს,
 ზედ მიაყოლეს სუსტი დის შვილი, ათრეის, დარჩა ბოლოს მეფობა.
 ტახტი ერთს ერგო, მეორე დარჩა და ჩამოვარდა ძმებს შორის
 მტრობა.
 ყველამ იცოდა, მეფედ ისა ღირს, ვისაც ცხვარი ჰყავს საწმისიანი.
 ფიესტი მიტომ ძმის ცოლს შეუწინდა, ცოლი რომ ჰყავდა ნამუსიანი.
 ოქროს საწმისი ნაჰგვარეს ერთად, მაგრამ ვერ იგდო, მაინც მეფობა
 და ამის შემდგომ რაც ერთურთს უქნეს, ჰქვია ზიზლი და
 გაუტანლობა,
 ჯერ ხომ ფიესტომ მოაწყო ისე, ათრეიმ თვითონ მიაღწიო შვილი,
 შემდეგ ძმის შვილნი დაკლა ათრეიმ და ძმას მიაართვა მათგან სადილი.
 ათრეის ძენი რა იქნებიან, მენელაე თუ აგამემნონი,

ყოველი კვიცი მის გვარზე დახტის, ასე უთქვიათ ბრძენ კაცებს,
 მგონი.
 გაგეგონებათ, რაც მამათ დარჩათ, შვილებმა იმას მოუღეს ბოლო,
 ფიესტეს ვაჟმა ათრეი მოკლა და ბიძის შვილნი გადარჩნენ მხოლოდ.
 მით, რომ სპარტისკენ ილტვოდნენ მგლურად და შეეფარნენ მეფე
 ტინდარეს
 მოინადირეს მოხუცის გული, მისი ქალები და მისი მხარე.
 უფროს ქალიშვილს მოუკლა ქმარი, გაუგდო ბავშვი აგამემნონმა,
 მერე შეირთო მეტოქის ცოლი, ასე გაუჭრა უბედურს გონმა.
 სიმამრის ჯარით ბიძას მიადგა, მოკლა მოხუცი, იპყრო მიკენი,
 სიკეთე ქვეყნად სად რა აკეთა, რით დაიმშვენა სიცოცხლის დღენი?
 მენელაემ კი ელენეს ხელით ტინდარეს ტახტი გაითავისა
 და იმას შემდეგ მეფობს სპარტაში, მეპატრონეა ცოლის სახლისა.
 ახლა თუ ცოლი პარისტან ილხენს, ნიშნავს, სხვის სახლში არ
 ედგომება,
 აი ამიტომ არი ეს ომი, ამიტომ კვდება ვაჟკაცთა წყება.
ავტორი -
 ვინ რისთვის იბრძვის, ვინ ვისთვის იღწვის არ არის მტერთა
 გადასაწყვეტი
 ყველას თავისი აქვს აზრი ქვეყნად და თან ჰგონია, რომ იცის მეტი.
 მაგრამ დაფიქრდი, ბრძენო მოხუცო, რომ არ ელაშქრა აქ ჩვენ
 მხედრობას,
 ხომ მიაწერდი შიშს და სისუსტეს, ხომ დაგვნამებდი ვაჟკაცთ
 დედლობას.
 და ამას გარდა, ტურფა ელენე მეფის ცოლია, მეფის ასული,
 ჩვენ მეფეს როგორ უნდა ბედავდეს, უცხოტომელი, თავზე გასული.
 ან დაუმატე, ცნობილი არი, როცა ელენე წამოიზარდა,

ვინ არ მივიდა ხელის სათხოვრად, ვინ არ შეჰფიცა რომ ის
უყვარდა.

და რომ საქმროებს ერთი-მეორე არ დაეხოცათ, არ ექნათ ომი,
შეჰფიცეს ერთხმად, რომ იქნებოდნენ ელენეს შემწე, მის გვერდით
მდგომი.

მენელაემ თუ მოუხმო ყველას და შეახსენა სიტყვა ნათქვამი,
ვინ დაიხევდა ვაჟკაცი უკან, თავის საჩენი თუ დადგა ჟამი.
ყოველთაან ერთად ჩვენი შემრცხვენი, პარისი არი უცხოტომელი,
არ იძიებდა შურს შემრცხვენელზე, თქვენ შორის არი მითხარ
რომელი?

იდაიოსი -

როცა კაცებში ერთი ამაყოფს, სიჩუმით სიბრძნე სხვების ვალია,
ვინაც აზომა ცხოვრების კიბე, ცხოვრება სიგრძით იმან გალია.
მაგრამ თუ მხოლოდ სიჩუმე იცი, თუ სხვას დაუთმე შენი სათქმელი,
ნიშნავს ამ ქვეყნად არ გიცხოვრია, არა გქონია თვალში ნათელი.
ავტომედონტი ამბობს რაც იცის ან რაც სხვებისგან გაუგონია,
მიტომ ვერ აწყა მისმა ნათქვამმა, რაც სხვათა აზრით ანაწონია,
ჯერ ერთი ვინ თქვა, თუ მტერს არ მისდევ, ხარ მასზე სუსტი
ანდა მშიშარა,

ძლიერი მტერი არ გაიქცევა, გაუვალ ჭალებს არ აქცევს შარად.
და ამას გარდა, გასარკვევია, ვინ გაუმწარა მეორეს ყოფა,
ქალი თუ მისდევს სხვას თავის ნებით, ვისგან ვისია შეურაცხყოფა?
განა ელენე ძალით ატყვევენეს, განა არ ეტრფა ის ღმერთთა ნებით?
სურდა? შეეძლო ჩუმად გაპარვა და თქვენთან მოსვლა ათასგვარ
გზებით,

ესეც არ იყოს, თუ შურს იძიებთ, ჩვენ უფრო გვმართებს შურისძიება.
გეტყვი, იაზრე, აქვე მყავს მოწმე, არა მჭირდება გამოძიება.

როცა თეზეიმ, ათენის მეფემ, თეზევს ეტყოდნენ იონელები,
კრეტაზე მინოსს შვილი მოსტაცა, დაგვინდო ძმები და ახლობლები?
მინოსმა, კრეტის დიდმა მეუფემ, ათენისაგან ხარკს რომ იღებდა,
არ მოინდომა მძევლების დასჯა, თორემ მათ სიკვდილს ვინ გაიგებდა.
უთხრა თეზეის, გმირო ჭაბუკო, თუ გსურს მოძმეთა თავისუფლება,
შედი ლაბირინთს, მოჰკალ ვინც შეგხვდეს, მაგრამ შიში თუ
დაგეუფლება.

თუ გზას დაკარგავ, თავსაც წააგებ, შენ რას გაუგებ ამ უცხო დნაგებს.
და მაშინ იყო, რომ არიადნა, რომელიც სჯობდა ყველასგან ნაქებს,
ღმერთების ნებით ეტრფო თეზეის, იღუმლად მისცა ძაფის გორგალი,
უთხრა, გაშალა აქედან იქით, იქიდან აქეთ გექნება კვალი.

მეფის ქალწულმა, მეფისთვის ურჩი, ამგვარად სიკვდილს
გადაარჩინა,

სასიცოცხლოა განა ყოველი, ქვეყნად ბუნებამ ვინც გააჩინა?
მადლობის წილად თეზეიმ ქალი გაიტაცა და დატოვა გზაში,
ამ სიმუხთლის წილ შურისძიება ნათესავს არვის მოგვსვლია ჭკვაში.
ანდა, ავიღოთ არგონავტები, როცა უნდოდათ ოქროს სანმისი,
საპელაზგიოს ჩამოეტანათ, ისევ იმედად დარჩნენ ქალისი.
ოდიოსი მყავს ამბის მოწმე, თორემ, ბევრია ისე მთხრობელი,
პელიდიც იყო არგონავტთა შორის, ღმერთთა სადარის მამა მშობელი.

აქილეუსი -

არგონავტების გმირობის საქმე მე მამისაგან გამიგონია,
ხირონი მზრდიდა, ისიც ყვებოდა, სანმისი ვისი მონაქონია.
მაგრამ თუ იყო ამ ამბის მოწმე, რა როგორ იყო, სად და რა ნახა,
თუ ჩვენში არი ცოცხლად მხილველი და ზღაპრად ჩვენთვის
შემოინახა,
აღარ მეგონა, საპელაზგოდან კოლხეთისაკენ კაცი მავალი

თუ მოხვდებოდა არესის ველზე, სატევრისაკენ ეჭირა თვალი.
ოდიოსი -

დიდი აქვს ძალა ბოროტს და კეთილს, სიმართლის ძალა უფრო მეტია,
მხოლოდ მას ვიტყვი, რაც კარგად მახსოვს, გონების სკივრში რაც
ჩაეტია.

ახლა მოხუცი, თუმც მემომარი, მაშინ ყმანვილი ვიყავი ჯერაც,
ყველა მოისარს და მოჯირითეს არ დაუფლებდი ტოლს, ასე მჯერა.
გემით გავცურე ჰალიძონიდან, ხალიბებიდან, ჩვენ ასე ვიცით,
არ მშორდებოდნენ თან შეზრდილები, ვით არ სცილდება კარგ
ფაშატს კვიცი.

აღმოსავლეთით ვიდოდი დიდხანს, მსურდა გამევილო პრომეთეს
კვალზე,

კავკანიონი მენახა სრულად, მცოდნოდა მთვარის ამოსავალზე.
ბორეა ქარმა მახორიალა და ბოლოს მაინც კოლხეთს მიველი,
ზღვა და ხმელეთი ვინც გადალახა, ასე მეგონა, ვიყავ პირველი.
მაგრამ როდესაც ვცანი აიეტი, მეფე ამაყი, ჰელიოს შვილი
და მოვსმინე მათი ამბავი, ჩვენი ხსოვნიდან უკვე ნაშლილი,
მივხვდი, რომ მწარედ დიდხანს ვცდებოდი, ვინ ან სად იყო როცა
არ ვცნობდი,
კოლხები სათქმელს როცა ყვებოდნენ, სულ სხვა ვხვდებოდი, თავს
სხვაგან ვგრძნობდი.

ალკიმოსი -

ეს აიეტი ვისი მეფეა?

იდაიოსი -

მე ვიტყვი მოკლედ, თორემ ოდიომთელი მათ წარსულს თუ შეუდგება,
ომი მორჩება ტროის კედლებთან და ის ამბავი არ დასრულდება,

ძველებმა ვიცით, მათაც იციან, ვისაც ოდესმე წრთვნიდა ხირონი,
რამდენი იყო დიდი ვაჟკაცი, რა ჩაიდინეს მათ საგმირონი.
და ამას გარდა, ვისაც უკითხავს ძველპელაზგური კორიბიშები,
ის გაიგებდა ჩვენთა წინაპართ როგორ დალახეს ზღვები და მთები.
მაგრამ მე სულ სხვა უნდამომეთხრო, ჩვენ აქ ვდაობდით ელენეს გამო
უნდა გეძიათ შური თუ არა, ან დაგეცლიათ ცხოვრება ამო.
ავტომენდონტი იმას იძახდა, რომ ჩვენთან ომი თქვენი ვალია,
რაკი მოგტაცეთ ქალი ძვირფასი, სისხლიანი გზა გასავალია.
მე მოგიყევით, თეზესმა როგორ ურცხვად შებლალა მინოსის კარი,
მოჰპარა ქალი და მიატოვა, ღმერთქალთა მსგავსი და დასადარი.
მინოსს შეეძლო ათენის ნგრევა, ათენის მეფე მისი ყმა იყო
და არ ინდომა შურისძიება, თუმც დარდით გული შუა გაიყო.
იონელებმა უნდა იცოდნენ ბარბაროსობა რა სასმენია,
კაცს თუ შენი გძულს, არაკაცობა სხვისა როგორი მოსათმენია?
ჩვენ მოვითმინეთ არა მარტო ეს, ოდიოს ვთხოვე და არ ვაცალე
ეამბნა მოკლედ, არგონავტებმა კოლხი ლამაზი, როგორ აწვალეს.

ოდიო -

მივხვდი რაც გსურდა, ჩემებრ მოხუცო, მაგრამ სიბერის
ენატარტლობა

წამძლავს ხოლმე, უნდა შემინდოთ ჟამთა სიავის გაუტანლობა,
იქ ვიყავ, როცა არგონავტები აიეტის წინ კისერს იდრეკდნენ,
თეზეი იყო თუ იაზონი, მოთაფლულ ხმაზე, სათხოვარს რეკდნენ.
ოქროს სანმისი უნდოდათ, ვაჟკაცთ საპელაზგოდან გატაცებული
არალეს ველზე მუხას კიდული, ყველა მეფისგან პატივდებული.
მე ვიყავ მაშინ მედეას საქმრო, ლამაზი იყო მეფის ასული,
ზევსის საკადრი ბრძენი, გრძნეული, მე მაგონდება მთელი წარსული,
არგონავტები ითხოვდნენ სანმისს და უმეტესად ფრიქსეს შვილები,

ორქომენელი მეფის ბადიშნი, კოლხების კარზე გამოზრდილები.
და იაზონმა აიეტს სთხოვა, სწორუპოვარი მედეას ხელი,
საქმრო იქ ვიყავ, ეს ვერ გაიგო, თავხედი იყო და ან სულელი.
გამოვინვიე ორთაბრძოლაში და მეორე დღეს ნაღდად მოგვკლავდი,
მაგრამ რაც მოხდა, იმავე ღამეს ისე გავმწარდი, რომ გიჟსა ვგავდი.
არგონავტებმა, თურმე იმ ღამით, ღალატით იგდეს ხელში სანმისი,
ზედ მიაყოლეს მეფის ასული, გათელეს გული და გრძნობა მისი.
აიეტის ძე, გმირი აფსირტი, მამაცთა რაზმით გამოედევნა,
ისტრის¹ კარებთან წამოეწია, შეეძლო მათი უსისხლოდ ტყვევნა,
მაგრამ ღალატით მოკლეს მამაცი, ღალატი იყო სანმისის ფასი,
ღალატი სდევდა მედეას კვალად და სატანჯველი ერგო ათასი.
მაგრამ მთავარი, ხომ მთავარია, რომ არ იძიეს შური კოლხებმა,
შურისძიება მეც ამიკრძაღეს, მეფემ, ასულმა და მისმა ძმებმა.
ქალის გულისთვის მეტოქის მოკვლა, ორთაბრძოლაში ჟინით
ჭიდილი

გასაგებია, მაგრამ არა ეს, წლობით მრავალთა უშნო სიკვდილი.
თანაც, ასე ვთქვათ, ჩვენთა ნათესავთ თვისი ასულნი სულ არ
უყვარდათ?
შურისძიება გულს არ გაივლეს, თუმც გლოვა დიდხანს არ
გაუქავრდათ.

არც მიბრუნება ითხოვეს ქალის, იციან ფასი სიძის და რძალის
ამათთან ბრძოლას სხვა აქვს მიზანი, ელენე არი ახვევა თვალის.
ჯერ კიდევ მაშინ თქვა აიეტმა, ესაა ბრძოლა ვერაგ მძარცველთა,
ქალი კიარა, სიმდიდრე უნდათ, სიტურფეხი ბლავთახალ მთა-ველთა.

ალკიონი -

მოხუცი ხარ და ენა წინ გისწრებს, იცი, რომ ბევრი გეპატიება,

1. ისტრა – მდინარე დუნაი.

ელენეს გარდა, ჩვენ სხვა რა გვინდა? – დღეს თუ არ იცი, ხვალ
გაიგება.
ხომ დავთქვით კიდევ, მოგვეცით ქალი და დაგვიბრუნეთ განძი
ძვირფასი
და მენელაე ერკინა პარისს, რომ მისი სისხლით შეევსო თასი.
მაგრამ ღმერთებმა ინებეს ისე, რომ მათი რქენის თავი და ბოლო
შეუცნობელი დარჩა ყველასთვის და თუ არ იცი, რისთვის
იბრძოლო,
ასეთ გრძელ ომებს არა აქვს აზრი. უნდა იცოდეს ქმედების ყადრი,
უნდა გესმოდეს სიკეთის მადლი, როცა ბევრს და ერთს ურთიერთს
ადრი.

ილიონი -

განგებამ შექმნა ყოველი ისე, ყველაზე სუსტიც მუდამ თავს იცავს,
როცა ძლიერი სუსტს არად აგდებს, რა იცი, სუსტი ამ დროს რას
იზავს.

შენ ძლიერი ხარ და ასე ფიქრობ, ვიტყვი, ასე მწამს და ასე არი,
ჩვენ მხოლოდ ქალის გულისთვის ვიბრძვით და არ გვქონია აზრი
სხვაგვარი.

მაშინ მე გეტყვი, აგამემნონი და აქილეესი როცა დაობდნენ,
ქრისეს გაშვება არ სურდა მეფეს, ერთურთის ნადავლს სხვისად
არ სცნობდნენ,

აქილეესი ხომ შეჰპირდა მეფეს, თუ ქალს გასცემ და განძსაც გაიღებ,
სანაცვლოდ სამმაგს წილობით მოგცემთ, როდესაც ტროას
ბრძოლით აიღებ.

თუ მხოლოდ ქალი სურს მენელაეს, რატომ დაობენ ნადავლის
გამო?

ქალს ასს გაგატანთ, შეეშვით ქალაქს, დე, ჩვენი ყოფა იყოს საამო.
სად გაგიგია ერთი ქალისთვის ათი ათასი ათ წელს ომობდეს,

ნლები გადის და ქალი ბერდება, ვერც ერთი მხარე ამას ვერ
გრძნობდეს.

თქვენი მიზანი სულ სხვა რამეა, შენ თუ არ იცი, გეტყვი იცოდეთ,
გინდათ, ქალაქი ხელში ჩაიგდოთ, სისხლს ამიტომ ღვრით, ამიტომ
სცოდეთ.

პრიამე -

შვილმკვდარი მამის გულს რა გაართობს, მაგრამ სიცოცხლე რაკი
გრძელდება,

გონება იბრძვის, გასაქანს ეძებს და რაც არ ითქმის, იმასაც ხვდება.
განა, არ ვიცი ამდენი გმირი იქიდან აქეთ რატომ ვიდოდა,
სიზმრის ახდენა ღმერთთა ნებაა, ღმერთებთან ჩემმა დიდ მამამ
სცოდა.

ეხლა რალა ვთქვა, ვინ სადღა არი, გამქრალა ძველთა ღვანლი-
დიდება,

ასეა, როცა წარსულ-მომავალს ანმყო მყარად ვერ შეეხიდება.
დღეს ვილას ახსოვს თევკრების მხარეს რატომ ილტვოდა დიდი
დარდანი,

საპელაზგოდან როგორ გარბოდა და ეოლელებს დაუგდო განი.
ეს მაშინ მოხდა, საპელაზგიოს როცა დაესხნენ ბარბაროსები,
გაჟუჟეს, ვინაც სატევარს ფლობდა და დანარჩენთა გახდნენ
მწყემსები.

დარდანი ეძმო თევკრების მეფეს, გვერდში დაუდგა, სიძედ გაუზდა,
შექმნა სამეფო, დიდი ქალაქი, დარდანელების სახელიც ქუხდა.
იმ მიწებს სადაც ტროა აღმართეს ფლობდნენ დარდანი და ერიქტონი
მემკვირეობა შემდეგ ტროსს ერგო, ყველაზე მაღლა ვინც იდგა
გონით.

ტროსს ჰყავდა სამი დიდი ვაჟკაცი და თვითეული მზევეს იფიცავდა.
მაგრამ სიმკვირცხლით და სილამაზით ერთი მათგანი აპოლონს
ჰგავდა.

ჰანიმედ ერქვა და ჰანიმედი ოლიმპოს მოხვდა მზევესის მხლებელად
უკვდავ ღმერთების სასმელი დააქვს, კრეტას აგროვებს ცვარ-ნამს
მთა-ველად.

მამის სამეფო ორ ძმასლა დარჩა, ილი – უფროსი და ასქარაქი.

აქ ილიონი ილმა ააგო და დააარსა დიდი ქალაქი.

მისი მემკვიდრე ლაომედონტი სვედავსებული მამაა ჩემი,
მან განარისხა დიდი ღმერთები, საქმე გამიხდა თავში საცემი.
როცა გალავანს ავლებდა ქალაქს, ერთს ველარ მიხვდა, არ ეყო გონი,
ხუროდ ქცეულნი რატომ შრომობდნენ პოსეიდონი და აპოლონი.
იქვე ეაქე ქვას ქვაზე დებდა, დულაბს აკლებდა, ნაპრალს არჩენდა,
ღმერთთა ბრძანებით იცოდა ყველა, თვალს არიდებდა, იტანდა,
სთმენდა.

მისი მემკვიდრე აქილევესია, იქ კედლის მოშლა მისი ხვედრია.
ვიცი წინასწარ და გული მიგრძნობს, არ მიწყევლია, არ მიყვედრია.
განგების ნებას ვინ გადაუვა, ისე ახდება, როგორც წერია,
მდიდარი არი თუ მათხოვარი, ბედის წინაშე მაინც მწერია.
ლაომედონტი ხომ იყო დიდი, ლესბოსთან ერთად ლიდის ფლობდა,
ფრიგია მისი სამკვიდრო იყო, ქვეყნის დაცემას მიტომ ვერ გრძნობდა.
დამოხდა ისე, გმირმა ჰერაკლემ, რომელს ფიცულობს ვაჟკაცი ყველა
თვრამეტი გემით მოზიდა ჯარი, ტროას დაეცა, მამას უყველა.
თორმეტი ძმიდან მხოლოდ მე დავრჩი, ყველა დაეცა არესის ველზე
მე შემეძდრომა, გამოსყიდული, გამოსყიდულის დავალ სახელზე.
თუმცა მეფე ვარ, რაა ცხოვრება, მხოლოდ ბრძოლით და ტანჯვით
ვიდოდი,

ჩემი ნაგები დაინგრეოდა, რომ ვაშენებდი, მაშინ ვიცოდი.
ელენე მხოლოდ არი საბაბი, მიზეზი სხვაა, იგი არ ჩნდება,
გარედან ციხეს როდი ანგრევენ, ყოველი ციხე შიგნიდან ტყდება.

ჩვენც ასე გვიწევს, რას დაგვაკლებდნენ ეოლელები, იონელები,
მათ მხარს უბამენ ჩვენივე ძმენი – პელაზგები და აქაველები.

აძილეზი -

მე ბრძენთა ნათქვამს პატივს მივაგებ, მაგრამ ტყუილად ნუ იხარჯები
ნუ გასურს, ჰაერში ყვავილი დარგო და ან ქვიშაში გათხარო ქები.
თავიდან გეტყვი, შენ თუ ხარ ბრძენი, რატომ გგონია სხვები უგონო?
იცოდეთ თქვენი, იცოდნენ მათი, ახალი რატომ გამოუფგონო.
საპელაზგოდან აქ ვინც მოვსულვართ, აქაველები, არგიველები,
ერთი გვაქვს ზეცა, ერთი სამშობლო, ვერც ერთს შენ იქ ვერ
ჩაენაცვლები.

ნახე გემები ჩვენი შავმკერდა, ტყუპისცალივით ტოლია ყველა,
რომელი არი შენად ითვლიდე, რომელი გხიბლავს ან გინდა შველა?

ალკიმოსი -

თუმც ჩვენი ბრძოლა გრძელდება წლობით, დანაელები მაინც
ვართ წყობით,
ათი წელია, ათჯერ ვართ მეტნი, მტკიცედ ვართ გრძნობით, გონით
და ძმობით.

მოსულები ვართ სხვადასხვა მხრიდან, ვცხოვრობთ კრეტიდან
ისტრის პირამდე,

ვინ ნათესავნი, ენით უცხონი, სულ ყველა ვიცით ძირით ძირამდე.
ფოკეელებს ჰყავთ ორმოცი გემი, ამდენივეა ლოკრების წილად,
აბანტებია ევბეას მხრიდან, უფრო გულადებს თუ ნახავ ძვირად.

ათენიდან ვართ იონელები და არგოსიდან აქაველები,
არკადიელნი, თრაკიელები, კეფალენები და კრეტელები.

ყველა, ვინც გითხარ, იონიელობს და პელაზგებიც მრავლად არიან,
თვითთულია ვაჟკაცის ჯიშის და ყველას თქვენზე მოუხარიან.

ილაიოსი -

შენ ვინც მოთვალე სულ ყველა ვიცით, მათგან ხომ ბევრი ნათესავია
უმეტესობა არი პელაზგი, თუმც დანაელნი მთელ ჯარსა ჰქვია.
კრეტაზე აღარ მეფობს მინოსი, მიტომ პელაზგი აქაველია?
იდომენეესი და მერიონე მათში ახლა ხანს გამოერია.
ასევე არი, კორინთოს მხარეს აგამემნონი ბატონობს ახლა,
მაგრამ ხომ იყო ლაზგთა მიწები და აიეტი იქ იდგა სახლად,
სანამ კოლხეთში გადავიდოდა პოსეიდონის შესაწირავის
წმინდა ადგილი ხომ ეკუთვნოდა? ახლა რად გახდა საგანი დავის?
ცალკერძ ახსენე შენ აბანტები, ევბეას მხარის გმირი შვილები.
პელაზგებია წარმოშობიდან და აბანტებად გამოზრდილები.
აბანტობა ხომ ხელობა არი, ტყავის ოსტატნი, კორაბანტები,
ლინოსის ძენი, ასოთ მხაზველნი, ლაზგნია, შენ ნუ დაიფანტები.

ოლიოსი -

მეც მათქმევინეთ ორიოდ სიტყვა, აბა, რას გვარგებს ჩვენ ფუჭად
მოთქმა?

სად და რა იყო ან როგორ იყო, როგორი იყო იმათი მოდგმა?
ჩემი ჯიშში ხომ არი ხალიბი, ქვეყანას ჰქვია პაფლაგონია,
ჰალიდონებსაც გვეტყვიან ხშირად და ალიბეაც გამიგონია.
ვართ ევბეადან წარმომავლობით, ხალიბეადან გავიდგით ძირი,
სიდან ვიდოდით, საითკენ წავალთ, გამოცანაა დიდად საკვირი.
მაგრამ არა ვართ გამონაკლისი, სხვებმა სხვაგვარი გზები დალახეს,
დღეს ვერ გეტყვიან გუშინ სად იყვნენ, როგორ იარეს, გზაში რა
ნახეს.

მე მოგიყვებით, კოლხეთში ვნახე, არ ჩამეთვალოს ენის ტარტალში,
კორიბიშები ნაწერით სავსე. საწმისი მომხვდა ერთი რამ თვალში.

გამოხატული იყო ყოველი, რაც დეა-მინას სად რა უშვია,
სად ზღვა მძვინვარებს, ტბას და მდინარეს მძლავრი ჩანჩქერი
გადაუშვია,
ჭკვიანი იყო, აიეტის ძე, კორიბიშების მცოდნე-ტრფიალი,
ამბობდა კოლხი კორიბანტები ერთ დროს კრეტიდან გარეკეს ძალით.
პელაზგიური მათ შექმნეს ასო, ზევსი აღზარდეს, ასწავლეს მღერა,
შემდეგ ილტვოდნენ აღმოსავლეთით, ასეთი შეხვდათ მათ
ბედისწერა.

ამილევსი -

ხირონი მზრდიდა, ხირონი მწრთვნიდა, თუ ვჯიუტობდი კიდევაც
მსჯიდა,
ყველა იცოდა, ყველაფერს გრძნობდა, ითმენდა, თმენით ცოდნაში
მცდიდა.
ამბობდა ამბავს, რაც არა ერთხელ სახლში მამისგან გამიგონია,
არგოს ხომალდით როგორ გაცურეს, ყველა გონებით ანაწონია.
და უფრო დიდი გმირობა ქვეყნად არც სად ყოფილა, არც გამიგია,
ხირონისაგან ჩემს გონებაში რაც გადმოსულა ან ამიგია.
ჩვენ რომ პელაზგნი ვართ ყველამ ვიცით და აქაველნიც იქავე
ვსახლობთ,
თესალიელნი თუ არგიველნი ვშრომობთ და ვცხოვრობთ,
ვმოყვრობთ და ვმძახლობთ.
მეც გამიგია, აქედან იქით ერთია ჯიში და ნათესავი.
მაგრამ რომელი რომელს უსწრებდა, არ მტკიებია ამ ფიქრით თავი.

ოდიოსი -

ღმერთების დარო, განა იქნება, წყალი არ გქონდეს, ისე დაღვარო?
ხირონს რა ეთქვა თუ არ იცოდა, როგორ შეიქმნა მთელი სამყარო.
ჩვენ სამწუხაროდ კორიბიშების კითხვა ვინ იცის, აბანტთა გარდა?

საპელაზგოში კოლხ კორიბანტებს დღეს სადღა ნახავ, ვინ
გამოზარდა.
არადა, იყოძველად ტკბილიდრო კრეტას კოლხები კორიბანტობდნენ.
ლინოსი იყო მწრთვნილი და მამა, ტოლად და სწორად არავის
გრძნობდნენ.
მაგრამ როდესაც ბრძენმა კადმოსმა, რომელიც მოხვდა ფინიკთა
მზარეს,
ფინიკიური ისწავლა ასო, მიადგა, როგორც მოხუცი მზვარეს.
გადმოიხატა ყოველი ასო, ზოგის შეცვალა ხაზი-ნიშანი,
იონიური შექმნა მწერლობა და აისრულა გულის მიზანი.
არ ვრცელდებოდა მისი ნაწერი, სანამ ცოცხალი იყო ლინოსი,
მაშინ კადმოსმა მოწამლა ბრძენი, შეასვა როგორც წვენი ღვინოსი.
პელაზგიური ჩაკვდა მას შემდეგ, ბატონობს ყველგან იონიური,
კორიბიშების ვინ რაღა იცის და იქ ნაწერი აზრი ღვთიური.
მიტომ არ იცი, ამ დიდ სიამეს მოკლებულია თვითონ ხირონი,
მე კი კოლხეთში ვნახე ყოველი როგორ იცვალნენ წარსული დრონი.
ავტომედიონტი -

კოლხი არ ვიცი, ვისი ტომია ან სადა სახლობს, ან რის მდომია.
ბევრი მინახავს, გამიგონია, არა მქონია მათთან ომია.

ოდიოსი -

წარსულის ცოდნა დიდი განძია. ხვალეს გუშინის ძალით გაიგებ,
სად რა ყოფილა, სად როგორ არი, მომავლის ნახაზს ისე აიგებ.
ფეხმარდი გმირი აქვე ამბობდა, არ მისწავლია წარსულის ავი,
მარტო ფეხები რას გიშველიან, თუ სრბოლას მცდარად წარმართავს
თავი?
კოლხეთში მითხრეს, ასე წერია, ყვებიან კოლხი კორიბანტები,
ერთ დროს ყოფილა გეო პატარა, ყინულებს ეპყრათ ზღვები თუ
მთები.

კოლხნი ამბობენ, დედაო მინა, გეო კი არა, დეო ან დეა
და თუ რამ კარგი არი იმ ქვეყნად, მისდამი ტრფობის სიდიადეა.
დეო იზარდა, მინები შობა, გაჩნდა მრავალი თბილი მხარენი.
თითქო ინვევდა ვინროთ შეყუჟულთ, მოდით, მომხედეთ,
გაიხარენით,

ტარტე ყოფილა ქვეყანა რალაც, ტომიც ყოფილა ატარტიელი,
წყალს ჩაუყლაპავს მათი მინები და მიატოვეს სამშობლო ვრცელი.
ატლანტიელი ენოდათ მერე, ხო და ამ ტომის დიდი შვილები
პოსეიდონის რისხვით დაძრულნი, გაჭირვებისგან გამოცდილები
აღმოსავლეთით დაიძრნენ თურმე, ბევრი რამ ნახეს, ბევრი იარეს,
ნაწილმა თავი სამხრეთს უჩვენა, ლიბია¹ მთელი გადაიარეს.
მცირე ნაწილმა ჩრდილოს მიმართა, ბევრი ვიდოდა აღმოსავლეთით,
ბრძოლით იპოვეს, რაც მოიპოვეს, ათასჯერ მოკვდნენ და აღსდგნენ
მკვდრეთით.

სამი ათასი წლის უკან იყო გეომ აჩუქა ჩვენი მინები
საპელაზგო შეიქმნა ვრცელი ოლიმპოს მკვიდრთა დასაფიცები.
აქ იყო ჩვენთა წინაპართ ლხინი, ახლის შენება, ნგრევა და ქირი,
კორიბიშებში ყველა წერია, კორიბიშების ცვენაა ხშირი.
ათასი წლის წინ ან ცოტა ადრე, ბედის სიმუხთლის გაჩნდა ღრუბელი,
აქაველები მოგვადგდნენ მიჯრით გადაიარეს ქვეყანა ვრცელი.
მათი დაწოლით, რქენით და ომით ბევრი დაიძრა აღმოსავლეთით,
ბევრი რამ არის კორიბიშებში და მოგიყვება აღმდგარი მკვდრეთით,
ტარტედან ვინაც ვიდოდა თავში, ის აქ მოსახლე იყო მთავარი.
აქაველებმაც იმათ მიმართეს, რომ წაეგლიჯათ ბუნების კარი,
მზის კარიბჭისკენ სულ სწრაფვის გამო, ადრე დაერქვათ ჰელიოხები.
ჰენიოხებსაც იტყვიან მათზე, ჰერიოხებიც-მსმენია ხმები.

1. ლიბია – აფრიკა ერქვა.

იმის მიხედვით, მზეს ვინ რას არქმევს, ვის როგორი აქვს სიტყვის
ბუნება.

მთავარი არი, ვის სად რა ძალუძს და არა ასოს გადაბრუნება,
ჰელიოხები ბევრი ტომია, ასე დაერქვათ სვლის გეზის გამო,
კავკონ, კორინხნი, ლაკნი, ლელეგნი, ალბანთა წილი სამარადუამო.
ამას დაერთო ხუთასი წლის წინ ახალი მტერი ისტრის მხარიდან,
ეოლელები, იონელები მხარაქცეულნი სავალი გზიდან
და მაშინ იყო, კორინთელებმა, რომელთ ენოდათ კორინხთა ტომი,
კავკასიონის მიმართეს მთა-ველს, გადაიხადეს იქ საღვთო ომი.
იმათ დღეს მეფობს დიდი ბატონი აიეტის ძე, კაცი სწავლული,
აიეტი კი კორინთოს ფლობდა, მას გაუჩინეს იონელთ წყლული.
ჰელიოსის ძე იყო აიეტი, ჰერიოს კოლხნი უხმობდნენ მზესაც.
მზეს უწოდებდნენ, მზევსს თაყვანს სცემენ, პელაზგური აქეთ
წესები დღესაც.

კორინთელების კვალს მიჰყვნენ სხვები, მათ შორის ჩვენ ვართ
ჰალიძონები,
ვებრძვით ურთი-ერთს ლაზგთა ტომები, რისთვის თუ მეტყვი
მომეწონები.

ალკიმოსი -

შენი ნათქვამით გამოდის ისე, მე ასე ვიგრძენ და შევითვისე,
რომ პელაზგები ვყოფილვართ ყველა, ვყოფილვართ ბევრნი და
მეთავისე.
მამ რატომაც დანაელთ ვირქმევთ, იონელთ ვირქმევთ და ასე
გმსჯელობთ,
ვინც გვერდით სახლობს, არი ჩემი ძმა, ზღვის გაღმელს ყველას
ვშურობთ და მტერობთ.
ან რატომ არი, შენ არქმევ პელაზგს, თვითონ თავს იკლავს
იონიელობს,

ისე გამოდის, თუ ჭარბობს ძველი, ვინც ახალია, ისიცა ძველობს. მე ვინც მოვთვალე, იონელია, მათ ემატებათ როდოსელები, ორქომენელნი, ბრისეიელნი, ეტოლიელნი, მესეელები.

არვინ უარყოფს იონელობას და ჩვენ, პელაზგნი ვუდგევართ გვერდით.

ერთი გვყავს მტერი, ერთი მოყვარე, ჩვენ ერთ სამშობლოს აქ ვიცავთ მკერდით.

პელაზგები ვართ იოლკოსელნი, ბოიბელები, მირმიდონელნი, აქაველები და ჰელენები, პერაიბელნი, ენიენელნი.

ყველას ჩამოთვლა არაფრად მიღირს, წინ მიგვიძღვიან გამრთა-გმირები,

მარტო აქილევს რად ღირს, თქვენ იცით, აზიდული აქვს ზეცამდე მხრები.

პოდალეირო და მახაონი ორი ძმა, ორივე ყველას მკურნალი,

მეფე ადმეტეს ძე ევმელოსი, და აიანტი, როგორც კლდე სალი.

ბევრი ვართ, ბევრის მორევნა ვიცით, ჩვენ შევანგრიოთ სკაიას კარი, რაც გინდა აქეთ დაგრჩეს უვნებლად, უნდა გაავლო მისი იქეთ ზღვარი.

იდაიოსი -

განა ჩვენ რა ვთქვით იმაზე მეტი, რასაც ამტკიცებთ თქვენივე ენით, როგორც აკეთებთ თქვენ საკეთებელს, საკეთებელიც ისე შეგშვენით. განა არა თქვით, რომ პელაზგები თქვენში მრავალზე მრავლად არიან, ეს რომ არ იყოს იონელები კუდს მოიწვავდნენ ჩვენთან გვარიან. აქ ვისაც გვხვდავთ, ვართ პელაზგები, ასევე ჩვენი მოკავშირენი, დარდანელები, ეს პირველ რიგში, უძღვით ენეი, გმირობის მჩენი. ძელეის მხარის მეომრებს იცნობთ, იდის ფერდობებს შერჩეულები, ლიკაონისძე ჰყავთ წინამძღოლად, წვერწამახული დააქვთ შუბები. სესტოს, აზიდოს და არისბეის მეომრებს უძღვით ჰირტაკ, ასიო,

რამდენი გინდათ იონიელი, მათ მოსათოკად რომ მიასიო.

ლარისელ პელაზგთ ყველა გაარჩევს ლამაზებს, როგორც თვითონ ლარისა.

თქვენ თუ გინახავთ სხვა ვაჟკაცები, უფრო ლაზათნი უცხო მხარისა, ჰელესპონტიდან ნაპირის გავლით ბევრნი მოვიდნენ თრაკიელები, პეიროსი და აკამანტი წინ მოუძღოდნენ უძღები მგლები.

ტროიძენოსის ძე ევფემოსმა თან მოიყვანა კიკონთა წყება, ამიდონედან პეონნი იყვნენ, ვის უხაროდა მტერთან შეხება.

პაფლაგონიდან, ენეტეს მხრიდან, კიტოროსის და სესამოს ახლოს, რომელიც იყო კარგი ვაჟკაცი და პართენოსთან ახლო ვინც სახლობს, ჰალიდონებთან ერთად მოვიდნენ, ოდიო მეფის მეთაურობით, ეპისტროფოსი ალიბეს მხრიდან ერეკებოდა ცხენოსნებს წყობით.

მისიელები, ფრიგიელები, მეონიელნი, კარიელები,

ლიკიელები ქსანთოსის მხრიდან, ლაზგნი თუ ლაზნი ერთ-ერთის ძმები.

და რა გამოდის, აქეთ ლაზგები, იქით პელაზგებს ათი წელია, ვებრძვით და მიკვირს, ერთი გვაქვს ჯიში და ერთი შური არ დაგველია.

ავტომელონტი -

შენ ვინც მოთვალე, სხარტად მოთალე, ტროის მცველია და ჩვენი მტერი,

რა გვაქვს საერთო, ჩვენ დანაელებს, რა გვჭირს იმათთან ერთად სამღერი.

თან ეს იცოდე, არ არი წესი, მდაბიომ მეფეს უთხრას საწყენი, ჩვენ თერსიტესაც ვერ ვაპატიეთ და დავუშოკლეთ სავალი დღენი. როცა გაჰკილა უდიერ სიტყვით ჩვენი უფალი აგამემნონი, ჯეროდისევსმა შემოჰკრა კვერთხი, მერე მიუზღეს ზომით დაწონით.

არც შენ შეგშენის, თუმც ხარ მოხუცი, მეფეთ წინაშე ზედმეტის
თხრობა,

ღმერთის დადგენილს კაცი ვერ შეცვლის, უნდამიილოს, რა გაენყოფა.

აქილევსი -

კარგად გავიგე, გულით მივიღე, რასაც ჰყვებოდა იდაიოსი,
რას უმატებდა ოდიო მეფე, რისი იმედით, რა სამსჯავროსი.

ის კი არ არი ამ მხრივ მთავარი მოხუცებს მართლა მოექცათ მხარი
თუ განზრახ იყო ყოველი თქმული, რომ დასჩენოდა ჩვენ რწმენას
ბზარი.

მთავარი არი, რაც მოვისმინეთ, იყო მართლა თუ არი ზღაპარი,
სიტყვა აზრს ამბობს, აზრის სისწორეს ცხოვრება განსჯის, აი,
მთავარი.

მე გასაგებად მეამა ყველა, რაც არი ახლა, რაც იყო ძველად,
ღმერთებმა საით ატარეს კაცი, კაცობის რწმენის გამოსაცდელად.
გეო, რომ არი ყველას მშობელი, ვისაც აზრი აქვს გასაგებია,
ხირონი ასე მეტყოდა ხოლმე, – ყველა გეოსგან ანაგებია.

გეო დედა ყველა არსების, ყოველი მთის და ყოველი ზღვისა,
სიცოცხლის წყარო გეო თუ დეო, მესმის ნათქვამი იმ კოლხებისა.
მართლაც ძნელია ყოველი სიტყვა, ყველას ერთგვარად, ერთად
ესმოდეს,

აბა მონახეთ ორი ნაყოფი, ორ სხვადასხვა ხეს ერთგვარად სხმოდეს.
ტარტედან აქეთ, აქედან იქით, კავკონიონის მაღალ მთებამდე,
რამდენი ტომი ერთ ჯიშის სახლობს და გაებმება კიდეუ სადამდე.
გასაგებია, სიტყვებსაც შეცვლის, აზრიც სცილდება, რწმენაც სხვა
არის,

როდესაც გეოს კაცთა ნაყოფი მოუბნევია და ეს უზარის.

დღეს ყველა სხვაგვარ შესძახებს გეას, მაგრამ ნათქვამი დეა მშობელი

არ გამიგია უცხო ტომებში თუმც მომივლია მიწები ვრცელი.

ოდიოსი -

ვის შუბთან ერთად გონება უჭრის, სხვისი გაგება ეადვილება,
იდაიოსი რასაც მოგიყვათ, ის კორიბიშებს შეენაცვლება
და აქილევსიც არი მართალი, როდესაც გეოს აქებს და ფიცავს,
მხოლოდ პელაზგი ამ ქვეყანაზე მშობლიურ დედას ეძახის მიწას.
გეომ დაბადა უკიდევანო ზეცა, დიადი რალაც ულრანი,
თვალი ვერ სწვდება სიგრძე-სიგანეს, სხვა ვერა ნახო იმისი მგვანი.
ულრანი ზეცა კოლხი ეძახის, ულრანს ურანი თქვენშიაც ჰქვია,
თუ წვიმა მოდის მისი ცრემლია, თუ თოვლი არი მას დაუფქვია.
გეო დაბლაა, ულრანი მაღლა, პირველად მათი იყო ყოველი,
ის რაც ყოფილა, ის რაც ახლაა და ისიც, რასაც ხვალე მოელი,
დიდხანს მეფობდნენ ქალღმერთი გეა და მასთან ერთად ღმერთი
ურანი,

მათ ტიტანები შეეს ექვსი წყვილი, მოსპეს ქაოსი, ქვეყნის ბურანი.
მდინარეები შვა ოკეანემ, თეტიდამ მისცა მოხაზულობა,
ჰიპერიონმა თეიას ნებით შვილებს ატვირთა სხვაგვარი გრძნობა.
მათ შეეს ჰელიოს მანათობელი, ჰერიოს ეტყვის კოლხი სხვაგვარად,
ჰერიო მზეა, ცეცხლის ზის ეტლზე და გაკვალულ გზას მიჰყვება
მყარად.

ჰერიოს გარდა, მთვარე დაბადეს და განთიადის ღმერთი ეოსი,
აისი არი, იტყოდა კოლხი, ღმერთი სინათლის სანავარდოსი.
ტურფა ეოსი, სინაზით სავსე, თავის მხრივ არი ქართა მშობელი,
როგორიც არის აისის ფერი, ქარსაც ისეთი ატყვია ხელი.
საპელაზგოში ყველაზე მეტად ჩრდილოეთის ქარს ბორეას ვიცნობთ,
რას ბორიალობს, კავკონის მხრიდან, სიცივე მოაქვს მაშინვე
ვიგრძნობთ.

კოლხეთში ასეთ ნათქვამს გაიგებ, კოლხებმა ქარის ყადრი იცინან.
თქვენც უნდა მათგან ისწავლოთ ბევრი, რათა არ იყოს შემდეგში
გვიან.

გავიდა წელი მრავალათასი და დეამ შვილებს ზემძღავრ ტიტანებს
ულრანი ციდან დედამინამდე იქით და აქეთ ამბის მიმტანებს
ურჩია მძღავრი მამის ურჩობა, რათა ჰქონოდათ შვება და ძალა,
მაშინ ითავა ჟამთამრიცხველმა, დრომ ულრანს ტახტი გამოაცალა.
ეს ის დრო იყო, როცა ურანმა ქვეყნის აგებას დასვა წერტილი,
ბუნების ძალებს მისცა საუფლო, არავინ დარჩა თავანწყვეტილი.
როცა დამყარდა მტკიცე წესრიგი, დეამ შეწყვიტა შვილების ყოლა,
მაშინ დაისვა საკითხი ასე, ვინ იყო დიდი, მცირე თუ ტოლა?
დრონის მეფობა იყო დროული. დრონი – ასეა კოლხის კილოზე,
კრონი – იტყვიან საპელაზგოში, ღმერთზე, რომელიც ბატონობს
დროზე.

ამილევსი –

მე გამიგია ჰელიოხები კავკასიის მთებს ჰყვარებენ, ფლობენ,
პრომეთეს კლდესთან სახლობენ ახლოს, კაცთა სიყვარულს იქიდან
გრძნობენ.

მაშინ გამოდის, ჰელიოხები პელაზგებია, აქაველები
ჰელიოსისგან გეოს ნაშობნი, რომელთ უნახავთ აქა ველები.
თუ ეს ასეა, ჩვენი ღმერთები თუ მათი გულით საფიცარია,
რატომ ვებრძოლო, დღე დაფუძოკლო, კაცთა ცხოვრება ისეც მწარია.

ოდიოსი -

გმირო ფეხმარდო, შენი ბაგებით ხირონზე მეტი სიბრძნე ღაღადებს,
ბედნიერია ყოველი დედა, გონიერ ყმანვილს ვინაც დაბადებს.
ჰენიოხები, ჰელიოხები, ჰერიოხები ერთ ჯიშზე ითქმის,
აქედან იქით კავკასიამდე მათ პირველებმა იარეს თითქმის.

ორი ათასი წლის წინათ იყო, ვარაუდით კი მეტიც იქნება,
მოინადირეს მათ ზღვიდან ზღვამდე და ბარბაროსებს უჩვენეს ნება.
შემდეგ, როდესაც საპელაზგიოს შემოესიენ აქაველები,
ესენიც ჯიშით პელაზგებია, შუა სავალზე დარჩენილები.
მათი დანოლით საპელაზგოდან ვინაც დაიძრა, აქეთ ვიდოდა,
ის ჰელიოხებს ართმევდა მიწებს, ავინროებდა, ეხიზნებოდა.
ასე შერეკეს ჰენიოხები ღრუბლიან მთებში, მზის ეტლთან ახლოს
კორინხელები, ალბანნი, მუშქნი, იმათ მიწაზე ვინც ახლა სახლობს.
ბევრი იცვალა მას შემდეგ ჟამი, ბევრი იყო და ბევრი წავიდა,
მშობლის ცხოვრება საძირკველია, შვილი შენებას იწყებს თავიდან.
ჟამთა სიავემ სიტყვაც შეცვალა, ახალი მისცა ძველს ღჟერადობა,
ღმერთის ნებაა, ვის გაუმჟღავნებს, მას შეუძლია წარსულის ცნობა.
იდაიოსი ბრძანებდა ბრძენი, როგორ გამეფდა ოლიმპზე კრონი,
კრონი ჟამს ნიშნავს, მუდმივ ცვალებადს, კოლხნი ეტყვიან იგივეს
დრონი,

ახლა განსაზღვრე არი დამთხვევა თუ მართლა ჰქვიათ ერთი სახელი,
საპელაზგოდან კავკასიამდე, თუ არ ყოფილა კაცი მნახველი.

ამილევსი -

იქნებ ეს იყო უხსოვარ დროში, შემდეგ კავშირის განწყდა ძაფები?
თუ ამით მორჩა, ნათესაობა არა ყოფილა, დამეთანხმები.

ოდიოსი -

ღმერთთა სადარო, ბრძნულად საუბრობ, ჭკვიანურია შენი ნათქვამი,
ერთი და ორი სიტყვა, სახელი სულაც არაა მეტყველი რამის,
მაგრამ თუ წყება ღმერთთა სახელთა, ერთნაირია ჟღერით და არსით,
უცხოს უცხოსგან არჩევენ ფერით და ერთნაირებს არჩევენ
მსგავსით.

გეაზე ითქვა, ურანზე, კრონზე, დეა, ულრანზე და მუხთალ დრონზე.
ახლა ასე ვთქვათ, კრონის სამტეროდ, დრონის სამტეროდ, იმ
დროის ფონზე,
ლამის ქალღმერთმა ღმერთნი დაბადა, არ დაუხურავს მათთვის
ლაბადა.

არ უფიქრია, არ უზრუნია, არ ჰღირებია შვილნი ამადა,
პირველი იყო ღმერთი ტანატა, სიკვდილის ღმერთი, სწორუპოვარი,
სული ტატანამ გააფრთხობინა – კოლხნი იტყვიან თუ ნახეს მკვდარი.
მეორე იყო ერიდა ღმერთი, იგი თესავდა შუღლს და სიძულვილს,
ერიდე – კოლხი ეტყვის მეგობარს, ვინც სახიფათოს შეუპყრავს
სურვილს,

მესამე იყო ქალღმერთი ატა. ატა, ვინც ყურით ზევსმა ათრია,
მიტომ, რომ იყო სიცრუის მთხრობი, რომლის ნათქვამში სიბრძნე
არ ყრია.

სიცრუის მთხრობელს კოლხი მიუგებს, არა გრცხვენია შემატა-
ყურა?

მატყუარაა, იქ ნიშნავს ცრუობს, სიმრუდით სიტყვა ვინც გაახურა.
დაბოლოს, იყო კერ-ღმერთი მძლავრი, იყო მომსპობი, აღმგველი
მინით.

კოლხნი მომსპობზე იტყვიან მ-ტერ-ი, არ დაჰყვებიან მას მტკიცე
ფიცით.

ახლა განსაზღვრე ბრძენო ჭაბუკო, ამდენი ღმერთის ყველა სახელი
იქიდან აქეთ თუ დამთხვევია, იქნებ ყოფილა მათი მნახველი?

ალკიმოსი -

მეც მათქმევინეთ ორიოდ სიტყვა, თუმცა ნათქვამმა წამილო ღონე,
გონების ძალით რომ გავიბრძოლე, ამგვარი რამე გამოვიგონე,
ვთქვათ და ის, რასაც აქ გვიყვებიან პელაზგი, ლაზგი, კოლხი თუ
ლაზი,

ერთად თუ იყვნენ და გაიყარნენ, კვლავ ერთად ვაქოთ არი ლამაზი?
სად პელაზგია, სად ლაზი სახლობს, რომელთან რომელს რა აქვს
საერთო,
მე თუ ვტყუოდე, ატას შევთხოვდი, ამ ტყუილისთვის დამსაჯე
ღმერთო.

თქვენი უფალი ახლა სხვა არი, ასევე არი ჩვენი უფალი,
გეო და კრონი მეფობდნენ როდის, დღეს ვის დაუვსეს ყური თუ
თვალი.

რაც ჩვენი გონი სწვდება გარდასულს, რაც ჩვენი ჯიში იონიელობს,
ზევსი ყოფილა მუდამ უფალი, მეფე თუ მონა ამას ყველა გრძნობს.

ოდიოსი –

ზევსი ღმერთებში ახალგაზრდაა, გვიან აღზევდა მეხთამტყორცნელი
ულრანი იყო თუ იყო დრონი, იყვნენ იმისი გზის გამკვლეველი.
დრონს აშინებდა ულრანის ბედი, ამიტომ იყო რომ შვილებს ნთქავდა,
შვილთა მოძულე, წინსვლის მოძულე, ქვეყნად სიცოცხლის
მოძულეს ჰგავდა.

ამიტომ იყო, რომ გეას რჩევით მზევსი ამ ქვეყნად იშვა კრეტაზე,
გამოქვაბულში აიდგა ფეხი, იქვე ამღერდა ღმერთების ხმაზე.
კრეტელებს ადრე მთავარი ღმერთი, მეხთამტყორცნელი ჰყავდათ
კუბელე,

იქიდან აქეთ ცვალებს სახელი, გზები მოუჭრეს, თითქოს უყელეს.
ხეთა სამეფომ არქვა კუპალა, ლაზთა, კორხებმა უთხრეს კოპალე
სხვაგან რა იყო, ან როგორ იყო, მიდი, გაიგე, მოდი, მოთვალე.
კუბელეს ნაცვლად გამოჩნდა მზევსი, მზესი თუ ზევსი, ასედაც იყო,
აქაველთაგან პელაზგთა წყობა, როცა ზღვის გაღმა შუა გაიყო.
მეხი მზევს ბაძავს, მისებრ ანათებს, კოლხმაც ამიტომ უწოდა
მზესი,

ანდა პირიქით, მზევ ბადებს მეხებს თუ არი ქიშპი სიკეთის მთესი.
კუბელეს თურმე კოლხნი უვლიდნენ, ყოფილან მისი მონა და
მცველნი,
კუბელეს შემდეგ ჰპოვეს ახალი და გახდნენ მისი მსახურ-
აღმზრდელნი.
როდესაც მზევსმა, მეხთამტყორცნელმა, დაამხო ძალით დრონის
მეფობა,
მისი ტანიდან იხსნა და-ძმანი, იქიდან მოდის მათი ერთობა.

ალკიმოსი -

ისე გამოდის, გეა თქვენია, ურანი, კრონი და ახლა ზევსი,
მენიშნა, კაცი ერთს თუ მოგპარავს, მერე ერვევა, ასეა წესი.
გეაზე, რომ თქვა ურცხვად მოხუცმა და არ მივუგე, არა და არა,
ჩვენი ღუმელი თანხმობად იგრძნო და რაც იცოდა, ჩვენ მოგვაყარა.
მაგას რომ ვუსმენ, იონიელებს თურმე უღმერთოდ დღემდე გვილია,
სიმართლის მთქმელი ეკლებზე დადის, მატყუარას გზა გატკეპნილია.
თუ დავაცადე, ისე გამოვა, მაგათი არი მუხლთეთრი ჰერა,
აფროდიტეა თუ აპოლონი, ამათ ასწავლეს ტრფობა, სიმღერა.

ოდიოსი -

თუმც მოხუცი ვარ, მაღლობა უფალს, არ მომკლებია გონების ძალა,
მასპინძელს სტუმრის თუ არ ეამა, სიამეს აზრი გამოეცალა.
მე დავდუმდები, მაგრამ იცოდე, რაც ვთქვი, ასეა და არა ვცოდე,
მინდა, სიმართლეს ჭაბუკი გრძნობდე, შვილსაც ასეთი ცოდნით
ხვდებოდე,
ალარას ვიტყვი, შენ მოიძიე, რომელი ღმერთი სად დაიბადა,
როგორ შეერქვა სახელი დიდი, რამდენი ომი გადაიხადა.
გამოირკვით, თუ რამეს ნიშნავს ღმერთთა სახელი იონიურად,

მაგრამ შეხედე, როგორ ემთხვევა გინდა ლაზგურად, გინდ
პელაზგურად.
აფროდიტეო შენ აქ ახსენე, თაყვანი ვცეთ და მივუზლოთ წვლილი,
ზღვის ქალღმერთია ის თავი-თავი, თმები აქვს როგორც აფრა
გაშლილი.
ერთს კიდევ ვიტყვი და დავდუმდები, მხოლოდ ჭაბუკნი ფიცხოვნი
გზნებით.
შენ დაუკვირდი, ხარისხთვალეა ჰერა გამეფდა რა გზით და ნებით.
ან რისი იყო ის დედაღმერთი, რას ნიშნავს მისი სახელის არსი
ან თუ იქნება იონელებში სიტყვა, ქალღმერთის სახელის მსგავსი.
ჩვენ რასაც ვსუნთქავთ არი ჰაერი და ჩვენ გარშემო იგივე ბრუნავს,
რა ჩაისუნთქო, ამოვისუნთქო დიდი ქალღმერთი ამაზე ზრუნავს.
კოლხურად ამას ჰქვია ჰაერა, ჰაერა, ჰერა, ჰერი, ჰაერი
დიდი ქალღმერთის სადიდებელი კოლხებში ისმის ვით მისამღერი.
თანაც იკითხე მისი სამსხვერპლო, მისთვის ზვარაკის შესანიშნავი,
კორინთოს ახლოს იყო არგოსში, საიდან ახსოვთ კორინთებს თავი.
ვფიცავ ეოლას ქართა მბრძანებელს, კოლხები ასე ეტყვიან – ეუღს,
არ შევხვედრივარ სხვაგან დამთხვევას, ღმერთს მივანერდე და
გინდა გრძნეულს
და თუ ამდენი ღმერთის სახელი ან და ის, რასაც იგი მფარველობს,
არაფერია იონიურად, იონიელი მას როგორ ჩემობს?
ჩვენ კი ერთნი ვართ, ერთი გვაქვს ძირი, ერთი სამსხვერპლო და
შესანიშნავი,
ოღონდ ესაა მომხდურთა გამო, ნავსულვართ სადაც ვნახეთ სამზირი.

აქილეუსი -

მე გულისყურით ვისმინე ყველა, მისაღებია თუმცაღა ძნელად,
რაც მოკლედ ითქმის, გასაგებია, გასარკვევია რაც ითქმის გრძელად.

აქაველი რომ პელაზგი არი, საპელაზგიოს გვიან მოსული,
ერთი აქვთ ბედი, გზა გამოვლილი, ერთი აქვთ ჯიშა და ერთი სული.
ადრეც გამეგო და ამას გარდა, ხირონისაგან ისიც ვიცოდი,
ნინ დამხვდებოდნენ ჩვენი მოძმენი, რაკი იქიდან აქეთ ვიდოდი.
მაგრამ თუ ტროა პელაზგთა იყო, პაფლაგონია, ხეთა ქვეყანა,
იქით კოლხეთი, აქეთკენ კრეტა, სულ არ მეგონა, ძალზე მეგანა.
და რადგანადაც მართლა ასეა, გამოდის, ძმებთან მეონია ომი.
ადრეც გითხარით, გული თუ გრძნობდა, მე არ ვიყავი ამ ბროლის
მდომი.
ძმებს შორისაც კი ხდება კამათი, თუ ვერ გაიყვეს ერთი კალათი,
ათი წლის ომი არი სიგიჟე, არ სდევს ამ ხოცვას რამე ლაზათი.
ამიტომ ვიტყვი, ზევსს დავიფიცავ, რაც იყო თუკი მეპატიება.
ალარ ავიღო შუბი ჩრდილგრძელი, ალარ ვიმსხვერპლო ვაჟკაცთა
წყება.
მეფევ სვიანო, შვილმკვდარო მამავ, სკაიას ველზე თუ კვლავ
მიხილო,
ტროელებს ვხოცდე, შე არაკაცო — უფლებას გაძლევ ასე
მიყვილო.
საომარ ველზე თუ გავალ ისე, მირმიდონელთა დავაწყო რიგი,
რომ მსხვერპლი იყო ჩვენსკენ ნაკლები, ომსაც სჭირდება თავის
ნესრიგი.
ახლა კი მითხარ, სანამ დავნებებით და დაღალულებს დაგვეძინება,
შვილს რომ მიიღებ, კიდევ რა გინდა, როგორი არი მეფური ნება.
მე შენ ჭაღარას მივაგებ პატივს, გიყურებ, როგორც ჟამგასულ
არწივს,
იდის კლდე-ღრეზე რომ ველარ დაფრენს, უმწნოს სცივა, ათოვს
და აწვიმს.
იქნება მამა, ჩემი მოხუცი, ასევე სხვის შვილს შეჰყურებს კრძალვით,

იქნება დადის მეფურ იერით, იქნება პურსაც მოიტყეს მალვით.
მე შენ გცემ პატივს, იქნებ ვილაცა ღმერთების ნებით მამას
მიხედავს,
ვიცოდე მასთან დავბრუნდებოდე, მოხუცს ურჩობას ვინ გაუბედავს.
პრიამე -
გმირო ფეხმარდო, წლებს მოაქვს სიბრძნე, მოხუცი გეტყვი, მინდა
იცოდე,
იმდენჯერ მეტი ხარ ქვეყანაზე, რამდენიც იძმე და შეიცოდე.
მზევსი მრისხანეც, წარბებჭმუხნილი, ხშირად დათმობს და გულს
მოიბრუნებს,
კაცს მუდმივ მართებს ღმერთის მიბაძვა და რასაც გასცემს მეტს
დაიბრუნებს.
მადლობას გწირავ ტკბილი სიტყვისთვის, გულმოკლულ მამას რომ
ეამება,
ღვთის შვილები ვართ, ცოცხალზე, მკვდარზე, დაე აღსრულდეს
ღვთიური ნება.
ცხრა დღე მომეცი შვილის საგლოვად, გამოვიტყუო ჩემი ჰექტორი,
მოვიდეს ყველა შორ ნათესავი, მოხუცი, ბავშვი და მისი სწორი.
შემდეგ სამი დღე მჭირდება რათა იდის მთებიდან მოვზიდოთ შეშა,
ავაწყოთ ზვინი ხმელი ფიჩხისგან და დავუფინოთ მიმავალს ქვეშა.
მეთორმეტე დღეს, როდესაც ჰექტორს, აღმაღალ ცეცხლზე
შემობრძანებულს
ჰადესი შთანთქმავს, წამოვკრეფავთ ძვლებს, აღვმართავთ ყორღანს,
დავინწყნარებთ გულს.
შენ შეგეძლება ბრძოლად გამოსვლა, თუმცა არ მინდა ბრძოლად
გიხილო,
გეტყვი კაცებში ხარ უმაღლესი, შენ, ჩემო მტერო და ჩემო შვილო.

გფარავდეს ღმერთი ღრუბელთმარეკი, ამას რომ ვამბობ, ვწირავ
ტროელებს,
ღმერთი განაგებს ბედსა კაცისა, ახალს ახლით ცვლის და არ
აძველებს.
შენ რომ გიყურებ, ღმერთთა სადარო, ვგრძნობ ჩვენი დღენი
დაღეულია.
ფუჭი ყოფილა ყოველი ბიჭი, რაც დარდანელებს აქეთ უღია.
ღმერთებმა ერთად გვაქციეს ზურგი, მტერი დააქცევს ტროის
გალავანს,
უნდა ვიზრუნოთ ხმელეთით თუ ზღვით, საით მოვნახავთ სულის
გასატანს,
ჩვენ უნდა უცხოთ მივმართოთ მხარეს, სხვაგან დაუდოთ ქალაქს
სამანი
ვინ შეგვიფარებს, ვინ დაგიფარავს, მტერიც რომ იყოს გავხდებით
ძმანი.
ბოლოს ერთს შეგთხოვ, ნუ მეტყვი უარს, მომეცი შვილი, გამიშვი
გარეთ,
არა ძილისთვის, ტკბილსიტყვებისთვის სამმა მოხუცმა აქეთ
ვიარეთ.
სანამ ეოსი შეარხევს ჰაერს, ვინძლო ჰექტორი ვანახო დედას,
ზარით და ზაფით გათავებული, გულით ვერა გრძნობს, თვალთ
ვერ ხედავს.
ჰექტორს ელიან ცოლი და შვილი, სარეცელი აქვს ფართედ გაშლილი
ვეტყვი არ მოკვდა, არი დაღლილი, ცოცხალს არ ერგო, აცალეთ
ძილი.
და მკლელს დაგლოცავ იმავე სიტყვით, რაც უნდა გმირი
შვილისთვის მეთქვა
ღმერთო უმარჯვე კაცურად იმას, ვისაც კაცური აქვს გულის
ფეთქვა.

აძილევსი -

დაე, აღსრულდეს, რაც გინდა გულით, იქნებ ღმერთებმა მოგიღბონ
წყლული,
თუ არ დაბინდავს შენ მზერას რული, რადგან დრო კარგი არი
გასული.
ალკიმოს, შენ ხარ ამ საქმის მცოდნე, მოჰხედე მონებს, დააწყე
ყველა,
ქეიფში ძმობა სულ ადვილია, კაცს როცა უჭირს ხამს ძმისგან შველა.
თუმცა მოხველი მწარე საქმისთვის, მე შენი მოსვლით ვარ
კმაყოფილი
რასაც გაგატან-ჩემგან მიიღე, ომმა წაგართვა მამაცი შვილი.
პირობას გაძლევ, ეს თორმეტი დღე, ჩვენ ტროელებთან გვექნება
ზავი.
ფრთხილად იარეთ, დინჯათ ისაქმეთ, დაზოგეთ თავი, გასარჯეთ
მკლავი.

/პრიამე, იდაოსი, ოდიოსი გადიან, მიაცილებს ალკიმოსი/

აძილევსი -

ოლიმპოს მკვიდრთა ფიქრს ვინ ჩახვდება, ბედი მოკვდავის ასე
რად წყდება,
ამიტომ არის, ასედაც ხდება, ყოველ ნაბიჯზე რომ კაცი ცდება,
მაგრამ თუ ზევსმა მისცა უფლება და იცნო კაცმა ღმერთების ნება,
ძლიერი ალბათ მოიკრებს ძალას, სუსტი ასევე მალე წახდება.
ამ დილას იყო, როცა იდის წვერს ჰელიომ სტყორცნა სხივები ზანტი,
გვერდით გამიხმო ავტომედონტმა, მითხრა, კარავთან მელის
კალქანტი.
საპელაზგიოს ბედის მისანი და მარჩიელი ჩიტებზე დიდი,
რომ მოვიკითხე, არც მიპასუხა, ლელავდა ძალზე, არ იყო მშვიდი.
მითხრა, რომ ჩემზე იმარჩიელა და ზევსს შეწირა დიდი ზვარაკი,
იქითკენ მიდგა, აქეთკენ მოდგა და მიმანიშნა როგორც არაკი.
იცნა პრიამეს მოსვლის ამბავი, ის როგორც მოხდა, ის როგორც იყო

და გამოვიდა დღეიდან იქით, ცხოვრება ჩემი ორად გაიყო.
ჯერ თორმეტი დღე მივეცემი ლხინს, შუბს არ ავიღებ და სატევარსა,
მეცამეტე დღე იქნება ბოლო, ნახავენ დედას ჩემსას მწუხარსა.
ჯერ მელოდება დიდი პატივი, თემთა მეფენი კისერს მოდრეკენ,
მერე მნახავენ ისრისგან წამხდარს, მწუხარნი გლოვის ზარებს
დარეკენ.

ბრისეის ქალი იქნება ჩემთან თორმეტი დღე და თორმეტი ღამე,
მეცამეტე დღეს, სკაიას ველზე, მძლავრი ჰადესი დამითვლის წამებს.
კალქანტმა მითხრა, რომ მომეზღვება საქმეთა ჩემთა
ტოლ-საკადრისი,
პრიამეს ვაჟი, მარცხენა ქუსლში როს ისარს მტყორცნის, მძლავრი
პარისი.

ეს რომ ვიცოდი, კიდეც შემეძლო ჰექტორის გვამი სულ არ მიმეცა,
მართალი ვიყავ მაშინ ასკეცად და ვერ ვიქეცი უგულო მხეცად.
დე, მოხუც მამას გულს მოეფონოს, იტირებს დედა, ცოლი და დები,
ჩემგან მოკლული ბედნიერია. მე კი, მე ვილას შევეცოვები.
ჩემს მოხუც მამას ამბავს ვინ ეტყვის, ვინ დამიტირებს, ვის
ვენაღვლები

სად დავიბადე, საით ვიარე, რაზედ ვიომე, სად დავიფლები.
ღმერთო დიადო, მაღლობა შენდა, თუ ჩემი ფიქრი ჩიტივით ფრენდა,
ჩემი გონება თუ მუდამ სთმენდა, რად დამიღამდა, რად გამითენდა.
ბედზე ჩივილი ვაჟკაცს არ შეენის, მოხდეს ის, როგორც მოსახდენია,
არ მეწყინება ჩემი სიკვდილი. როგორც სიცოცხლე არა მწყენია¹.

1. ომი, რომელიც 10 წელი გრძელდებოდა, მომხდურთა გამარჯვებით და ტროას დანგრევით დასრულდა. ტროას დამცველები დაიფანტნენ. ნაწილმა აფრიკაში ქალაქ-სახელმწიფო კართაგენი დააარსა, ნაწილი აპენინის ნახევარკუნძულზე მოხვდა. მათ იქ საფუძველი ქ. რომს დაუდეს დამაარსებელთა დიდ ბეზიად ითვლება აიეტის და ცირცვა (კირკეა). დამცველთა ძირითადი მასა აღმოსავლეთით ილტვოდა.

სარჩევი

ილი-	3
აიეტი-	53
მედეა-	125
ტროა-	223

ხედაქოი:

ჯობა ბედოიძე

ნიგნი აენუო და დეჰაბადონდა

©ალექსანდრე ახატნელი. თბილისი, 2022 წ.

სანდრო პაპია
(ალექსანდრე ახატნელი)
ისტორიკოსი, ფილოსოფოსი,
პოლიტოლოგი
(მეცნიერებათა დოქტორი)

თუბალ-იბერ-ქართ-კოლხების
ცხოვრების მომენტები (ძველი
წელთაღრიცხვის მესამე
ათასწლეულიდან დღემდე)
აღწერილი აქვს პიესების
ფორმით.

ასევე აქვს ნაშრომები
კავკასიონთა (ქართველების, აფხაზების, დვალეების და
სხვათა) ეთნოგენეზის შესახებ.

სხვა ნაშრომები შეიცავენ თანამედროვეობის
(საბჭოთა კავშირში არსებული სისტემის, კაპიტალიზმისა
და სოციალიზმის თანაფარდობის, სტალინიზმის
განვითარების ტენდენციების) ანალიზს.